

Josep M. Benaül Berenguer

# Quaranta-cinc fabricants cotoners de Sabadell, 1789-1830. Dades per a una prosopografia.

Aquest recull informatiu ha servit per a l'elaboració del treball:

Josep M. Benaül Berenguer

*Nova manufactura i impuls emprenedor. Els fabricants de teixits de cotó en cru a Sabadell, 1789-1830*

Sabadell, Fundació Bosch i Cardellach, 2015. Quaderns d'Arxiu, núm. 112

Sabadell, 30 d'abril de 2015

## Acrònims d'Arxius i Biblioteques

Procedeix de l'AHS tota aquella documentació de la qual no s'esmenta l'arxiu.

ACA	Arxiu de la Corona d'Aragó
ACB	Arxiu de la Catedral de Barcelona
AGFS	Arxiu del Gremi de Fabricants de Sabadell
AHCB	Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
AHPB	Arxiu Històric de Protocols de Barcelona
AHS	Arxiu Històric de Sabadell
AHT-ACVO	Arxiu Històric de Terrassa-Arxiu Comarcal del Vallès Occidental
AMH	Arxiu Municipal Històric (dins d'AHS)
BC	Biblioteca de Catalunya

### Obres citades de manera abreujada:

- Antoni Bosch i Cardellach, *Memòria de las coses notables de la vila de Sabadell comensant en desembre de 1787*, Barcelona, Mediterrània, 2003.
- Mercè Renom Pulit, *Societat i poder en un context de canvi. Sabadell, 1718-1823*, tesi de doctorat, Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives-Universitat Pompeu Fabra, 2004, 2 vols.

### Nota:

La informació sobre Miquel Busquets Puig i la seva família ha estat recollida conjuntament per Josep M. Benaül i Mercè Renom

## Índex per ordre alfabètic

Albaret Casanovas, Jaume (Sabadell c. 1789-c. 1853)	4
Altayó o Altalló Mitjans, Joan (Cerdanyola c. 1784-1847)	9
Badia Coll, Gabriel (Sabadell c. 1785-1857)	16
Bracons Altayó, Pere (Sabadell c. 1804-Gràcia? viu 1845), fill de Joan	22
Bracons Escorcell, Joan (Ripollet? c. 1770?- Sabadell 1809)	32
Bracons Escorcell, Josep (Ripollet c. 1784-Sabadell, 1859/1870)	36
Bracons Serra, Francesc (Barberà c. 1756-Sabadell, 1840/1850)	42
Brujas Valls, Joan (Barberà o Sabadell 1770s-Sabadell 1806/1814)	48
Brutau Sanmiquel, Damià (Sabadell c. 1777-1851)	52
Busquets Puig, Miquel (Sabadell 1751?-1819)	59
Cañameras Casablanques, Tomàs (Sant Quirze Vallès 1758-Sabadell 1821)	98
Casablanques Oliveras, Miquel (Sabadell c. 1780-1824)	104
Casajoana París, Feliu (Sabadell c. 1770-1806/1813)	109
Casanovas Renom, Francesc (Barberà c. 1777-Sabadell 1828/1829)	113
Cendra Rius, Joan (Sant Pere de Riudebitlles 1772-Sabadell 1822)	118
Duran Costa, Anton (Sabadell 1755-1812)	122
Estop Sastre, Pere (Sabadell c. 1784-viu 1853)	125
Font Brutau, Feliu (Sabadell c. 1784-1869), fill de Vicenç	130
Font Casanovas, Rafael (Sabadell c. 1788-c. 1836), fill de Francesc	134
Font Fontanet, Francesc (Sabadell c. 1750-1812/1814)	137
Font Fontanet, Vicenç (Sabadell c. 175?-1793)	139
Font Vila, Germà (Sabadell c. 1771-1852)	141
Fontanet Gual, Jaume (Sabadell c. 1776-c. 1848)	145
Fontanet Lluch, Pere (Sabadell c. 1781-c. 1855)	152
Fontanet Parés, Josep (Sabadell c. 1761-c. 1838)	157
Gorina Casanovas, Valentí (Sabadell c.1800-1878), fadrister de Valentí	161
Gorina Escorsell, Valentí (Sabadell c. 1760-1847)	165
Juncà Bellich o Ballí, Llorenç (Sabadell c. 1765-1826/1828)	174
Llorens Clerch, Josep (Sabadell c. 1786-1843/1850)	180
Manent Figueras, Francesc (Sabadell c. 1782-1869)	188
Manent Figueras, Joan (Sabadell, c. 1783-viu 1857)	194
Mimó Gual, Pau (Sabadell c. 1780-c. 1846)	206
Paloma Llorens, Salvador (Sabadell c. 1797-c. 1852)	212
Pont Bracons, Pau (Santa Perpètua M. c. 1788-Sabadell viu 1857)	217
Puig Fontanet, Pere (Sabadell c. 1761-1828/1829)	223
Rodamilans Alemany, Joan (Sabadell c. 1778-1845/1850)	235
Rodamilans Dustó, Ramon (Vilada c. 1769-Sabadell 1840)	241
Romeu Coll, Joan (Sabadell c. 1779-1841/1850)	250
Sanmiquel Dinarès, Damià (Sabadell c. 1781-1835)	254
Sanmiquel Ustrell, Damià (Sabadell c. 1750s-c.1818)	266
Serra Gual, Pau (Sabadell c. 1782-1839)	270
Torras Juliana, Josep (Sant Pere de Terrassa 1769-Sabadell? 1803/1812)	277
Ustrell Bofill, Genís (Sant Julià d'Altaura 1778-Sabadell 1852)	279
Valls Aurell, Llorenç (Sabadell c. 1774-1845/1850)	284
Valls Samsó, Isidre (Sabadell c. 1781-1865)	292

### **Albaret Casanovas, Jaume (c. 1789-c. 1853)**

teixidor de cotó, 1819

fabricant de cotó, 1820

teixidor, 1824, 1826, 1850

teixidor de llana, 1817, 1818, 1828, 1853

Família de teixidors de llana. Ell i els seus fills tornen a la llana.

Només surt a la contribució de patents. No apareix en els altres cadastres de la dècada de 1820. Tanmateix, partint d'orígens humils (legítima de 60 lliures i una caixa amb poca roba), amb una esposa encara més humil (dot de 25 lliures i caixa d'alber amb robes), va prosperar, atès que el 1853 era propietari de tres cases.

Fadristern

Els Albaret van emparentar amb els Dinarès:

Jaume Albaret, testament 1787, tenia un filla, Magdalena Albaret, casada amb Josep Dinarès, que després fou marmessor del Josep Albaret Gili, pare de Josep i Jaume Albaret Casanovas. Josep Dinarès Albaret, comerciant de la vila de Sabadell, estableix una peça de terra per edificar casa a la Creu Alta a un espardenyer (Joan Mimó, Manual 1814, f. 65-66): sap signar.

Francesc Dinarès, cosí i marmessor de Jaume.

En el llistat de 1820 hi ha un Josep Dinarès Albaret, sense ofici especificat, que viu al carrer de Sant Quirze; en el mateix carrer hi viu Francesc Dinarès, teixidor de cotó.

1771

Cadastre: per error a Jaume Albaret se l'anomena Jaume Albareda, al Pedregar.

1794

El pare era teixidor de llana: Josep Albaret [Gili], major.

Llistat 1794

1800

Josep Albaret

Carrer del Pedregar/Borriana

8/16 viña 1<sup>a</sup> cal.: 9 sous

1 quartera 9/16 viña 2<sup>a</sup> cal.: 1 lliura 3 sous 5 ¼ diners

1 quartera 1/16 hiermo.: 2 ¼ diners

Casa: 8 sous

Dos personals: 5 lliures

Catastro de Sebadell 1800. Catastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per procedir a la cobransa.

16 d'octubre de 1806

Capítols matrimonials entre Josep Albaret Casanovas, jove teixidor de llana, fill de Josep, teixidor de llana, i d'Anna Maria, i Caterina Roca Carreras, filla de Feliu, sabater, i Esperança.

Heretament universal per Josep

Caterina: 150 lliures, calaixera de noguera amb robes i quatre vestits (un de seda, un d'escotí negre, un de borata i un de vions de seda).

Els Albaret fan creix de 75 lliures.

Només sap signar Feliu Roca.  
Joan Mimó, Manual de 1806 V, fs. 148-151

25 de juliol de 1812

Testament de Josep Albaret Gili, teixidor de llana, fill de Jaume, també teixidor de llana, i de Rosa, difunts.

Marmessors: Josep Albaret Casanovas, hereu; Maria Casanovas, muller; Josep Dinarès, comerciant; Josep Alsina, pagès.

Fills: Francesc i Jaume, 60 lliures de legítima.

Filla: Teresa, casada amb un Torras, 4 pessetes, en haver estat dotada.

3 pessetes pels presoners.

Hereu: Josep Albaret Casanovas

Joan Mimó, Manual 1812 V, fs. 68-69.

1814

No apareix

Contribució Reial de 1814

26 d'octubre de 1817 i 1 de novembre de 1818

Assisteix al Consell de la Confraria de Teixidors de Llana.

Veure arxiu: Teixidors de Llana

13 d'abril de 1819

Jaume Albaret, teixidor de cotó de la vila de Sabadell, signa àpoca al seu germà Josep, teixidor de llana, per haver-li pagat 60 lliures, una caixa, dos llençols, una màrrega, tres camises, dues coixineres i dues estovalles de la legítima que li deixà son pare difunt Josep Albaret Gili (testament Joan Mimó, Manual 1812, 24 de juliol de 1812) i d'altres que lliurement li oferí el germà Josep. Jaume signa bé.

Joan Mimó, Manual 1819, V, fs. 56-57

No figura els cadastres de 1819, 1820, 1821, 1825, 1826, 1828

AHS, AMH 904, Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any 1818 y per la cobranza de 1819 original

AHS, AMH 904, Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

AHS, AMH 905, Original Catastro y Personals de la vila de Sabadell y son terme per lo any 1821 segons la R. Ordre de 6 Novembre.

AHS, AMH 905, Original reparto de Catastro y personal per lo any 1825

AHS, AMH 905, Original repartiment del Catastro y Personal de la Vila de Sabadell per lo any 1826

AHS, AMH, 905, Original Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any de 1828; ab las veritats ocorregudas en lo present any. Un abecedari dels personals mobibles, y una nota dels motius porque no se ha accedit alas demandas de alguns subjectes pert major claredat del Ajuntament y Clavari. Any de 1828

1823

Jaume Albaret

Carrer dels Caputxins

Patents: 11s 3d

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

2 de març de 1828

Joan Vila Corbera, brasser de Sant Quirze, ven a Jaume Albaret Casanovas, teixidor de llana de Sabadell, una peça de vinya a rabassa de dues quarteres a l'heretat Borgoñó, que li fou establerta per Josep Borgoñó Busquets, pagès de Sant Vicenç de Jonqueres. Preu: 180 lliures.

Ramon Mimó, Manual de 1828, fs. 67-68.

1840

Sant Honorat

Jaume Albaret

Real: 3 rs 6 ms

10 p %: 12 ms

Rondes: 8 ms

Original Catastro, Personal y Utensilis ordinarius y extraordinaris de la vila y terme de Sabadell... 1840

AHS AMH 907

1841

Jaume Albaret, carrer de Sant Honorat.

Padró de caps de família, 1841

1850

Carrer de Sant Honorat, 12.

Jaume Albaret, 63 anys, casat, teixidor, natural de Sabadell.

Paula Valls, 54, esposa, natural de Sabadell.

Fills:

Jaume, 26 anys, teixidor

Rosa, 19 anys.

Padró de veïns de 1850, barri 5è, f. 205 v.

5 de setembre de 1853

Testament de Jaume Albaret, teixidor de llana de Sabadell, fill de Josep, també teixidor de llana de Sabadell, i d'Anna Maria Casanovas.

Marmessors: Francesc Dinarès, teixidor de llana, mon cosí, i Jacint Sabater, pagès hisendat, mon nebot, veïns de Sabadell.

Deixa 300 lliures al seu fill Jaume Albaret, teixidor de patens de Sabadell de legítima, pagadores després de la mort del testador i de Paula Valls, la seva muller.

A les filles Maria Albaret, muller de Joan Puig, i a Rosa Albaret, muller de Josep Bulló, ambdós teixidors de patens de Sabadell, una casa dividida en dues habitacions al carrer de la Paloma (Colomer), atès que ja havien rebut la calaixera amb robes.

Hereva universal: Paula Valls. Si es torna a casar els béns a repartir entre els tres fills a parts iguals.

Jaume sap signar.

Francesc Viladot, Manual 1853, II, fs. 584-587.

1853

Jaume Albaret

Té 3 cases: una al carrer de les Vaques, 23 (400 rs i 300 rs), una al carrer de les Paus, 23 (360 rs i 270 rs) i una altra al carrer de Sant Honorat, 6 (480 rs i 360 rs.)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos, 1853.

1854

Jaume Albaret

Sant Vicenç de Jonqueres. 5

116. 3 quartans vinya 1<sup>a</sup>

116. 1 quartera 3 quartans vinya 2<sup>a</sup>

116. 3 quartans vinya 3<sup>a</sup>

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

1858

Jaume Albaret Casanovas. Sant Vicenç de Jonqueres. Núm. 6.

Vinya de 1<sup>a</sup>: 9 quartans. 29 àrees 2 centiàrees

Vinya de 2<sup>a</sup>: 1 quartera 6 quartans. 58 àrees 3 centiàrees

Total: 2 quarteres 3 quartans. 87 àrees 5 centiàrees.

AHS, Amillarament Creu Alta. Sant Vicenç de Jonqueres i Sant Julià d'Altura

1857

Sant Honorat (Barri 5 f. 417)

12237 Jaume Albaret Valls, 33, casat, teixidor

12338 Joaquim Albaret Gual, 3, solter

12339 Caterina Gual Palmés. 25, casada

12340 Caterina Albaret Gual, 1, soltera

Cens de població de 1857, barri 4, pàgina 417.

Paula Valls Rovira era filla d'un teixidor de lli

24 de maig de 1776

Capítols entre Joan Valls Coll, teixidor de lli de Sabadell, fill de Josep Anton, també teixidor de lli de dita vila, i d'Esperança, vivents, i Maria Rovira Joanico, filla d'Anton, jornalier difunt de Sant Quirze, i Eulàlia, vivent.

Josep Anton Valls fa heretament universal a Joan, amb la reserva habitual d'usdefruit i de 200 lliures.

Eulàlia Joanico i Pau Illa, mare i cunyat de Maria li donen de legítima i creix 25 lliures, una caixa d'àlber amb pany clau, robes, apèndixs, i dos vestits, un de faisó i un d'escot negre, amb els gipons corresponents.

Joan i Anton Valls fan creix de 15 lliures.

Diu que Anton Valls ho signa de sa pròpia mà, però no hi ha la signatura. Els altres no saben escriure.

Joan Mimó, Manual 1776, fs. 176-179

21 de novembre de 1798

Testament de Joan Valls Coll, teixidor de lli de Sabadell, fill de Josep Anton, també teixidor de lli, i d'Esperança. Malalt al llit i tem morir.

Marmessors: Maria Rovira, muller; Pau i Ramon Valls, germans; Pau Illa, bracer de Sant Quirze, cunyat.

Al fill Joan Valls Rovira, de legítima, 10 lliures, 1 llençol, unes tovalles i un eixugamà.

A les filles donzelles Eulàlia, Francesca i Paula, de legítima i altres, 25 lliures, caixa d'àlber amb robes u vestits acostumats a cada una.

Usdefruitaria, Maria Rovira, muller.

Hereu universal, Josep Valls Rovira.  
No sap signar  
Joan Mimó, Manual 1798, V, fs. 199-200.

5 de setembre de 1853

Testament de Paula Valls, esposa de Jaume Albaret, teixidor de llana de Sabadell, filla de Joan, teixidor de lli, i de Maria Rovira, difunts. En edat avançada, però amb bon enteniment.

Executors: Francesc Dinarés, teixidor de llana, i Jacint Sabater, pagès hisendat, veïns de Sabadell.

30 lliures a cada un per drets de legítima: Jaume Albaret Valls; Maria Albaret Valls, muller de Joan Puig; Rosa Albaret Valls, muller de Josep Bulló, tots veïns de Sabadell.

Hereu Jaume Albaret, mon caríssim marit.

Francesc Viladot, Manual 1853, II, fs. 586-588.



**Altayó o Altalló Mitjans, Joan (Cerdanyola, c. 1784-1847)**

Fuster, 1807, 1822, 1827 i 1835

Fabricant d'indianes, 1820, 1822, 1824, 1827, 1830 i 1835

Teixidor de cotó, 1829

Fabricant de fils de cotó a Barcelona, 1840

Pagès, 1847

Fadrister, però el 1840 mor el germà primogènit sense fills i esdevé hereu.

Emparenta amb els Pla Ermitas

Cunyat de Joan Bracons Escorcell, amb qui estava casada Maria Altalló Mitjans

Concunyat de Josep Bracons Escorcell

1804

Capítols matrimonials de l'hereu Pere

Joan Mimó, Manual de 1804, F.

8 de setembre de 1807

Capítols entre Joan Altalló Mitjans, fuster, natural de Cerdanyola i habitant a Sabadell, fill de Francesc, pagès de Cerdanyola, i Eulàlia, vivents, i Teresa Pla Ferrés, filla de Bonaventura Pla Simon i Ermitas, fuster de Sabadell, i Maria Ferrés, vivents.

Joan rep de legítima 110 lliures, llit parat amb màrfega, matalàs, llençols, coixins i conxa i dues caixes d'àlber amb robes.

Teresa rep 100 lliures i una calaixera d'àlber nova amb roba i 4 vestits (un d'alfafaya obscura, un de borata comuna, un d'escot negre i un altre de cotó i seda).

Joan Altalló fa creix de 50 lliures.

Només saben signar Bonaventura Pla Simon i Joan Altalló.

Joan Mimó, Manual de 1807 V, fs. 72-75

1814

Joan Altalló

Borriana

Real: 6 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Joan Altalló (noys)

Borriana

Industrial: 48 rals

Contribució Reial de 1814

1815

Joan Altalló

Borriana

Real: 6 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Fogatge: 8 sous

Cobrança del Real Catastro Personal Fogatje y Fosellers del any 1815.

1816

Joan Altalló

Borriana

Real: 6 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Fogatge i fusellers: 10 sous

Real Catastro Personal Fogatge y Fusallers de 1816.

1819

Joan Altalló

Borriana

Real: 9 s

Personal: 6 ll 15 s

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any de 1818 y per la cobranza de 1819 original

1820

Joan Altalló

Borriana

Real: 9 s

Personal: 6 ll 15 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

14 de maig de 1822

Joan Altalló Mitjans, fuster i fabricant d'indianes, a fi d'invertir en la construcció d'una casa de suficient capacitat per col·locar en ella la seva fàbrica de teixits d'indianes, ven a Miquel Valls, bracer de Sabadell, una casa d'un cos o casal que abans era una pallissa al Raval de Dins. Preu: 875 lliures

Joan Altalló sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1822 V, fs. 63-64.

1823

Joan Altalló

Borriana

Patents: 4 ll. 13 s. 9 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824

Consta com a fabricant al carrer de la Borriana

AHS, Padró de veïns

1826

Consta com a teixidor de llana i els seus dos fills grans paraires al carrer de Sant Feliu.

Ha construït la casa-fàbrica de 1822?

Possible error a les categories d'ofici.

AHS, Fulls del padró

26 de maig de 1827

Joan Altalló, fuster i fabricant d'indianes de Sabadell, confessa que deu i vol pagar a Bonaventura Clot, comerciant de Sabadell, «la quantitat de nou centas lliuras moneda catalana a que han estat estimadas las tres màquines francesas de filar cotó que dit Clot li ha venut y entregat. Y la mateixa quantitat promet satisfacer al matex Clot en esta forma, a saber sinch centes vuytanta dos lliuras dins lo termini de set anys de vuy en abant contadors en sas pròpias mans o de son hereu o successor ab moneda de or o plata [...]; per las restants tres centes divuyt lliures deurà lo otorgant encarregarse sobre ell y sos béns de aquells quatre censals junts de preu o capitalitat igual de trescentas divuyt lliuras y de pensió anual nou lliuras deu sous nou diners y tres quins de diner que tots los anys fa y presta dit Clot a la comunitat de Rector y Preberes Beneficiats de la Iglia Parral de la present vila y antes feya y prestaba Joan Jam fuster de la mateixa vila, traent a dit Bonaventura Clot y a sos béns indemnes de las obligacions de aquells. Però en lo cas de no consentir dita Rnt Comunitat al enunciat encarregament, promet lo otorgant satisfacer las nou centas lliuras ab moneda de or o plata amb una sola paga dins lo termini de nou anys de vuy en abant contadors. Y si antes de los referits terminis de set y en cas de nou anys vengués lo otorgant las expressadas màquines o alguna de elles deurà pagar a Clot tres centas lliuras immediatament de verificada la venda y las restants luego que vènsia lo plaso. Y en compensació dels perjudicis que se seguiran a Clot de no poder cobrar immediatament son crèdit promet lo otorgant satisfacerli lo interès legal del tres per cent lo any, rebaxantse son import a proporció de lo que rebaxarà lo capital».

Obliga tots els béns.

Ramon Mimó, Manual de 1827, fs. 203-204.

22 de novembre de 1829

Teresa Pla, muller de Joan Altayó, teixidor de cotó de Sabadell, com a hereva de Dn. Josep Torras Busqueta, prevere beneficiat de l'església parroquial de Sabadell. No es calenda el testament per no tenir-lo a la vista. El prevere tenia una casa d'un casal a la Plaça Major, que a sol ixent afronta amb la Burriana, a migdia amb honors del farmacèutic Jordi Casadesús, a ponent amb la Plaça i a tramuntana amb el revenedor Martí Vilaseca. Teresa pren possessió de la casa i el llogater Esteve Massaguer, tallador de carns, ho accepta i li pagarà els lloguers.

Francesc Viladot, Manual de 1829, f. 315.

26 de gener de 1830

Concòrdia entre Bonaventura Pla Hermitas, fuster, i els seus fills fadrísters i noies: Joan Pla Ferrés, teixidor de llana; Manuela Pla Ferrés, esposa de Josep Corominas Umbert, fabricant de drap; i Teresa Pla Ferrés, esposa de Joan Altalló, fabricant d'indianes. El 24 de novembre de 1829 fou publicat en aquest notari el testament de Josep Torras Busqueta, prevere beneficiat de l'església parroquial de Sabadell. En aquest instituí hereu universal a Bonaventura Pla Hermitas, fuster, i llegà a Joan Pla Ferrés, una peça de vinya a la partida de Romau; a Manuela Pla, una pallissa al portal de la Palanca; i a Teresa Pla, una casa d'un casal a la Plaça Major i quatre quarteres de vinya a Collsalarca (parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres).

Bonaventura acorda pagar 225 lliures a Joan Pla i la mateixa quantitat a Manuela Pla; i 1.400 lliures a Teresa Pla. Tot pagador en moneda de plata en el dia de Pasqua de Resurrecció d'enguany o abans si es ven la casa de la Plaça Major. A canvi els fills renuncien a les finques heretades de Josep Torras Busqueta.

Signen tots els quatre homes.

Ramon Mimó, Manual de 1830, fs. 23-24

4 de març de 1830

Bonaventura Pla Hermitas ven la casa de la Plaça Major a Martí Vilaseca, negociant de Sabadell, per 3.430 lliures. D'aquestes Bonaventura només en rep 519 lliures 10 sous 4 diners i 4/5 de diner. La resta, 2.910 lliures 17 sous 7 diners i 1/5 de diner les reté Vilaseca per pagar als fills de Bonaventura i liquidar els censals i pensions amb que estava gravada l'herència de Josep Torras Busqueta.

Ramon Mimó, Manual de 1830, fs. 45-46.

5 de març de 1830

Època de Joan Altalló, fabricant d'indianes, i Teresa Pla, cònjuges, a Martí Vilaseca Agell, negociant de Sabadell, per 1.400 lliures segons la concòrdia signada amb Bonaventura Pla Hermitas.

Ramon Mimó, Manual de 1830, f. 46.

1830

Joan Altalló

Carrer de Sant Feliu

Per real: 8 s.

Per utensilis: 3 s. 7 d.

Per personal: 4 ll. 10 s.

Per fogatges y fusellers: 8 s 5 diners

AHS, Original Catastro, Personal, Utensilius y Fogatge de la vila de Sabadell pèr lo any de 1830.

El 1835 encara figura en el cadastre, però el 1836 ja consta en el mateix carrer de Sant Feliu, «Joan Altayó en Barcelona» i només paga 11 s. 10 d.

AHS, Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell 1836

5 de setembre de 1835

Joan Altalló Mitjans, fuster i fabricant d'indianes, veí de Sabadell, «confessa deurer y voler pagar a la señora Cecília Vila y Cabanes, muller del señor Joseph Vila, hisendat, en esta vila domiciliada y a est acte present, la quantitat de Quatrecentas sexanta dos lliuras moneda catalana per semblants que li ha deixat graciosament y sens interès algun y de ella declara haver rebut lo otorgant per atendre las suas urgèncias en diner comtant y metèlich realment y de fet a sas voluntats de que li firma àpoca». Obliga tots els seus béns.

Josep Vila era un hisendat de Mura, domiciliat a Sabadell. Veure Ramon Mimó, Manual 1828, foraster, intercanvi de peces de terra amb els Barata.

Signa Joan Altalló.

Francesc Viladot, Manual de 1835, V, fs. 129-130.

17 de febrer de 1840

Testament de Pere Altayó Mitjans, pagès de Cerdanyola, fill de Francesc, també pagès de Cerdanyola, i d'Eulàlia, difunts.

Faltat de salut, però amb tot l'enteniment. És l'hereu i mor sense descendència.

Marmessors: Gertrudis Gabriel, la muller, i Joan Altayó, germà.

Usdefruitaria, la muller. Hereus: els meus germans i germanes. No junts, sinó «guardant entre ells orde de primogenitura y precehint los mascles a las famellas». Si l'hereu no respecta l'usdefruit de Gertrudis, ella passarà a ser l'hereva universal.

Testament signat per Pere i redactat a Cerdanyola el 14 de desembre de 1839. Obert i publicat el 17 de febrer de 1840.

Francesc Viladot, Manual de 1840, F, fs. 20-21.

27 de febrer de 1840

Inventari dels béns de Pere Altayó Mitjans, fet per Joan Altayó Mitjans, fabricant de fils de cotó, veí de Barcelona i actualment trobat a Cerdanyola, i Gertrudis Gabriel, vídua de Pere Altayó Mitjans

Relació del que hi ha a la casa Altayó de Cerdanyola.

Relació dels emfiteutes o parcers que presten censos o parts de fruits. Són 16 de Cerdanyola i de Sant Cugat.

Signa Joan Altayó. Gertrudis no en sap.

Francesc Viladot, Manual de 1840, F, fs. 25-28

27 de febrer de 1840

Conveni entre Joan Altayó Mitjans, fabricant de fils de cotó de Barcelona, ara trobat a Cerdanyola, i Gertrudis Gabriel, vídua de Pere Altayó Mitjans.

Gertrudis renuncia als seus drets com a hereva.

Joan promet pagar cada any a Gertrudis, tan si es casa com si no, 307 lliures 10 sous anual (pagadores en quatre parts) sempre que Gertrudis no extregui de la casa les 1.400 lliures de dot, creix i donació. Si les extreu, la paga anual baixarà a 239 lliures, 10 sous i 8 diners.

Cada any Joan pagarà a Gertrudis 25 quintars de llenya d'alzina, 25 quintars de llenya de pi i 800 garbons.

Joan lliurarà a Gertrudis un llit de posts i bancs amb màrfega, que a la seva mort deurà retornar a Joan Altayó.

Si Gertrudis vols extreure les 1.400 lliures ho haurà de fer amb extraccions anuals de 200 lliures, avisant amb un mes d'anticipació.

Signa Joan; Gertrudis no en sap.

Francesc Viladot, Manual de 1840, F, fs. 29-30

27 de febrer de 1840

El 5 de novembre de 1820, Pere Altayó Mitjans signà debitori de 800 lliures a Jacint Gabriel, pagès de Sant Andreu de Palomar, son sogre, amb promesa de retornar-les immediatament de seguida la mort de dit Pere Altayó (AHPB, Joan Prats, notari de BCN); el 5 de novembre Jacint Gabriel donà a Gertudis Gabriel, sa filla i esposa de Pere (AHPB, Joan Prats, notari de BCN). Atenent que Gertrudis ha renunciat a tots els drets que tingués com a hereva de Pere Altayó, Joan Altayó Mitjans, fabricant de filats de cotó, signa debitori de 400 lliures a Andreu Gabriel Suñer, pagès de Montcada, hereu de Jacint, el seu pare difunt, de la meitat de les 800 lliures que van quedar al seu favor.

Signen tots dos.

Francesc Viladot, Manual de 1840., F, fs. 30-31

21 d'octubre de 1842

Pere Altayó, comerciant, veí de Castelló de la Plana, signa debitori a Joan Esteve i Francesc d'Assis Manent, comerciants, aquest de Sabadell i aquell de Barcelona per la quantitat de 2.500 duros, a dotze anys, al 6% anual. Obliga tots els seus béns moble si

immobles i constitueix en fiador al seu pare Joan Altayó Mitjans, pagès i hisendat de Cerdanyola.

Joan Altayó ja signa amb dificultats.

AHPB, Joan Oller Quintana, Vigésimo séptimo protocolo, part 1842, fs. 112-113.

27 d'abril de 1845

Joan Altayó Mitjans, antic fabricant de cotó, veí que fou de la ciutat de Barcelona, i actualment pagès i vehí de Cerdanyola, paga a Andreu Gabriel Suñer les 400 lliures del debitori registrat el 27 de febrer de 1840.

Francesc Viladot, Manual de 1840, fs. 44-45.

21 d'octubre de 1847

Testament de Joan Altayó Mitjans, pagès, natural i habitant a Cerdanyola, fill de Francesc i d'Eulàlia, difunts, estant amb perfecte salut... Marmessors: Teresa Pla, l'esposa, i Francesc Altayó, germà.

Al fill Esteve Altayó Pla, 300 lliures de legítima, que se sumen a les 300 que té rebudes.

Al fill Joan Altayó Pla, 600 de legítima, un escriptori, llit parat, màrfega, matalàs, llençols i roba blanca.

A la filla Maria Altayó Pla, casada amb Pere Rovira, paraire, ja li va donar 600 lliures.

A la filla Josepa Altayó Pla, casada amb Francesc Escriu, mestre de cases, que ja té rebuda la calaixera i robes, 600 lliures.

A la filla Magdalena Altayó Pla, casada amb Jacint Argelaguet, ja té rebut el dot.

A Elvira Altayó Pla, quan es casa, 600 lliures, calaixera i robes.

Al meu germà Francesc, en cas d'impossibilitar-se, que sigui mantingut per l'hereu com un altre fill de la casa.

Usdefruitaria: Teresa Pla.

Hereu: Pere Altayó Pla.

Testament fet a Cerdanyola a la casa de la meva habitació el 27 de juliol de 1845.

Signat per Joan Altayó.

Publicat el 21-10-1847 a instàncies de Francesc Altayó, oficial retirat, veí de Barcelona.

Camil Mimó, Manual de 1847, f. 328-329.

14 de novembre de 1847

Inventari dels béns de Joan Altayó Mitjans, pagès, per la seva vídua Teresa Pla. Francesc Altayó, veí de Barcelona, és l'apoderat de l'hereu Pere Altayó Pla, del comerç de Castelló de la Plana, segons escriptura de procura feta amb el notari de Castelló, Tomás Campos, 25 d'octubre de 1847.

Al celler:

13 botes de 7 cargues: 10 plenes i 3 buides

2 botes de 4 cargues: 1 plena i 1 buida

1 bota de 5 cargues, plena

1 barraló i 1 bota de mitja carga, plenes

2 botes d'1 carga plenes

1 bota de 2 cargues plena de vinagre

2 cups de pedra

1 premsa

En un celler més petit: 2 botes de 2 cargues, plenes de vi, pel consum de la casa.

Béns immobles: la casa Altayó, amb barri, era de batre enrajolada i l'heretat, de la qual no precisa extensió

Té 18 parcers de Cerdanyola i Sant Cugat que li paguen parts de fruits i alguns parts de fruits i metàl·lic.

Camil Mimó, Manual de 1847, fs. 353-357.

15 d'abril de 1848

Teresa Pla fa donació i heretament universal de tots els seus immobles el dia de la seva mort a Pere Altayó Pla, veí i del comerç de Castelló de la Plana, reservant-se l'usdefruit dels béns de son marit, 1.000 lliures i quedant Pere obligat a pagar els llegats dels fills i germans respectius.

Camil Mimó, Manual de 1848, fs. 127-128

31 d'octubre de 1849

Teresa Pla i l'hereu Pere Altayó Pla, comerciant, veí de Barcelona, deuen 2.500 duros a Joan Esteve i a Francesc d'A. Manent, comerciants, veïns de Barcelona, segons debitori signat amb el notari de Barcelona Joan Oller Quintana el 21 d'octubre de 1842, per atendre als negocis mercantils de Pere Altayó Pla. Ara signen debitori de 4.000 duros a Pere Turull Sallent, comerciant de Sabadell, dels quals se'n reté 2.500 per pagar als altres creditors. Es comprometen a tornar els 4.000 duros en metàl·lic en 10 anys i a un interès del 6%, podent retornar el capital en pagues parcials, no menors de 1.000 duros. Hipotequen la casa Altayó i 10 quarteres de terra campa unides i aplevades i 3 quarteres de terra d'horta, amb sos arbres, tot dins l'heretat Altayó.

Camil Mimó, Manual de 1849, fs. 341-342.

31 de maig de 1854

Pere Altayó Pla, comerciant de Barcelona, deu a Pere Turull, 500 duros d'una lletra de canvi lliurada a favor d'Altayó per Terrés Germans, del comerç de Cadis, que aquests han protestat a causa de no haver lliurat son valor el dit Altayó. A més Altayó deu 9.000 rals a Turull, segons pagaré signat el 6 de juny de 1853. I ara li ha proposat a Turull que li presti 1.770 duros, per la qual cosa li signa debitori, sens perjudici del debitori de 1849. Signa debitori de 2.720 duros, dels que Turull es reté 950 duros per sos crèdits abans esmentats. I Altayó rep 1.770 en metàl·lic. A tornar en 6 anys. Hipoteca tots els seus béns i particularment la casa, mas i heretat Altayó, que consisteix en la casa, 6 quarteres de terra campa, 80 quarteres de vinya, 3 quarteres de regadiu amb vernedes a Cerdanyola.

Camil Mimó, Manual de 1854, fs. 235-237.

### **Badia Coll, Gabriel (Sabadell c. 1785-1857)**

Teixidor de cotó, 1807

Fabricant d'indianes/de teixits de cotó 1817, 1820, 1831, 1838, 1839 i 1845.

Fabricant, 1824, 1826, 1850

Fabricant de filats de cotó, 1851

El pare, Jaume, obté la mestria de paraire el 27 de març de 1805. Mestria tardana, si tenim en compte que Gabriel es casa dos anys i nou mesos després.

Gabriel casat amb una filla de Llorenç Juncà Ballí.

20 de maig de 1764

Gabriel Badia, jornaler, «per subvenció de mas necessitats en est temps y any tan mísero y calamitós tinch precisament de menester la quantitat havall escrita... » i ven a carta de gràcia a Miquel Puig, jornaler, de Santa Maria de Barberà, una peça d'1 quartera 3 quartans, la meitat d'una peça de 2,5 quarteres de sembradura al Pla de Sant Antoni de Sabadell. Preu 30 lliures.

Altres vendes d'altra gent son per pagar deutes o per expedició dels negocis. La referència a l'any no sembla generalitzable, doncs.

Pau Puigjaner, Manual de 1764, fs. 127-128.

1771

Gabriel Badia, jornaler bracer

carrer Nou

propietari d'una casa, quota 3 rals

Cadastrè

15 de febrer de 1786

Jaume Badia Roca, cardador de Sabadell, fill de Gabriel, bracer, vivent, i de Maria, difunta, i Maria Coll Xatart, muller de dit Jaume, filla de Jaume, manyà de Sabadell, difunt, i de Maria, vivent, fan capítols matrimonials.

Gabriel fa hereu universal a Jaume.

Maria Xatart i Domènec Coll i Xatart. Mare i fill, donen a Maria 50 lliures, 2 caixes d'alber noves amb panys i claus i 3 vestits: un de faïçó, l'altre d'escot negre i l'altre de mallorques amb els seus gipons corresponent. Les caixes i vestits en el dia present i les 50 lliures del dia present a cinc anys. Maria aporta això i altres 50 lliures que ha aconseguit amb sa indústria i treball.

Els Badia fan creix de 40 lliures.

Només sap signar Domènec Coll.

Joan Mimó, Manual de 1786, fs. 99-102.

1800

Gabriel Badia [és l'avi]

Carrer Nou

8/16 campo 2<sup>a</sup> cal: 6 sous 6 diners

7/16 campo 3<sup>a</sup> cal: 4 sous 4 2/4 diners

10/16 viña 2<sup>a</sup> cal: 9 sous 4 2/4 diners

6/16 hiermo: ¾ diners

Casa: 6 sous

Personal: 2 lliures 10 sous



Catastro de Sabadell 1800. Castastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per procedir a la cobransa.  
A nom de Jaume Badia en Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

8 de desembre de 1807

Capítols entre Gabriel Badia Coll, teixidor de cotó, fill de Jaume, paraire, i de Maria, vivents, i Margarida Juncà Petit, filla de Llorenç, comerciant de Sabadell, i Teresa Petit, vivents.

Gabriel és hereu universal amb reserva d'usdefruit del pare i obligació d'acomodar al germà Domènec Badia Coll. El pare es reserva 75 lliures.

Llorenç Juncà dona 200 lliures, calaixera de noguera amb robes i 4 vestits (2 de seda, un d'escotí negre i un de borata).

Signen: Llorenç Juncà i Gabriel Badia Coll

Els Badia fan creix de 75 lliures.

Joan Mimó, Manual de 1807, fs. 126-129.

1814

Jaume Badia

Carrer Nou

Real: 2 lliures 16 sous 4 diners

Personal (dos): 5 lliures

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1800

1814

Jaume Badia

Carrer Nou

Territorial: 75,02

Industrial: 37,33

Comercial: 277,33

Contribució Reial de 1814

21 d'abril de 1817

Jaume Badia, paraire, i Gabriel Badia, fabricant d'indianes, per lluir i quitar un censal de preu 35 ll. 5 s. 6 d. i de pensió anual 1 ll. 1 s. 2 d. que presten a la Comunitat de Preveres, venen a Josep Sayol Argemir, mestre fabricant de drap, una casa amb pati al darrere al carrer Nou.

Preu: 635 ll. 5 s. 6 d. El comprador es reté 35 ll. 5 s. 6 d. per pagar el censal.

Saben signar Gabriel Badia i Josep Sayol. Per Jaume Badia signa Damià Sanmiquel, testimoni.

Joan Mimó, Manual 1817, fs. 33-34

Jaume Badia, carrer Nou

	Real	Personal	Fogatge i fusellers
1815	2 ll. 16 s. 4 d.	5 ll. (2)	10 s. 9 d.
1816	2 ll. 16 s. 4 d.	5 ll.	12 s.
1819	4 ll. 4 s. 6 d.	6 ll. 15 s.	

1815-1816, Cadastre

1819. Llibreta de la contribució de esta vila...

1820

Jaume Badia

Carrer Nou

Real: 4 ll 4 s 6 d.

Personal: 6 ll 15 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1823

Gabriel Badia

Carrer Nou

Patents: 4 ll. 2 s. 6 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

28 de desembre de 1829

Jaume Badia Roca, bracer, veí de Sabadell, fill de Gabriel, també bracer, i de Josepa, cònjuges difunts. Detingut en el llit per raó de ma avançada edat, però amb salut corporal i amb tot l'enteniment molt bo.

Marmessors: Gabriel Badia Coll, mon fill primogènit, no diu l'ofici, i Gabriel Roca Miquel, fabricant de drap, mon cosí.

Al meu fill Domènec Badia Coll, traginer, li llegeo casa franca per dos anys, a la casa que tinc al carrer de Sant Antoni i que al present habita dit Domènec, una caixa de pi i tota la meva roba de port.

Hereu universal: Gabriel Badia Coll.

Ho fa en un quarto de la seva casa al carrer Nou.

No sap escriure.

Francesc Viladot, Manual de 1829, fs. 406-407.

D'abril de 1830 a gener de 1831

Diputat del Comú

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 70

16 de desembre de 1831

Jaume Badia [Juncà], fabricant d'indianes de Sabadell, atorga poder al seu pare Gabriel Badia, també fabricant d'indianes, per crear censal al 3% amb Dn. Francesc Juncà, canonge de la Catedral de Girona, fins a la quantitat que li sembli.

Francesc Viladot, Manual de 1831, fs. 224-225.

21 de desembre de 1838

Maria del Carme Carol, vídua d'Angel Batllès Valls, fabricant de teixits de cotó, per quant l'usdefruit dels béns de Batllés no és suficient per alimentar i mantenir decentment la família de Batllés, ha manifestat als curadors i tudors dels fills menors que vol continuar la fabricació de teixits de cotó per mantenir la família. Els curadors i tudors, Josep Carol Agell, pagès i germà de Maria del Carme, i Feliu Torras Fatjó, comerciant, ambdós de Sabadell, s'hi han oposat amb l'argument que els crèdits totals d'aquella no són suficients per respondre de les existències de la fàbrica i demés efectes i béns mobles de l'inventari (Francesc Viladot, 22 de novembre de 1838, Manual, fs. 150-152).

Finalment, Maria del Carme Carol troba com a fiadors Gabriel Badia, fabricant de teixits de cotó, i Oleguer Grau, clavetaire, i els curadors l'autoritzen a fabricar amb el

compromís que en cas de morir, de casar-se o que els fills arribin a l'edat de vint i cinc anys «dega tenir o dexar existents los matexos gèneres, efectes y mobles que se troban continuats en lo sobredit inventari o lo valor de ells, de manera que durant est temps prometen no molestarla ni privarla del ús de aquells baix obligació de tots los béns y drets dels menors que representan mobles e immobles presents y veniders ab renúncia a las lleys de son favor».

A l'inventari de Batllés l'utilatge manufacturer són 16 telers amb pintes i arreus, sis torns amb els corresponents peus i un ordidor. A l'entrada té peces de baietó (9 de tenyides i 2 blanques), 1 pesa de pisana, i 8 peces de cotó retort blanques; a la quadra dels telers –dins la casa– té 7 peces de bombasí i 7 peces de cotó retort de diferents amplades. Tot indica que no és un fabricant d'empeses. Té fil retort de cotó i fil de trama tenyit. Béns immobles: la casa al carrer de Sant Quirze, 4 cases al carrer de Santa Isabel i una quartera i tres quartans de vinya a l'heretat Prats de Sant Julià d'Altura.

Francesc Viladot, Manual de 1838, fs. 171-172

22 d'agost de 1839

Casament entre Maria Carme Carol i Pau Panadès. D'acord amb el testament d'Angel Batllés, Maria Carme Carol perd l'usdefruit i li pertoqueu 75 lliures de dot i 75 de creix (Francesc Viladot, Manual de 1838, f. 150).

Carme Carol ha pagat des de la mort de Batllés 272 lliures 9 sous de deutes de Batllés.

Per recuperar la quantitat de dot, creix i deute, els cònjuges proposen encarregar-se de les robes i fils de cotó existents a la fàbrica de Batllés segons l'inventari de 1838, i que amb la resta es farien càrrec dels llegats dels fills de Batllés i que, arribat l'hereu a l'edat de 18 anys, ho lliurarien als curadors i tudors. També han dit que si els mantenen l'usdefruit, a excepció de la roba blanca, mantindran els quatre fills de Batllés.

Gabriel Badia i Valentí Maynou, fabricants de teixits de cotó, experts, anomenat el primer pels cònjuges Panadès i el segon pels curadors i tudors, valoren les existències de fils i teixits en 629 lliures 11 sous. Els cònjuges es fan càrrec d'aquestes existències i de les 416 lliures 13 sous i 10 diners de crèdits del llibre de la fàbrica. La suma d'existències i crèdits és de 1.045 lliures, 14 sous 10 diners, de les quals es resten les 422 lliures 9 sous que acredita Carme Carol i resten líquides 623 lliures 5 sous 10 diners, que és el que han de pagar als menors Batllés.

Els Panadès lliuren àpoca als curadors i tudors. Carol lliura a sa germana totes les escriptures i documents dels menors.

El conveni s'acabà quan un fill Batllés arribi als 18 anys, si Carme premor a Pau Panadès o si premoren dos fills Batllés.

Gabriel Badia i Oleguer Grau es donen com a fiadors.

Josep Carol Agell és el germà de Carme.

Signen tots els homes.

Francesc Viladot, Manual de 1839, fs. 129-131.

22 d'agost de 1839

Gabriel Badia, fabricant de teixits de cotó, i Oleguer Grau, clavetaire, veïns de Sabadell, signen debitori de 623 ll. 5 s. 10 d. a Pau Panadès, fabricant de teixits de cotó, i a la seva muller Maria del Carme Carol, també veïns de Sabadell, que els han deixat graciosament i sense interès. Per atendre a les seues urgències. Ho tornaran quan els Panadès ho demanin sempre que avisin amb mig any d'antelació.

Signen Badia i Grau.

Francesc Viladot, Manual de 1839, V, f. 132

7 de setembre de 1845

Pau Panadès contragué matrimoni amb Maria del Carme Carol, pel qual motiu aquest va administrar de les persones i béns dels menors d'Angel Batllés. Ara Gabriel Badia, fabricant de teixits de cotó, i Oleguer Grau, clavetaire, li han demanat que seria just que els exonerés i tragués indemnes de les obligacions que contragueren al prestar la dita fiança. I així ho fa.

Signa Pau Panadès.

Francesc Viladot, Manual de 1845, fs. 129-130.

7 de setembre de 1845

Pau Panadès Berenguer, fabricant de teixits de cotó, i Maria del Carme Carol, reconeixen que Gabriel Badia, fabricant de teixits de cotó, i Oleguer Grau, clavetaire, els han pagat 623 lliures 5 sous 10 diners.

Francesc Viladot, Manual de 1845, f. 130.

1850

Nou, 5

Gabriel Badia, 65, casat, fabricant, Sabadell

Margarida Juncà, 60, casada, Sabadell

Jaume Badia Juncà, 40, solter, fabricant, Sabadell

Francesca Girbau, 25, soltera, Jonqueres, 17 anys a Sabadell

Padró de veïns de 1850, barri IV, f. 48.

29 de gener de 1851

Testament de Gabriel Badia, fabricant de filats de cotó, fill de Jaume, bracer de Sabadell, i de Maria, difunts.

Al llit, malalt, però amb tot l'enteniment.

Marmessors: els gendres Jaume Morral, paraire de Sabadell, i Josep Mas, manyà de Barcelona.

A Josep O. Badia Juncà, satisfet de llegítima, 15 lliures.

A Feliciana Badia Juncà, muller de Martí Trias, fabricant de drap de Terrassa, satisfeta de legítima, 15 lliures.

A Germana Badia Juncà, muller de Jaume Morral, satisfeta de legítima, 15 lliures.

A Madrona Badia Juncà, muller de Josep Mas, satisfeta de legítima, 15 lliures.

Usdefruitaria l'esposa Margarida Juncà.

Hereu: Jaume Badia Juncà. Signa Gabriel Badia.

Francesc Viladot, Manual 1851, fs. 53-55.

1853

Gabriel Badia

5 quartans de vinya de 2<sup>a</sup> a la Salut, peça n° 130

1 quartera 2 quartans de vinya de 3<sup>a</sup> a la Salut, peça n° 130

1 quartera 9 quartans de vinya de 3<sup>a</sup> a la Salut, peça n° 252

Casa al carrer de Sant Antoni, 2

Casa al carrer de Sant Antoni, 3

Casa al carrer de Sant Antoni, 4

Total riquesa rústica: producte íntegre 760 rs.; producte líquid imposable: 279 rs 5 ms

Total riquesa urbana: producte íntegre 720 rs.; producte líquid imposable: 540 rals

La casa del carrer Nou, doncs, és de lloguer.

AHS, Amillaramiento de 1853.

Ni Gabriel Badia Coll ni Jaume Badia Juncà apareixen a la contribució industrial a partir de 1846. Poden tenir la filatura fora de Sabadell?

1857

Nou

8972 Gabriel Badia, 70, casat, fabricant

8973 Margarida Juncà Petit, 66, casada

8974 Jaume Badia Juncà, 48, solter, sense ofici consignat

8975 Antonio Remolins Capdevila, 19, solter, dependent, transeünt

8976 Gabriel Trias Badia, 16, solter, dependent, transeünt

Cens de població de 1857, barri 4, pàgina 307.

1857

mor Gabriel Badia.

Roser Galí Izard, «Josep Badia Juncà: un filador i vaporista de Sabadell», *Arraona*, 25 (tardor de 2001), pp. 27-53.

De 1862 a 1877, Jaume Badia declara 60 fusos llaners a mà, de retòrcer, com confirma la dada de 1871. Domicili fiscal, carrer Nou.

1871

Carrer Nou

Jaume Badia Juncà, Sabadell, 11-01-1809, 62 anys, solter, retorcedor de llana

Antònia Remolin(s), Noves (Seu d'Urgell), 10-04-1839, 32 anys, soltera, serventa

Padró de veïns de 1871.

Jaume Badia Juncà va morir, solter, el 1879.

El 1850, el fill Josep Oriol Badia Juncà, fabricant [de filats de llana], viu al carrer de la Creueta. Ja té cinc fills i compta amb una serventa.

A l'amillament de 1862 Josep O. Badia té molta més propietat immoble que el pare.

El 1871, dit J.O Badia, nascut el 23-03-1815, viu a Sant Josep, 22.

**Pere Bracons Altayó (Ripollet c. 1804-viu 1845).** Emigra a Gràcia entre 1837 i 1842.

Fabricant, 1824, 1826

Fabricant d'indianes, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832 i 1842

Fabricant de teixits de cotó, 1842 i 1845

Teixidor de cotó, 1837

No està inclòs en el llistat de 1820, perquè no té 18 anys.

Hereu de Joan Bracons Escorcell, paperer i fabricant d'indianes (veure fitxa).

Casat amb Beneta Casanovas Bosch, germana d'Antoni, vers 1823.

Nebot de Josep Bracons Escorcell i de Joan Altayó Mitjans.

1814

Vídua Bracons

Carrer dels Capellans. És Sant Joan/Doctor Puig

Territorial: 36

Contribució Reial

1814

Maria Bracons (soltera Altayó)

Carrer de la Creueta

Real: 1 lliura 7 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1800

1815

Maria Bracons

Carrer de la Creueta

Real: 1 lliura 7 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Fogatges i fusellers: 8 sous 7 diners

Original Catastro p. lo any 1815

1816

Maria Bracons

Carrer de la Creueta

Real: 1 lliura 7 sous

Fogatges i fusellers: 11 sous 6 diners

No paga personal. Vol dir que ho paga un altre

Gabriel Bracons (aquest? Aquest any apareix a continuació de Maria)

Personal: 2 ll. 10 s.

Rl. Catrato, Personal, Fogatges y Fusellers de 1816

1819

Maria Bracons

Carrer de la Creueta

Real: 1 ll 7 s

Personal: 3 ll 15

AHS AMH 904 Quadern o llibret de catastro o contribució que se pagaba en lo any de 1819 y 1820

1820

Maria Bracons

Carrer de la Salut

Real: 1 ll 3 s

AHS, AMH 904 Quadern o llibreta del Catastro u Contribució per lo any de 1820

22 de gener de 1820

Maria Altayó, vídua de Joan Bracons Escorsell, i Feliu Torras, sastre de Sabadell, i Pere Altayó, pagès de Cerdanyola, curadors dels seus fills, venen a carta de gràcia una casa a Jaume Baqués Farrés, paperer de Barberà. La casa és al carrer de Gràcia i li havia venut a Josep Bracons, Isidre Bosch, teixidor de lli (AHPB, notari Josep Gualba Roig, 23 de juliol de 1782). El preu és de 800 lliures, que serveixen per pagar el dot d'Eulàlia Bracons Altayó, muller de Bonaventura Pla i Ferrer (250 lliures, Joan Mimó, Manual 1819, fill del Pla i Ermitas) i 130 lliures que es deuen a Joan Torras Roca, sastre, pels vestits fets per a Eulàlia i per a Teresa Bracons Altayó, muller de Joan Romeu Riera, traginer, sa germana.

Joan Mimó, Manual 1820, V, fs 16-18.

1821

Prova que la fàbrica anava a la fitxa Joan Manent Figueras.

Es deu casar vers 1822 o 1823, essent menors d'edat els dos contraents.

1 de febrer de 1821

«Tinch rebut de Roch Mainou la quantitat de trescentas lliuras moneda catalana, que me las deya per negoci a pagarme sis lliuras per sen cada any, comensan lo primer de febrer del any 1821 y en lo pacte que en cas que dit Roch Mainou las bulga promet que darà mitg any de temps per tornarlas des de lo dia que las demanarà y per ser veritat y tinga lo dit bale lo balor en cas convinga fan lo pnte bale en lo primer de febrer del dit any 1821 en Sabadell y s. y per no saber de escriurer la mia mara Maria Bracons, firmo jo Pera Bracons. Jo Pera Bracons». Signa per la mare i per ell. Còpia inserta en el judici verbal.

Roc Mainou era teixidor de llana.

Veure 26 de gener de 1829.

1821

Maria Bracons

Creueta

Real i personal: 3 ll. 8 s.

Original catastro y personals de la vila de Sabadell y son terme per lo any econòmich de 1821 segons la Rl. Orde de 6 Novre.

1823

Maria Bracons, la mare

Creueta i Capellans

Paga per patents: 1 ll. 17 s. 6 d.

Paga per territorial: 1 ll. 7 s.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

27 de gener de 1824

Feliu Torras, sastre, i Maria Altayó, vídua de Joan Bracons, habitants a Sabadell; i Pere Altayó, pagès de Cerdanyola; curadors dels béns del menor Pere Bracons Altayó, fabricant d'indianes, nomenats pel batlle Josep Sardà, venen a carta de gràcia a Eulàlia Altayó, vídua de Francesc Ventura, negociant de Sant Andreu de Palomar, una peça hortiva de 10 quartans i mig a Barberà, que pertany a Pere per herència de la seva àvia Teresa. Amb aquesta venda s'ha de pagar la legítima de Pau Bracons Escorcell, teixidor d'indianes de Sabadell, oncle del menor; la legítima de Teresa Bracons Altayó, germana del menor; un deute de 175 lliures a Joan Romeu Riera, espòs de Teresa Bracons Altayó, i hereu de Narcís Riera, avi matern, per dos vals de 100 i 75 lliures, que el 1800 i el 1808, havia deixat a Teresa i Joan Bracons, àvia i pare del menor; i finalment «per posar corrent y donar curs a la fàbrica de indianas de dit menor, de la que dependex la sua subsistència, la de sa Muller y demás família». Teresa, l'àvia, havia adquirit la peça per vendes registrades al notari Josep Gualsa i Roig de Barcelona el 1800 (vendes fetes per Marià Salas i per Bartomeu Sallarès) i a Joan Mimó Turull, notari de Sabadell, el 1800 (Marià Salas). Es ven per 1.000 lliures, de les que la compradora se'n reté 625 per pagar els creditors.

Ramon Mimó, Manual 1824, f. 33-35. Saben signar Feliu Torras, Pere Altayó i Pere Bracons.

Després va resultar que la peça no arribava a una quartera i es va rebaixar a 800 lliures. Josep Sardà Pujol va ser alcalde en tres ocasions: del juny de 1809 al desembre de 1810; de febrer de 1817 a febrer de 1818; d'octubre de 1823 a juny de 1824. Cal suposar que el nomenament de tutors el va fer el 1809, quan morí Joan Bracons Escorsell.

8 de febrer de 1824

La germana de Pere, Teresa Bracons Altayó, es va casar amb Joan Romeu Riera, traginer, fill de Gabriel Romeu. Capítols Joan Mimó, Manual de 1818, 27 de desembre de 1818

Ara els Romeu reben 250 lliures d'Eulàlia Altayó, vídua de Francesc Ventura, negociant de Sant Andreu de Palomar, la qual les paga en nom dels curadors dels béns del menor Pere Bracons Altayó, fabricant d'indianes, els quals són Feliu Torras, sastre; Maria Altayó, vídua de Joan Bracons, habitants a Sabadell, i Pere Altayó, pagès de Cerdanyola. Aquests curadors van vendre a carta de gràcia a Eulàlia Altayó una peça d'horta de 10 quartans i mig a Barberà per 800 lliures (Ramon Mimó 27 de gener de 1824)

Sap signar el pare Gabriel i no el fill Joan

Ramon Mimó, Manual 1824, f. 48-49

4 de febrer de 1824

Pau Bracons Escorcell, teixidor d'indianes de Sabadell, també signa àpoca de 200 lliures als mateixos. 160 li serveixen de legítima que Josep Bracons, fabricant de paper de Ripollet, son pare i avi del menor Pere Bracons Altayó, li donà en legítima segons el testament a Joan Mimó, Manual de 1793 (10 de febrer de 1793), obert i publicat el 10 d'octubre de 1796. Altres 40 de llegítima materna de Teresa, la seva mare i àvia del menor: testament a Joan Mimó, 15 de setembre de 1809.

Pau Bracons sap signar.

Ramon Mimó, Manual 1824, f. 42-43.

1824

Maria Bracons



Creueta i Capellans

Real: 18 s.

Personal: 2 ll. 10 s.

Original reparto de catastro arreglat conforme la orde del Sor. Intendent de 26 setembre de 1823 en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any de 1824

1825

Id.

1826

Maria Bracons

Capellans

Id.

1827

Gabriel Bracons (error en el nom a la font)

Capellans

Real: 18 s.

Personal: 2 ll. 10 s.

Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1827

1828

Pere Bracons, tatxat Gabriel (Gabriel hi consta en el cadastre de 1827: és un error de la font)

Capellans

Real: 18 s.

Personal: 2 ll. 10 s.

Original catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1828

12 de desembre de 1828

Pere Bracons Altelló (sic), fabricant d'indianes, veí de Sabadell, ven perpètuament a Rafael Figueras Puig, revenedor de Sabadell, una casa d'un casal amb eixida i part d'altra que s'hi troba edificada una «estableta» i un celler al carrer de Gràcia de Sabadell. Afronta a sol ixent amb Anton Salas, traginer; a migdia amb hereus i successors de Damià Sanmiquel, traginer; a ponent, amb el carrer de Gràcia; tramuntana amb hereus i successors d'Isidre Bosch. Bracons. Cens anual de dita casa i altres allí contigües a Anton Duran Costa de 24 lliures anuals. Bracons la va heretar del seu pare, que l'havia comprada a Isidre Bosch (Joan Gualsa Roig, 23 de juliol de 1782).

Preu de la venda: 1.300 lliures.

Terrassa. Signa Pere Bracons. Rafael Figueras Puig no sap signar.

AHT-ACVO, Francesc Huguet, Manual de 1828, fs. 307-308

12 de desembre de 1828

Pere Bracons Altelló (sic), fabricant d'indianes, veí de Sabadell, ven perpètuament a Rafael Figueras Puig, revenedor de Sabadell, una casa d'un casal amb un porxet davant de la mateixa, situada darrere dels corrals. Cens anual a Joan Cañameras Casablanques, pagès de Sant Quirze, de 12 sous anuals. A sol ixent afronta amb el camí ral que passa per darrere de la vila que va de la ciutat de Barcelona a la de Manresa; migdia amb Pere Lluch; ponent, amb els corrals; tramuntana amb Josep Mimó, jornalero que fou de

Sabadell. Bracons la va heretar del seu pare, que l'havia comprada a Joan Cots, sabater de Barcelona (Joan Mimó, 18 de maig de 1789)

Preu: 300 lliures.

Terrassa. Signa Pere Bracons. Rafael Figueras Puig no sap signar.

AHT-ACVO, Francesc Huguet, Manual de 1828, fs. 308-310.

12 de desembre de 1828

Pere Bracons Altelló, fabricant d'indianes, veí de Sabadell, per expedició de sos negocis, ven a carta de gràcia a Rafael Figueras Puig, revenedor de Sabadell, una casa de mig casal al carrer de Capellans. A sol ixent afronta amb Pere Puig; a migdia amb el venedor; a ponent, amb el camí que roda la vila; a tramuntana amb Pere Turull. Aquesta casa i una altre d'un casal allí romanent li expecta com hereu de son pare. Ell l'havia comprada a Anton Romeu (Joan Mimó, 25 de gener de 1804). Cens anual de 6 lliures 12 sous a la Comunitat de Preveres. Preu: 400 lliures.

Terrassa. Signa Pere Bracons. Rafael Figueras Puig no sap signar.

AHT-ACVO, Francesc Huguet, Manual de 1828, fs. 312-313.

26 de gener de 1829

Judici verbal promogut per la mare i fill Eulàlia i Feliu Mainou, veïns de Sabadell, contra Pere Bracons, fabricant d'indianes de Sabadell, perquè pagui el préstec que Roc Mainou, marit i pare dels demandants, va fer a la mare de Bracons, ara Maria Pla i Ermitas (casada amb Bonaaventura Pla i Ermitas), de 300 lliures al sis per cent «para sus negocios, como es de ver en el vale que presentan, junto con las costas, daños y perjuicios».

Inclou còpia del val.

AHT-ACVO, Fons Judicial, Judicis verbals, Eulàlia i Feliu Mainou, veïns de Sabadell, contra Pere Bracons, fabricant d'indianes de Sabadell, 26 de gener de 1829,21/20.

2 de maig de 1829, majoria d'edat.

Pere Bracons Altayó, fabricant d'indianes de Sabadell, signa finiquito i definició de tots els comptes a favor de Pere Altayó, pagès de Cerdanyola, son oncle, i de Feliu Torras, sastre de Sabadell, com administradors dels béns de Joan Bracons Altayó, durant la minoria d'edat de l'atorgant. Signen els tres.

Francesc Viladot, Manual de 1829, f. 118.

30 de juny de 1829

El 12 de desembre de 1828 Pere Bracons vengué una casa i eixida a carta de gràcia, al carrer dels Capellans, a Rafel Figueras Puig, revenedor de Sabadell per 400 lliures (notari Francesc Huguet de Terrassa). Aquest en pren possessió i fa saber als llogaters, Geroni Ribó, carreter, absent, i a la seva muller, Maria, que ara li han de pagar el lloguer.

Francesc Viladot, Manual de 1829, f. 178-179.

16 de juliol de 1829

Roc Mainou, teixidor de llana, difunt, havia deixat 300 lliures a Pere Bracons Altalló i a la seva mare, segons consta d'un val signat l'1 de febrer de 1821; en no tornar els diners, la vídua de Roc, Eulàlia Palmés, i el fill, Feliu Mainou Palmés, havien emprès una causa contra Pere Bracons al Tribunal del Partit de Terrassa. El 12 de desembre de 1828 Pere Bracons vengué una casa i eixida a carta de gràcia a Rafel Figueras Puig, revenedor de Sabadell per 400 lliures (notari Francesc Huguet de Terrassa). Ara Pere

Bracons ven la facultat el dret de redimir i recobrar la casa a Pau Turull Font i Pere Turull Sallent, pare i fill, fabricants de drap. La casa té 13 canes i 2 pams de llarg i d'ample 9 canes 16 pams per davant i 4 canes 18 pams per darrera al carrer dels Capellans i al costat de la casa dels Turull. A sol ixent llinda amb el mur de l'eixida de Pere Puig; a migdia amb la restant casa i eixida del venedor; a ponent amb el carrer; a tramuntana, amb la casa dels Turull. El venedor es reserva l'ús del celler fins al darrer dia de maig de 1830. El preu de venda és de 550 ll.

Francesc Viladot, Manual de 1829, fs. 210-212

16 de juliol de 1829

Els Turull, per 400 lliures que paguen a Rafael Figueras, executen el dret de redimir i recobrar la casa, que llinda amb la seva per tramuntana.

Francesc Viladot, Manual de 1829, fs. 213-214.

17 de juliol de 1829

Pere Bracons Altalló, fabricant d'indianes de Sabadell, signa àpoca de 200 lliures, una calaixera i porció de roba a Antoni Casanovas Bosch, fabricant de drap de Sabadell, que Anton Casanovas Fontanet prometé verbalment donar a Beneta Casanovas Bosch, sa filla i muller de Pere Bracons, «al temps que contragueren son matrimoni en satisfacció de tots drets de legítima paterna y materna... ». Bracons reconeix que va cobrar les 200 lliures, la calaixera i una part de les robes mentre visqué Beneta Casanovas. Queda pendent una altra part de les robes, valorada en 28 lliures, que Antoni Casanovas Bosch farà efectius a l'atorgant quan es casin Joan o Rosa Bracons Casanovas o si aquests morissin abans de casar-se.

Francesc Viladot, Manual de 1829, fs. 214-215.

El «verbalment» indica que no van fer capítols. Es van casar molt joves: màxim 19 anys Pere i 18 Beneta. El gener de 1824 ja estaven casats. No els he trobat a la catedral. Es van casar en una parròquia d'una altra diòcesi?

24 de juliol de 1829

Els Turull paguen les 300 lliures que Pere Bracons Altalló, fabricant d'indianes, devia a Eulàlia Palmers i Feliu Maynou Palmers.

Francesc Viladot, Manual de 1829, fs. 219-220.

5 de desembre de 1829

Pere Bracons Altalló, fabricant d'indianes, i la seva esposa Antònia Jou (segona esposa) reconeixen a Maria Jou, vídua de Jacint Jou, caporal de les Rondes Volants Extraordinàries d'aquesta província, sogre i mare respectiva, que els ha pagat 200 lliures i una calaixera amb les robes corresponents per drets de legítima d'Antònia.

Francesc Viladot, Manual de 1829, fs. 318-319.

1829

Carrer de Capellans

Pere Bracons Altalló

Alistament dels individus concurrents al cordó sanitari desde la edad 16 a 50 anys complert inclusive de la vila de Sabadell en virtut de ordre superior.

AHS, en curs de classificació

1829

Pere Bracons Altalló

Carrer de Capellans

Real: 12 s.

Personal: 2 ll. 10 s.

Utensilis: 16s. 8 d.

Fogatge y fusellers: 8 s. 8 d.

Original catastro, personal, utensilis, fogatge, fucellers y vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1829.

22 de desembre de 1830

Pere Bracons Altayó, fabricant d'indianes de Sabadell, ven a Jaume Viñas Illa, mestre d'obres, «per atendre a las urgèncias que ab present li ocorren», una peça de vinya de tres quarteres a l'heretat Estaper de Barberà. Es té en cens anual de 3 ll. 12 s., del qual només es paguen 12 s., per raó d'haver deixat l'avi de Pere, Josep Bracons, paperer de Ripollet, 100 lliures a Joan Estaper. Si li tornava a ell o als hereus les 100 lliures, caldria pagar llavors 3 ll. 12 s. A Josep Bracons li va vendre la peça Joan Feliu, pagès de Cerdanyola, el 18 de desembre de 1790 (Joan Mimó), al qual li havia venut Joan Estaper el 26 de març de 1781 (Felix Gray Bruguera).

El preu és de 300 lliures, que el comprador promet satisfer en tres mesos: 187 lliures en moneda d'or i plata i 112 ll. 10s., amb treballs i materials que emprarà a la casa del venedor.

Tots dos signen.

Francesc Viladot, Manual de 1830, fs. 160-161.

1831

Pere Bracons Altalló

Darrer any en que consta al carrer de Capellans

Per Real: 6 sous

Per personal: 2 lls. 10 sous

Per Utensilis: 2 sous 9 diners

Pel 10%: 5 sous 8 diners

Per fogatge: 8 sous.

Total: 3 lliures 12 sous 5 diners

AHS, Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila de Sabadell per lo any de 1831.

18 de juliol de 1831

Pere Bracons Altalló, fabricant d'indianes de Sabadell, signa àpoca a Jaume Viñas Illa, mestre de cases de Sabadell, per 300 lliures, valor de la peça venuda de 3 quarteres de sembradura a l'heretat Estaper de Barberà, venda efectuada el 22 de desembre de 1830.

Francesc Viladot, Manual de 1831, f. 116.

27 d'agost de 1831

Pere Bracons adquireix en establiment de Maties Salas un tros de terra al carrer de Caputxins, amb un cens anual d'una tassa d'aigua i 12 lliures 13 sous i 1 diner, que corresponen a l'interès anual del 3% de les 421 lliures, 17 sous i 6 diners de l'entrada.

Francesc Viladot, Manual de 1831, fs. 145-146.

27 d'agost de 1831

Pere Bracons Altalló, fabricant d'indianes de Sabadell, per pagar a Jaume Viñas Dulcet, mestre de cases de Sabadell, 500 lliures que li deu a compte de les 950 lliures que

importa la construcció d'una casa d'un casal i mig, en la peça establerta per Maties Salas, fabricant de drap, al carrer de Caputxins, ven a Pau i Pere Turull, fabricants de drap, la part de casa de 22 pams d'ample, amb eixida al carrer dels Capellans. Aquesta casa es una de les finques obligades a la restitució dels dots de Maria Altalló, mare del venedor, ara casada amb un Pla; de Beneta Casanovas, primera muller que fou del venedor; i d'Antònia Jou, muller actual del venedor; els quals junts importen 500 lliures. El preu de la venda és de 750 lliures, dels quals, els compradors se'n retenen 553 per pagar als creditors descrits (500 descrites+53 de pensions vençudes a la Comunitat de Preveres per l'establiment) i Bracons rep 197 lliures.

Francesc Viladot, Manual de 1831, f. 147-148

27 d'agost de 1831

Conveni entre Pere Bracons Altalló, fabricant d'indianes, i Jaume Viñas Dulcet, mestre de cases, sobre la construcció de la casa. Ambdós veïns de Sabadell. Bracons promet pagar a Viñas 950 lliures: 500 les rep de Pau i Pere Turull; 150 les hi pagarà el dia de Tots Sants; 150 el dia de Nadal d'aquesta any; 75 al llarg de 1832; i altres 75 al llarg de 1833. Viñas tindrà coberta de teulada la casa el dia de Tots Sants i del tot acabada per Nadal d'aquest any.

Si Bracons no paga, Viñas aturarà l'obra i executarà la garantia que li ofereix Bracons d'una vinya de 2 quarteres i 3 quartans a l'heretat Estaper de Barberà.

Francesc Viladot, Manual de 1831, f. 149-150.

1832

Pere Bracons Altayó

Raval de Fora

Paga un total de 3 ll. 11 s.

El 1833 ja no hi és

AHS, Original catastro 1832

8 de març de 1832

Pere Bracons Altayó, fabricant d'indianes, per pagar a Jaume Viñas, mestre de cases, 590 lliures (450 de jornals i materials per fer-li dues cases al carrer de Caputxins segons el conveni de 1831 i 140 per altres obres que l'atorgant ha disposat posteriorment), «ab motiu de no trobarse lo otorgant ab diners per poder satisfacer las expressadas» 590 lliures, ven a carta de gràcia a Viñas la part de casa de 21 pams d'ample i 47 canes 4 pams de llarg que s'està edificant al carrer de Caputxins; i un tros de terra plantat de vinya de 2 quarteres i 3 quartans a l'heretat Estaper de Barberà que es té a rabassa.

Francesc Viladot, Manual 1832, fs. 60-62

27 de juny de 1832

Pere Bracons Altayó ven a carta de gràcia a Jaume Viñas Dulcet, mestre de cases, aquella part de casa de tres quarts de casal, que es part d'aquella casa d'un casal i mig. A tramuntana llinda amb la casa anterior.

Preu: 200 lliures

Francesc Viladot, Manual 1832, f. 138

2 de juny de 1837

Pere Bracons, teixidor de cotó, veí de Sabadell, signa restitució de dot que li fa Joan Romeu i Riera, tragner, de 250 lliures, calaixera amb robes i un vestit d'escot negre. Senyal que la seva germana va morir sense fills (veure 8 de febrer de 1824).

Francesc Viladot, Manual de 1837, f. 130.

4 d'agost de 1839

Electoral municipal

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 72.

8 de novembre de 1839

Pere Bracons apareix al llistat de la contribució extraordinària cap on viuen els del carrer de la Salut.

La base ordinària és 32 rals sobre la que es fa un recàrrec del 423%.

En el llistat de la feta el 2 de febrer de 1841 ja no hi figura

AMH 1027/4

10 de desembre de 1842

Pere Bracons Altayó, fabricant d'indianes, veí de Gràcia i abans de Sabadell, vengué a carta de gràcia a Jaume Viñas Dulcet, mestre de cases, el 8 de març de 1832 (notari Viladot), una casa i una vinya per 592 lliures, i el 7 de juny de 1832 una altra casa per 200 lliures. Ara Pere Bracons les recompra per els preus esmentats. La primera casa és la del carrer Caputxins i la vinya és la de Barberà. L'altra es una casa amb tres quarts de casal i eixida al darrera de la del carrer de Caputxins.

Francesc Viladot, Manual de 1842, f. 297.

10 de desembre de 1842

Pere Bracons Altayó, fabricant de teixits de cotó, veí de Gràcia i abans de Sabadell ven, per atendre a les urgències que al present li ocorren, a Jaume Formosa Ubach: una casa d'un casal i mig, dividida en dues casetes, al carrer de Caputxins; dues quarteres i tres quartans de vinya a l'heretat Estaper de Barberà del Vallès. El preu de la venda és 1.200 lliures.

El comprador es reté 150 lliures per pagar-les a Joan Bracons Casanovas (nascut el 1825), fill de Pere, quan es casi i mentrestant pagarà a Pere un interès anual del 6%. El venedor promet pagar a dit Joan 50 lliures, una calaixera i una porció de robes en compliment de les 200 lliures, calaixera i robes que li constituí i aportà en dot Beneta Casanovas, sa difunta primera muller, de la qual Joan n'és hereu.

Francesc Viladot, Manual de 1842, fs. 298-299.

17 d'agost de 1845

Època de Joan Bracons i Casanovas, fill de Pere Bracons i Altayó, ambdós fabricants de teixits de cotó, veïns del poble de Gràcia, reconeix que Jaume Formosa Ubach, fabricant de drap de Sabadell, li ha pagat per 150 lliures, que li serveixen en paga i satisfacció de totes els drets que l'atorgant pogués pretendre de la seva mare Beneta Casanovas.

Camil Mimó, Manual de 1845, f. 334 (E 416)

Joan no era el fill gran. L'hereu era Antoni (nascut el 1823), però potser va morir abans de 1829, atès que no se l'esmenta en el document de 17 de juliol de 1829.

No confondre amb Antoni Bracons Casanovas, fill de Gabriel Bracons Escorcell i de Maria Casanovas. Aquest va esdevenir sastre a Barcelona, on va morir el 1874. S'havia casat amb Vicenta Casablanca. La seva filla, Adela Bracons Casablanca (Barcelona 1864-1937) fou la mare del poeta Carles Riba.

(Bracons L'enciclopèdia. Versió 2 Desembre 2005. Entrades Bracons Casablanca II i Bracons Casanovas)

<b>Data</b>	<b>Operació</b>	<b>Valor (lliures)</b>	<b>Objecte</b>
1820-01-22	Venda c.d.g. casa c/ Gràcia	800	Pagar dots
1821-02-01	val	300	«sus negocios»
1824-01-27	Venda c.d.g. 10,5 quartans horta Barberà	1.000	Pagar legítimes i deutes (625) i posar corrent fàbrica
1828-12-12	Venda perp. casa d'un casal i part d'altra c. Gràcia	1.300	s.d.
1828-12-12	Venda perp. casa d'un casal darrere els Corral	300	s.d.
1828-12-12	Venda c.d.g. casa i eixida c. Capellans	400	s.d.
1829-07-16	Venda dret redimir casa i eixida c. Capellans	550	Els compradors paguen el val 1821, l'impagament del qual havia originat un plet
1829-07-17	Àpoca per diner, calaixera i robes rebuts	200 (diner)	Dot Beneta Casanovas Bosch
1829-12-05	Àpoca per diner, calaixera i robes rebuts	200 (diner)	Dot Maria Jou, segona esposa
1830-12-22	Venda perp. 3 Q. Heretat Estaper	300	Atendre urgències
1831-08-27	Compra solar c. Caputxins	421 ll. 17s. 6 d. al 3%	Establiment de Maties Salas
1831-08-27	Venda perp. Part casa c. Capellans	750	Pagar deutes (500 a compte de 950 per construcció casa) pensions establiment (53) i restitució de dots
1832-03-08	Venda c.d.g. casa c. Caputxins i vinya Heretat Estaper	590	Per no pagar 450 lls. que devia de materials i jornals de la construcció de la casa i 140 lls. d'altres obres
1832-06-07	Venda c.d.g. casa $\frac{3}{4}$ de casal darrera Caputxins	200	Idem.
1842-12-10	Recompra vendes de 1832	792	
1842-12-10	Venda perp. 2 cases c. Caputxins i vinya Heretat Estaper 2 Q. 3 q.	1.200	Pagar drets legítima materna a Joan Bracons Casanovas (150) i liquidar béns SBD.

**Bracons Escorcell, Joan** (Ripollet? c. 1770?- Sabadell 1809)

paperer, 1792

fabricant de paper, 1793

fabricant d'indianes (el 1809 no se l'anomena així, però té fàbrica de cotó).

Negoci continuat pel fill Pere Bracons Altayó.

Un cunyat, germà de la dona, també esdevé fabricant cotoner: Joan Altayó Mitjans.

Un seu germà, Josep Bracons Escorcell, també.

Cosí de Pau Pont Bracons

Nebot de Francesc Bracons Serra i cosí de Pere i Jaume Bracons Carol.

1771

Cap Bracons. Cadastre.

Sabadell, 24 de juny de 1792

Capítols entre Joan Bracons Escursell, paperer de Ripollet, fill de Josep, també paperer de Ripollet, i Teresa, i Maria Altalló Mitjans, filla de Francesc, pagès de Sant Martí de Cerdanyola, i d'Eulàlia.

Josep fa hereu universal a Joan, però es reserva mentre visqui l'usdefruit, règim, govern i administració de tot amb lliure i plena administració i amb total independència del fill. Si mor: usdefruitaria l'esposa, Teresa; si es casés, l'hereu li donaria 100 lliures. El donador es reserva també la facultat de dotar els altres fills i també 1.000 lliures.

Els Altalló doten Maria amb 110 lliures, dues calaixeres d'àlber, amb claus, panys, robes i apèndixs i 4 vestits: un de alfafaya amb gipó de gra de turc, un de durantes amb gipó de griseta, un d'escot negre amb gipó, i un de borata amb gipó de vellut de cotó.

Els Bracons fan creix de 40 lliures.

Signen només Josep i Joan Bracons

Joan Mimó, Manual 1792, F, fs. 225-229

5 de gener de 1793

Testament de Josep Bracons Dordal, fabricant de paper, al present habitant a Ripollet, fill de Josep, també paperer, habitant a Barberà quan morí, i de Teresa.

Marmessors: la muller, Teresa Escursell; el fill, Joan Bracons Escursell, fabricant de paper; el cunyat, Francesc Miquel, pagès de Cerdanyola.

Si mor a Sabadell «oficis d'enterrament, honres semidobles i missa de llagues» i si mor en una altra parròquia «quatre oficis amb cinc preveres i al cap d'any dos oficis amb rector i vicari». També vol aquests funerals per la seva muller quan mori. I vol després una missa per setmana durant un any a l'església de la parròquia on mori,

Legítimes per Anton, Josep, Francesc i Pau: 100 lliures, 1 caixa de noguera o d'àlber amb pany i clau, 5 llençols (3 d'estopa i 2 de bri), 9 camises (1 de tela, 2 de lli amb mànigues, 6 de bri), 4 calçotets (3 de bri i 1 de tela), un parell de mitges de fil blanques, una camisola blanca de fil i cotó, 4 coixineres (2 de bri i 2 de fil i cotó), 6 tovallons de fil i cotó amb mostra de pinyó, 3 estovalles (2 d'estopa i 1 de fil i cotó mostrajades), 4 eixugamans d'estopa, 1 vànova de fil i cotó mostrajada, una màrrega d'estopa de la forma major i una tovallola de fil i cotó i amb mostra de pinyó.

Per salut i repòs de la seva ànima vol perpètuament sis misses baixes o resades de caritat 7 s. 6 d. cada una, obligant per dita caritat, en quant a 1 ll. 10 s., la casa que tinc i posseeixo a Sabadell al carrer de Gràcia, i pel que fa als restants 15 s. l'altra casa que tinc al carrer d'en Cabot. El possessor del la casa del carrer de Gràcia s'ha de fer càrrec de 4 misses i de 2 el de la casa del carrer d'en Cabot.



Usdefruitaria la muller, Teresa Escursell. Hereu: Joan Bracons Escursell

Sap signar.

Obert i publicat el 10 d'octubre de 1796 a la casa habitació de Ripollet. Teresa no sap signar

Joan Mimó Turull, Manual de 1796, F, fs. 175-178

Per què, si treballa i resideix a Ripollet, i té terres a Ripollet i Barberà, ha adquirit o construït dues cases a Sabadell? La vila amb serveis, la centralitat comarcal...

10 d'octubre de 1796

Inventari dels béns de Josep Bracons Dordal

En el molí, ja que s'esmenta sense descriure-les la tina, on hi té 20 quintars d'espardenyes, les piles i el mirador, amb 12 bales de paper gran i 7 roves de paper major. A l'estable hi té un matxo molt vell i un porc d'engreix.

Es descriuen els documents notariaus que té en una caixa.

Béns immobles:

Les 2 cases de Sabadell

Una peça de 3 quarteres a rabassa a casa Estaper

Una peça de 3 quarteres a cens perpetu a casa Estaper

Una peça de 2 quarteres de vinya a casa Grasses de Ripollet

24 lliures anuals resultants de dues cases a Ripollet i 8 d'una peça de terra a Ripollet, tot repartidor entre quatre interessats

Joan Mimó Turull, Manual de 1796, F, f. 178-183

1799

Josep Bracons

Carrer de Gràcia

Paga 13 sous de real

I la casa del carrer d'en Cabot?

Cadastre de 1799

1800

Id.

Original Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

Encara a nom de Josep; no paga personal perquè el molí on treballava –també Joan– era a Ripollet (veure anotació 1804).

1800

Narcís Riera, bracer (1794), avi matern de Joan Romeu Riera, que en serà l'hereu i que esposarà Teresa Bracons Altayó, va deixar 100 lliures en un val a Teresa Escorcell i Joan Bracons Escorcell.

Veure fitxa de Pere Bracons Altayó, 27 de gener de 1824

25 de gener de 1804

Anton Romeu, traginer de Sabadell, per expedició de sos negocis, ven una casa d'un casal i mig amb eixida (41 pams d'ample i llarga, per migdia, de 21 canes 5 pams i, per tramuntana, de 21 canes) a la peça de terra, situada prop de la vila, anomenada la Plana (carrer dels Capellans), a Teresa Escorcell, vídua, i a Joan Bracons Escorcell, paperer, mare i fill, habitants a la parròquia de Sant Esteve de Ripollet. La casa llinda a tramuntana amb honors de Narcís Casalí, fabricant de drap, i a ponent amb el camí que roda la vila. Preu: 1.800 lliures.

Signa només Joan Bracons

Joan Mimó, Manual de 1804. V, fs. 7-8.

25 de febrer de 1804

Època de Joan Bracons, paperer de la parròquia i terme de Sant Esteve de Ripollet, a Francesc Altalló, pagès de Sant Martí de Cerdanyola per haver-li lliurat el dot de Maria Altalló, la seva esposa.

Signa Joan Bracons.

Joan Mimó, Manual de 1804, F, fs. 83-84.

1806-1807

El 1804 encara era paperer i residia a Ripollet. El 1826, la seva vídua i el seu fill declaren 19 anys de residència a Sabadell. Per tant, devia muntar la fàbrica de cotó vers 1806-1807.

1808

Narcís Riera, bracer (1794), avi matern de Joan Romeu Riera, que en serà l'hereu i que esposarà Teresa Bracons Altayó, va deixar 75 lliures en un val a Teresa Escorcell i Joan Bracons Escorcell.

Veure fitxa de Pere Bracons Altayó, 27 de gener de 1824

15 de setembre de 1809

Teresa Escorcell Casanovas, mare de Joan Bracons Escorcell, filla de Pau, pagès de Sant Iscle de les Feixes, i de Maria, cònjuges difunts, elegeix marmessors: el seu fill Josep i la seva nora, Maria Altalló.

Joan ja és mort al setembre

Deixa 40 lliures de legítima als fills: Josep, Francesc, Pau i Gabriel.

Mentre es mantingui vídua deixa usdefruïtaria a Maria Altalló.

Hereu universal: el nét Pere Bracons Altalló; si mor a les netes, per aquest ordre: Teresa i Eulàlia.

Joan Mimó, Manual 1809 V, fs. 70-71.

29 de desembre de 1809

Inventari dels béns de Joan Bracons Escorsell per la seva vídua Maria Altalló

A la casa al carrer de Sant Domènec

A la cuina:

4 màquines de filar cotó

1 aspi

4 torns de fer metxa

En la quadra dita de cardar:

1 màquina de cardar cotó usada

3 torns de fer canons usat

En la quadra dita dels teixidors:

6 telers de teixir cotó

Al terrat:

1 ordidor

No hi ha cap referència a cotó en floca i a fil.

Béns immobles:

Casa del carrer de Sant Domènec

Casa del carrer de Gràcia

Casa petita al carrer de Sant Joan

Hort d'una quartera a la parròquia de Barberà a can Magí.

6 quarteres de vinya a Barberà a can Estaper.

Joan Mimó, Manual 1809 V, fs. 101-103.

**Bracons Escorcell, Josep** (Ripollet, c. 1784-Sabadell, 1859 C.I./1870 és mort)

Cotoner, 1832

Fabricant d'indianes, 1819, 1820, 1825, 1830

Fabricant, 1816, 1819, 1827, 1828, 1829, 1850

Fabricant de teixits de cotó, 1838, 1844

Germà i oncle de fabricants d'indianes: Joan Bracons Escorcell i Pere Bracons Altayó.

Sogre: Feliu Roca Salt, sabater-negociant; cunyat: Pau Roca, fabricant de drap.

Cosí de Pau Pont Bracons.

Nebot de Francesc Bracons Serra i cosí de Pere i Jaume Bracons Carol.

Va portar la fàbrica del seu germà a partir de 1809? A partir de 1814 pagaven personal tant ell com la seva cunyada Maria Altalló i això faria pensar que no, si més no a partir d'aquesta data

1814

Josep Bracons

Personal: 2 lliures 10 sous

Plaça de Sant Roc

Reparto por menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Plaça de Sant Roc

Indústria: 48 rs.

Contribució Reial

1816

Plaça de Sant Roc

Josep Bracons, fabricant

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge y fusellers: 10 s.

Real Catastro, Personal, Fogatge y Fusellers de 1816

1819

Plaça de Sant Roc

Josep Bracons

Fabricant

Personal: 6 lliures 15 sous

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segon la orde de 15 juny del any de 1818 y per la cobransa de 1819 original

31 de desembre de 1819

Capítols entre Josep Bracons Escorcell, fabricant d'indianes, fill de Josep, paperer de Ripollet, i de Teresa, difunts; i Maria Teresa Roca Carreras, filla de Feliu Roca Salt, negociant de Sabadell, i d'Esperança, vivents.

Feliu Roca dona 150 lliures i una calaixera amb robes a Maria Teresa.

Maria Teresa fa dot a Josep Bracons de les 150 lliures i calaixera, més 25 lliures donades per Rosa Turull, sa padrina.

Josep Bracons només fa creix de 75 lliures, perquè encara no havia rebut la legítima; veure 24 de gener de 1820.

Joan Mimó Turull, Manual 1819, F, fs. 195-197, saben signar Feliu Roca i Josep Bracons, però no Maria Teresa.

1820

Sant Antoni

Josep Bracons [Escorsell]

Personal: 6 ll. 15 s.

AHS. AMH 904, Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

24 de gener de 1820

Josep Bracons Escorcell, fabricant d'indianes; Francesc Bracons Escorcell, paperer; Gabriel Bracons Escorcell, sastre; els tres signen època d'haver rebut cadascun 140 lliures de legítima dels seus pares difunts, arran d'una venda anterior a carta de gràcia (veure Pere Bracons Altayó).

Tots tres saben signar

Joan Mimó, Manual 1820 V, fs 18-19

1823

Carrer de Sant Antoni

Josep Bracons

Patents: 5 lliures 12 sous 6 diners

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

9 de desembre de 1825

Establiment de Francesc Mornau a Josep Bracons Escorsell, fabricant d'indianes, d'un tros de terra de 25 canes de llarg i 8 canes d'ample.

Ramon Mimó, Manual de 1825.

1826

Carrer de Sant Antoni

Josep Bracons

Personal: 4 ll. 10 s.

Original repartiment del Catastro y Personal de la vila de Sabadell per lo any 1826

1827

Salut

Josep Bracons, fabricant

Real: 15 sous

Personal: 4 lliures 10 sous

Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1827

1828

Salut

Josep Bracons, fabricant

Real: 15 sous

Personal: 4 lliures 10 sous

Original Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any de 1828; ab las veritats ocorregudas en lo present any. Un abecedari dels personals mobibles, y una nota dels

motius perquè no se ha accedit als demandes de alguns subjectes per major claredat del Ajuntament y Clavari. Any de 1828  
AHS, AMH, 905

1829

Salut

Josep Bracons, fabricant

Real: 15 sous

Personal: 4 lliures 10 sous

Utensilis: 1 lliura 8 sous 6 diners

Fogatge i fusellers: 8 sous 9 diners

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fucellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any 1829, format conforme lo Rl. Decret de 15 juliol del any passat e Instrucció de S. M. aprobada en lo mateix dia. AHS, AMH 905.

28 d'agost de 1830

Joaquim de Mornau i Amat, hisendat de Barcelona, estableix a Josep Bracons Escorsell, fabricant d'indianes de Sabadell una peça de 25 pams d'ampla i 25 canes de llarg a Sabadell.

Francesc Viladot, Manual de 1830.

1832

Josep Bracons, cotoner

Té una màquina diable

AHS, G-82 11.1-11.5 1817-1899. Estos són los fabricants que tenen màquina diable als quals se ha intimat la circular de la Junta de Comers buy dia 7 octubre 1832.

22 de setembre de 1838

Testament de Josep Bracons Escorsell, fabricant de teixits de cotó de Sabadell, fill de Josep, fabricant de paper de Sabadell, i de Teresa, difunts. Malalt al llit, però amb tot l'enteniment. Marmessors: Pau Roca, fabricant de drap, mon cunyat, i Jaume Viñas i Illa, mestre de cases, ambdós de Sabadell.

Als fills Josep, Gaietà i Feliu Bracons i Roca els deixa de legítima a cadascun: 75 lliures, una màrfega, una calaixera amb dos llençols, una conxa, dues estovalles, quatre tovallons, dos coixineres, una tovallola, sis camises i dos parells de mitges, tot nou, pagador el dia que es casaran.

A les filles, Maria Teresa, major, i Maria Teresa, menor, Bracons Roca de legítima: 100 lliures, una calaixera amb 3 llençols, 4 coixineres, 18 camises, 4 tovallons, 1 tovallola, 2 tovalles, 4 eixugamans, 6 parells de mitges, 6 mocadors de butxaca, un vestit negre d'alepí (lapí) o de cúbica, 2 mantellines, 2 gipons de seda (un de negre i un de color), 4 gipons d'altres robes, 6 faldilles amb els corresponents davantals, 2 parells de sabates i 2 parells de xinell·les. Això es pagarà quan es casi la menor i la major quan jo em mori, però aquesta ja va rebre una part de diner i robes a compte quan es va casar amb Francesc Domènech, teixidor de llana d'aquesta vila.

Usdefruitaria, la muller Maria Teresa Roca, mentre no es torni a casar, amb facultat de vendre i alienar sense permís de l'hereu. Els fills hauran de treballar per la casa i mantenir-li respecte i ella els podrà separar de la cas si no ho fan.

Hereu: Gabriel Bracons Roca.

Declara que el seu difunt sogre, Feliu Roca, paraire d'aquesta vila, li lliurà el dot, calaixera i roba que prometé verbalment donar a Maria Teresa, però que no li va firmar àpoca i ara vol que el testament en serveixi.

A la casa del carrer de la Salut. No pot escriure per raó de la malaltia.

Francesc Viladot, Manual de 1838, V, fs. 112-113.

1844

José Bracons, tejidos de algodón llamados empesa

José Bracons y Roca, tejidos de algodón llamados empesa

*Exposición pública de productos de la industria española verificada en obsequio de SS. MM. y A. durante su permanencia en esta capital*, Barcelona, Imp. de J. Tauló, 1844

1850

Carrer de la Salut, 77

Josep Bracons, 60 anys, casat, fabricant, nascut a Ripollet, resideix a Sabadell des de 1810. Segons això hauria nascut el 1790: és un error; hauria de dir 66. Tant el padró de 1824 (40 anys) com el de 1826 (42 anys) confirmen el seu naixement c. 1784; també el cens de 1857.

Casat amb Teresa Roca, 55 anys.

Fills: Gabriel, 33, fabricant; Feliu, 26, fuster; Gaietà, 18; i Teresa, 19.

Padró de veïns de 1850, barri 5è, f. 176 v,

Telers cotoners declarats per Josep Bracons i Josep Bracons Roca

	Josep Bracons Esc.		Josep Bracons Roca (no és l'hereu)		
	Telers	màquines	Telers	Adreça	telers llana
1838/1839	4	3			
1846	2 (x/2)	240 fusos	4 (x/4)		
1849	4 (x/4)		2 (x/2)		
1850	12 (4/8)		3 (x/3)		
1853	3		23	Sant Oleguer	
1854	2		23	Vapor	2 (2/x)
1856		120 fusos			
1858		60 fusos			
1859		60 fusos	9 (x/9)	Font	

Contribució Industrial, matrícula

(majors/menors)

Josep Bracons Roca reapareix a la llana el 1869. Veure més endavant

1853

Josep Bracons, núm. 465

Casa al carrer de la Salut, 17 (1.000 rs i 750 rs.)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos, 1853.

1857

Carrer Salut

12899 Josep Bracons Escorsell, 74, vidu, fabricant

12900 Gabriel Bracons Roca, 36, id., teixidor

12901 Teresa Bracons Roca, 27, id.

12902 Francesca N., 17 anys, serventa

Cens de Població de 1857, Barri 5è.

1857

Sant Honorat

12257 Feliu Bracons Roca, 31, casat, fabricant

12258 Rosa Roca Joanico, 22, casada

12259 Josep Bracons Roca, 3, solter

12260 Maria Bracons Roca, 1, solter

12261 Teresa Farell Voltà, 17, serventa

Cens de Població de 1857, Barri 5è., pàgines 417-418

7 de maig de 1870

Gabriel Bracons Roca, teixidor de llana, d'uns 53 anys, fill de Josep Bracons, fabricant de cotó, i de Teresa Roca, difunts, fa testament.

Marmessors: Feliu Llonch, propietari, i Emili Voltà, negociant en llanes.

El diumenge després de la mort es lliuraran 100 panets als pobres a la porta de casa de Bracons.

Deixa 1.200 escuts a la muller Josepa Marquet Fàbregas si es manté vídua i no viu amb l'hereu. Si hi viu, l'hereu l'haurà de mantenir i li haurà de pagar 200 mil·lèsimes d'escut cada setmana i d'aquells 1.200 escuts Josep només en podrà retenir 600.

Deixa 1.200 escuts de legítima a la filla Teresa Bracons Marquet.

Hereva: Maria Núria Bracons Marquet.

Gabriel Bracons sap signar.

Joaquim de Marimon, Protocol de 1870, fs. 221-223.

1871

carrer de Moratín

Gabriel Bracons Roca, 54 anys, teixidor.

Esposa, Josepa Marquet, 36 anys, natural de Moià.

Fill, Maria Núria Bracons Marquet, 10 anys.

Padró de 1871

1871

Josep Bracons Roca, nascut a Sabadell el 20 de juliol de 1818, fabricant, domiciliat al carrer de l'Estrella. Casat amb Rosa Casablanques Peig, nascuda a Sant Quirze el 13 de desembre de 1817. Fills: Josep (1846), dependent, casat amb Maria Artigas; Gabriel (1851), teixidor, i Joan (1854), teixidor.

Padró de 1871

El Gabriel Bracons Casablanques és el que es va casar amb Esperança Prat Manén? Aquesta era filla de Josep Prat Lagarriga i Francesca Manent Marcet.

Josep Bracons Roca declara 2 telers llaners majors de 1869 a 1886, amb domicili fiscal al carrer de l'Estrella; de 1887 a 1899 l'equipament va a nom de José Bracons e Hijo. Des de 1894 l'equipament passa a ser de 3 telers mecànics jacquard. L'empresa continuava existent el 1914.

Hi ha nota biogràfica de Josep Bracons Casablanques a [*Personalidades eminentes de la industria textil española*, p. 672]

El seu tercer fill, Joan Bracons Casablanques, declara 2 telers mecànics a partir de 1881, que més endavant passa a 4 i que té en un vapor del carrer Turull (Codina?).



Feliu Bracons Roca, de 44 anys, comissionista, habita el 1871 a la Rambla, banda dreta. Casat amb Rosa Roca Bracons de 37 anys. Fills: Josep, Maria, Elvira i Antoni. La Maria és la mare dels Elias Bracons.

Padró de 1871.

Segons el padró de 1826, hi havia un Feliu Bracons Roca, nascut el 1824

Feliu Bracons Roca declara 4 telers majors llaners de 1857 a 1868.

.....  
El sogre de Josep Bracons Escorcell, Feliu Roca, passa per tres oficis: sabater, negociant i paraire. 1785, sabater; 1819, negociant; 1838, paraire. Tots en aquesta fitxa.

2 de febrer de 1785

Capítols matrimonials entre Feliu Roca Salt, sabater de Sabadell, fill d'Isidre, també sabater de Sabadell, i Maria, vivents, i Esperança Carreras Font, filla de Francesc, pagès d'Olesa, difunt, i de Maria, vivent.

Isidre el fa hereu universal.

Maria Font, la mare d'Esperança, li dona 300 lliures de legítima, una calaixera de noguera amb pany i claus, robes i apèndixs, i 4 vestits (1 de domàs, 1 de borata «ensatinada», 1 de borata negra, 1 de durantines fines, 1 gipó de tapisseria i els demés corresponents). Calaixeres i robes el dia de la boda, 85 lliures el proper dia de Sant Tomàs (desembre) i les altres 215 lliures amb censos o censals que cada any per Sant Tomàs paguen dos jornalers de Sabadell.

Els Roca fan creix de 100 lliures.

Signen Isidre i Feliu Roca i Maria Font. Esperança Carreras no sap signar

Joan Mimó, Manual de 1785, fs. 25-29

Testament d'Esperança Carreras, vídua de Feliu Roca. 1836 E 368, f, 119.

.....  
De 1869 a 1872 funciona la filatura José Bracons e Hijo amb 3 cardes i 900 fusos. Amb domicili fiscal a la Rambla. Segurament és l'antecessora de la que trobem el 1879.

A partir de 1879 hi ha una altra filatura a nom de Llorenç Bracons i Companyia, però es tracta de Llorenç Bracons Aymerich, nascut a Sabadell el 22-07-1840 i domiciliat a al Rambla el 1871. És fill de Josep Bracons Sanllehí (nascut a Sabadell el 23-05-1815) i de Josepa Aymerich, natural de Caldes, domiciliats al carrer de Gurrea el 1871.

**Bracons Serra, Francesc** (Barberà, c. 1756-Sabadell, 1840 encara viu)

Paperer, 1783

Cotoner, 1820

Fabricant, 1824

Teixidor de cotó, 1826 (fulls padró)

Germà de pare, però no de mare, de Josep Bracons Dordal, pare de Joan i Josep Bracons Escorsell. Oncle d'aquests.

4 d'abril de 1762

Capítols matrimonials entre Pau Pont Cabanes, pagès, al present habitant a Santa Maria de Barberà, fill de Miquel, pagès de Sabadell, i de Maria Cabanes, cònjuges difunts i Maria Serra Comas, vídua de Josep Bracons, paperer de Barberà, filla de Silvestre, bracer de Sant Quirze i Santa Julita, i Magdalena Comas, difunts.

Genís Fontanet, pagès de Sant Cugat, 30 lliures, que pagarà a Pau Pont el dia de les esposalles.

Maria Serra aporta dos vestits, un de xamellot i altre de estamena negrilla i demés robes, joies i averies acostumades.

Pau Pont no fa creix, però signa carta dotal.

No saben signar.

Ho escripturen a Sant Vicenç de Jonqueres

Felix Gay, Manual 1760-1762, f. 387-389. E 280/1

Sabadell 1 de novembre de 1783

Capítols matrimonials entre Francesc Bracons Serra, paperer de Barberà, habitant a Granollers, fill de Josep Bracons [Clusells?], paperer de Barberà, difunt, i de Maria, avui esposa de Pau Pont, pagès de Santa Maria l'Antiga, vivent, i Maria Carol Estany, filla de Pere, pagès de Ripollet, habitant a Can Pallarès, difunt, i de Rosa, vivent.

La mare i l'avi de Maria, Pere Carol, la doten, incloent els drets de legítima paterna i materna, amb 50 lliures, dues caixes amb panys i claus, una nova i una usada, i dos vestits (1 de borata i 1 negre), robes i apèndixs. Les 50 lliures les hi donaran a la propera Pasqua de Resurrecció.

Francesc fa creix de 25 lliures

No saben signar.

Joan Mimó, Manual de 1783, fs. 362-364

1794

No consta en la relació de l'allistament militar. Encara no deu viure a Sabadell.

1798

Arribada a Sabadell segons el full del padró de 1826. Segons el padró de 1824, Francesc Bracons fa 40 anys que resideix a Sabadell, el que equival a la data del casament. Tanmateix, el naixement del fill, Pere Bracons Carol, a Granollers el 1790 indicaria que haurien tornat a marxar després de 1784. Jaume Bracons Carol, l'altre fill, va néixer a Ripollet l'1 de setembre de 1799

1799-1800

No apareix en el cadastre d'aquests anys.

1814

Francesc Bracons [Serra?]

Carrer de Sant Quirze

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

Francesc Bracons [Escorsell?]

Pedregar

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Francesc Bracons [Serra?]

Capellans. Com és que figura en aquesta adreça? Va canviar de casa aquest any?

Industrial: 24 rals billó

Francesc Bracons [Escorsell?]

Creueta

Territorial: 9,33 rals billó

Industrial: 32 rals billó

1815

Sant Quirze

Francesc Bracons [Serra?]

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge y fusellers: 4 s

Cobranza de Real Catastro, Personal, Fogatge y Fosellers del any 1815

1816

Sant Quirze

Francesc Bracons.[aquest és el cotoner]

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge i fusellers: 5 s. 5 d.

Francesc Bracons [Escorsell].

Creueta

Real: 7 s.

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge y fusellers: 10 s.

Real Catastro, Personal, Fogatge y Fusellers de 1816

1819

Francesc Bracons a la casa del Basó

Carrer de Sant Quirze

Personal: 3 ll. 15 s.

Encara no hi consta al carrer de la Salut

Francesc Barcons

Carrer de la Creueta

Real: 10 s. 6 d.

Personal: 3 ll. 15 s.

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any de 1818 y per la cobranza de 1819 original

1819

Francesc Bracons [Serra]

Carrer de la Salut

Personal: 3 ll. 15 s. Ja paga un personal i mig. (per un fill?)

Francesc Bracons [Escorsell?]

Carrer de la Creueta

Real: 10 s. 6 d.

Personal: 2 ll. 10 s.

AHS, AMH 904, Quadern i llibreta de catastro o contribució que se pagaba lo any de 1819

1820

Francesc Bracons, cotoner

Carrer de la Salut

Personal: 3 ll. 15 s.

AHS, AMH 904 Quadern o llibreta del Catastro u Contribució per lo any de 1820

1820

Carrer de la Creueta

Francesc Bracons [Escorsell], pagès

Francesc Bracons Serra no hi figura per edat.

Cens per a la milícia

1821

Francesc Bracons [Serra]

Carrer de la Salut

Personal: 2 ll. 10 s.

Carrer Creueta

Francesc Bracons. L'altre

Real y personal: 2 ll. 17 s.

Original catastro y personal de la vila de Sabadell y son terme per lo any econòmic de 1821

1823

Carrer de la Salut

Francesc Bracons [Serra]

Patents: 1 ll. 2 s. 6 d.

Carrer de la Creueta i Capellans

Francesc Bracons

Real: 10 s. 6 d.

Patents del fill: 11 s. 3 d.

AHS, AMH 905, Cuaderno general per a Contribució Territorial, Casas y Patentas de la vila y terme de Sabadell per lo tercer any econòmic...

1824 -1826

El 1824, Francesc Bracons Serra, consta com a fabricant en el padró de 1824, al carrer de la Salut.

El 1826, Francesc Bracons Serra, definit com a teixidor de cotó, viu amb Pere Bracons Carol, també teixidor, al carrer de la Creueta. (Fulls del Padró)

1824

Carrer de la Salut

Francesc Bracons [Serra]

Personal: 4 ll. 10 s.

Francesc Bracons. L'altre.

Carrer de la Creueta

Real y dos personals: 5 ll. 7 s.

Original reparto de Catastro arreglat conforme la orde del Sr. Intendent de 26 setembre de 1823 en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any de 1824

1826

Carrer de la Creueta

Pere Bracons: real 6 sous

Jaume Bracons: personal 2 ll. 10 s.

Raval de Fora

Francesc Bracons [Escorsell]

Personal: 2 ll. 10s

Carrer de la Creueta

Francesc Bracons [Serra]: real 7 sous; per dos personals 5 ll.

Original repartiment del Catastro y Personal de la Vila de Sabadell per lo any 1826

AHS, AMH 905

1827

Carrer de la Creueta

Pere Bracons: real 6 sous

Jaume Bracons: personal 2 ll. 10 s.

Raval de Fora

Francesc Bracons [Escorsell]

Personal: 2 ll. 10s

Carrer de la Creueta

Francesc Bracons [Serra]

Real: 7 sous

Per dos personals: 5 ll.

AHS, AMH 905, Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any de 1827

1828

Carrer de la Creueta

Francesc Bracons [Serra]

Per real: 7 sous

Utensilis: 3 sous 2 diners

Dos personals: 5 lliures

Fogatge i utensilis: 8 sous 4 diners

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fusellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1830, format a tenor del decret e instrucció de S.M. de 15 juliol de 1828.

1829

Creueta

Francesc Bracons [Serra]

Real: 7 sous

Personal per dos: 5 lliures

Utensilis: 1 lliura 8 sous 11 diners

Fogatge i fusellers: 8 sous 4 diners

En el mateix carrer, el fill, Pere, teixidor només paga Real: 6 sous

En el mateix carrer, l'altre fill, Jaume, teixidor, paga Personal: 2 lliures 10 sous

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fucellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any 1829, format conforme lo Rl. Decret de 15 juliol del any passat e Instrucció de S. M. aprobada en lo mateix dia. AHS, AMH 905.

També apareixen els tres en l'altre versió del mateix any:

Catastro per cuartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del S. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829.

1836

Creueta

Francesc Bracons [Serra]

Real: 1 sou 9 diners

Personal per dos: 1 lliura 5 sous

Utensilis: 7 sous 2 3/4 diners

10 p %: 2 sous 8 diners

Rondes: 1 diner

Fogatge: 2 sous

En el mateix carrer, el fill, Pere, teixidor només paga:

Real: 1 sou 6 diners

Utensilis: 6 diners

10 p%: 2 diners

Rondes: 1 diner

En el mateix carrer, l'altre fill, Jaume, teixidor, paga

Personal 12 sous 6 diners

10 p %: 1 sou 3 diners

Llibreta per lo cobro de las cuartas de Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge y Rondas Volants Estraordinàrias ab lo 10 p% de aumen formada a tenor de las instruccions y ordres vigents. S'ha utilitzat com a guarda de la coberta una pàgina de *El Vapor*.

1837

Creueta

Francesc Bracons [Serra]

Real: 7 sous

Personal: 5 lliures

Utensilis: 2 sous 4 diners

10 p%: 10 sous 9 diners

Rondes: 4 diners

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1837  
AHS AMH 907

1838

Paga el mateix el 1838

Original Catastro, Personal, Utensilis y deu per cent de augment y Rondas Volants  
Extraordinarias... 1838; AHS AMH 907

1840

Creueta

Jaume Bracons

Personal: 26 rs 21 ms

10 p%: 2 rs 22 ms

Pere Bracons

Real: 3 rs 6 ms

Utensilis: 1 rs 6 ms

10 p %: 12 ms

Rondes: 8 ms

Francesc Bracons [Serra]

Real: 3 rs 24 ms

Personal: 26 rs 21 ms

Utensilis: 1 rs 8 ms

10 p %: 3 rs 2 ms

Rondes: 8 ms.

AHS, AMH 907, Original Catastro, Personal y utensilis ordinariis y extraordinariis de la  
vila y terme de Sabadell...1840

**Brujas Valls, Joan** (Barberà o Sabadell, 1770s-Sabadell c.1806-1814)

Jove paperer, 1795

Fabricant de paper, 1797, 1798

Fabricant de cotó/d'indianes, 1797 (ven peces), 1800, 1836.

1771

Jaume Brujas, mancebo papeler, llogater.

Cadastre

11 de gener de 1795

Capítols matrimonials entre Joan Brujas Valls, jove paperer de Barberà, fill de Jaume Brujas Casalí, paperer de Barberà, i de Paula, cònjuges vivents, i Rosa Clarà Parés, donzella, filla de Genís, ferrer de Sabadell, i de Rosa, cònjuges vivents.

Els Brujas donen a Joan com a legítima: 150 lliures, una caixa d'álber nova amb pany i clau, un llit parat, amb banc, posts, màrrega, matalàs i conxa, quatre llençols, dos coixins i quatre coixineres, a lliurar el dia de bodes.

Els Clarà donen a Rosa 125 lliures, dues caixes d'álber noves, amb panys i claus, robes i apèndixs corresponents i tres vestits (1 de borata ensatinada, 1 d'escot negre i 1 de borata llisa) amb els gipons corresponents. 100 lliures caixes i vestits per drets paterns. Les altres 25 lliures per drets materns. Caixes i vestits es lliuraran el dia de la boda; 100 lliures al cap d'un any; i les altres 25 lliures quan mori Rosa Parés.

Joan Brujas fa creix de 40 lliures.

Saben signar els tres homes: Jaume Brujas, Joan Brujas i Genís Clarà.

Joan Mimó Turull, Manual de 1795, V, fs. 7-11

1797

El 28 de juny de 1797, Joan B. Cirés, fabricant d'indianes de Barcelona, compra 32 peces d'indiana 13<sup>a</sup> crua, amb un tir de 424 canes 1 pam (13,25 canes cada peça), per 508 lliures 19 sous. L'anotació diu: «Joan Brujas, gendre del ferrer».

AHCB, Fons Comercial, Joan B. Cirés, Llibre de lo que deu la fàbrica, B 267.

Efectivament Rosa Clarà era la filla del ferrer

23 de desembre de 1797

Gabriel Roca, fabricant de drap, estableix a Joan Brujas, fabricant de paper, una peça de conreu de 42 pams ample (cana de Barcelona), al Mas Oller, al camí dels Caputxins. A sol ixent afronta amb Feliu Rifós, a migdia amb Gabriel Roca (però que espera establir a Agustí Lluís), a ponent amb el camí que va als Caputxins, i a tramuntana amb Pau Germà.

Ha d'edificar casa en el terme de cinc anys.

Tots els emfiteutes que tindran terra establerta en aquesta peça han de construir, junts i a proporció del terreny de cadascú, la paret de la part de migdia del tros de terra que el dia present espero establir a Genís Ustrell, fabricant d'indianes de dita vila, i a Esperança Ustrell (Brutau), amb alçada de 30 pams i llargada de 68 pams, i també a la part de migdia han de fer muralla de 10 pams fins arribar a la casa de Jaume Viñas, mestre de cases. A la part de tramuntana del terreny establert a Francesc Vallhonrat han de deixar dos pams de terreny per passar l'aigua per regar les eixides de tots els emfiteutes en cas que n'hi hagi a l'espírral.

Entrada 2 lliures 16 sous 3 diners. Cens anual: 6 lliures 15 sous.

Saben signar Gabriel Roca i Joan Brujas.

Joan Mimó, Manual 1797, fs. 238-239.



1797

Casal al carrer dels Caputxins a Joan Brujas, fabricant de teixits de cotó. Circa 1797.  
Casals fets des de 1794. Escrites en 1800. Lletra de Bosch. AMH 903. Cadastre

1798

Brujas Valls, Joan, fabricant de paper de Sabadell.

Fill de Jaume Brujas, fabricant de paper de Barberà, i Paula Valls

Reconeix que el seu pare Jaume Brujas li ha pagat 150 lliures, caixa d'álber i un llit parat amb bancs, pots, màrrega, matalàs, conxa, quatre llençols, dos coixins i quatre coixineres.

Segons els capítols del seu matrimoni amb Rosa Clarà (Joan Mimó 1795).

Joan Brujas signa molt bé.

Joan Mimó, Manual 1798, f. 38.

1800

Raval de Dins

Joan Brujas, fabricant de cotó

5 lliures

Restas del catastro del any 1799 que se entregan al clavari del any 1800

Carrer dels Caputxins

Joan Brujas Valls:

per real 3 sous

per personal 4 lliures 10 sous

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

2 de maig de 1806

Joan Brujas signa un val de 400 lliures. Veure 2 de març de 1836.

1814

Rosa Brujas viuda

Caputxins

Real 12 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Vídua de Jaume Brujas (error en el nom? Ha de ser Joan)

Caputxins

Territorial: 16 rals

Contribució Reial de 1814

1820

Rosa Brujas

Real: 18 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1824

Padró de 1824, la vídua Rosa Clarà, 45 anys vivia al carrer de Caputxins-Sant Francesc.

El fill Joan Brujas Clarà, 18 anys, és teixidor. Hi viuen també la filla Caterina Brujas Clarà, 25 anys, casada amb Josep Peig, 30 anys, paraire i Carles Peig Brujas, 2 anys.

Tots nascuts a Sabadell.

1829

Caputxins

Rosa Brujas [sic] y Clarà

Real: 12 sous

Personal del fill Joan: 2 lliures 10 sous

Utensilis: 16 sous 11 diners

Fogatges y fusellers: 8 sous 8 diners

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fucellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any 1829, format conforme lo Rl. Decret de 15 juliol del any passat e Instrucció de S. M. aprobada en lo mateix dia. AHS, AMH 905.

2 de març de 1836

Joan Puig, pagès, i Miquel Salas, fabricant de drap, sogre i gendre, acompanyats de l'home bo Francesc Sayol Lladó, fabricant de drap, demanden Rosa Clarà, vídua de Joan Brujas, fabricant d'indianes; Joan Brujas Clarà, teixidor de llana; i Caterina Brujas Clarà i el seu espòs Josep Peig, paraire; tots aquests acompanyats de l'home bo Gabriel Roca, fabricant de drap. Els demandants volen que els paguin 400 lliures del val signat per Joan Brujas el 4 de maig de 1806 amb els interessos. El demandats responen que Joan Brujas va morir sense fer testament a «y con algunas deudas, los demandados han continuado possehando los bienes que aquel dejó en el día de su muerte y que no han pagado ni quieren pagar ninguna de sus deudas a causa de ignorar si el importe de estas es superior al valor de los bienes y que por consiguiente si los actores quieren echarse sobre de estos para cubrir sus créditos no se opondrán a ello los demandados, los que no quieren formar parte en ninguna causa sólo si el salvarse el derecho que les corresponda sobre los mismos bienes. Y su merced oídas las razones de las partes y el dictamen de los hombres buenos dijo: que debía absolver a los demandados del pago de la cantidad se les reclama pero si que salva los actores de cobrar la misma cantidad de los bienes que fueron de Juan Brujas a cuyo fin podrá procederse a la valoración de aquellos».

Ho signen Miquel Salas i Joan Brujas amb els respectius homes bons. No ho signen Joan Puig, un dels demandants, i Rosa Clarà, Josep Peig i Caterina Brujas Clarà.

AHS, AMH, Judicis de Conciliació 1835-1839.

1850

Convent, 5, 1º

Joan Brujas, 40, casat, teixidor, Sabadell

Maria Casanovas, 40

Padró de veïns de 1850, barri V.

1853

Joan Brujas Clarà té la casa del carrer de Caputxins, 14 (560 rs i 420 rs)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos, 1853.

1857

Cens de 1857

Convent

11518 Joan Brujas Claret (sic), 53, casat, teixidor

Maria Casanovas, 46, casada

Joan Brujas Casalí, oncle de Joan Brujas Valls es va casar amb Maria Fontanet Mimó.  
El seu nebot es Josep Fontanet Parés, que també es va dedicar al cotó.  
Capítols 1750: B, Campmany, Capítols Matrimonials, Testaments, Inventaris, Encants,  
1747-1754, fs. 89-91. Testament 1809, Joan Mimó, Manual 1809, V, fs. 30-31  
Hereu: Josep Brujas Fontanet (n. 1764), Capítols 1791, Joan Mimó, Manual 1791, V, f.  
213.

**Brutau Sanmiquel, Damià** (Sabadell, c. 1777-1851)

Paraire, 1804

Fabricant de cotó, 1821 (veure Joan Manent Figueras)

Fabricant d'indianes, 1822

Comerciant (venda de nodrissos), 1822

Traginer, 1824-1826

Teixidor de llana, 1837

Teixidor, padró de 1850

Teixidor de cotó, 1850

Cunyat de Pere Estop Sastre

Nebot de Damià Sanmiquel Ustrell

Cosí de Damià Sanmiquel Dinarès

1771

Rafael Brutau, jornaler, llogater.

Cadastre.

25 de març de 1776

Capítols de Narcís Brutau Maynou, jove teixidor de llana, de Sabadell, fill de Rafael, també teixidor de llana de dita vila, i Francesca, vivents, i Mariàngela Sanmiquel Ustrell, filla de Damià, traginer de Sabadell, difunt, i Maria, vivent.

Rafael fa heretament universal a Narcís, amb reserva d'usdefruit per ell i la dona, però s'obliguen a alimentar i a assistir amb cures mèdiques i cirúrgiques als contraents; poder de dotar als altres fills. Rafael es reserva 150 lliures.

Maria Ustrell i Pere Sanmiquel Ustrell donen de legítima i creix a Mariàngela 25 lliures, una caixa amb pany i clau, robes, apèndixs i dos vestits, un de xamellot i l'altre d'escot negre amb els gipons, i gavardina corresponent.

Els Brutau fan creix de 25 lliures.

Només sap signar Pere Sanmiquel.

Joan Mimó, Manual 1776, fs. 117-120.

1794

Narcís Brutau, teixidor (nascut c. 1754)

Allistament militar

1800

Rafael Brutau

Carrer de Sant Feliu

Per 8/16 viña 1<sup>a</sup> cal 9 sous

Per 10/16 viña 2<sup>a</sup> cal 9 sous

Por su casa 6 sous

Por su personal 2 lliures 10 sous

Catastro de Sebadell 1800. Castastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per proceder a la cobransa.

1800

Rafael Brutau

Carrer de Sant Feliu

Per real paga: 1 lliura 4 sous i 5 diners

Per dos personals paga: 5 lliures  
Els dos inclouen segurament a Narcís  
Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

22 d'octubre de 1804

Damià Brutau, paraire, fill de Narcís i de Maria Àngela Sanmiquel, cònjuges, amb Caterina Estop, donzella, filla de Jaume i de Maria Sastre, cònjuges. Parròquia de Sabadell.

ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol. 167, fol. 82 v.

Jaume Estop Amat, teixidor, (a) Jaumetó; llistat 1794; mor 1797.

25 de maig de 1797

No tenim capítols, però en el testament de Jaume Estop Amat de 1797, deixa a les filles donzelles, Esperança i Caterina, 25 lliures, una caixa d'àlber, amb pany, clau, robes i vestits.

Joan Mimó, Manual de 1797, fs. 69-70

1 d'agost de 1809

Testament de Maria Sastre, vídua de Jaume Estop Amat. Deixa 5 lliures a Caterina Estop, casada amb Damià Brutau. A Magdalena, l'única filla soltera que li resta, li dona 25 lliures de legítima. (veure fitxa Pere Estop Sastre)

Joan Mimó, Manual de 1809, f. 52.

1814

Narcís Brutau Maynou

Carrer de Sant Feliu

Per real: 1 lliura 4 sous 7 diners

Damià Brutau Sanmiquel

Carrer de Sant Cugat

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto por menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Narcís Brutau

Carrer de Sant Feliu

Territorial: 32,67

Damià Brutau

Carrer de Sant Cugat

Industrial: 24 rals

Contribució Reial de 1814

1816

Narcís Brutau

Carrer de Sant Feliu

Real: 1 ll 4 s 5 d

Fogatge i fusellers: 11 s 5 d.

Afegit: Fill, Personal.: 2 ll. 10 s.

Damià Brutau

Carrer de Sant Cugat

Personal: 2 ll 10 s.

Fogatge: 10 s.  
Anotació: duplicat Carré St Feliu ab son pare  
RI Catastro, Personal, Fogatge y Fusallers de 1816

1820  
Narcís Brutau Maynou  
Carrer de Sant Feliu  
Real: 1 ll 16 s 7 d  
Personal: 3 ll 15 s  
AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

24 de desembre de 1820  
Elector municipal  
Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 72-

16 de març de 1821  
Narcís Brutau, de la vila de Sabadell, reconeix a Jaume Brutau, músic del cos d'artilleria de Barcelona, son fill, que a més de les 180 ll. 15 s. (debitori al notari Jeroni Caballol de Barcelona, 12 de setembre de 1806), que ratifica per no haver-li tornat, li ha deixat altres 50 ll. 5 s. sense interès, que promet tornar-li en nou mesos i obliga tots els seus béns.  
Narcís no sap signar.  
AHPB, Joan B. Maymó Soriano, Protocolo de escrituras de contratos y últimas voluntades, 1821, notari 1143 vol. 20, f. 24

14 de maig de 1822.  
Bonaventura Clot exigeix a Jaume Munner i Damià Brutau el pagament de 117 lliures per 40 nodrissos que els va vendre. No poden pagar perquè els han venut a crèdit. S.f.  
AHS, Llibre de determinacions dels Judicis de Conciliació de l'any 1822.

7 de setembre de 1822  
El judici de conciliació va ser perquè Narcís va demandar Damià per haver tractat de lladre a la seva mare, a més de dir-li que havia de mantenir a tres vells (els pares i l'oncle, germà del pare). Acabada la collita, el pare no el vol mantenir més i que marxi de casa seva. Damià nega haver tractat de lladre la seva mare, però si el pare vol que marxi de casa, li ha de tornar el que li va pagar quan va entrar a la casa. Els homes bons acorden que Narcís pagui les 45 lliures, que el vi de la collita s'hagi de partir en dues part iguals i que qui es quedi el camp arrendat hagi de pagar el lloguer d'enguany. L'home bo de Narcís és Maties Salas i el de Damià, Gabriel Roca.  
Judicis de Conciliació, 7 de setembre de 1822, Vol 1. Conciliaciones desde 1820 a 1823, AHS, 04.01. Jutjat Conciliacions, JMS 6, 1820-1839.

16 de desembre de 1822.  
Jaume Brutau de Barcelona, amb Maties Salas com a home bo, contra Damià Brutau, amb Josep Dinarès com a home bo. Jaume va deixar 30 lliures a l'esposa de Damià, Caterina Estop. La dona de Jaume va lliurar 15 lliures a Damià i ha rebut 3 canes i mitja de vions de la dona de Damià, que son 3,5 pessetes. I finalment que li pagui el blat, mongetes i patates que li va prometre pagar per a la manutenció de Narcís Brutau, fill del demandat, cosa que no ha complert des de l'any 1816. Suposo que Narcís és un fill, que residia a Barcelona

Condemnen a Damià Brutau a pagar les 30 lliures. Damià sap signar.  
Judicis de Conciliació, 7 de setembre de 1822, Vol 1. Conciliaciones desde 1820 a 1823, AHS, 04.01. Jutjat Conciliacions, JMS 6, 1820-1839.

24 de desembre de 1822

Damià Brutau, fabricant d'indianes, veí de Sabadell, ha rebut 45 lliures del seu pare Narcís d'acord amb el judici de conciliació celebrat davant Llorenç Juncà, alcalde de la vila.

Joan Mimó, Manual 1822 V, f. 108.

2 de març de 1823

Narcís Brutau, pagès, veí de la vila de Sabadell, deu al seu fill Jaume 400 lliures: 240 lliures segons dos debitoris signats (Jeroni Cavallol Gras, notari BCN, 12 de setembre de 1806; Joan B. Maymó Soriano, notari BCN, 16 març 1821; Josep Anton Catà Palahí, notari BCN, 4 de febrer de 1815) i altres 160 lliures que li ha prestat en «varias partidas per ocórrer a mas urgèncias».

Per pagar-li li ven a carta de gràcia una casa amb un portat obrint que té al carrer de Sant Feliu de Sabadell. La té en alou i domini de Teresa Argemir a un cens anual de 2 ll. 3 s. Afronta a sol ixent amb honors d'Onofre Vila; a migdia, amb la casa de Carles Peig; a ponent, amb el carrer de Sant Feliu; i a tramuntana amb casa de Feliu Fontanet.

El venedor pagarà el cens i les contribucions

Jaume Brutau accepta que els seus pares visquin a la casa sense pagar lloguer i també li cedeix aquest dret a l'oncle Jaume Brutau, que en tot temps ha fet i fa comuna habitació amb els seu pares.

Preu de venda: 400 lliures.

AHPB, Valentí Gros, Octavum manuale contractuum, 1823, notari 1221 vol. 3, fs. 19-21.

1823

Damià Brutau

Raval de Fora

Patents: 1 ll. 2 s. 6 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824, Padró de veïns

Consta com a traginer, 47 anys, casat amb Caterina Estop, domiciliats al Raval de Fora

1824

Damià Brutau

Raval de Fora

Personal. 2 ll. 10 s.

Original reparto del Catastro arreglat conforme la orde del Sr. Intendent de 26 de setembre, en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any de 1824.

1828

Damià Brutau

Raval de Fora

Personal: 5 ll. (anotació: lo areu)

Utensilis: 12 s. 6 d.

Fogatge: 2 s. 8 d.

Llibreta per la cobrança del catastro de la vila y terme de Sabadell en lo any de 1828.

14 de desembre de 1829

En aquesta data, segons certifica el rector de Sant Feliu de Sabadell, Esteve Viader, va morir Narcís Brutau Maynou als 75 anys i en el dia immediat fou sepultat.

Certificat datat el 15 d'abril de 1835. Inclou un segell de fum amb la ceba i les lletres A i S.

Inclòs en l'obertura del testament de Narcís Brutau.

AHPB, Joan B. Maymó Soriano, Protocolo de escrituras de contratos y últimas voluntades, 1835, notari 1143 vol. 35, fs. 93-97.

1834

En el sobre signat per Camil Mimó, Francesc Viladot i Anton Sagrera es fa constar que Mariàngela Sanmiquel Ustrell té 81 anys. La data del sobre és 29 de març de 1834.

Testament de Mariàngela Sanmiquel .

En avançada edat, però bon enteniment

A la filla Magdalena Brutau Sanmiquel, casada Renom, 5 lliures.

A la filla Antònia Brutau Sanmiquel, casada Cuder, 5 lliures

A la filla Anna Brutau Sanmiquel, casada Cuberta, 5 lliures

Al fill Jaume Brutau Sanmiquel, 5 lliures

A la neta Maria Teresa Brutau Estop, el lliut parat.

Declara que, abans de morir, el seu marit Narcís Brutau li encarregà que entregués la vinya a Damià Brutau Sanmiquel i que així ho va fer.

Fa hereu universal al fill Damià Brutau Sanmiquel. El text porta data de 15 de març de 1834.

AHS, AN, Testament Clos, Francesc Viladot, E 409/12.

18 d'abril de 1835

Jaume Brutau, músic de Barcelona, insta la publicació del testament, lliurat tancat pel seu pare al notari Joan B. Maymó Soriano, el 16 de març de 1821.

En el document adjunt al testament es defineix com bracer.

Marmessors: Mariàngela Sanmiquel, la muller; Damià, fill meu; Jaume Brutau, germà meu; i Feliu Sanmiquel, mon cunyat.

« Vull que paguian tots los meus deutes; y per los apuros de que ha tret mon fill Jaume Brutau, reconesch a favor de ell lo deute de doscentas trenta sis lliuras, las que me ha deixat graciosament per ocórrer a las mias necessitats, y de las quals penso firmarli debitori per a major seguretat».

Deixo i llegeo a cada un dels meus fills, Damià, Jaume, Magdalena, Antònia i Dorotea, la quantitat de 25 lliures en pagament de legítima i demás drets.

Hereva universal: la muller. Pot disposar dels seus béns entre vius solament. Després de la seva mort, els béns dels que no hagi disposat passaran al meu germà Jaume. I si mor, sense haver disposat d'aquests béns, es repartiran en cinc parts iguals entre els meus fills.

Barcelona, 8 de març de 1821.

El text de 1821 sembla escrit, a tenor de la signatura, per Jaume Brutau Sanmiquel.

Signa l'obertura Jaume Brutau, fill, que signa molt bé.

AHPB, Joan B. Maymó Soriano, Protocolo de escrituras de contratos y últimas voluntades, 1835, notari 1143 vol. 35, fs. 93-97.



23 de maig de 1837

Damià Brutau Sanmiquel, teixidor de llana; la seva germana Dorotea, casada amb Josep Cuberta Puig, comerciant; i Josep Renom Brutau, teixidor de cotó, fill de la difunta Magdalena Brutau Sanmiquel; tots ells hereus de Narcís Brutau Maynou, bracer que fou de Sabadell, juntament amb Jaume Brutau Sanmiquel, músic, veí de Barcelona. Narcís va morir el 1829 i el 18 d'abril de 1835 es va publicar el seu testament, entregat clos a Joan B. Maymó Soriano, notari de Barcelona el 16 de març de 1821.

Narcís Brutau Maynou havia venut a carta de gràcia la casa del carrer de Sant Feliu al fill Jaume per 400 lliures el 1823 (notari Valentí Gros, Barcelona, 2 de març de 1823). El 1827 firmà addició de preu sobre la mateixa casa de 169 lliures i Jaume pagà 39 lliures 4 sous (notari Ramon Mimó, 6 d'abril de 1827). Altres vals de Narcís a Jaume Brutau s'afegiren com a addició de preu, que sumen 213 lliures 5 sous. Jaume pagà l'enterrament del pare Narcís: 9 lliures. En altres partides lliurà a la vídua de Narcís, Mariàngela Sanmiquel. 121 lliures 17 sous i 6 diners per subvenir les seves necessitats. Finalment, cal afegir-hi 46 lliures, 17 sous i 6 diners de la malaltia i enterrament de Mariàngela Sanmiquel. També Jaume havia pagat 430 lliures 14 sous. Tot plegat puja a 999 lliures 14 sous, valor molt superior al de la referida casa, que es segons dos mestres de cases i dos fusters, de 699 lliures 8 sous 9 diners, comprès el cens a muda percepció. Ara els germans i nebot li venen definitivament els drets que tenen sobre la dita casa i passa a ser propietat perpètua de Jaume. El preu de la venda és de 514 lliures 8 diners, que es reté el comprador, que es farà càrrec de la redempció del cens.

Signen Damià Brutau, Josep Renom, Josep Cuberta i Jaume Brutau, que signa molt millor que Damià.

Francesc Viladot, Manual de 1837, fs. 115-117.

1838-1839

Damià Brutau

Raval de Fora

Per telers, paga 23 rs 28 ms

Reparto que han efectuat los Señors Comissionats per lo cobro del Subsidi Industrial y de Comers per lo que especta al any procsim passat de 1838 y actual de 1839

1840-1844

Llogater d'una casa-fàbrica dels Duran al carrer de les Tres Creus. Veure fitxa Duran De 1840 a 1843 pagà 265 pessetes; el 1844, 320.

1840, 1841

Carrer de Sant Josep

Paga 29 rals.

1842

Carrer de Sant Joan

Paga 96 rs.

1843

Carrer de Sant Joan

Paga 116 rs.

1844

Damià Brutau

Carrer de Sant Joan  
138 rals.

1848

Bonaventura Brutau

Carrer del Sol

Paga 68 rs.

Contribució Industrial i de Comerç, 1848

Repartiment (per carrers)

3 d'abril de 1850

Capítols matrimonials entre Bonaventura Brutau Estop, fill de Damià, teixidor de cotó, i de Caterina, vivents, amb Rosa Manent Camps, filla de Jaume, fabricant de drap.

Damià dona a Bonaventura els drets que tingui en aquella fàbrica de teixits de cotó que es troba construïda en el carrer del Sol.

Jaume dona a Rosa 500 lliures i dues calaixeres i hipoteca una casa al carrer de Montserrat per garantir-ho.

Bonaventura Brutau fa creix de 400 lliures.

Signen Damià i Bonaventura Brutau i Jaume i Rosa Manent.

Camil Mimó, Manual de 1850, fs. 131-134.

1850, Padró de veïns

Damià Brutau, 72 anys, casat, teixidor, mor el 22 de novembre de 1851. Casat amb Caterina Estop, vivia al carrer del Sol, 8, 2°. El fill, Bonaventura Brutau Estop, 30 anys, casat amb Rosa Manent [Camps], també teixidor, habita en el mateix domicili.

1853

Bonaventura Brutau Estop té una peça 1 quartera 9 quartans de vinya a Mas Vergés; 448 rs de producte íntegre i 192 rs 17 ms de producte líquid imposable.

Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos, 1853.

Telers manuals cotoners declarats per Bonaventura Brutau

1846	24 (7/17)
1849	24
1850	44 (20/24)
1851	44 (20/24)*
1852	24
1853	24
1854	24
1856	Vapor Gran

Contribució industrial, matrícula (majors/menors)

\* El 1851 hi ha també 34 telers a nom de Damià Brutau

1857

Carrer de Santa Perpètua

6204	Bonaventura Brutau Estop	39	Casat	Fabricant
6205	Rosa Manent	23	casada	
6206	Caterina Estop	75	Vídua	
6207	Maria Brutau Manent	4	soltera	
6208	Àngela Brutau Manent	3	soltera	

Cens de població de 1857

**Busquets Puig, Miquel** (Sabadell?, 1751?- Sabadell c.1819)

Flequer, 1780, 1792, 1795, 1806 i sempre

Fabricant de cotó, 1796-1798

Comerciant, 1816

Arrendatari delmes i drets, 1791, 1796-1799

Arrendatari carnisseria, 1796-1799

Proveïdor exèrcit, 1795

Hi ha un estudi sobre Gabriel Busquets Viñas i Miquel Busquets Puig, de Josep M. Benaul Berenguer i Mercè Renom Pulit, «Obrint pas: els Busquets de Sabadell, de flequers a negociants (1749-1819)», presentat a la II Trobada d'Entitats d'Estudis del Vallès, *El pas de la societat agrària a la societat industrial al Vallès*, Montmeló, 28 de febrer de 2015 (en curs de publicació).

Cunyat de Bartomeu Salt Amat, fabricant de drap, des de 1791

Cunyat de Damià Sanmiquel Dinarès, des de 1806

Pare, Gabriel Busquets Viñas, flequer, Caldes de Montbui, 19 de juliol de 1716- Sabadell 1795). Naixement de Gabriel, batejat a Santa Maria de Caldes de Montbui el 19 de juliol de 1716.

«España, bautismos, 1502-1940, » index, *FamilySearch* (<https://familysearch.org/pal:/MM9.1.1/FP1M-SXH> : accessed 14 December 2014), Gabriel Aleix Joan Busquets, ; citing Caldas de Mombúy, Barcelona, Spain, reference item 9 p 49; FHL microfilm 1,280,498.

Mare, Eulàlia Puig Llopis, filla de Francesc Puig i de Maria, es casa amb Gabriel Busquets, fill de Joan i d'Elisabet, el 13 de desembre de 1750 a la parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges.

«España, matrimonios, 1565-1950, » index, *FamilySearch* (<https://familysearch.org/pal:/MM9.1.1/FFV7-1JX> : accessed 14 December 2014), Gabriel Busquets and Eularia Puig, 13 Dec 1750; citing Santos Bartolome Y Tecla, Sitges, Barcelona, Spain, reference 2:1SMJ629; FHL microfilm 1,171,648.

Mirar si hi ha capítols a l'Arxiu Històric de Sitges: notari Joan Guasch Burguera.

Francesc Puig Robert, fill de Francesc i de Maria, i Maria Llopis Febrer, filla de Bartomeu i de Magdalena, s'havien casat el 25 d'agost de 1728, a la parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges.

«España, matrimonios, 1565-1950, » index, *FamilySearch* (<https://familysearch.org/pal:/MM9.1.1/FFJF-W51> : accessed 14 December 2014), Francesch Puig and Maria Llopis, 25 Aug 1728; citing Santos Bartolome Y Tecla, Sitges, Barcelona, Spain, reference 2:1SMHMQJ; FHL microfilm 1,171,648.

27 abril 1749

Arrendament de les flecas de Sabadell a Pau Torras, agricultor del terme de Sabadell, pel període de l'1 de maig 1749 al 30 abril 1750.

Per un document de 23 febrer 1750, sabem que qui feia de flequer era Gabriel Busquets Els regidors arrenden a «Paulo Toras», agricultor del terme de la present vila de Sabadell, lo abast de vendrer pa blanch y moreno, eo las flecas huius villa et eius termini» segons els pactes de la tabba, ja que és qui ha fet el major oferiment en l'encant públic.

[segueix la taba; aquestes eren les condicions de «les fleques» de Sabadell –que s’arrendaven juntes– quan va arribar Gabriel Busquets].

«las flecas blanca y morena»

«Primo [...] q dit arrendador [per arrendatari, ja q l’arrendador és l’Ajunt] sie obligat tot lo dit temps, tant en sanitat com en malaltia, en tenir la vila provehida de pa blanc, so és, quernas, vuytenas y sisenas de pa blanch; y de pa moreno, de real, de sou y setsenas; tot de bon forment, sens mixtura de altres grans ni de mestall, ni primis; y de tot lo dit pa [...] ne hage de tenir a tot compliment a qui li·n demanarà, y que sie ben cuyt, y ben assahonat a coneguda de dits Sros. Regidors y Sor. Mostasaf; y aquell haga de tenir en una casa en la plassa Major, o cerca de aquella, y puga guañar en cada quartera de blat que pastarà, dorse sous, y no més del preu [q] se vendrà lo blat forment en la plassa Major de dita vila lo die de mercat [...] sots ban de 3 lliures partidores, lo ters al Sr Mostasaf, lo ters al avisador, y lo ters a la obra de la Iglesia».

2 « [...] que ninguna persona puga vendre pa en dita vila y terme [...] sio es dit arrendador [...]

3 [...] q dit arrendador dega donar quiscun diumenge als pabeneysters un sou de pa blanch y un sou de pa moreno per lo pabeneyst.

4 [...] q qualsevol persona puga vendre lo pa dels morts sens pagar dret algu

5 [...] q los hostalers hajan y degan comprar lo pa per donar a menjar als hostes a dit arrendador del pa blanch, sots ditas penas [...]

6 [...] q dit arrendador a més del preu [q] hi dirà, haurà de pagar los ai[?]ns [q] seran donats al Clavari encontinent; y a dit Clavari, per Sant Pere y Sant Feliu, quatre cortans de oli; al notari avall escrit, trenta sous; al corredor, 16 d per sos treballs; y al mestre de minyons 16 ll per dits dos arrendaments de fleca blanca y morena, so és, a dit Sr. mestre, per tersas, y al notari y corredor lo dia [q] firmaran dits actes

7 [...] sàpia dit arrendatari de la fleca blanca [q] haja de donar lo pa blanc fins a trenta reals de ardots als senyors regidors [q] hauran de anar a regonèixer las fonts de la present vila.

8 [...] que ningún habitant en dita vila, mentres habitarà en ella no puga tenir fleca en altre part, sinó que s·en vaja a viure fora la present vila y terme, ni tampoch puga tenir en dita vila ningun género de pa per a vendre, sinó és tantsolament en cas de siti, sots pena de 25 ll

9 [sobre el preu i com pagar-lo: cada més la part]

10 [q ningú pugui «entrar pa en la present vila per altre persona, sinó per sí tantsolament ment; y lo que sobrarà no·l pogan vendre en la present vila ni terme, sots ban de 3 ll.»]

11 [q ha de pagar 26 ll de candeles de seu]

12 [...] q ninguna persona de la present vila del dia present en avant se atrevesca a pastar ni fer pastar pa de talla [1], tant sie per lo conjunt de subjectes de la present vila y terme de Sebadell, com per personas fora de dita vila y terme... pena de 3 ll partidoras com està dit...[...] si sols lo que·s trobarà arrendatari de las flecas de dita vila.

13 [...] q qualsevol persona, tant de la present vila y terme de Sebadell, com forasters, pogan pastar y fer pastar qualsevol especie de pa per vendre en la festa de Ntra Sra de la Salut tantsolament; y lo que sobrarà no·l pogan vendre en la present vila ni terme, sots ban de 3 ll.»

Pagament: 390 ll

Avaladors: Carles Cusí, agricultor; Josep Romeu, «sutorem” [sabater], tots dos de Sbd  
Pel temps 1 maig 1749 – 30 abr 1750

Pau Torras, Carles Cusí i Romeu signen relativament bé

AHS AN Manual de Bonaventura Campmany Coll, E 274/2, f. 44-45

(1) El «pa de talla» era el que pastaven els flequers a partir de blat o farina aportats pels clients (propis o bé comprats a la plaça).

23 feb 1750

Declaració de Gabriel Busquets, flequer davant notaris:

Bonaventura Campmany Coll, notari públic regent de l'escribania de Sabadell

Fèlix Gay Bruguera, «oficial de pluma de dita vila».

Joseph Rufasta Esteva, notari públic reial colegiat de núm. de Barcelona

«Pareció Gabriel Busquets, joven panadero habitante en el término de dicha villa, el qual mediante juramento q extrajudicialmente ha prestado a Dios Ntro. Sor. y a sus sagrados quatro evangelios en mano y poder de mi dicho y abaxo escrito notario, instado y requerido de Pablo Torras labrador del término de dicha villa, arrendatario de las flecas de la misma villa, para quitar dudas y manifestar la verdad, ha dicho y atestado lo siguiente, esto es:

Que hallándose el declarante en el dia veinte y sinco de julio del año próximo pasado de mil setecientos quarenta y nueve en la feria de dicha villa a hora que serían dos quartos para las sinco horas de la tarde de dicho dia, tuvo la noticia que en las flecas faltaba el abasto de pan blanco, y luego de haver tenido dicha noticia se fue el declarante en casa de don Pablo Torras su Amo, distante de la villa media hora, y puso la llevadura –vulgo llevat– para amasar pan blanco; y a la posta del sol, poco más o menos, dixo dicto Torras, su Amo, a el declarante si se podía llevar pan luego a la villa, lo que no pudo ser con la brevedad que él quería, pues hasta las tres horas de la madrugada no pudo el declarante tener el pan cocido; y entonces se dió la orden de llevar pan en dicha villa, que llegaría a ella a las sinco de la mañana, poco más o menos, del dia veinte y seys, que fue lo más pronto que pudo haserse para amassar y coser dicho pan, pues porque [sic] esté bien sasonado se han menester más de nueve horas.

Todo lo que dise saber, no sólo per ser panadero, sinó también por haver practicado las diligencias sobre referidas, y la verdad por el juramento [q] tiene prestado en testimonio de lo que, a pedimento de dicto Pablo Torras, hise la presente escritura en dicha villa de Sebadell, dia, mes y año sobre referidos»

AHS AN Manual de Bonaventura Campmany Coll, E 274/2, f. 172

[transcripció no repassada]

Gabriel Busquets treballava de flequer per l'arrendatari de les fleques –una de pa blanc, l'altra de negra. La Taba obliga a tenir sempre pa. Aquest dia en faltava. Per evitar la multa fan aquesta justificació.

Cf l'arrendament i la taba a f. 44-45

26 abril 1750

Els regidors arrenden les fleques a Gabriel Busquets «panificio in termino dicta villa habitanti»

1 maig 1750 – 30 abr 1751

[la taba és en llatí]

Amb els mateixos pactes que els que hi ha al fol 44 [taba de l'arrendament de 1749], afegint al final del capítol primer «de forma que sempre y quant faltia pa en ditas flecas se puga executar dit arrendador de dos en dos horas» [després del problema de falta de pa del doc de febr 1750].

Pagament 385 ll

Avaladors: Pau Torras, agricultor del terme, i Josep Romeu, sabater

Signatura de Gabriel Busquets, insegura; de Pau Torras mig bé.

AHS AN Manual de Bonaventura Campmany Coll, E 274/2 , f. 208v-209

25 abr 1751[en llatí]

Gabriel Busquets arrenda «les flecas» de Sabadell

Gabriel Busquets, «panifico in dicta villa residenti»; des d' 1 mai 1751- 30 abr 1752 (s'hi transcriu la taba)

preu 455 lliures

L'avalen Pau Torras, agricultor del terme [li devia comprar el cereal] i Josephum Romeu sutorem [sabater] de la vila.

Signen molt bé Gabiel Busquets i Pau Torras; Joseph Romeu, regular

Pau Torras, en la mateixa data avala l'arrendament de l'oli que fa Ignasi Artigas agricultor de la vila, pel mateix termini

AHS AN, E 275/1, Bonaventura Campmany Coll, F 96

1754, [xxxno vaig anotar la data] [en llatí]

Gabriel Busquets, flequer («panificus») de la vila de Sbd fa àpocaa Pere Blanch, prevere i rector de la parròquia de Sbd, per 7 lliures 19 sous moneda barcelonesa per raó «de pa de talla pres en ma casa» pel difunt Rvd Dr Marian Armengol, q fou beneficiari de la parròquia de Sbd, i que consta en el seu testament que devia a Busquets, un testament que executen els dos eclesiàstics: Pere Blanch i Esteve Cellent prevere i beneficiat de la parròquia de Santa Maria del Mar de Bcn, aquest absent de l'acte notarial.

AHS AN E 277/1, 1754-1755 Fèlix Gay, f. 105v

16 de febrer de 1764

Gabriel Busquets Viñas, vidu d'Eulàlia Puig, forner, natural de la vila de Caldes, però habitant en la de Sabadell, fill dels cònjuges Joan, corder de la vila de Caldes, difunt, i d'Elisabet, vivent, es casa amb Caterina Capdevila Sallent, filla dels cònjuges, Josep, espardenyer de Sabadell, i Maria, vivents.

Josep Capdevila dona a Caterina per legítima paterna i materna: 50 lliures, dues caixes noves d'àlber, amb panys, claus, robes i apèndixs. Tres vestits: un de mig carro de oro, un de xamellot i altre d'escot negre amb sa gavardina i gipons corresponents. Les caixes i vestits el dia de la boda i les 50 lliures per la Pasqua de Resurrecció de l'any vinent.

Caterina també aporta la porció que li pertoca de la Causa Pia de Llobet.

Gabriel Busquets firma carta dotal de 100 lliures, les dues caixes, robes i vestits i li fa creix de 100 lliures

Josep Capdevila i Gabriel Busquets saben signar.

Pau Puigjaner, Manual de 1764, fs. 44-46

1768

L'any 1768, Busquets apostava en la subhasta de la fleca, però va quedar-se-la un paraire (Pere Font), per quatre anys (de l'1 de maig de 1768 al 30 d'abril de 1772); Busquets va fer un recurs (AHS AMH 2525/1, actes de 24 d'abril i 23 de maig de 1768); el devia guanyar, ja que el maig de 1772 consta que Busquets era l'arrendador anterior i va ser renovat per falta de cap altre postor.

Setembre de 1769

Gabriel Busquets és un dels signants d'un dels quatre memorials del conflicte per l'aspiració del marquès de Meca de desviar aigua de la font de la plaça Major cap al seu casal (el 6 de juliol hi havia hagut un clam a la plaça). Signa el memorial del barri de la plaça Major, carrers de Gràcia i Rosa i veïnat. L'acció sembla destinada a donar suport al partit való, que havia perdut l'Ajuntament l'any 1765.

Fonts: l'estudi d'Argemí a Mercè ARGEMÍ i Esteve DEU, *900 anys d'història de l'aigua* ..., 1999, pàg. 86 (la seva font és AHS, Cort de Sabadell, Processos de l'aigua, actuació

de 1767); A. BOSCH I CARDELLACH, *Anales ...*, 1992, vol. 2, pàg. 258-9; [MR Tesi, vers nota 640]

1771

El 1771 Gabriel té dues cases, una de propietat «recién edificada» al carrer de Sant Antoni i una altra de lloguer a la Plaça Major.

L'any 1771 Gabriel Busquets s'acabà de construir una casa nova al carrer de Sant Antoni amb un valor cadastral d'entre el alts de la vila (10 rals) un valor que pràcticament només tenien les cases de pagesos i paraires rics; entretant encara vivia a la Plaça Major en una casa de lloguer anual de 100 rals anuals, també alt.

AHS AMH 900/3 i 900/4, Cadastre del terme de Sabadell 1771.

19 de setembre de 1771

Jaume Llobet Torra i Josep Llobet Casanovas, paraires de Sabadell, pare i fill, han venut peces de terra a carta de gràcia a Gabriel Busquets, flequer de Sabadell, per 179 ll. 10 s. i 85 ll. més que els ha deixat.

Fèlix Gay Bruguera, Manual de 1770-1771, f. 202

1 de maig de 1772

Fleca (dues parts). Cap licitador; l'Ajuntament ha de donar-les a Busquets a baix preu.

Gabriel Busquets té arrendades (des de 1768) «las panaderías de la citada villa por precio, sin algunos sobrepuestos, de 4.275 rs. anuales; en igual día de 1772, y con motivo de no haberse presentado otro licitador, le fue preciso al propio Ayuntamiento librar al mismo Busquets el zitado [sic] arriendo por espacio de un año y 8 meses [...], por el de 4.000 rrs., a la correspondión de 1.875 rrs. anuales menos que en el anterior arriendo de las panaderías [...] sin algunos sobrepuestos»

AHS AMH 940

16 de juny de 1773

Jaume Ferrés, pagès de Sabadell, i Maria Munt, cònjuges, usufructuari i propietària respectivament per lluir i quitar diversos censals i pagar pensions venen a Gabriel Busquets. Aquest reté les 1.500 lliures per lluir els censals i pagar les pensions.

Una casa a la Plaça Major, al costat de la d'Albaret

Una peça de vinya de 3 quarteres 6 quartans al Mas Serra de Sabadell

Una peça de campa d'1 quartera a Sant Vicenç de Jonqueres, a la Creu Alta

Una peça de campa de 2 quarteres al Mas Vergés de Sabadell

Una peça de campa d'1 quartera al camí de Sant Oleguer de Sabadell

El preu de tot és de 1.500 ll.

Censals i pensions dels cònjuges Jaume Ferrés i Maria Munt

Capital		Censalista			pensions anuals		
lliures	sous	Nom	Ofici	Residència	lliures	sous	diners
100		Joan Cañameras Casablanco Quintana	Pagès	Sant Quirze Vallès	3		
148	10	Maria Jornet/Sebastià Franci Jornet	Pagès	Mollet del Vallès	7	8	6
100		Josep Gili Pla	Pagès	Artés	3		
160		Pare Prior de Santa Caterina Màrtir	eclesiàstic	Barcelona	4	16	
100		Reverent Curat de Sant Quintí	eclesiàstic	Sant Quintí de Mediona	3		

678		Comunitat de Preveres	eclesiàstic	Sabadell	20	6	9 2/5
1286	10	TOTALS			41	11	3 2/5
pensions endarrerides acumulades							
		Joan Cañameras Casablanco Quintana	Pagès	Sant Quirze Vallès	40		
		Maria Franci Jornet	Pagès	Mollet del Vallès	55	5	
		Josep Gili Pla	Pagès	Artés	54	15	
		Pare Prior de Santa Caterina Màrtir	eclesiàstic	Barcelona	85	8	
		Reverent Curat de Sant Quintí	eclesiàstic	Sant Quintí de Mediona	54	5	
		TOTALS			289	13	

Pau Puigjaner, Manual 1773, f. 200-205.

20 d'agost de 1773

Gabriel Busquets, d'acord amb la venda d'una casa i terres feta per Jaume Ferrés i Maria Munt, efectua la llució i quitament de cinc censals de preu conjunt 634 ll. 10 s. que dits cònjuges feien i prestaven anualment a la Comunitat de Preveres. Es a dir, a partir de llavors és Gabriel qui es fa càrrec dels censals i del pagament de les pensions des del dia de Sant Joan de 1773. I per complir-ho hipoteca la casa i les cinc peces de terra que li han venut els Ferrés.

AHS, Comunitat de Sant Fèlix, Censals, Gabriel Busquets

Desembre 1773

Fleca. L'Ajuntament busca un licitador que millori l'oferta de Busquets

«La postura que últimamente se dió por dicho Busquets al propio arriendo, sin sobrecarga de sobrepuestas, que con beneplácito de V.S. debía seguirse por tres años, ascendía a sólo 7.000 rrs., al respecto de 2.333 rs. y 8 dñs. por cada uno, precio mucho más diminuto que los de los precedentes arriendos. En este concepto, pues, preveyendo el Ayuntamiento el atraso de las precisas obligaciones de Común, con la decadencia tan notable del producto de este arriendo, esforzóse quanto pudo a hazerlo entender a varios horneros, para que diesen mayor postura que la referida, y habiendo conseguido se presentase Llorens Pons de Martorell, aumentó 2.000 reales a los 7.000 ofrezidos por Busquets [...]»

AHS AMH 940).

7 de desembre 1773

El 4 des el regidors de Sbd intentaven autoritzar l'arrendament de la fleca per un any

L'intendent «mediante lo adelantado del tiempo, que no da lugar para representarlos al Consejo: dispongo [forat efectuaran el citado arriendo por termino de tres años, con tal que precaucionen en las condiciones con que le practiquen el aumento possible a favor de loa Caudales públicos y beneficio de los vecinos, dándome cuenta del precio q se consiga por el citado arriendo...» .Signa, Francisco de Castaños.

AHS AMH 940, 1773. Autorització per l'arrendament de la fleca [després de consulta dels regidors del 4 des.]

3 de gener de 1774

Gabriel Busquets, memorial als regidors de Sabadell.

Fa 22 anys que està a Sabadell fent de flequer i fa més de vint que ha guanyat, en concurrència amb altres postors, l'arrendament de les «panaderías» de la vila. Ara ha



guanyat un veí de Martorell. I a la taba s'especificava que només podria amassar pa l'arrendatari. Busquets vol amassar per vendre a pa a altres pobles.  
Pau Puigjaner, Manual 1774, f. 3

5 gener 1774

L'ajuntament, mitjançant Pedro Serra procurador, a muy il. Sr. [no diu nom] [en castellà]: Busquets vol fer pa a Sabadell per vendre als pobles que no tenen arrendament

Però la taba de Sbd diu que «ninguna persona de fuera ni dentro la villa y termino pueda vender pan y tenir fleca en uno ni otro paratge a menos q se vaya a vivir a otra parte... »

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

s.d.

Memorial adreçat al diputat primer de la vila de Sbd

En poder de Francisco Mas not publ real col·legiat de num de Barcelona en català

« a Molt bé saben... » Esmenta mèrits de Gabriel Busquets per haver donat pa

El fan abandonar el forn « q, de molts anys ha, té construït dins lo poble y en la plasa major»

Apel·la al libre panadeo des de Madrid i del comandant gral de l'exèrcit i principat de Catalunya de primer de est mes i any [no hi ha data] q no se impedeixi la fabrica de pa en la vila per a vendre fora..

L'han apremiat diferents vegades...

Gabriel Busquets requereix a vms q li sia lícit y permès...

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

1774

Fleca. Conflicte entre l'Ajuntament i el flequer Gabriel Busquets, arrendador entre 1768 i 1773.

Litigis sobre el forn de pa

Busquets es basa en "repetits Reals Decrets «y cédulas expedidas a favor del llibre [sic] panadeo [sic] ». L'Ajuntament no accedeix, perquè argumenta que Busquets «lograría algún avantatge, encara que fos contra lo benefici comú... ».

L'Ajuntament, en base a la taba, es defensa per escrit (1774) i tramet còpia de la taba per tal que es pugui veure «el cabiloso infundado memorial que tiene presentado [Busquets], en que no podía alegar ignorancia, y sobre que se prueba sin violencia el estanco que quería hazer en su persona, haziéndose a más de menestero en este abasto, móvil fundado del transtorno de la regulazi3n de valores que se tiene dotado en el nuevo reglamento interino mandado disponer por V.S. para acudir a los precisos gastos de[l] Común [...]»

AHS AMH 940.

1774

Fleca. Cap altre flequer a la vila, excepte el del Comú

Busquets demana pastar per vendre fora de Sabadell, al pobles que no tenen arrendataris.

Però l'Ajuntament li respon que a la taba, capítols 2 i 6 es diu «que ninguna otra persona de fuera ni dentro de la villa y término pueda vender pan y tener fleca an uno ni otro parage, a menos que se vaya a vivir a otra parte»

AHS AMH 940.

1774 dia 24 [no diu més, i l'any està posat molt després 1774] [en castellà]

[Sembla esborrany; té ratlladures]

Resposta a un requeriment dels regidors, batlle, diputats i síndic personer. Que comença «muy bien sabe» i acaba «de esta villa»

Diu que en virtut del decret del Comandant General del Principat de Catalunya, adjuntat a un memorial de Busquets de 30 desembre de 1773, que manava que no s'impedís a Busquets «la fábrica del pan en esta villa de Sabadell para venderlo fuera dels término de ella, en los pueblos en que no huviese arrendatario, continuó el requerido en amasar el pan dentro de su casa [seguix frase repetitiva ratllada], executándolo todo en la conformidad que en él se expresa. Que lejos de oponerse al referido decreto, a el que han logrado los requirentes del RI Acuerdo del dia 31 de julio del corriente año, antes bien es muy conforme a este, en el q se manda a los interpelantes que no impidan a el respondiente el vender pan fuera la villa y término de Sabd, en los pueblos donde no [.tinguin arrendatari..]». De manera que indirectament confirmava l'autorització de poder amassar el pa a casa seva...

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

1775 dia 24 [no diu més, hi ha any està posat molt després 1774, però és esborrany del doc de 23 ago 1775]

[Sembla esborrany; té ratlladures]

Resposta a un requeriment dels regidors, batlle, diputats i síndic personer. Que comença «muy bien sabe» i acaba «de esta villa»

Diu que en virtut del decret del Comandant General del Principat de Catalunya, adjuntat a un memorial de Busquets de 30 desembre de 1773, que manava que no s'impedís a Busquets «la fábrica del pan en esta villa de Sabadell para venderlo fuera dels término de ella, en los pueblos en que no huviese arrendatario, continuó el requerido en amasar el pan dentro de su casa [seguix frase repetitiva ratllada], executándolo todo en la conformidad que en él se expresa. Que lejos de oponerse al referido decreto, a el que han logrado los requirentes del RI Acuerdo del dia 31 de julio del corriente año, antes bien es muy conforme a este, en el q se manda a los interpelantes que no impidan a el respondiente el vender pan fuera la villa y término de Sabadell, en los pueblos donde no [.tinguin arrendatari..]». De manera que indirectament confirmava l'autorització de poder amassar el pa a casa seva...

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

13 d'abril de 1777

El 12 d'abril de 1777 el regidor degà Manuel Juncà embarga una partida de pa morè i blanc de Gabriel Busquets que portava a vendre fora del terme de Sabadell. Busquets li fa un requeriment per tal que li torni el pa i si no ho fa el portarà als tribunals.

El regidor degà i almotacén Manuel Juncà li contesta l'endemà, 13 d'abril, que no li va requisar el pa i que només va manar que es quedés en dipòsit a casa de Jaume Manent, «en donde reparé existía, ignorando si era para burlar con este modo la solicitud del Ayuntamiento que tiene de que ninguno del pueblo le comprase pan en su propia casa, y a este fin de tenerlo en otra u otras, en oposición a los capítulos de la tabba del actual arrendatario Lorenzo Pont, a instancia del qual y según noticias que tube no sólo de vender el mismo Busquets junto a las mismas murallas como es público y notorio, si que también de tenerlo dentro del Pórtico de la Iglesia de los Caputxinos de esta villa, tal vez a este efecto, mayormente teniendo la presunción contra dicho Busquets de que en años pasados lo ha vendido en su misma casa y dentro la misma villa a varios individuos de ella, por lo qual se le ha aprehendido por distintas vezes por los regidores

anteriores, a más de que el permiso del Comandante General es concederle el amasar pan en la villa, pero que debe hir a venderlo en los pueblos donde no huviesse arrendatario, y no se le concede venderlo en el término, mayormente estando pegado con la misma villa, de lo que sin repugnancia se convence la siniestra intención que lleva para ello, quanto más el que tenga casas que le sirven de almacén en el pueblo, para con esto hazer su negocio en grave perjuicio del actual arrendatario. Es también incierto que su Excelentísima y Real Audiencia haya mandado que no se le impida por ninguno la venta del pan, pues sólo le concede el amasarlo en la villa y venderlo en los pueblos, donde no huviesse arrendatario, dexando aún el cargo de la Justicia de este pueblo el zelar sobre la bondad y peso que es propio tenga a thenor y conforme del que existe en la capital, que regularmente no tiene, lo que parece se opone al libre panadeo y bien general de las gentes». Si la superioritat ho mana, no s'oposarà a retornar el pa.  
Joan Mimó, Manual 1777, f. 86-87.

28 de maig de 1777

Miquel Amat, jove pagès de Jonqueres, i Gabriel Busquets, flequer de Sabadell, litiguen sobre comptes de venda de cereals feta el 1775. Sembla que Busquets va pagar més del compte.

Fèlix Gay, Manual de 1777, fs. 7-8.

2 de juliol de 1780

Miquel Busquets Puig, forner de la vila de Sabadell, fill de Gabriel, també forner de dita vila, vivent, i d'Eulàlia, difunta, i Quitèria Capdevila Artigas, filla de Josep, menor, espardenyer de Sabadell, i Magdalena Artigas, vivents.

Gabriel fa hereu universal a Miquel, però es reté l'usdefruit sense altra obligació que mantenir els cònjuges i els seus fills, té la facultat de col·locar en matrimoni els altres fills, es reserva el dret de deixar i llegar a la segona muller Caterina Capdevila el que li sembli bé segons la possibilitat dels seus béns i es reserva 300 lliures de lliure disposició. Si Miquel mor sense fills o filles només pot testar sobre 150 lliures.

Els Capdevila aporten 200 lliures, dues caixes noves d'àlber, amb panys, claus, robes i apèndixs i quatre vestits: un de griseta, un d'escot negre, un de borata i un de durantès, amb els gipons corresponents. Si Quitèria mor sense filles només pot disposar de 75 lliures i tota la resta de diner i caixes ha de retornar.

Els Busquets fan creix de 75 lliures.

Saben signar Gabriel Busquets, Miquel Busquets i Josep Capdevila. Per Magdalena Capdevila i Quitèria Busquets signa Baptista Corominas, testimoni.

Miquel Busquets es casa amb una neboda de la segona dona del seu pare.

Joan Mimó, Manual 1780, fs. 149-150

El mateix dia Gabriel i Miquel Busquets signen àpoca. F. 150.

Vers 1780 [des de 1774 conflictes]-1795

Conflictes dels flequers Busquets amb l'Ajuntament de Sabadell per la venda lliure de pa. Volien fer valdre la «*Real provisión del Consejo [de Castilla] de 13 de noviembre de 1767 con que se establece libre panadeo*» (llibertat d'elaborar i vendre pa), i al·legaven disposar d'un permís de lliure venda de pa concedit pel Consell de Castella" [MR Tesi, vers notes 308 i 594]

ACA A, *Expedientes* (1789 i 1789-1795). Reg. 1209 i 1229 [S'han de mirar els detalls], i AHS AMH, Actes del Ple de diversos períodes; AMH 940 (conflicte de 1774).

Desembre de 1788 (subhasta de la fleca)

A final de l'any 1788 la tensió es mantenia, i se centrava en l'arrendament de la fleca. Els dos flequers –Busquets i Pont–, conxorxats, es negaven a participar en la subhasta, adduint que hi havia condicions ruïneses. Alguns sospitaven que l'Ajuntament les havia posat precisament per que ningú l'arrendés i, així, poder portar-la directament. I així fou, de manera que l'Ajuntament va contractar un flequer, anomenat Gurillas. La tensió va agreujar-se: des del gener de 1789, Busquets va començar a vendre pa foravila, més bo que el del Comú; el febrer escassejava el pa i la gent clamava perquè, i tot i ser d'igual pes i preu que el de Barcelona, era de pitjor qualitat; en aquell moment van fer tancar la fleca de Busquets.

A. BOSCH I CARDELLACH, *Memòria ...*, 2003, pàg. 39 [text de la tesi, prop nota 721]

27 desembre de 1788

Fleca (dues parts). Els flequers, Miquel Busquets i Llorenç Pont, refusen de participar en la subhasta de l'arrendament

«Sébase como Domingo Saurí, portero jurado de la villa y término de Sabadell y pregonero público [...], desde los primeros días del mes de octubre asta a veinte y uno de diciembre del corriente año ha pregonado y subastado por los parajes públicos y acostumbrados todos los arriendos de Propios de la nominada villa, y entre otros el de la panadería, y en todo el espacio de dicho tiempo no se ha dado ni ofrecido postura ni dita alguna por ningún sujeto. Anyadiendo que en uno de los muchos días que pregonó el citado arriendo de la panadería, le pidió Miguel Busquets, panadero, la tabba del mismo arriendo, la que se llevó; y junto con Lorenzo Pont, también panadero de dicha villa, se metieron en una casa y, después de algún rato, el nombrado Busquets se la devolvió y le expresó que dicesse a los regidores que la arrendassen a quien quisiessen, que el no queria ofreser ningún dinero. De todo lo que, a pedimento de dicho Domingo Saurí, resibo el presente auto de relación» [...]

AHS AMH 2525/2.

1 de gener de 1789

«Comensà des de dit dia a portar-se la fleca a compte del Ajuntament, determinant pes, preu i calitat de pa com en Barcelona. »

«Comensà també Gabriel Busquets a fer una barraca a las muralles de la vila i en terme de Junqueras, ahont venia pa públicament a títol de un decret que li concedí lo Capità General Cabanes, i del qual ja se havia valgut alguns anys antes».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 38

2 de febrer de 1789

«En aquest dia se posà per lo ajuntament, en la porta de sa fleca, un paper imprès en lo qual constava lo pes del pa de Sabadell i preu que també havia de tenir. Aquest era lo mateix paper que en lo dia antes se havia plantat en Barcelona, donant a enténdrer que se seguia en esta ab tota escrupolositat lo que allí se determinava en orde a pa. Però alguns del poble clamaban que lo pa no igualava al de Barcelona ni al de Biel, per qual motiu molts lo prenien de la barraca de aquest.

Pochs dies després vingué la justícia de Tarrassa, e intimà al dit Gabriel Busquets que se derribàs la barraca, i no se vengués pa en ella, valent-se de un decret del Sr. Intendent. Serviren a dit fi lo notari, i mestres de cases de Sabadell que ja lo ajuntament tenbia previngut allí. Gabriel Busquets protestà, requestà a dit justícia regidor decano de Tarrasa, que era Ignasi Galí, per desde a las hores en abant ja mai s-i ha tornat a vèndrer pa».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 39

1 març 1789

arribà la notícia de «lo alborot que se succehia» a Barcelona. En primer lloc «se acaloraren los ànimos dels descontents»;

«A mitja tarda, alguns vinguts de Barcelona notificaren lo alborot que succehia en dita ciutat. Ab això se acaloraren los ànimos dels descontents. Alguns de la ínfima plebe se juntaren cap al tart en la plassa; comensaren a cridar a altas veus que volian que Busquets vengués pa i que Gurillas [el flequer que duia la fleca del Comú] fos tret de Sabadell [...] Busquets vengué pa a tots, pagant la major part son just preu. Acabat lo pa de Busquets, se encaminaren los amotinats a la fleca del Comú, ahont deyan que volían matar a Gurillas. Trobant la porta tancada, pretengueren, ab rellas i pedras, derribar las portas. Portaban palla i picaban foch per cremar-la. Lo regidor decano no pogué contenir-los, ans bé lo atropellaren, li tiraben la palla per damunt, i lo amenassaren perquè se asentàs. Efectivament marxà a buscar los caputxins. Entretant se tirà un tros de porta en terra, entraren los amotinats i robaren tant quant pa encontraren, sens comètrer altre violència [...] Persistian encara los amotinats cridant i demanant lo blat, quant arribaren los caputxins ab ates, i estos ab exortacions i prèdicas dissiparen i aquietaren lo tumulto [...]. Los caputxins aquietat tot entren a refrescar en casa Busquets.»

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 40

2 de març de 1789

« [...] lo ajuntament féu fer un pregó públich dient quer desde luego Gurillas seria fora de Sabadell ab sa família, que Busquets vendria lo pa llibrement, que Llorens Pont cuidaria de la fleca del Comú ja en la mateixa nit» [...].

L'Ajuntament autoritzà que Busquets proveís de pa (Busquets sembla que es resistia; tenia obert un plet amb l'Ajuntament, i devia pensar en utilitzar a favor seu aquesta situació).

[Tesi vers nota 464 i 729]

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 40-41

3 març 1789

Conflicte entre l'Ajuntament i Busquets per la venda lliure de pa, anterior al motí. Junta de caps de casa

«Eran citats, en dit dia, tot lo Ajuntament de Sabadell i son secretari Mimó per a comparèixer debant lo alcalde major de Granollers i respòndrer al càrrechs que·ls feya Busquets. Per causa del motí, se allargà la citació alguns dias.

En la tarde del mateix dia, se juntaren la major part dels caps de casa en la Casa de la vila per a deliberar sobre lo que se hauria de fer. Allí, lo Dr. Momblanch [serà diputat l'abril de 1790] perorà fortament a favor de la rahó dels pobres, per la mala qualitat de pa. Finalment se concordà que Llorens Pont administràs la fleca, venent lo pa a un preu equitatiu segons escandall al que se pogués salvar; que Busquets continuàs en vèndrer pa; i que de tot se demanàs la aprobació al Sr. intendent. Aixís se executà tot. Però havent remès a dit intendent lo acte que·s féu a dit Pont, se digué que jamay havia respost res sobre est assumto. Tal vegada assò fou mentida, perquè sempre ha dit Pont que ell no havia firmat tal acte»

BOSCH, *Memòria...* 41

10 de març de 1789

Els Busquets denuncièn les suposades corrupteles d'alguns càrrecs municipals, poc després del motí, el març, a l'Alcaldia major de Granollers, «Busquets, pare i fill, se queixavan del gran despotisme del Ajuntament, a influxos del notari, citant vèrios casos

pràctics que demanaban concedissen o negassen, regidors i notari, ab jurament. Aquest no·s prengué». [tesi prop nota ]

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 42

23 juny 1789, 48-49

«Marxà lo Sr. Jover havent pres notícia i còpia de molts vàrios e indiferents papers de coses del Comú. Deixà establerta la Junta Benèfica, i entretant obligat lo ajuntament al bast del pa fins al últim de juny. Tot és de veure ab acte rebut en poder de Miguel Mir i Llorens, notari públich de Barcelona, en lo qual consta llargament tot dit en est asunto. Antes de partir lo Sr. Jover declarà que podia lo ajuntament privar de vèndrer pa (ni de talla) a Gabriel Busquets. Se li intimà al mitg dia ab penes, de tot lo que cridà ab altes veus testimonis dit Busquets. Ab las mateixes penes, ja pochs dies atràs, se havia manat a Busquets que tot quant pa vengués ell als de fora terme, ell o sos familiars o mossos, ab sas cavalcaduras o a son compte, lo haguessin de portar a dits pobles. En dits dies i mentras permaneixia en esta lo Sr. Jover, se feren vàrios amagos contra dit Busquets sobre lo pes de son pa, sa calitat o modo de portar-lo; però no se verificà que li prenguessin may, o lo multessin ab las penes posades. Ignoro si fou rahó sua, malícia de sos contraris, o indulgència del Sr. Jover. No obstant Busquets se subjectà s tot, cessà de vèndrer pa als de la vila. Presumo que lo batlle li era tan favorable quant los demés del ajuntament contraris»

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), pp. 48-49

7 d'agost de 1789

«En aquest temps uns oficials dels Dragons de Sagunto, principalment lo capità Cáceres, molt amichs de casa Busquets, feren un recurs al Real Acuerdo contra lo pa que venia la Junta Benèfica. Diuhen que se'ls repongué: *No hai lugar*».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 51

Setembre de 1789. S'inicia la causa del motí de Sabadell

El motí de Sabadell va arribar als tribunals cap el setembre de 1789, de resultes d'una carta anònima que es va fer arribar al fiscal «acusant al Ajuntament de ser la causa de dita comoció»; i les informacions aconseguides per l'alcalde major de Mataró eren de que «tot provenia per haver privat de vèndrer pa a Miquel Busquets [...]. Sembla que l'alcalde major i el notari encarregat de la causa «eran molt oposats als flaquers». Un cop oberta la causa, el grup del notari Mimó va mostrar-se molt actiu en facilitar les identificacions i les detencions, segons sospita transmesa per Anton Bosch i Cardellach. La causa va durar molts mesos, fins a la sentència del 12 d'agost de 1791, quan a Sabadell ja s'havia iniciat una regeneració en el govern municipal.

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), pp. 54-55, 9 de novembre de 1789; pp. 57-58 (17 i 18 de novembre de 1789). Detalls a Arraona

2 d'octubre 1789

Adreçat a l'Ajuntament: que autoritzi venda a Busquets  
AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

10 d'octubre de 1789

«En estos dies Miquel Busquets, fill de Gabriel, presentà al ajuntament, per medi de un notari i procurador de Barcelona, un memorial (lo qual contenia algunes coses poch favorables a la Junta Benèfica i ajuntament sobre pa) decretat, en 28 setembre 1789, ja per lo Consell Supremo de Castilla, donant-li facultat pera vèndrer pa, interinament que

lo ajuntament informàs sobre assò. Lo ajuntament acceptà lo decret del Concell, i en lo mateix punt que se intimaba ja se posà Busquets a vèndrer pa. Dins huit dies vingués una orde de la Audiència pera que cessàs de valer-se de dita cèdula i vèndrer pa, per lo motiu, segons se digué, de no ésser aquella passada per la Audiència com debia. Obehí Busquets entregant lo original de la cèdula al batlle, lo qual li demanava aquella per orde de la mateixa Audiència, de lo que Busquets se'n féu llevar un acte. Després de alguns dies declarà la Audiència corrent i valedora la cèdula real, ab lo que tornà a vèndrer pa Busquets segona vegada. Instaba no obstant peraquè se li tornàs la cèdula original. Lo ajuntament perquè fos privat, atenent alguns no sé què motius, però principalment, segons se digué, perquè no se declarava en la cèdula la qualitat i quantitat de pa, i la conformitat que debia tenir ab la policia de la (52) vila sobre dit particular. Al cap de casi tres setmanes tornà la Audiència la cèdula a Busquets, responent que cada una de las dos parts usàs de son dret com i quant li convingués. Entengué lo ajuntament esta resposta tant favorable a ell, que (segons lo parer de algunes juntes de advocats, segons se deya) pretengué per dita resposta impedir del tot, lo vèndrer pa, Busquets. Pera privar-lo pensà la junta de advocats que la nostra Benèfica escrigués una carta de ofici (que ja enviaren dictada de Barcelona) al ajuntament, dient que atenent que Busquets venia pa i que assò era en perjudici dels gestos que tenia fets la Junta Benèfica per son abast. Demanaba per aquest motiu que si Busquets no cessava de vèndrer pa, volia desde luego, la Junta, apartar-se d'ela obligació que havia contret del abst de pa. Ab esta carta (que després junt ab son informe diuhen que envià a Madrid lo ajuntament) requestà aquest [ajuntament] al batlle, lo qual compel·lia a Busquets a que no vengués pa. Resistia Busquets afiansat ab sa cèdula. Tenia en sa casa un procurador i notari per requestes i respostes; i no sé què coses mediaren entre los manaments de la justícia (que per medi de son porter multiplicava cada dia e intimaba las penes de 25 lliures més per cada pa) i la firmesa de Busquets en usar de son dret i privilegi). Però finalment (intervenint lo incident de la captura), cessà Busquets de vèndrer pa, per les apretadas penes de 100 lliuras i presó per da pa que vengués, segon li intimaba i multiplicaba lo porter. Per est fi anà la Cúria dient que cessaba de vèndrer pa, sens perjudici de son dret, i protestant danys i gestos. Ab tot, fins a la ocasió present no ha pagat ningun ban de los molts que se li intimaren».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), pp. 52-53

Octubre 1789

Busquets és autoritzat per vendre pa; comença un nou conflicte sobre el seu control  
Miquel Busquets, fill de Gabriel, presenta a l'Ajuntament l'autorització del Consell de Castella del 28 de setembre de 1789, sense coneixement de la Reial Audiencia. L'Ajuntament, a més, ho desaprova «perquè no se declaraba en la cèdula la qualitat i quantitat de pa, i la conformitat que debia tenir ab la policia de la vila sobre dit particular»; i perquè «assò era en perjudici dels gastos que tenia fets la Junta Benèfica per son abast». BOSCH, *Memòria...*, pàg. 52-53, dóna una explicació molt detallada; hi ha expedient a ACA, Audiència, reg. 1209, pàg. 589, 590, 630.

14-15 de novembre de 1789 Un fill de Gabriel Busquets, de l'orde dels Josepets de Mataró, l'ajuda a escapar de la justícia  
la nit del 14 al 15 de novembre de 1789, quan la justícia buscava les persones acusades d'haver participat en el motí de Sabadell de l'1 de març, Gabriel Busquets el pare, que comptava setanta anys, que també era en la llista [de 23 persones, tot homes, excepte

una dona], ja era fora de Sabadell, perquè el seu fill, de l'orde dels josepets en un convent de Mataró, havia estat advertit-

Novembre 1789

Declaracions en la Causa pel motí

(notari: Fernando Gusi, de Mataró)

«En aquest temps continuaban las declaracions que se rebian en Mataró [cap del Corregiment corresponent a Sabadell] sobre la commoció del dia 1 de mars. Lo origen de esta sumària, segons se veu en lo procés, fou una carta anònima que en lo maig [té a veure amb el resultat de les eleccions de diputat i síndic personer?] se envià al Sr. fiscal, acusant al Ajuntament de ser la causa de dita comoció. La Audiència remeté la carta al alcalde major de Mataró, don Antonio Alcayde. Aquest, informat per los Justícias de Sabadell, informà dient que tot provenia per haver privat de vèndrer pa a Miquel Busquets, i contant molt vivament lo que havia succehit, o no. Alashoras, la Audiència lo féu la comissió per a substanciar dita causa, essent son notari, Fernando Gusi. Aparegué que així lo alcalde com lo notari eran molt oposats als flaquers, segons se evidencià per la mateixa relació dels declarants, los quals deyan que apareixia que dits senyors los volían fer dir lo quel·s convenia contra aquells. Tots los declarants anaban manats del batlle, en pena de 25 lliuras. En lo dia 13 del present, tornà a Mataró Agustí Lluís [síndic procurador], no sé si per concertar la captura dels reos. Fins a dit dia, los que havian declarat en esta causa eran Agustí Lluís (Xerevia), Josep Fontanet (Ponarra), Joan Manent, Joan Jam (Samion), Joseph Perich (Manjaidorm), Joan Fontanet i Coll, Feliu Torras (Llescas), Pau Folch (Botifarra), Joseph París (Bocassa i Matabous), Joan Folch (Nan set veus), Pere Llobet i Font, Narcís Folch, Rosa Belsolà, Jaume Comadran (Milhòmens), Feliu Peig, Rafel Soler (Bugre), Domingo Lluch (Xingo), Joan Costa (Ayoli), Joseph Fontanet (Santo), Pau Mimó (Saboya) i Josep Mimó (Japet). Alashoras se provehí la captura»

BOSCH, *Memòria...* 54-55

14 novembre de 1789

Informació «privilegiada» de Gabriel Busquets: va a Mataró, al «sagrat» de la Parròquia. «Lo confessor del alcalde major de Mataró era amich i tindria alguna insinuació ab lo pare Joan de Sant Gabriel, lo qual era fill de [Gabriel] Busquets i al mateix temps conventual de Mataró, tots dos josepets. Aquest, en aquest dia, vingué a ésta i se-n portà en un bolant a son pare fins a Mataró, ahont estigué en lo sagrat de sa Parroquial. Com alashoras estaban en lo fort de las disputas, que duraren fins al dia 19 del present mes, sobre lo pa [veg. BOSCH, *Memòria...*, 10 d'octubre de 1789, p. 52-53], se dubtaba [de] lo motiu de una marxa tan arrebatada en un home de 70 anys, presumint si seria sobre aquella ocurrència. Però lo succés ho declarà»

BOSCH, *Memòria...*, p. 55.

15 novembre 1789

«La presa se concluhí cerca las tres del matí del dit dia 15. Durà tot aquest temps, per lo que se hagueren de entretenir en regonèixer las casas dels demás reos que no trobaren en sas casas. Éstos foren Llorens Ponr (Garrell), flaquer, Damià Sanmiquel (Lel), traginer –estos dos foren los més perseguits, escuadriñant i examinant lo més mínim racó de sas casas, tal vegada per estar més acomodats i tenir de què pagar gastos--, Joan Pujol, teixidor de llana, Joan Oriol, brasser, N. Comadran (Borni), carreter, Anton Cortada (Danseta), brasser, Joan Serra (Serreta), cardador, tots los quals, o avisats de antes, o fugint al vèurer la Justícia, se escaparen de esta. Al mateix temps i dia fou



agafat, en sa casa de San Hipòlit, N Salvans, cardador, també reo en esta causa, i portat igualment a la presó de Mataró. Però, encara que reos, no foren presos Gabriel Busquets (Biel), flaquer, Isidro Planas, teixidor, i Anton Cuberta, carreter, a casa dels quals ni tampoch anaren los señors Justicias, sabent sens dubte, per los que los dirigian, que Busquets estava en Mataró (per lo camí de la qual ciutat lo havian encontrat Agustí Lluís i Pau Mimó, declarants i contraris molt principals) ».

Bosch, *Memòria...* p. 55-57

16 novembre 1789

«En la llista dels presos, digué lo notari de la Causa que no venia comprès Gabriel Busquets; i, estant indiferent si debía prendre-se inventari de sos béns, nostre notari Mimó, atenent que ell era reo en los autos, li aconsellà que sí, com efectivament se prengué al endemà»

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 57

18 novembre 1789

Ordre al batlle de localitzar i retenir els presumptes reus de la Causa del motí de l'1 de març. El grup instigador de les detencions aporta informacions. El batlle insta, amb engany, a declarar a l'alcaldia major de Mataró. El flequers Busquets i Pont aconseguen desvincular-se de la causa que porta la fiscalia de Mataró i que la Reial Audiència els doni llibertat per moure's per Barcelona

«Vingué orde al batlle per a que posàs guardas de vista al malalt Letapó, o respongués de ell; també, perquè se agafàs luego que arribàs a Tarrasa (a hont se enviaren requisitòrias) a Anton Cuberta, carreter; i, además, que se zelàs sobre los reos escapats. En aquest dia se envià a Mataró, ab lletra de Pericay [del grup del notari Mimó], una llarga i circumstanciada llista de las señas i contraseñas dels reos fugits, roba que acostumaban vestir de estiu e iver, figura, estatura, ofici, etc. Continuaren, de avuy en abant, a prendre-se declaracions en Mataró sobre esta causa. Los declarants eran avisats, persuadits i pregats per lo batlle, fent lo amago de què tenia orde de posar-los la pena de 25 lliuras per los resistents; i encarint-los que no reparassen en declarar, perquè ni en lo dia del judici se arribarian a saber sas declaracions. Los que anaren a declarar en estos dias foren [...], tots los quals eran enviats a Mataró precipitadament, a hont se·ls prenian las declaracions; ab tanta pressa, que diàriament encara declaraban a mitja nit. Veurian la indiferència ab que miraba aquest cas la Real Sala; i, antes que no suspengués la comissió, coneixerian que era del cas lo apretar la dificultat de librar-se, a lo menos, de un desterro, a hont ja se vanagloriavan los enemichs que sens dubte haurian de parar.

En aquest dia, los flaquers Gabriel Busquets i Llorens Pont se presentaren a la Real Sala demanant los arrestos per ells, i que fosen trets los autos i llevada la comissió al señor alcalde major. La Audiència los concedí fàcilment la petició dels arrestos per la ciutat i sos arrabals. Y, en lo mateix dia, escrigué al alcalde major de Mataró que entregàs i remetés a Barcelona los dits autos. Respongué lo alcalde que entregaria los autos luego de estar arreglats; i, al mateix temps, se queixaba ab lo Sr. fiscal de la llibertat que ohia se daba als flaquers, atenent que, segons constaba dels autos, eran reos de gran concideració. Però ell, entretant, prenia declaracions»

BOSCH, *Memòria....* 58-59

4 de desembre de 1789

«Tornà Busquets a vendre pa, havent declarat per fi la Audiència que sa intenció no era oposar-se a la Real Cèdula, antes bé dar-li son curs. Tal fou desde luego la preocupació

de la gent, que no obstant que la Junta Benèfica donava molt més pa que Busquets, no obstant aquest despatxava més que la Junta, la que ni desmereixia per la qualitat del pa». Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 61

17 de desembre 1789

La Junta Benèfica comunica a la Reial Audència la seva dissolució. Devaluació de la fleca del Comú per la competència de la lliure venda de Busquets

«Memorial del Ayuntamiento de la villa de Sabadell [...] en que dice. Que la Junta Benéfica que consta a V.E. se creó para el abasto del pan, va [a] disgregarse según el oficio [que] se acompaña. Creen los exponentes que aunque se subhaste la panadería, no hallaran postor, pues Miquel Busquets, en virtud de providencia del Consejo [de Castilla], vende pan libremente; que puede dexar de vender, o el que sea necesario, o de mala calidad, quedando el pueblo expuesto a un trastorno. Suplican se digne V.E. disponer lo que deven practicar»

ACA, Audiència, reg. 1209, pàg. 448.

Desembre 1789

Fleca. No s'arrenda, però es designen dos obligats

«Determinà lo Ajuntament que, no havent-hi arrendador de la fleca, per no haver fet anar lo arrendament al encant, los dos flaquers, Martí Tomas, que ho era de la Junta Benèfica, i Mateu Sayol, quedassen ab obligació, en tot lo any de 1790, de donar a la vila tot lo abast necessari de pa, arreglant-se a lo que resultàs de un prudent escandall; amb lo pacte que estiguessen obligats a pagar 150 lliuras de arrendament cada hu en tot lo temps que Gabriel Busquets estigués privat de vèndrer, però que no debian pagar arrendament algun del temps en què aquest vengués pa»

BOSCH, *Memòria...* p. 63

1790. Arrendament de la Fleca de Sabadell en dues parts a Martí Thomàs i a Matheu Sayol forners

Per 11 mesos i 10 dies

Començaren 20 gen 1790 fins 31 des

Condicció 11: «Sapia lo arrendatari que en cas de declarar lo Rl Supremo Concell de Castilla que Miquel Busquets puga vendrer pa libremet en dita present vila, dega cesar lo pago del preu del present arrendament y en dit cas deurà dit arrendatari pagar solament lo que correspondrà al preu avall escrit per lo temps que haga subsisitit lo no vendrer pa dit Busquets, quedant emprerò dit arrendatari obligat en tenir la present vila y terme provehida de las qualitats de pa expressades en lo capítulo tercer de la present tabba [...] lo preu del present arrendament per dit temps de onse mesos y deu dies és Cent quaranta una lliura tretse sous y quatre diners moneda Bar. »

AHS AMH 937, 1790.

1 de gener 1790

«Havent cessat la Junta Benèfica de sa obligació de vèndrer pa, comensaren los dos flequers Thomàs i Sayol, continuant també en vèndrer-lo Busquets». [...] «sobrà en favor de dita Junta la quantitat de 280 lliuras poch més o menos. Prova evident del molt i desinteressat zel patriòtich ab que dit cos mirà sempre per lo bé comú i de lo lucratiu que és dit ofici de panader, recaient principalment en subjecte intel·ligent, hàbil, rich i aplicat».

«Guanyà lo ajuntament una orde del Sr. Intendent pera privar a Busquets de sa venda de pa, pretextant que la Real Cèdula debia haver passat per son tribunal. Dita orde se li

intimà per lo porter ab las penas de 25 lliuras per cada pa, que se li intimaban contínuament per los molts que venia. Estas penas se li aumentaban diàriament de 25 en 25 lliuras fins a 100, i presó que se li posaren al quart dia, però menos desistia Busquets. A las horas se li féu parlar per molts perquè desistís. Fins anà lo batlle a casa del comandant de tropa, demanant-li buit hòmens pera portar-lo a la presó a las huit del matí del endemà. En esta ocasió deixà lo flaquer Busquets de valer-se de son privilegi i cessà quarta vegada de vèndrer pa. Després de alguns dies un porter de la Audiència intimà a cada hu del ajuntament unes lletres sobre lo impedir la Real Cèdula. Lo batlle las acceptà ab mofa i escarni».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 66-67

14 febrer 1790

Renovació de regidors (entren individus de famílies que seran significades en les dècades de major confrontació). Primers indicis de ruptura del bloc de poder constituït per cooptació, amb efectes posteriors.

«Un mosso de la Esquadra portà una carta de orde per a que lo Ajuntament fes, des de luego, nova llista de regidors [...] se féu la llista, havent primerament fet lo batlle [el ferrer Josep Valls] lo absurdo de pèndrer de jurament als señors del Ajuntament de què no divulgarian los subjectes proposats. A assò se resistiren los dos regidors Francesc Carner i Pere Planell. Se ignora lo motiu perquè lo batlle pretengué dit jurament. Ja antes, en ocasió de alguna determinació contra Busquets, se diu havia fet lo mateix. Finalment, los regidors elegits, després de forts debats, foren Anton Duran, pagès, Feliu Cruz, cirurgià, Joseph Turull, paraire, Francesc Sayol, paraire, areu [per hereu] Alsina, pagès, i Pau Padrós»

BOSCH, *Memòria...* p. 68

Mars 1790

«Serà com a mitg mes de mars quant, després de 50 dias, tornà Busquets a vèndrer pa la sexta vegada, en vista de una rigorosa orde de la Real Audiència que manaba al ajuntament que no fos impedida la Real Cèdula en pena de 200 lliuras per cada hu dels individuos, pagant de sos bens propis i altres penas, 9. havia prechit antes un informe de 4 mars del Sr. Fiscal a la Audiència en el que se llegeixen las expressions més violentas contra la obstinació del Ajuntament de Sabadell, sos excesos i govern, contra los procehiments del Sr. intendent en est particular, que se oposà als decrets del Supremo Tribunal de la Nació, al qual, diu, així ultrajan i desprecian, resistint a sa execució, i demanant finalment una sèria providència contra estos abusos»

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 69

22 de juliol 1790

Sis inculpats en el motí de març de 1789 es defensen al marge del grup protegit de Mimó

«En estos dias se presentaren a la Real Audiència las defensas de alguns reos del motí. Estos són Gabriel Busquets, Llorens Pont, Damià Sanmiquel, Joseph Llobet, Joseph i Antònia Amat»

BOSCH, *Memòria...* p. 83

17 de desembre 1790

[De la Reail Audiència] als regidors: q arrendin la fleca encara q no s'hagi declarat si Busquet pot o no fer la "libre venta de pan en esta villa".

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

1 de gener de 1791

«Lo ajuntament pochs dies atràs havia suplicat al Intendent lo que deuria fer-se sobre flecas en lo any pròxim, persistint la cèdula del Concell a favor de Busquets. Respongué lo Intendent que se arrendàs en públich subast. Però exposant lo ajuntament las dificultats que hi hauria, i principalment la de fer la tabba, respongué dit senyor a un regidor comissionat, que anà per dit fi a Barcelona, que se mantingués com en lo any anterior».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 95

Gener 1791

Declaracions de les defenses de 4 dels reos del motí. Entre els motius de la protesta hi ha la pèssima qualitat del pa i la desatenció dels clamors dels pobres

«En estos dias se acabaren de rèbrer las declaraciones de las defensas dels reos del motí [...]. Los reos que fins a la ocasió present de han defensat són: Gabriel Busquets flaquer, Llorensa Pont flaquer, Josep Llobet retorcedor i Damià Sanmiquel tragines, los quals se reputan casi los més acomodats de tots 26 que són. [...] Apar que los reos han probat llargament tot lo exposat en sas defenses, i principalment tot lo que donà lloch a la comoció, és a dir, la mala qualitat del pa que administraba lo Comú; lo mal que eran atesos los clamors dels pobres; que encontraban, en lo pa, prims, segó, terra, pedras, cagallons, fems, merda de gats i ratas, cuchs, escarabats i guix; essent, además, mal pastat, pudent, etc. »

(BOSCH, *Memòria....* p. 97-98).

25 de gener 1791

[resposta] Els regidors estan pendents de si Busquets pot o no vendre pa a la vila. La fleca l'arrendarien als dos de l'any passat per 300 ll, però si Busquets té llibertat "se habria de anular su obligaci3n [la dels arrendataris] quedando solamente obligados a abastecer el pueblo sin precio de arriendo"

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

7 de febrer de 1791

Capítols entre Bartomeu Salt Amat, paraire, fill de Pere Joan i de Narcisa, c3njuges difunts, i Josepa Busquets Capdevila, filla de Gabriel, forner, i Caterina, vivents.

Josep Salt, germà, dona de legítima paterna i materna, donaci3n per noces, 450 lliures, estipulades per Pere Joan en els capítols matrimonials de Josep.

Els Busquets doten Josepa amb 200 lliures i una calaixera nova de noguera, amb robes i apèndixs corresponents i quatre vestits: un de griseta, un d'escot negre, un de borat i un de durantès amb els gipons corresponents, tot a lliurar el dia de bodes.

Bartomeu fa creix de 70 lliures.

Saben signar. Bartomeu Salt, Josep Salt, Gabriel Busquets i Josepa Busquets (força bé aquesta).

Joan Mim3, Manual, 1791, V, fs. 23-24.

12 de febrer 1791

Juan Miguel de... als regidors que arrendin i cobrin

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

13 de febrer de 1791

Miquel Busquets arrenda la fleca de Rubí

Regidors del lloc i terme de Rubí a favor de Miquel Busquets panader de la vila de Sabadell

Preu 79 ll

Podrà cobrar 3 ll de “qualsevol persona q venga pa dins lo terme com n·i haja en la fleca exceptat en los aplecs de Sant Mus y Sant Genís

Fiador: Bartomeu Pujol pagès de Rubí

En poder de Joseph Vendrell Salvany not. Pub. de la Quadra de la Cartoixa de Vallparadís

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

16 de febrer de 1791

Miquel Busquets arrenda la fleca de la parròquia de sant Quirze i Sta. Julita en terme de la part forana de Terrassa

Arrendament fet pels regidors de la Universitr Forana de Terrassa a favor de Miquel Busquets

Hi ha taba

Condicció 2 «per cada quartera de blat que pastará se li donará deu sous de veneduras, y haurà de tenir compliment de setsenas, vuitenas, cuernas blancas, pans de real, de sou y setcenas de pa de sedàs y de lliura, y vendrer-ne a tots los q li·n demanaran»

Condicció 3 El pa de l'hostal ha de ser de la fleca. I també el dels aplecs de Sant Vicenç de Junquer.es, de Sant Julià d'Altura y de Sant Feliu de Vilamilanys [?]; l'arrendatari de Sant Quirze tindrà la llibertat de portar-ne en dits aplecs

Període: 1 Gen 1791 31 des1791

Preu: 34 ll 10 s en dues parts (1 gener, 24 juny)

L'avalua Felip Busquets flaquer de dita vila de Tarrassa

Consta Notari Josep Torrellas de Terrassa

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

16 de febrer de 1791

«Lo ajuntament, pues, als primers de febrer escrigué una carta de instància al Sr. Intendent sobre fer privar a Busquets, al mateix temps que los forners Martí Thomàs i Mateu Sayol li presentaren un memorial exposant que o se privàs Busquets de vèndrer pa, o que ells fossen llibres de la obligació contreta ab pacte del ajuntament, com se ha dit en los dies 1 de janer de 1790, i 1791, atenent que venent Busquets, ells no podien subsistir perquè casi no venien res. Però en lo dia present se ha rebut una carta resposta del Sr. Intendent [...] que los forners Thomàs y Sayol permanescan del modo contractat [...] Així se han verificat las vanes promeses del regidor comissionat Crus, i las nècies esperansas dels apassionats contra Busquets en un assumpto en què se apostaban dobles de quatre sobre verificar-se la pribaició».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 101.

29 de febrer de 1791

Entre els 52 que declaren en favor dels reus del motí (Gabriel Busquets, flequer; Llorenç Pont, flequer, Josep Llobet, retorcedor; Damià Sanmiquel, traginer) hi ha «36) un individuo de Rubí que venia a comprar pa a Busquets; 37) altre individuo de St. Cugat;».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 98.

12 de març de 1791

Gaspar Pagès, Llorenç Cibil, Pere Trevaria, pagesos i regidors de Santa Eulàlia del Papiol i Jaume Mas i Canals, síndic del mateix terme, arrenden a Miquel Busquets, flequer, de la vila de Sabadell, la fleca “ço la facultat de vendre pa en lo dit terme” des de l'1 de gener fins al 31 de desembre.

1. Només pot vendre ell\*
2. Ha de donar abast a tot el terme\*
3. El pa blanc i moreno ha de ser bo\*
4. Sàpia que lo pa tan moreno com Blanch ha de ser del pes y preu de Sabdell sil portan de Sabadell será lo preu set sous i deu diners
5. Cada any ha de pagar una lliura de ganancial al Rei i una lliura pel cens al senyor Baró\*
6. Haurà de pagar la part de l'acta, i al corredor també en allò que s'ajustaran, la meitat de la despesa i el taverner l'altra meitat.
7. Sàpia que haurà de mantenir de restos lo pou de darrera.\*
8. Haurà de donar dues fiances al terme del Papiol a satisfacció dels regidors.\*
9. Sàpia que haurà de tenir prins y segó.\*
10. Sàpia que no podrà vendre que lo acte no sia fet en pena de tres lliures si no es que los Regidors li donan llicència

Preu de l'arrendament: 34 lliures

El fiador de Busquets és Segimon Comerma, pagès del Papiol. Segimon Comerma és l'arrendatari de la taberna, fs. 184-186

\*pena de tres lliures en cas d'incompliment.

Ni els regidors ni el fiador saben signar.

Fs. 183-184

AHPB, Josep Ribes Granés, Trigessium primum protoclomum, fs. 183-184.

24 març 1791

Desacord sobre sancions a diversos arrendataris

«Lo forner Mateu Sayol no volia pagar 20 lliuras 16 sous 8 diners que li corresponia per porrata del temps (50 dias) que havia tingut la fleca ab Martí Tomas, quedant privat Miquel Busquets de vendre pa, en 1790 [veg. 1 de gener de 1790]. Per assò pretextaba que Busquets, encara que privat, ocultament havia venut pa (lo que no se creu). Tenia també altre motiu, que era perquè lo Ajuntament no feya pagar 8 bans a Francisco Oriach per haver venut grans contra poder e interès de dit Sayol, que en lo present any 1791 és arrendador de ells. Respongué lo Ajuntament que dit Sayol justificàs com Busquets havia venut pa ocultament i se procehiria en justícia; igualment, que justificàs com Oriach havia venut los grans en las vegas que suposava; i dipositant primerament las dietas del batlle se administraria la justícia corresponent [...]. Sayol pagà encontinent»

BOSCH, *Memòria...* 109-110

11 de maig de 1791

Baltasar de Baldrich, sacerdot i monjo profés del Reial Monestir de Sant Cugat del Vallès, procurador del Capítol de Monjos de dit monestir, amb acta rebuda en poder d'aquest mateix notari el 10 de març de 1789, arrenda per quatre anys, que comencen a córrer l'1 de maig de 1791 fins al 30 d'abril de 1795, a Miquel Busquets, flequer de Sabadell, «los delmes y altres drets y rèddits tant en grans y diners com volateria y altres consistints, que la Pabordia de Palau del Reial Monestir de Sant Cugat del Vallès rep y cull, rebre y cullir deu, en la Parròquia de Sant Esteve de Palau Tordera, Gualba, Vallgorguina, Alsinelles, Montnegre, Trenta Passas, Fugàs de Munt y altres paratges a estos circumvehins». Tot seguit s'inclou la tabba.

1. Es lliurà a l'arrendatari un llevador de censos que haurà de retornar a la fi de l'arrendament, havent actualitzat el nom dels redituaris.
2. L'arrendatari no pot cobrar altres censos que els del llevador.
3. Si d'un cens conceptuat en espècies rep diners en el rebut haurà de fer constar l'equivalent en espècies.
4. El procurador del Monestir «no li estarà de evicció en cas de no cobrar algun o alguns dels partits» si l'arrendatari no fa constar que en cas de resistència de l'emfiteuta l'ha portat a judici.
5. El procurador del Monestir «no li estarà de evicció en lo arrendament per rahó de pedregada, neula, sequedat ni altre intemperi»
6. Tot el que no hagi cobrat el 30 d'abril de 1795, només disposarà de quatre mesos per cobrar-ho a partir d'aquesta data.
7. El procurador «es reserva tots y qualsevols lluïsmes que dintre los sobredits quatre anys esdevindran de totes y qualsevols vendes y alienacions se faran en alou de dita Pabordia de Palau... »
8. El preu ofert per l'arrendatari l'haurà de pagar en moneda d'or o plata cada any en tres pagaments: el dia de la signatura de l'arrendament; l'1 de setembre; i el dia de Nadal.
9. A més del preu, cada un d'aquest quatre anys en el dia de Sant Tomàs l'arrendatari haurà de lliurar cinc dotzenes de gallines bones i rebedores al procurador del Monestir.
10. A més del preu, cada un d'aquest quatre anys en el dia de Reis l'arrendatari haurà de lliurar un porc d'engreix de noranta lliures de pes al procurador del Monestir i si no fa aquest pes abonar 11 sous 3 diners per lliura que manqui.
11. Haurà de lliurar dues fermances idònies a coneguda de dit Procurador.
12. Vuit dies després d'haver-li lliurat la tabba, l'arrendatari haurà de signar l'acta d'arrendament amb el notari de Sant Cugat i escrivà del Monestir, lliurar còpia d'aquesta, tot a les seves costes, i pagar 30 lliures barceloneses al corredor per son dret de subhastar.

El preu de l'arrendament és de 14.000 lliures a raó de 3.500 lliures per any.

Busquets dona en fermances a Gabriel Busquets, flequer, son pare, i a Bartomeu Salt i Amat, paraire, son sogre, que obliguen tots els seus béns.

ACA, Notarials, Sant Cugat, Miquel Cabanyeras, Rubrica manualis Anni Millesimi septingentessimi Nonagessimi primi, 1791, fs. 79-82.

12 d'agost de 1791

Sentència de la causa del motí de l'1 de març de 1789

Busquets, Pont i Sanmiquel van ser declarats innocents; als altres se'ls declarà culpables, però en consideració que ja havien estat arrestats, només se'ls demanà de pagar les costes sumariales; també es feia constar, de manera explícita, la innocència del notari Mimó i s'obligava «que se borrassen las expressions injuriosas a dit Mimó proferidas per lo procurador de Sanmiquel, Busquets i Pont en lo recurs de defensas (però no se sentencià que se borrassen las declaraciones contra ell, per las que constaban varios asuntos que evidenciaban ser esta Causa tota a influxos de Mimó i, aquest, bastantment implicat en la mateixa commoció) [...]».

«Se diu, i és probable, que per dita sentència, de orde de la Real Audiència, informà lo pare guardià [del convent dels caputxins] de esta, fra Joseph de Espa[rra]guera que, essent home molt fàcil y íntim amich del rector, anant sempre junts a pasejar, y en tot, com lo rector, és amich y com dependent del notari, resultà lo informe bo, y així mateix la sentència».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), pp. 129-130.

10 de novembre 1791 [sembla que normalitza una activitat ja feta?? ]

Miquel Busquets arrenda la Fleca de Castellar

Temps 1 gen 1791 – 31 des 1791

Regidors, diputat i síndic personer de Sant Esteve de Castellar arrenden a Miquel Busquets, forner de la vila de Sabadell, com a més donant ... en públic encant la fleca del referit lloc i terme

Taba

Pa al preu i qualitat que es ven a Sabadell; y de pa blanch no puga vendre sinó més grosos que los de real

Pagar en 4 parts

Punt 4: «que de dias, en tot lo dia no puga tenir la porta tancada»

Preu: 55 ll

Fiador, Ramon Domenach jornalero de dit lloc [no sap signar]

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

23 novembre de 1791

[Esborrany; lletra de Bosch]

«Diligencias q se han practicar per la Panaderia en 1791»

Dates de diferents documents

I «en 29 setembre se feu una representació al Sr. Intendent exposant los perjudicis que pateix Sabadell sobre la cessació de usufructuar lo propi de la panaderia (firmada per los individuos de la Junta de Propis) [...] lo Sr. Intendent respongué ab carta de 20 de octubre q tragués lo Aj dit arrendament al públic subhasty ... [...]»

AHS AMH 940 1774-1833. Litigis sobre el forn de pa.

15 d'abril de 1792

«En estos dies se recorregué al Intendent peraquè declaràs si Miquel Busquets en sa llibertat interina del panadeo estava subjecte al pes i qualitat, com los demás forners, al mostasaf i diputats; com ho declarà aixís».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 141.

11 de setembre de 1792

Miquel Busquets, forner de Sabadell, com a arrendatari dels delmes i censos de la Pabordia de la vila de Palautordera i de la vila de Sant Cugat del Vallès. L'acta d'arrendament a Miquel Cabañeras, notari públic de la vila de Sant Cugat, 11 de maig de 1791. Atorga poders a Pau Vila, pagès de la vila de Palautordera.

Joan Mimó, *Manual de 1792*, V. f. 126.

12 de març de 1793,

Reunió de caps de casa per proveir soldats.

«Miquel Busquets, en lo dia anterior, havia ofert 2.500 rals velló per sinch anys, movent als demás que fessen així mateix; però ni esta oferta ni altra de Duran, que se posà en lo primer lloch de qualsevol tingué efecte».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 163-164

23 de març de 1793

Miquel Busquets, forner de la vila de Sabadell, «com a arrendatari dels delmes, censos y demás rèddits que rep y acostuma rebre lo Molt Illre. Sor. Marquès de Ciutadilla, Sor. Baronal del lloch y terme de Sant Esteve de Castellar» sotsarrenda Pau Comas, moliner



de Castellar, el molí fariner amb dos moles de moldre blat i tres quartans d'hort dit del Boar, tot situat a Castellar, des de l'1 de maig de pròxim fins al 30 d'abril de 1795. Van a càrrec del moliner «tots los adops de cèrcols, martells, rodes, rodets, collsferros y demás per fer córrer las molas y fer farina». El preu és de 280 lliures pels dos anys. Bonaventura Forrellat, pagès de Sant Feliu del Racó, es compromet a avalar Pau Comas.

Joan Mimó, Manual de 1793, V, fs. 63-65

1 de maig de 1793 i 2 de maig de 1793

Es reuniren en Junta representants de Sabadell i altres pobles (Caldes de Montbui, Bigues, Santa Eulàlia de Ronsana, l'Ametlla, Palaudàries, Riells, Lliçà d'Amunt, Riells, Matadepera, Ullastrell, Viladecavalls i Rubí), que havien de lliurar 12 mules i 4 matxos per l'exèrcit, via Mataró, dels quals la vila n'havia de costejar quatre i una part del cinquè; la resta els havien d'aportar altres viles de l'entorn; es reuniren, «però no pogueren convenir res»; l'endemà «se tingué altra junta, sens poder convenir res»; a la tarda seguia «una gran disensió, prenent los que tenian animals que tothom ajudàs a pagar i negant-ho alguns dels que no'n tenian», finalment acordaren elegir uns comissionats, «estos compraren luego animals, encaraque no molt bons, a fiar, prometent no sé què».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 176.

4 de maig de 1793

A Mataró no van acceptar els animals. «Luego se'n buscaren de millors i se anaren a presentar a la ocasió que los primers casi tots ja eran admesos, per un regalo de 60 lliuras fet no sé a quin dropo de Mataró».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 177.

17 de maig de 1793

«Arribà a vèndrer-se lo blat a 14 lliuras 5 sous la quartera, però ni encara trobant-.ne, lo poble tothom clamaba perquè los flaquers no tenian apenas pa, no podent la justícia obligar-los perquè no tenian acte firmat ab lo motiu de haver tardat a fer-lo los regidors, i a la ocasió de fer-lo, essent los blats escasos i cars, digueren no trobaban fianzas. No obstant ja may faltà lo pa en casa de Miquel Busquets, lo qual, encara que no obligat, feya diàriament cinc i, quan menos, tres fornadas de pa: socorrent-se lo poble en gran part de allí, per la molta diligència que aquest se donà en buscar blat i anant per est fi al Urgell, Llussanès, Plana de Vich, i fent-ne portar ab gran afany, cautela i seguretat per los embargs que havia de soltar a cada pas, i per las justícias de son trànsit que lo detenian per motiu de necessitar-lo»

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 178.

En aquest moment, a Sabadell s'havia acabat acceptant l'aplicació de la “*Real provisión ... de 1767 con que se establece libre panadeo*”; sembla que el flequer municipal era Martí Tomàs i els dos de venda lliure eren Miquel Busquets i Llorens Pont. Això va devaluar molt els arrendaments (el 1808 es feia per 60 lliures; i el 1817 hi havia cinc flequers)

(AHS AMH 940).

20 de maig de 1793

Al cap d'uns dies, es discutí la manera de pagar els animals. La discussió estava entre que paguessin els que tenien animals o que el cost fos assumit col·lectivament, pel Comú. La pressió veïnal, en aquest cas, demanava repartiment entre propietaris:

«Després de molts discursos se deliberà que cada dueño de un animal gros pagàs un duro, com efectivament desde luego se pagaren la major part de ells. Altres s'i oposaren, i altres no assistiren a la junta Se presuposaba que los regidors, que se presum han de entrar en lo present any, pagaran a costas del Comú fins a 100 lliuras per dit fi, la qual quantitat bastarà per satisfer una mula comprada a la Sra. Maria Calsada».  
Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 178-179

1794 Allistament militar

Miquel Busquets, flequer; té tres fadrins: Brunet, Cañellas, Soldevila  
AHS AMH. 7, Política i Seguretat. Defensa 1386-1799. G82-598, 1794, Individuació dels hòmens aptes per las armas que se han trobat en Sabadell des de la edat de 15 fins a 60 anys: feta en 1794

2,3,4 de març de 1794

«Eran dies de carnestoltes y en ells alguns pochos devots feren fer las 40 horas ab tota solemnitat de oficis, vetlla y demás hores de chor. En cada hu de dits dies hi hagué sermó dels Novísimos que predicà lo famós exmisionista Dr. Camín, rector de Palaudàrias. Pagà la major part de esta funció Miquel Busquets, flaquer. Los oficis dels dilluns y dimarts foren per lo Comú com en los demás anys, encaraque no de rèquiem».  
Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 194.

20 de desembre de 1794

«Se ocupaban alguns comissionats, principalmente Joan Vila y Miquel Busquets, junt ab los regidors Puigjaner, síndich Salas y diputat Juncà, en fer y projectar nous repartiments per lo subsidi de sometén, però ningun se posà en execució». Es refereix probablement al document de 1794 dels capitals.  
Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 228

Febrer i març de 1795

Bagatges. L'exèrcit demana 22 mules. L'aportació crea conflictes. Miquel Busquets i Anton Cabañes defensen l'exhempció

*Decret de 5 de febrer de 1795*

«Se publicó pregón [...y] habiendo generalmente convenido los dueños, que algunos tragneros de la propia villa, que también habían comparecido allí con los suyos, cuydaran de hacer efectivo de su cuenta el número pedido, pagando cada propietario lo respectivo o contingente que se le repartiere proporcionalmente al número y bondad del mulo o mulos que tubiere, se bolvieron los dueños con sus bestias a sus casas, quedando aquellos arrieros encargados de cumplir, como efectivamente cumplieron, la entrega de los 22 mulos para el ejército. Pero, habiéndose querido posteriormente desentender de esto algunos dueños, se acudió, por el primer diputado del Común [el paraire Josep Juncà] que havia sido nombrado para presentar los mulos al dicho gobernador».

Els que havien pagat van adreçar-se al governador de Mataró; i el març es van fer recursos contra Miquel Busquets i Anton Cabañes, que defensaven ser exhemppts, perquè proveïen la tropa. «Mandó que pagaran todos y que los provehedores pagasen un contingente equitativo». «Se incluyó a la mula del cura párroco, a las de familiares del Sto. Oficio y a las de todos los demás privilegiados de la villa, algunos de los quales lo son tanto, sino más que él [Busquets]; s'ha acceptat que Busquets i Cabanyes paguin la meitat, tot i els perjudicis pels tragneros. Tots paguen, excepte Busquets, que obre un procés. Segons el

batlle, «para la miserabilidad de su quantia, pués es sólo de unos tres doblones la mitad de lo repartido a Busquets, no merecía tanto empeño, tantas molestias y endados para los pobres interesados, para mi y asesores asuntos y aún mucho menos para cansar a V.S. y su Tribunal»

ACA RA Processos, 1767 N2, cita de l'informe del batlle, 23 de juliol de 1796).

«Digo que todo quanto ha informado el dicho bayle es ageno de la verdad y premeditado por Joseph Sandamià [sic] y su cuñado el médico Bosch, muy amigo y paniaguado de los que asesoraron al mismo bayle». Josep Sandamià: Vol dir Damià Sanmiquel

(id. de l'informe del procurador de Busquets, 13 de desembre de 1796).

«No se disimulà ni ocultà algun, per motiu de la mala unió entre los mateixos dueños de ellos [els muls], que se acusaban mútuament»; «tot era clamar y murmurar contra la justícia y principals ríchs que eran los que rehusaban pagar», entre ells el rector Segimon Campdepadrós i el seu germà Anton.

BOSCH, *Memòria...*, 1795, 1, 3 febrer, 10 març, 22 maig, 9 juny, 1 i 22 juliol, p. 241, 244, 257, 260-261, 263-264, 265-266.

2 de maig de 1795

De l'any anterior «Sobre los atrasos de sometén, pues se instaban sempre Salvany y Busquets, que eran principals acrehedors, e igualment Anton Duran clavari del fondo de Pavellons...».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 254.

1 de juliol de 1795

Pagar el contingent pel repartiment d'animals per l'exèrcit. El governador de Mataró va declarar que «debían pagar tots los renitents (y los dos provehedors de víveres, Busquets y Cabans, un contingent proporcionat)... »

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), pp. 263-264

25 d'agost de 1795

«Vingué altre decret del General en resposta de un recurs del ajuntament preguntant-li lo mateix que los traginers y, singularment si Miquel Busquets y Anton Cabanas deurian patir bagatges y allotjaments per ser provehedors de pa y cibada de la tropa de esta vila. Respongué com en lo antecedent y que dits provehedors habían de fer dit servici en abant de sas personas y caballerías, y avís al General. Efectivament immediatament anaren a bagatge quant antes habían manifestat molta resistència».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 266.

Novembre 1795

Procés de Miquel Busquets –flequer, administrador de pa de la tropa de Sabadell i Terrassa, i proveïdor de blat de l'exèrcit de Barcelona--, contra el batlle de Sabadell, Josep Fontanet i Parés

El batlle, com a responsable del bagatge i perquè no s'admetia l'exhempció de bagatges que volia fer valdre Busquets (ACA RA Processos, 1767 N2)

8 de novembre de 1795

«Avisos. El Dr. Segismundo Tarrés, Presbítero Beneficiado de la Iglesia Parroquial de san Miguel de la presente Ciudad, está encargado de buscar un sugeto que pueda desempeñar la enseñanza de primeras Letras, Aritmética y Gramática Latina, a los hijos de algunos particulares de una Villa cercana a esta Ciudad. Si algún Sugeto se halla con aptitud para el cabal desempeño, podrá conferirse con el mencionado Presbítero para

tratar del asunto, con la prevención que se preferirá, a iguales circunstancias, el Eclesiástico al Seglar, y el Presbítero al que no lo sea; y con la de que se darán de gratificación anual 300 libras y habitación decente. Vive en la casa del Señor Marqués de Pinós, frente al cementerio de San Miguel».

*Diario de Barcelona*, núm. 311 (8 de noviembre de 1795), p. 1251.

30 de novembre de 1795

Miquel Busquets és un dels signants del conveni d'ensenyament privat amb el Rvnt. Ferriol Gasset.

«Atenent lo molt que interesan en la respectiva enseñansa e instrucció de sos fills y domèstichs; atenent que no obstant se haverhi en esta vila la enseñansa pública de las primers lletras y ciencias que baix se diran, no poden aquells adoctrinarse segons se desitja a causa del gran número de deixebles y edat u ocupacions indispensables als mestres; atenent finalment la instrucció erudita, geni y costums de Rt. Dr. Ferreol Gasset, Pbre., residint en la ciutat de Barcelona y ben acreditat per una llarga y feliz experiència de molts anys no sols en dita enseñansa sinó també en sa universal bona conducta y moralitat; havent deliberat erigir una escola particular y privadament reservada en la qual sens perjudici de las Públicas de la present vila, se enseñaren per dit Rt. Dr. Ferreol Gasset los indicats fills y domèstichs».

Conveni de 16 punts.

Duració del conveni 3 anys a partir de l'1 de gener de 1796.

El nombre d'alumnes serà 30-35.

S'ha d'ensenyar: llegir, escriure, aritmètica, gramàtica llatina, doctrina cristiana i bons costums

6 hores de classe (3 matí i 3 tarda) els dies no festius i 4 els dies d'oir missa amb llibertat de treballar (2 hores en matí o tarda a elecció del mestre). Els dies festius: tots els d'obligació d'oir missa sens poder treballar; els vuit dies de Nadal a cap d'any; els tres de carnestoltes; el primer dia de quaresma; de dimecres sant a la tarda fins dissabte sant; el dia després de la festa major; el dia dels morts; i el dia del sant del mestre.

Salari de 300 lliures cada any.

Signen. Miquel Busqueta i Josep Rifós, preveres beneficiats de l'església parroquial; Anton Bosch, metge; Martí Viñas, cirurgià; Anton Duran i Costa i Josep Puigjaner i Mata, pagesos; Gabriel Roca, Josep Juncà, Francesc Bosch, Josep Anton Borrell i Josep Corominas, fabricants de drap; Feliu Torras, sastre; Miquel Busquets i Llorenç Pont, flequers; Francesc Vilaseca, esparter; Gaspar Saus, arengader; Josep Dinarès, comerciant; Rafel Soler (comerciant) i Llorenç Juncar (boter).

Els oficis dels dos darrers segons document "rams industriosos".

Joan Mimó, Manual 1795, V, fs. 165-167.

El 26 de desembre de 1795, s'hi afegeixen Rafael Soler, espardenyer, i Llorenç Juncà, fabricant d'indianes. [288] Aquesta anotació de Bosch no lliga amb el document notarial.

El 16 de gener de 1796, Joan Vila, aleshores el primer fabricant de drap, hi porta el nét sense haver-se integrat al conveni. Finalment l'accepten i ha de pagar la quota establerta al clavari Anton Duran [291]

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003) reproduïx el document [280-282] i fa un seguiment de l'evolució de l'escola fins al tancament.

2 de desembre de 1795

Obertura i publicació del testament lliurat en sobre clos per Gabriel Busquets el 6 de desembre de 1780 al mateix notari.

Marmessors: l'esposa Caterina Capdevila; Miquel Busquets, fill, i Josep Busquets, germà del testador, no consta ofici.

Força misses a Sant Fèlix el dia de l'enterrament i a l'església dels Caputxins, l'endemà. 10 sous al seu fill Fra Joan de Sant Gabriel, carmelita descalç.

Al fill Josep, que va mantenir en el temps d'aprenent i va remunerar cada setmana 18 sous y nou diners, atès que li ha posat negoci a son favor, tot el que guanyi i guanyarà s'ho pot quedar. Si en canvi, quan es volgués casar, les coses no li haguessin anat bé i no arribés el diner líquid de mota o esmerç i augment a la quantitat de 150 lliures, l'hereu li refaria fins a dita quantitat.

Al fill Felip, si no li he donat en ma vida 150 lliures de drets, que li doni l'hereu.

A les filles per col·locació en el matrimoni: 150 lliures i dues caixes de fusta d'àlber i vestits corresponents. La filla Isabel, que per sa malaltia no és capaç, ha de ser mantinguda per l'hereu, com la resta de filles fins que prenguin estat.

L'hereu ha de mantenir Caterina Capdevila i ella ha de treballar el que pugui per la casa. Si hi ha desunió li ha de donar 5 sous diaris i una habitació a la casa del carrer de Sant Antoni.

Joan Mimó, Manual de 1795, V, fs. 172-173.

10 de desembre de 1795

Hi ha en aquest any, al llarg del segon semestre principalment, un conflicte sobre el pagament del repartiment del bagatges, és a dir, dels animals (cavalls i mules) que haurien d'haver aportat al servei de l'exèrcit. Miquel Busquets i Anton Cabanas són dels que es neguen a pagar perquè són proveïdors de queviures a l'exèrcit.

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 284.

8 de març de 1796

«En estos días se cobrà lo últim ters de Micalets. Costà bastant lo cobrar-ho, però los regidors tingueren molta paciència y prudència, principalment ab lo Rvt. Joan Salvany y ab Miquel Busquets, los quals habían adelantat molt per lo primer Sometén, y no havent-los retornat los diners, suspenian tot pago per sa reintegració».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 293.

6 de maig de 1796

«Los traginers instant sobre fer pagar a Busquets, qui sols no volgué consentir en lo conveni de pagar per los animals no obstant la apelació de est al Intendent y demanar comunicació de procés, fou sentenciat en ser executat "in continenti"...»

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 296.

27 de maig de 1796, 296-298

«Miquel Busquets, antes que no se venguesen las peñoras presas, requestà al Batlle y al notari perquè ell pretenia exemció de foro»

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 298.

1796

Miquel Busquets, va sostenir un enfrontament amb el batlle de 1796, el paraire Josep Fontanet i Parés per una qüestió de bagatges [Tesi nota 708]

ACA Reial Patrimoni, *Bailia Moderna*. Processos (1714-1792), 1796 (n3 Ah) Miquel Busquets contra el batlle. [té a veure amb nota de nov 1795, però és un altre any i expedient; s'hauria de mirar]

11 de desembre de 1796

Anton Argemir, hereu de pagès benestant, passat a fabricant de drap, comerciant de llanes (375), familiar de la Inquisició, es fa amb l'arrendament de la carnisseria. Els companys d'Argemir són Miquel Busquets i el seu sogre (l'espardenyer Josep Capdevila). « Se rematà lo abast del Propi de la carniceria a favor de Anton Argemir, per 200 lliures de arrendament y vèndrer lo crestat o ovella de 10 carniceras a 7 sous 3 diners, y lo moltó a 8 sous 6 diners. Tingué per competidor a Jaume Ubach, al qual afavoria una petita part de Ajuntament, ab pactes al parèixer no ventatjosos al públich. Però cediren a la rahó seguida per los demés. Ubach no se obstinà. Y finalment se declarà que los companys de Argemí no eran de Vich, com ell deya, sinó Miquel Busquets y son sogre. Lo que fou aplaudit per molts, per eixir de l'esclavitut de comprar la carn cara, com sempre lograva Ubach per no tenir competidor y ser afavorit de l'Ajuntament. Mimó notari se declarà en contrari».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 309.

1796-1799

Arrendament dels delmes de Badalona de 1796 a 1799.

Vegeu 1812: Joan Mimó, Manual 1812 V, f. 2 i f. 74.

1 de gener de 1797

«Se plantà en Sabadell un flequer nou obligant-se a donar lo abast igualment com lo arrendador segons la taba. Continuaba Busquets venent llibrement com se digué».

«Lo Ajuntament havia dat permís (contradint dos amichs de Mimó) al arrendador de la carniceria per a què, suposat volia vèndrer també moltó en la taula del crestat o ovella, lo vengués a preu de 7 sous 9 diners. Però lo mateix arrendador se féu càrrech de ser de qualitat molt inferior y lo vengué sols a 7 sous 3 diners. Lo regidor visurador era contrari y diariament visuraba la carn, cosa no practicada en temps de Ubach. No obstant, la carn no era molt bona, per no entendre-ho dit arrendador [per arrendatari] y sos companys, y haver estat fàcils en comprar molt, y tota carn, de Fransa. De aquí fou que clamaban alguns. Asò motivà que, no podent despatxar casi la carn, la posaren a preu més barato»

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 313

7 de gener de 1797

«Voluntàriament, lo arrendador [per arrendatari] de la carniceria posà lo moltó, que venia per crestat o ovella, al preu de 5 sous. Y tingué bastant despatg; y durà fins al dia 31. Lo demés moltó bo ja era de la terra y a son preu».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 313

22 de juliol de 1797

La Comunitat de Preveres estableix en emfiteusi a Miquel Busquets, forner de la vila de Sabadell, per fabricar casa i eixida, en el termini de sis anys a partir del passat Sant Joan, un tros de terra campa de llarg a migdia de 68 canes 4 pams (106,5 m), a tramuntana 57 canes 4 pams (89,4 m) i d'ample 17 canes 4 pams (27,2 m) [cana de Barcelona]. Afronta sol ixent amb el reguerot de Josep i Josepa Mornau i Amat; a migdia amb Narcís Casalí, paraire; a ponent, amb el camí que roda la vila; i a

tramuntana amb dita comunitat, que el dia present espera establir a Josep Torras, tintorer.

Cens anual de 56 lliures 7 sous i 10 diners el dia de Sant Joan

Entrada una tassa d'aigua.

Es una superfície d'uns 2.651 m<sup>2</sup>, que anava del carrer de Sant Domènec a l'actual carrer de la Lluna

Dins d'aquest terreny es va fer la quadra que es descriu el 1848.

Joan Mimó, Manual de 1797, V, fs. 133-135.

23 d'agost de 1797

Faust Suñer, pagès de Sant Feliu de Codines, arrenda dues cases i les terres, tant boscoses com de conreu i regadiu, que són el Mas Suñer i el Mas Pujadas, a Sant Pere de Vilamajor a Miquel Busquets, forner, i a Josep Capdevila, espardenyer, des de l'1 de novembre de l'any pròxim passat de 1796 fins al darrer dia d'octubre de 1801.

Han de pagar el cadastre.

Suñer es reserva el molí fariner de la casa dita Suñer i dues quarteres contigües.

El preu pels cinc anys és de 1.100 lliures

Joan Mimó, Manual 1797, V, fs. 162-163.

19 de desembre de 1797

«Se alliuà lo arrendament de la carniceria a favor de Miquel Busquets, ab los mateixos companys del últim any: Argemí, Salas, Capdevila y además Casanovas de cerca Vich».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 335

1798

29 d'abril de 1798.

«la [fàbrica] de cotó de Miquel Busquets que començà dos anys endarrere amb gran vigor, estava totalment parada».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 347

30 de desembre de 1798

«Se rematà al públich subhast lo arrendament de la carniceria, pagant de arrendament 200 lliuras y obligant-se a vèndrer la carn de moltó a 10 sous 3 diners la carnicera, y la de crestat a 9 sous. En la tabba havia posat lo Ajuntament que la carn hagués de ser bona y grassa, ab altres pactes de menos entitat no favorables; y, además, que lo pesador hagués de ser individu del Ajuntament (com era antes, lo que se havia mudat en què fos a llibertat del arrendador). Estos pactes feren retirar alguns postors; y no obstant que creyan alguns que eran disposats per a que Barata o Ubach solament arrendasen (lo que podia ser útil a alguns y, entre ells, a Joan Mimó y Agustí Lluís son cuñat), assistiren estos y luego desistiren, quedant lo arrendament a favor de Miquel Busquets y sos companys Argemir, Capdevila y Casanovas de Vic, com en los dos anys últims, havent lograt que lo pacte que deya 'bona y grassa' se corregís 'bona y grassa rebedora' ».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 358-359.

22 d'agost de 1800

Josep Pagès, pagès de la parròquia de Sant Genís de l'Ametlla, terme de la baronia de Montbui, per pagar 1.000 lliures a Doctor en medicina Francesc Fonoll, habitant a Barcelona (part de 3.000 que li deu; Anton Picas, Notari de Cardedeu) i per lluir i quitar 2.000 lliures, part de censal de major quantitat que presta a la Comunitat de Preveres de Centelles, arrenda per tres quinquennis i cinc collites enteres a cada quinquenni a

Quitèria Capdevila, muller de Miquel Busquets, forner de Sabadell; a Josep Salvany, pagès de Sabadell; i a Miquel Busquets, forner de Sabadell, tota la casa i mas anomenat Mujal, amb totes les terres de conreu, arbres, tant fruiters com de qualsevulla altra espècie, des de dites terres fins a la riera, que suma 10 quarteres de sembradura, més altres 4 quarteres que s'han afegit a la part de la riera, que es troba a Santa Maria de Llerona, terme de les Franqueses.

Cada quinquenni el fa a cadascun dels arrendataris. El primer (de l'1 d'agost de 1800 al 31 de juliol de 1805) a Quitèria; el segon (de l'1 d'agost de 1805 al 31 de juliol de 1810) a Josep Salvany; i el tercer (de l'1 d'agost de 1810 al 31 de juliol de 1815) a Miquel Busquets.

Pactes:

1. Cada arrendatari podrà regar amb l'aigua del rec de Baix que va al molí de Canovelles i de l'aigua del repartiment que tinc fet amb el adquirents que tenen terres establertes a Casa Roig; i de l'aigua del repartiment de la parròquia de Llerona del molí d'en Jubany en avall.
2. Si la riera del Congost entrés a les terres arrendades, cessarà l'arrendament de part arrendada.
3. També cessarà l'arrendament si l'enemic impedis l'arrendatari de collir els fruits.
4. Cedeix l'era de la casa Gran per batre el blat i demás grans que es colliran, i cada arrendatari podrà fer mogarores de garbes, i altres grans, pallers de palla, i garberes de cànem, mentre no impedeixin a l'amo de la casa gran el seu batre.
5. Si hi ha litigis per l'aigua, Pagès pagarà la defensa dels arrendataris.
6. Pagès es reserva una quartera que el pare atorgà en dot a una tia seva.
7. Els arrendataris podran podar els arbres a ús de bon pagès i l'arrendador podran tallar arbres per fusta, però cap fruiter.
8. Els arrendataris podran conrear els paratges on hi hagi bardisses.

Preu de l'arrendament: 1.000 lliures per quinquenni.

Saben signar tots. Inclosa Quitèria Busquets, aquesta amb més dificultats.

Joan Mimó, Manual de 1800, fs. 105-107.

1800

Miquel Busquets

Plaça Major

4 quarteres 7/16 camp 2ª calidad 2 lliures 17 sous 8 ¼ diners

Por sus casas: 1 lliura 16 diners

Personal del hijo: 2 lliures 10 sous

Por dos mulos: 12 sous

Total: 7 lliures 15 sous 8 ¼ diners

Catastro de Sebadell 1800. Catastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per proceder a la cobransa.

1 de desembre de 1801

«Lo Magnífich Ajuntament, contradint-hi alguns, escrigué al Intendent si faria anar al públich subhast lo arrendament de la panaderia, demanant preu de son arrendament, no obstant la facultat que tenia de vendre pa Miquel Busquets, pues desde que aquest tenia dita facultat (que era desde lo any 1789) ja may se havia demanat tal preu de arrendament, sinó solament se obligaba al arrendador al abast del públich. Lo Intendent respongué afirmativament. En virtut de axò havian concorregut a Sabadell sinch licitadors, però lo Ajuntament sols féu dos parts de panaderia. Dits licitadors se convingueren y un de ells arrendà la casa de la panaderia ab la una part de ella, y altre



arrendà la altra part, donant sols 30 lliuras per cada una de dites parts, convenint-se pagar cada hu de dits sinch postors la part tocant pera poder vendre pa tots ells. Lo Ajuntament sentí est conveni, però no pogué impedir-lo. Ha resultat que ab solas 60 lliuras de arrendament han venut pa sinch flequers en tot lo any 1802 y además venia pa Miquel Busquets més que tots dits sinch.»

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 408-409.

30 de desembre de 1801

Arran de l'incendi de la pallissa de Josep Anton Borrell, prop del portal de Gràcia, el vent va fer voleiar palles enceses fins a l'altra banda de la plaça Major i en foc va prendre en tres cases del carrer de Sant Antoni. Tot i que els focs va ser sufocats i només es va cremar la pallissa, hi ha haver perill d'un incendi general a la vila. «Miquel Busquets, en acció de gràcias, en lo Diumenge pròxim féu cantar un molt solemne ofici a la Rvt. Comunitat ab Te-Deum, Salve y Ave Maris Stela».

Bosch, *Memòria de las cosas notables...* (2003), p. 410.

20 de gener de 1806

Ignasi de Bòria i de Tudó, domiciliat a Barcelona, ven a Miquel Busquets, flequer de Sabadell, tots els arbres d'alzines, roures, pins i altres del bosc de l'heretat de Mas Orlau, que té a Lliçà de Munt i la facultat de sembrar a ús de bon pagès durant quatre anys les terres desboscades i les altres (les que ja ho estan). El pacte sobre aquestes últimes començarà a córrer després que el masover actual hagi recollit els fruits que hi té sembrats, i el cànem i blat de moro. I les boïgues a partir de que Busquets hagi desboscat en el present any 1806. Hi ha totes les condicions de com s'ha de desboscar (no es poden arrencar les soques de roures i alzines, que s'han de deixar amb alguns brols) i el que no s'hi pot plantar a les boïgues (espelta). El venedor li cedeix la parceria que ha de pagar el masover aquest any. També li cedeix l'aigua de regadiu que sobri de Mas Dunyó. El preu és 7.250 lliures, a pagar 5.000 a un mes del dia de la signatura i 2.250 al cap d'un any.

Joan Mimó, Manual de 1806, V, f. 5-7

1 de setembre de 1806

L'Ajuntament i la Junta de Propis notifiquen als flequers Miquel Busquets i Llorenç i Joan Pont, un ofici de Blas de Ardanza, Intendent del Principat, datat el 27 d'agost, que inclou aquesta comunicació del Contador General de Propios y Arbitrios del Reino de l'acord del Consell (de l'Audiència?), que, després de veure la petició de l'Ajuntament per nomenar en aquesta Cort una persona per sol·licitar la revocació de la facultat concedida per Reial Provisió de 2 d'octubre de 1789 per fabricar i vendre pa i oposar-se a la petició de Llorenç i Joan Pont, per considerar-la perjudicial pels propis i contrària al privilegi concedit pel rei Pere d'Aragó el 2 d'octubre de 1375, escoltat el fiscal, per decret de 16 d'agost «ha resuelto se retenga en el expediente el citado Despacho librado, disponiendo V.S. cese dicho Busquets en la venta y de hacer pan, privándole enteramente de ella y celando la Justicia y Junta de la indicada villa no contravenga, quedando por consecuencia negado el recurso de Lorenzo y Juan Pont; y que bajo el concepto de privativa que debe gozar la villa se arriende con esta calidad y prerrogativa a favor de los fondos públicos el derecho de Panadería, sin permitir lo contrario, pues de qualquiera novedad o providencia con que se halle la mencionada Justicia y Junta, y pueda entorpezerlo, deberá dar cuenta al Consejo por medio de V.S.»

Joan Mimó, Manual de 1806, V, f. 122-123.

1 de setembre de 1806

Resposta a un ofici de l'Intendent de Principat de Catalunya, notificat a instància de l'Ajuntament de Sabadell, la qual Busquets fa copiar al notari. Busquets es dona per notificat però es reserva el dret d'acudir al Reial Consell de Castella, «quien es el único que podia retenerse el Rl. Despacho y si en la Intendencia no se lo hubiesen retenido no se habría procedido por distinto Tribunal. Pero la Real Audiencia dio sobre el particular las correspondientes providencias para que baxo las penas que en aquellas se contienen se pusiese en excución como se puso lo mandado por el primer Tribunal de la Nación, quien no está sugeto a otro que a su Real Magestad».

Joan Mimó, Manual 1806, V, f. 123

20 de gener de 1812

Miquel Busquets, forner de Sabadell, i Jacint Coma, teixidor de lli i negociant de Mura, van tenir un plet a instàncies del darrer, que exigia ser reconegut soci a l'arrendament de delmes de Badalona durant els quatre anys 1796-1799. Coma ha guanyat el plet a la Reial Intendència, però Busquets apel·là al Real y Supremo Consejo de Hacienda, on estava el plet quan va començar la present guerra. Finalment, Coma accepta renunciar a les seves pretensions a canvi de 300 lliures que li ha ofert Busquets.

Joan Mimó, Manual de 1812, f. 2.

Desembre de 1812 Primer alcalde constitucional [T, prop n 873]

SEGON GRAU DE LES ELECCIONS MUNICIPALS DE SABADELL (20 DE DESEMBRE DE 1812):  
CÀRRECS DE L'AJUNTAMENT

Noms	Activitat econòmica	Càrrecs municipals*		
		1812 càrrec i vots rebut	Abans	Després
Busquets, Miquel**	Flequer	A 16	-	-
Manent, Miquel	Fabricant llana	R 16	1807 R, 1811 R	1818 R2
Renom, Pere***	Traginer	R 16	-	1817 R2, 1820 E, 1820 RD, 1821 RD
Soler, Rafel****	Espardenyer	R 15	-	-
Campdepadrós, Josep	Pagès	R 15	-	1815 R1
Torras, Joan*****	[Tintorer/sastre?]	R 15	-	-
Argemir, Josep	-	R 15	-	-
Sayol i Argemir, Josep	Fabricant llana	S***** 14	1806 R, 1810 R3	1815 SP

Font: AHS AMH 2527/1 (Acta de l'Ajuntament de 20 de desembre de 1812).

Damià Sanmiquel i altres exregidors. Resposta a la requesta de l'Ajuntament, Joan Mimó, Manual, 1813 V, f. 6

1 Gener a 30 desembre 1813

Gabriel Busquets Capdevila, flequer, és l'arrendador de la segona part de la fleca –amb dret a dues botigues a la vila [com l'arrendador de la primera part, Agustí Picaso, forner] per 70 lliures; fiador: Llorenç Pont, flequer [Picaso, amb la primera part i dret a dues botigues, arrenda la casa el forn i els trastes que s'han salvat de la invasió francesa, per 60 ll més]; han de pagar amb or o plata. Busquets Capdevila signa amb bona lletra (Picaso amb lletra insegura)

AHS AMH 937, Actes d'arrendaments de propis, 1761-1823

1813

Sembla que Miquel Busquets mentre era alcalde va avançar el pagament del rescat d'alguns homes de la vila, segons una reclamació que feia l'any 1838 el seu fill Gabriel. (T. Prop n 879)

La reclamació feta per Gabriel Busquets, fill de l'alcalde de 1812, el 1838 va ser molt malt rebuda per l'Ajuntament i, potser, pel veïnat, segons es va fer constar en acta, el 15 de gener, alhora que s'aprofitava per desacreditar l'actuació de l'alcalde constitucional de 1812, en aquelles circumstàncies de guerra; textualment s'hi va deixar escrit: que reclamava 1.175 duros “a la Villa [...] que supone desembolsó su padre Miquel Busquets en el año 1812 para rescatar una porción de individuos de la misma que se hallaban presos por los franceses en las cárceles de Barcelona; teniendo en consideración que al cabo de veinte y seis años no habría quien estubiese en los pormenores de aquel asunto; y que, por otra parte no ecsistia documento que pudiese sugerir [...]; y atendiendo que según algunos informes particulares y hablillas del vulgo resultaba claramente que la citada demanda de Busquets era falsa y cuando menos ecsagerada, por cuyo motivo si llegase a cundir en la población la noticia de tamaña pretensión podría seguirse algún daño o fuerte insulto contra la persona de Busquets, de quien se hablaba con bastante descaro refiriendo los hechos y arbitrarias vejaciones que en aquellos tiempos de terror y asombro perpetraba contra el vecindario bajo los auspicios del intruso Gobierno francés, por tanto resolvieron y acordaron hacer un informe con la reserva posible y sin oír la vecindad, demostrando la nulidad de los documentos que en apoyo de su pretensión acompañaba a los cuales el Ayuntamiento no daba crédito ni el menor asenso, así por no estar en debida forma, como por no haberlos presentado en vida de aquellos que como inteligenciados y agentes que intervinieron en el negocio podían reconocerlos o bien reprobarlos”, i el 18 de març: “han sido llamados igualmente los vecinos todos de la villa, por disposición de la Escelentísima Diputación Provincial, su fecha 9 de este mes [març de 1838] para que informasen acerca de la pretensión de Gabriel Busquets [...] reintegro que solicita de los mil ciento y tantos duros. Después que hubieron los concurridos en la convocatoria producido serios cargos contra la persona de Busquets, citando y repitiendo hechos que la sensatez y cordura del Ayuntamiento omite considerar en esta acta para que no se escandalice la posteridad, pero que en resumen están reducidos a manifestar que el propio Busquets, lejos de ser acreedor al reintegro que solicita, resulta deudor de crecidas cantidades al vecindario, así por lo que le hizo suministrar, prevalecido de la fuerza enemiga con la que se le suponían inteligencias y estrechas relaciones, como por no haber dado ecsactas y justificadas cuentas del producto de algunos arbitrios que entonces recaudaba [...]”; finalment van nomenar una comissió de sis veïns per tal que busquessin antecedents i proves i ho traslladessin a la Diputació.

AHS AMH 2527/1, Actes de l'Ajuntament de 15 de gener, 18 de març i 8 d'abril de 1838.

1814

Miquel Busquets

Plaça Major

Territorial: 279,33 rals de billó

Indústria: 373,33 rals de billó

Comerç: 266,67 rals de billó

És un dels principals contribuents: el vintè.

AHS, Contribució reial de 1814.

1 gener – 30 des 1816

Gabriel Busquets Capdevila consta com a fiador de l'arrendament de la primera part de la Fleca. L'arrendatari és Francesc Renom [Capdevila?]; l'Altre fiador és Agustí Picaso. Signatures insegures de Renom i Picaso; bona lletra Busquets. La segona part l'arrenda Picaso i els fiadors són Busquets i Renom. Cada part són 200 ll.  
AHS AMH 937, Actes d'arrendaments de propis, 1761-1823

7 de març de 1816

Miquel Busquets, comerciant de Sabadell, atorga poder a Luis del Olmo, agent de negocis de la ciutat de Cadis, per tal que en el seu nom pugui demanar i cobrar dels senyors Somera Hermanos del comerç de la ciutat de Cadis «la cantidad de dinero que me están debiendo para el cumplimiento del precio o valor de los paños que por mi les fueron vendidos y tienen recibidos».

Joan Mimó, Manual 1816, V, f. 23

Fi de febrer de 1817

Escriptura finalment no atorgada per les parts

Gabriel Busquets, flequer de Sabadell, prometa a l'Ajuntament de Rubí «subjectarse com se subjecta a tot lo que prevenen y manen ditas Rs Ordres sobre la referida llibertat absoluta de vendrer pa. Y així mateix que obserberà y cumplirà tot lo que vinga a son càrrech inseguint las mateixas. Que pagarà al dipositari de propis y àrbitres del precitat poble en moneda de or o plata la quantitat de sexanta lliuras com a carga llegal que ha calculat lo Magnífich Ajuntament correspondrer al Ram de propis y àrbitres del expresat poble de Rubí... »

Dona com a fiador Fèlix Quaranta [o es un mal nom o sona a broma], comerciant de la vila de Sabadell

AHT-ACVO, Francesc Soler Ler, Manual de 1817, fs. 93-94.

20 d'octubre de 1818

Miquel Busquets és un dels sabadellencs (els altres son fabricants de drap: Teresa i Joan Blanxart, Isidre Turell, Antònia i Onofre Vila Font, Josep A. Borrell i Pau Turull) que atorga poders a Lluís del Olmo, procurador de Cadis, com a creditor de la casa concursada dels S.S. Somera Hermanos d'aquesta ciutat.

Joan Mimó, Manual de 1818, V, fs. 114-117.

Comercialitzava draps Miquel Busquets? Bonaventura va obtenir la mestria de paraire el 16 de desembre de 1808, després d'haver fet l'aprenentatge amb Maties Salas. Era encara menor Bonaventura i hi estava associat d'alguna manera?

En el plet de 1822 entre el seu hereu i el fadrister Bonaventura, aquest darrer li havia lliurat dues camises per enfardar draps.

21 de novembre de 1819

Obertura i publicació del testament de Miquel Busquets lliurat al notari el 4 de febrer de 1798 i redactat de pròpia mà.

Marmessors: Rvt. Josep Puigjaner; Rvt. Joan Salvany; i Anton Duran Cuyàs, pagès.

Enterrat si pot ser a capella del Sant Crist, on està el seu pare.

Força misses a la parròquia i als caputxins.

Si encara és viva, s'ha de mantenir la seva madrastra Caterina Capdevila.

Complir la voluntat del pare pel que fa a les seves germanes si encara no s'han casat. Senyora majora i usufructuària Quitèria Busquets i si es torna a casar se li ha de donar 200 lliures.

L'esposa ha estat durant un temps pertorbada del coneixement i si tornés a recaure en la malaltia, mentre l'hereu fos menor, que els tres marmessors es facin càrrec dels meus béns.

L'hereu ha de mantenir els fills i filles encara no casats «treballant ells lo que puguian a utilidad de la casa y dega també mon hereu cuydar de ferlos aprendrer la Doctrina Christiana y demás bons costums de uns perfectes christians com y també que aprenguian de llegir y escriurer lo més necessari, y si lo meu fill Joaquim o qualsevol altre bolan proseguir lo curs dels estudis estarà obligat mon hereu a donarlos lo bestit més necessari y a més un ral català cada dia mentre estigan en lo curs dels estudis fora de casa, a fi que ab esta ajuda y lo que passa sa Rl. Magestad als pobres (que en lo cas de quedar orfans o serian) puguian passar millor lo curs dels estudis».

Als fills i filles quan es casin 300 lliures i una calaixera d'alber i vestits corresponents. I un es fa religiós l'hereu li haurà de pagar el sant hàbit i la despesa del més necessari el dia que professi i ajudar-lo, si pot, amb mocadors, calçotets o altres menuderies.

Els marmessors, tutors dels fills.

Hereu: Gabriel Busquets.

Testament, Joan Mimó, Manual 1819, V, f. 203

Novembre de 1820

Consten:

Busquets, Bonaventura, fabricant de panyos, barri de Manresa i Nou, carrer de Sant Antoni

Busquets, Gabriel, flequer, Plaça de la Constitució

Busquets, Joan, baster, barri del Pedregar

AHS AMH 7, Política i Seguretat pública. Milícia Nacional 1820-1836. G82-496, 1820, Allistament de 5 novembre 1820

28 de maig de 1822

Plet entre Quitèria Busquets i Gabriel Busquets per l'herència de Miquel Busquets.

Llibre de determinacions dels Judicis de Conciliació de l'any 1822.

24 de febrer de 1824

Josep Busquets Capdevila de 18 anys, casat, resident d'algun temps a esta part a Barcelona, actuant amb el consentiment i voluntat de Josep Capdevila, son oncle i curador, elegit i nomenat pel regidor degà Josep Campdepadrós, que actua de batlle per la malaltia del batlle Josep Sardà, confessa i reconeix que el seu germà Gabriel li ha pagat 300 lliures catalanes i 10 tovallons, unes tovalles, una tovallola i 125 lliures en lloc de la restant roba i calaixera.

Josep signa molt bé.

Ramon Mimó, Manual de 1824, f. 88

Padró de 1824

Plaça Major

Nom	Cognom1	Cognom2	Edat	ofici	Origen
Gabriel	Busquets	Capdevila	41	Flequer	Sabadell
Josepa	Fontanet		41		Sabadell
Narcisa	Busquets	Fontanet	12		Sabadell

Quitèria	Busquets	Fontanet	11		Sabadell
Maria	Busquets	Fontanet	6		Sabadell
Miquel	Busquets	Fontanet	15		Sabadell
Joaquim	Busquets	Fontanet	8		Sabadell
Josep	Busquets	Fontanet	3		Sabadell
Feliu	Alavedra		22	mancebo	Sabadell
Joan	Font		22	mozo	Sabadell
Jaume	Rocabert		65	mozo ciego	Sabadell
Teresa	Cadafau		20	criada	Matadepera
Buenaventura	Busquets	Capdevila	34	fabricant	Sabadell
Josepa	Sallarès		32		Sabadell
Gertrudis	Busquets	Sallarès	9		Sabadell
Quitèria	Busquets	Sallarès	7		Sabadell
Joana	Busquets	Sallarès	4		Sabadell
Josepa	Busquets	Sallarès	3		Sabadell

1832

Quitèria Busquets contra Gabriel Busquets

10 f. 41/13.

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, 1820-1835

25 de maig de 1833

Època de Gabriel Busquets Capdevila, forner, i Josep Fontanet Salas a Marià Fontanet Salas, cunyat i germà, que els ha pagat 1.100 lliures, dues calaixeres noves de noguera amb panys, claus, joies i apèndixs i cinc vestits de seda: un de tapisseria, un de beatriz, un d'alfafaya blava, un de tafetà i un de «pañó» negre. Tot plegat satisfient que Joan Fontanet Coll, botiguer, i Narcisa Salas prometeren de legítima paterna i materna, creix i demés drets en el segon capítol dels capítols matrimonials fets davant d'Anton Palaudàrias, notari de Caldes de Montbui el 2 d'octubre de 1809.

Francesc Viladot, Manual de 1833, fs. 87-88.

Setembre de 1835. Eleccions municipals

Gabriel Busquets, flequer, obté 29 vots. Abans no havia exercit cap càrrec.

Font: AHS AMH 2527/2 (Acta de l'Ajuntament de 13 de setembre de 1835).

Gener – abril de 1838.

El fill de Miquel Busquets, Gabriel, reclama el que va avançar el seu pare mentre era alcalde (1813-14) per pagar el rescat d'alguns homes de la vila. La reclamació va ser molt mal rebuda

[veure 1813]

AHS AMH 2527/1, Actes de l'Ajuntament de 15 de gener, 18 de març i 8 d'abril de 1838.

1839

Busquets, Gabriel (flequer i comerciant) soci de tercera classe entre els propietaris del Teatre

Font: AHS AMH 2527/2, Acta de l'Ajuntament de 29 de març de 1839; i Joan ALSINA, «Les dues construccions del Teatre Principal, 1839 i 1866», *Arraona*, 12 (1993), 27-39-

1844

Busquets, Gabriel, 44 rals de billó, Plaça Major

Miquel Viver Buquets, 44 rals de billó, de BBarcelona

Busquets, Miquel, 20 rals de billó, carrer del Pedregar

[han anat molt avall]

AHS AMH 909/10, Reparto de la contribució del subsidi industrial y de comerç de l'any 1844

1846

Busquets, Miquel, 360 rals de billó, mercader de sedes

AHS AMH 909/11, Contribución industrial i de comercio.

18 d'octubre de 1848

Gabriel Busquets, forner i propietari, arrenda a Isidre Quer, fabricant de teixits de cotó, veí de Castellar, una casa amb la seva quadra al darrera al carrer dels Capellans. Afronta a sol ixent i migdia amb honors de Domènec Viver i part amb l'arrendador; a ponent amb el carrer dels Capellans; i a tramuntana amb Domènec Viver. L'arrendatari invertirà 300 lliures en arranjar la casa i quadra. Preu del lloguer 300 lliures per 5 anys.

La despesa de rehabilitació i el preu del lloguer fan pensar en un edifici vell. ¿Era la fàbrica que havia edificat Miquel Busquets vers 1797?

Quer i el seu soci Josep Forés hi pensaven posar de 20 a 30 telers (veure societat: Francesc Viladot, Manual de 1848, fs. 357-359)

Francesc Viladot, Manual de 1848, f. 357.

1850

Plaça Major, 1º 1º

Gabriel Busquets [Capdevila], 68, casat, flequer. Sabadell

Josepa Fontanet, 66, casada, Sabadell. Mor l'11 de desembre de 1851

Joaquim Busquets, 33, solter, paraire

Josep Busquets, 28, solter, flequer

Antònia Marinel·lo, 22, soltera, serventa, Terrassa. 1 any de residència

Padró de 1850, Barri V, f. 263.

1853

Gabriel Busquets té a Sabadell 13 cases amb un producte íntegre de 7.160 rals (imposable 5.370) i 5 peces de terra (3.779 rs 11 ms íntegre i 995 d'imposable). Tres de les cases estan al carrer de Sant Domènec i dues al carrer de les Comèdies.

Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos, 1853.

1854

Gabriel Busquets

Sant Julià d'Atura, núm 61

513. 1 quartera vinya 3ª

604. 2 quarteres vinya 2ª

604. 6 quartans vinya 3ª

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

1854

Gabriel Busquets

Sant Vicenç de Jonqueres. 19

31. 6 quartans vinya 2<sup>a</sup>

31. 10 quartans vinya 3<sup>a</sup>

65. 4 quartans secà 1<sup>a</sup>

65. 5 quartans secà 2<sup>a</sup>

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

5 d'abril de 1856

S'obre el testament de Gabriel Busquets Capdevila a instàncies de l'expedient promogut pel fill Josep Busquets Fontanet, seguit al Jutjat de Terrassa.

Gabriel va morir el 26 de febrer de 1856.

La usufructuària Josepa Fontanet [Salas] ha de mantenir els fills Joaquim i Maria mentre romanguin solters.

A cadascun dels fills, Miquel, Joaquim i Maria, els deixa de legítima paterna 400 lliures en metàl·lic. A cada noi també un escriptori, 6 cadires noves, un llit amb màrrega i roba de casa. A la noia, dues calaixeres i roba. També deixa a cadascun 100 lliures per augment de dot.

Si Maria sobreviu a la mare i no vol viure amb l'hereu podrà viure a la casa del carrer de Sant Antoni i l'hereu li haurà de donar llit, màrrega, roba de llit, 6 cadires, una taula i 5 sous diaris d'aliments.

Usufructuària: Josepa Fontanet.

Hereu universal: Josep Busquets Fontanet.

Línia successòria: Miquel, Joaquim, Narcisa, Quitèria (muller de Pau Navarro) i Maria.

Camil Mimó, Manual de 1856, fs. 217-224.

7 de gener de 1859

Josep Busquets Fontanet, propietari, estableix a Domènec Viver i Rafael Viver Mimó, fusters, pare i fill, «toda aquella casa de un cuerpo con su patio tras la misma» [...] «calle dicha de San Domingo. Que linda por oriente con una cuadra del establiente, por mediodía con honores de los mismos adquisidores, por poniente con la referida calle de Santo Domingo y por cierz con otra casa del vendedor».

Condicions de l'establiment :

1. Han de millorar la casa i per això han de pagar un cens anual de 22 duros moneda espanyola.
2. En tres mesos han d'haver construït la paret de cerç de la pati de la casa venuda amb totxanes i ha de tenir 10 pams d'alçada sense comptar els fonaments.
3. Si edificuen en el pati hauran de mantenir una separació de 12 pams de distància de la quadra de l'establient.
4. Si li deuen dues o més pensions, l'establient podrà arrendar la casa per cobrar les dites pensions i altres despeses ocasionades per aquest motiu.
5. Les aigües pluvials de la quadra es rebran per mitjà d'un canal al pati de la casa establerta.
6. Els emfiteutes hauran de pagar totes les contribucions de l'immoble.
7. L'establient podrà carregar en la paret del pati de la banda de cerç.
8. Els emfiteutes han de lliurar a l'establient còpia autèntica d'aquest establiment i de tots els traspessos que facin.

AHS, AN, Francesc Viladot, Manual de 1859, I, fs. 23-26.



7 de gener de 1859

Josep Busquets Fontanet, propietari, ven a Domènec Viver i Rafael Viver Mimó, fusters, pare i fill, «toda aquella cuadra que consiste en las paredes exteriores y tejado solamente, que contiene de ancho veinte y nueve palmos y medio y de largo setenta palmos y medio todo poco más o menos». La dita quadra la «tiene y posee en esta villa y contigua a los patios de las casas que el vendedor y compradores tienen en la calle de Santo Domingo de esta villa y dicha cuadra linda por oriente, mediodía y por cierzo con honores de los compradores y por poniente parte con honores de los compradores y parte con honores del vendedor».

A «Gabriel Busquets le espectaba en calidad de heredero de Miquel Busquets, también panadera que fue de esta villa, su padre. Y a este finalmente le pertenecía y espectaba por titulo de establecimiento perpetuo que a su favor otorgó la Reverenda Comunidad de Rector y Presbíteros Beneficiados de la Iglesia Parroquial de esta villa ante Juan Mimó y Turull, notario público de la misma en veinte y dos de julio del año mil setecientos novena y siete».

Preu: 500 lliures.

AHS, AN, Francesc Viladot, Manual de 1859, I, fs. 29-32.

1866-1867

Josep Busquets Fontanet dona de baixa dues cases del carrer de Sant Domènec que ha venut a Rafael Viver i dona d'alta dues cases que el dit Viver li ha venut al carrer de les Paces.

AHS, AMH, «Cuaderno de Liquidaciones o Amillaramiento, año de 1862».

**Cañameras Casablanques, Tomàs** (Sant Quirze del Vallès, 17 de juny de 1758-Sabadell, 1821)

Negociant, 1792

Comerciant, 1789, 1793, 1797, 1803, 1815, 1817

Cotoner, 1793

Fabricant de teixits de cotó o d'indianes, 1794, 1820, 1821

Referència a una fàbrica seva de filats de cotó, c. 1798/1799

Fabricant de teixits, 1808

Fill de Bartomeu Cañameras Casablanques i d'Anna Maria Quintana

Font: "Spain, Baptisms, 1502-1940", index, FamilySearch (<https://familysearch.org/> / pal: MM9.1.1. /F5S9-CLP : accessed 7 may 2012).

Fill de pagès

30 de gener de 1731

Bartomeu Cañomeras Casablanques, fill de Francesc Cañomeras o Canyomeras i Caterina Casablanques es va casar amb Anna Maria Quintana Bataller, filla de Diego Quintana i de Margarida Bataller el 30 de gener de 1731 a la parròquia de Sant Quirze i Santa Julita, Sant Quirze del Vallès

"España, matrimonios, 1565-1950," index, *FamilySearch*

(<https://familysearch.org/pal:/MM9.1.1/FFF4-4RX> : accessed 26 Jul 2013), Barthomeu Canyomeras Y Casablanca and Anna Maria Quintana, 30 Jan 1731.

5 de desembre de 1730

Capítols entre Bartomeu Canyomeras Casablanques, pagès de Sant Quirze i Santa Julita, fill de Francesc Canyomeras, pagès de Sentmenat, difunt, i Caterina Casablanques, vivent, amb Anna Maria Quintana Bataller, filla de Diego Quintana, pagès de Vilalba a Santa Maria de Cardedeu, difunt, i de Margarida Bataller, vivent.

Caterina el fa hereu del Mas Casablanques i de tots els masos i terres a ell units i tots els mobles, robes, joies, censos, censals...

Dot d'Anna Maria Quintana: 1.120 lliures, 2 caixes amb robes i vestits.

Creix de Bartomeu: 300 lliures.

No hi ha signatures de cap mena.

Joan Puig, Testaments i capítols matrimonials, 1730-1738, fs. 41-46

6 de gener de 1753

Capítols entre Josep Torras, jove pagès de Sabadell, fill de Joan Torras, pagès de Sabadell, vivent, i Francesca Torras Torras, difunta, i Caterina Canyomeras Casablanques Quintana, filla de Bartomeu Canyomeras Casablanques, pagès de Sant Quirze i Santa Julita, i d'Anna Maria Quintana, vivents.

Torras rep heretament universal.

Caterina rep en dot: 650 lliures i dues caixes de noguera, amb panys, claus, joies, averies i 6 vestits (un de flor natural, un de gra noble, un de tafetà negre, un de mig carro d'or, un se sarja blava, un d'escot negre, un de mallorques) i un manto de tafetà.

L'oncle de Caterina, el prevere Marià Canyomeras Casablanques, domiciliat a Sant Quirze, li dona 150 lliures, sempre i quan els Torras vulguin lluir i quitar algun censal dels que fan i presten.

Els Torras fan creix de 1.000 lliures.

Signen Bartomeu Canyameras Casablanques, Josep Torras, Pau Torras i el prevere Marià Cañameras.

Bonaventura Campmany Coll, Capítols matrimonials, testaments, inventaris i encants, 1747-1754, fs. 183-187.

1771

Cap Cañameras a Sabadell  
Cadastre.

28 de març de 1789

Concòrdia entre Joan Cañameras i Casablanques, pagès de la parròquia de Sant Quirze i Santa Julita, i Tomàs Cañameras i Casablanques, comerciant de la vila de Sabadell. Tomàs reconvenia a Josep pel cobrament de la legítima paterna i materna, per l'intestat del pare Bartomeu Cañameras i Casablanques, per altres crèdits competents a Tomàs per raó d'haver treballat molt de temps a utilitat i profit de Joan.

Tomàs renúncia als drets hereditaris.

Joan es compromet a pagar a Tomàs 2.900 lliures d'aquesta forma: el 26 d'abril de 1789 900 lliures a Josep Ravella Busquets, comerciant de Barcelona, per un vale que li deu Tomàs per aquesta quantitat. Les altres 2.000 les pagarà a Tomàs en quatre pagues en quatre anys, la primera a partir del 30 d'abril de 1789. Atès que Tomàs les vol invertir en obrar unes cases fora de la muralla de Sabadell, al portal de l'Àngel, Joan li pot lliurar el deute en obra cuita, fusta, quadrats i demés.

Si Tomàs no es casa i no té fills, haurà de tornar a Joan Cañameras Casablanques 1.600 lliures.

Signen tots dos.

Joan Mimó, Manual de 1789, fs. 129-130.

3 de gener de 1792

Tomàs Cañameras i Casablanques, negociant, resident a la vila de Sabadell, signa àpoca a Pau Gironès, jove pagès de Sant Esteve de la Garriga, que paga per Geroni Gironès, pagès de la parròquia de Santa Maria de Barberà, 115 lliures, preu de la venda a carta de gràcia feta per Geroni a Pau d'una vinya d'1 quartera i 9 quartans a la Garriga, feta en el notari Mimó de Sabadell el 29 de desembre de 1791. I que ha lliurat a Cañameras 13 lliures 1 sou i 10 diners que li devia Geroni.

Joan Mimó, Manual 1792, V, fs. 9-10.

21 de gener de 1793

Tomàs Canyameras i Casablanques, comerciant de la vila de Sabadell, estableix a Miquel Pou, rellotger de la mateixa vila, un tros de terra amb una pallissa, situat fora del Portal de l'Àngel, que conté d'ample: des del camí ral, que va de la ciutat de Barcelona a la de Manresa, a la paret de la casa del mateix Tomàs; i de llarg, de migdia a tramuntana: trenta un pams. Llinda de solixent amb el camí ral; a migdia amb honors de Canyameras; a ponent, amb la casa i eixida que Canyameras té edificada; a tramuntana amb el camí ral que va de Sabadell a Caldes. La peça li fou establerta a Canyameras per Feliu Salvany, pagès, el 1788. Pou ha d'haver edificat casa en dos anys i pagar cens anual de 3 lliures. Canyameras dona dret a Pou a carregar per la part de ponent. I Pou dona dret a carregar a Canyameras fins a dos pisos en la paret de migdia i part de ponent.

Signen els dos.

Joan Mimó, Manual 1793, V, fs. 13-14

1793

Tomás Cañameras Algodonero

Tenia 4 cases: 425, 226, 427 i 428, que pagaven 3 sous cada una, abans d'esmenar-ho  
Nota que la casa 426 y la 428 se han unido con la 427 formando una sola casa, y por ello se ha aumentado.

Esmena: la casa 425 paga 4 i la nova 427 (que s'agrega a les altres dues) paga

Estado del apeo de las piezas de tierra i vecindario de la villa i término de Sabadell formado i averiguado a principios del año 1793 con expresión de las variaciones que han padecido desde el año 1771. Redactat per Bosch.

1794

Tomàs Cañomeras, fabricante de piezas de algodón: 300 lls.

26 de maig de 1794. Repartiment pel Sometent. Capital «de los ramos industriosos». Llibre d'actes del Ple 1793-1808. AMH 2526/2 fs. 77-79.

20 de gener de 1797

Maria Cañameras Casablanques Camps, muller de Josep Comadran, traginer de Sabadell, i Rosa Cañameras Casablanques Camps, donzella, habitant a Sant Vicenç de Jonqueres, menor de 25 anys i major de 16. Ambdues són filles de Bartomeu Cañameras Casablanques, pagès de Sant Quirze, i de Rosa Camps, i nomenen procurador i atorguen poders a Tomàs Cañameras Casablanques, comerciant, resident a Sabadell, el seu oncle.

Bartomeu Cañameras Casablanques Quintana, germà de Tomàs.

Joan Mimó, Manual 1797, V, fs. 5-6

6 de febrer de 1797

Tomàs Cañameras nomena procurador substituït d'ell i amb els mateixos poders que li han atorgat les nebodes a Joan Genover Puig, notari reial i causídic de Barcelona.

Sap signar

Joan Mimó, Manual 1797, V, f. 17

c. 1798-1799

Fàbrica de filar cotó de Tomàs Cañameras a una casa de Feliu Mimó Capdevila al carrer d'en Cabot (Sant Domènec), c. 1798-1799.

Casas edificadas desde 1794. Escritas en 1800. Llettra de Bosch. AMH 903. Cadastre

1800

Carrer Raval de Fora

Tomàs Cañameras paga 12 sous per real

Paga 4 lliures i 10 sous per personal.

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800 (elaborat per Bosch i Cardellach), AMH 904/6

4 de març de 1803

Josep Cañameras, pagès de Sabadell; Tomàs Cañameras, comerciant de Sabadell; Antònia Cañameras, habitant a Castellar, vídua de Jaume Boadella; Maria Cañameras, muller de Josep Comadran, resident a Sabadell; Rosa Cañameras, donzella, habitant a Barcelona; les dues últimes germanes i filles de Bartomeu i Rosa Cañameras Casablanques Camps..

Segueixen plet a la Reial Audiència per ser declarats legítims successors de Bartomeu Cañameras y Casablanques, pare i avi respectivament, amb motiu d'haver mort sense testar.

Joan i Francesc Cañameras i Casablanques, pare i fill, foren condemnats a lliurar la part viril a cada ú de nosaltres i a restituir els fruits percebuts des de la mort del pare i avi respectivament

Atenent el temps passat, el poc que han avançat i el molt que han gastat, acorden encarregar de la dita causa, a canvi de la tercera part del que s'obtingui, a Josep Busquets, fabricant d'indianes de Barcelona, i a Joan Anton Matas, comerciant, ambdós veïns de Barcelona.

Si Joan i Francesc Cañameras i Casablanques proposessin un pacte, aquest s'ha de fer amb mutu consentiment dels cedents i dels cessionaris i sempre comportaria la tercera part de l'útil als dits Busquets i Matas.

Signen Josep i Tomàs Cañameras; Josep Busquets i Joan Anton Matas. Per les tres dones, que no saben signar, signa Josep Casanovas, un dels testimonis.

AHPB, Joaquim Roca Giol, Tercer Manual de escrituras públiques, 1803, notari 1186, vol. 1, fs. 30-33

11 de gener 1808

Francesc Piulats, comerciant de Sabadell, i Josep Piulats, fabricant de draps, domiciliat a Terrassa, pare i fill, per pagar 150 lliures que deu Francesc a Jaume Pont i Teresa Piulats, cònjuges; per pagar pensions a la Comunitat de Preveres pel tros de terra, en el qual ha expirat el termini d'edificació de l'establiment, i a fi de subvenir-nos en nostres necessitats, venem a Tomas Cañameras Casablanques, fabricant de teixits (sic) de la present vila, un tros de terra campa de 50 canes 4 pams de llarga a migdia; de 43 canes 7 pams a la de tramuntana; i d'amplada 7 canes; amb algunes parets construïdes, porta i portal, situat en la Plana dels Capellans, al present reduïda a cases. Preu 274 lliures.

Joan Mimó, Manual 1808, V, fs. 4-7

1814

Tomàs Cañameras

Raval de Fora

Real 15 sous

Personal 4 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Tomàs Cañameras

Raval de Fora

Territorial: 20 rals

Industrial: 80 rals

Contribució Reial de 1814

12 de març de 1815

Rosa Cañameras Casablanques Camps, esposa de Francesc Garriga, pagès de Montmeló, i Maria Cañameras Casablanques Camps, vídua de Josep Comadran, traginer de Sabadell, atorguen poders a Tomàs Cañameras Casablanques, comerciant de Sabadell.

Joan Mimó, Manual 1815 V, f. 25

1815

Tomàs Cañameras

Raval de Fora

Real: 15 s.

Personal: 4 ll. 10.  
Fogatge i fusellers: 8 s. 9 d.  
Cobrança del Real Catastro, personal, fogatge y fosellers del any 1815

1816  
Tomàs Cañameras  
Raval de Fora  
Real: 15 s.  
Personal: 4 ll. 10.  
Fogatge i fusellers: 11 s.  
Real Catastro, personal, fogatge y fusallers de 1816

20 de juliol de 1817  
Josep Cañameras Casablanques Quintana, pagès, Rosa Cañameras Casablanques Camps, esposa de Francesc Garriga, pagès de Montmeló, i Maria Cañameras Casablanques Camps, vídua de Josep Comadran, tragner de Sabadell, atorguen poders a Tomàs Cañameras Casablanques Quintana, comerciant de Sabadell, per continuar el plet contra Joan i Francesc Cañameras Casablanques, pagesos, sobre l'herència de Bartomeu Cañameras Casablanques, pagès, pare i avi dels atorgants, que va morir intestat. (Cessió de plet al notari Joaquim Roca de Barcelona, 4 de març de 1803).  
Joan Mimó, Manual 1817 V, f. 91-92, pel mateix motiu els curadors dels menors Boadella f. 93-94

1819  
Tomàs Cañameras  
Raval de Fora  
Real: 1 ll. 2 s. 6 d.  
Personal: 6 ll. 15 .  
Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any 1818 y per la cobrança de 1819 original

19 de gener de 1820  
Tomàs Cañameras Casablanques, fabricant d'indianes de Sabadell, ven a Marià Fontanet Salas, comerciant de Sabadell (comprant i adquirint per voluntat de Joan Fontanet Coll, son pare, baix consentint) dos casals de 50 canes 4 pams de llarg a migdia, de 43 canes i 7 pams a tramuntana i set canes d'ample, amb parets mestres construïdes fins a la teulada a mig dia i tramuntana i dins al primer pis les de sol ixent i ponent. Això està a la plana dels Capellans (peça actualment reduïda a cases). Li van vendre Francesc i Josep Piulats, pare i fill, l'11 de gener de 1808 (als quals els hi havia establert la Comunitat de Preveres el 22 de juliol de 1797). El preu de la venda és de 544 lliures 11 sous i 10 diners. Tomàs Cañameras deu 244 lliures, 11 sous i 10 diners de pensions endarrerides a la Comunitat de Preveres.  
Signen els dos Fontanet i Cañameras  
Joan Mimó, Manual 1820 V, fs. 14-16

1820  
Tomàs Cañomeras  
Raval de Fora  
Real. 1 ll 2 s 6 d  
Personal 6 ll 15 s

AHS, AMH 904 Quadern o llibreta del Catastro u Contribució per lo any de 1820

3 de desembre de 1821

Josep Cañameras Casablanques, pagès de Sabadell, com a hereu intestat de son germà difunt Tomàs Cañameras Casablanques, fabricant d'indianes, atorga poder al Dr. Anton Pont, metge.

Joan Mimó, Manual 1821 V, fs. 128-129.

4 de desembre de 1821.

Plet entre Francesc Cañameras Casablanques i Josep Cañameras Casablanques sobre l'herència del difunt Tomàs Cañameras Casablanques. Fs. 75-76. Continua el 1822. 16-1-1822, fs. 5-6.

AHS, Llibre de determinacions dels Judicis de Conciliació de l'any 1821 i Llibre de determinacions dels Judicis de Conciliació de l'any 1822

25 de gener de 1836

Les germanes de Tomàs

Joan Cañameras Viñals, pagès de Sant Quirze, en qualitat de cessionari de les parts de béns corresponents a les quatre germanes Margarida, Francesca, Maria i Caterina Cañameras Quintana, per raó de l'intestat Bartomeu Cañameras Casablanques, pagès de Sant Quirze, pare d'aquelles.

Una casa part nova i part molt vella anomenada Mas Puigxuriguier a Sentmenat amb 169 quarteres 2 quartans.

Meitat de la casa de la part de tramuntana de l'heretat Cañameras i 343 quarteres 4 quartans.

Tres cases al carrer Major de Sant Quirze

Sant Quirze.

Francesc Viladot, Manual 1836, F, fs. 7-10.

**Casablanças Oliveras, Miquel** (Sabadell c.1780-1824)

Paraire, 1803

Teixidor de llana, 1803

Fabricant de cotó, 1820

Teixidor, 1824

Casat amb Beneta Font Valls; el pare d'aquesta, Feliu Font Fontanet, és germà de Vicenç i Francesc Font Fontanet. Per tant, Miquel esdevé nebot polític d'aquests i cosí polític de Feliu Font Brutau, de Rafael Font Casanovas, de Francesc Casanovas Renom (via muller) i de Germà Font Vila (via muller).

1 d'octubre de 1768

Capítols de Feliu Font Fontanet i Llúcia Valls,

Joan Valls, ferrer, va dotar la filla amb 50 lliures i una caixa d'àlber nova amb robes i vestits.

Pau Puigjaner.

1771

Miquel Casablanças, jornaler, llogater

Cadastre.

18 d'agost de 1789

Testament de Miquel Casablanças Rovira, jornaler de Sabadell, fill de Joan, també jornaler, i de Rosa, cònjuges difunts.

Marmessors: Esperança Oliveras, sa muller, i Josep Miquel, boter de Sabadell.

50 rals de legítima paterna als fills Simó, Jaume i Miquel.

Hereva universal Esperança Oliveras.

No sap signar.

Joan Mimó, Manual 1789, fs. 269-270.

28 de febrer de 1793

Testament de Miquel Casablanças Rovira, jornaler de Sabadell, fill de Joan, també jornaler, i de Rosa.

Deixa al seu fil Miquel, 5 lliures de legítima

Fa usdefruitaria a Esperança ¿Oliveras?

Hereu universal: Simó Casablanças

Viu al carrer de Sant Quirze

Joan Mimó, Manual 1793 V, fs. 49-50.

Relació de 1794

Miquel Casablanças, bracer, al carrer de Sant Jaume

14 de setembre de 1799

Testament de Feliu Font Fontanet, teixidor de llana, fill de Gabriel, teixidor de llana, i de Gertrudis, difunts, al llit detingut de malaltia corporal de la qual tem morir. Marmessors: la muller Llúcia Valls i el germà Francesc Font Fontanet, teixidor de llana, de Sabadell.

Deixa a les filles donzelles Gertrudis i Beneta Font Valls: 60 lliures, una caixa d'àlber, amb robes i vestits corresponents.



A l'altra filla Engràcia, casada amb Josep Barba, teixidor de lli, 5 sous, ja que li havia pagat la legítima.

Usdefruitaria: Llúcia Valls, però ha de mantenir l'hereu i les dues donzelles.

Hereu: Josep Font Valls.

Josep Clerch Lluch, fuster de Sabadell, em deu 64 duros, dels quals només he rebut 20 lliures.

Joan Oriol, cardador de Sabadell, em deu 9 lliures i el valor de 9 quadrats que li venguí, a raó de 6 pessetes menys un vint-i-dos cadascun.

Joan Llobet, paraire de Sabadell, em deu 15 lliures.

La pubilla Marquesa de Polinyà em devia 23 duros, dels quals només tinc rebuts 9 quartans de blat.

No sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1799, V, fs. 129-130.

1800

Miquel Casablanca

Carrer de Sant Jaume

Real: 6 sous (casa)

Personal per son fill (diu fil): 2 lliures 10 sous

Catastro de Sebadell 1800. Catastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per procedir a la cobransa. Y Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

Simó Casablanca

Carrer de l'Horta Novella

Real. 2 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

23 de juny de 1803

Miquel Casablanca, paraire, fill de Miquel i Esperança Oliveras, cònjuges, amb Beneta Font, filla de Feliu i de Llúcia Valls, cònjuges, parròquia de Sabadell

ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol. 166, f. 165 v.

17 d'octubre de 1803

Miquel Casablanca, teixidor de llana de Sabadell, i Beneta Font, reconeixen que Llúcia Valls, mare de Beneta, i vídua de Feliu Font, teixidor de llana de Sabadell, els ha pagat 60 lliures, una caixa d'àlber, amb robes i vestits corresponents, seguint el testament del pare, atorgat a Joan Mimó Turull el 14 de setembre de 1799.

Per Miquel i Beneta signa Ramon Mimó.

Joan Mimó, Manual 1803, V, f. 118

22 de juliol de 1806

Inventari dels béns de Miquel Casablanca Rovira, jornalier

Vídua: Esperança Oliveras

Una filosa amb son fus i un aspi

Molt poca roba

Una casa d'un casal al carrer de Sant Jaume

2 quarteres de vinya a rabassa a l'heretat Julià Ferrer de Sant Julià d'Altura

Joan Mimó, Manual 1806 V, fs. 97-98

1814

Miquel Casablanca

Carrer de Sant Quirze

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Miquel Casablanca

Carrer de Sant Quirze

Comercial: 24 rals

Contribució Reial de 1814

28 d'abril de 1814

Testament de Simó Casablanca Oliveras, rajoler de Sabadell

Un del marmessors es Miquel Casablanca Oliveras, germà.

Hereu Domènec Casablanca Lluch.

Joan Mimó, Manual 1814 V, fs. 13-14

1815

Miquel Casablanca

Carrer de Sant Quirze

Personal: 2 lliures 10 sous

Fogatge. 8 s.

Cobrança del Real Catastro Personal Fogatje y Fosellers del any 1815.

1816

Miquel Casablanca

Carrer de Sant Quirze

Personal: 2 lliures 10 sous

Fogatge. 8 s.

Real Catastro Personal Fogatje y Fusallers de 1816.

1819

Miquel Casablanca

Carrer de Gràcia

Personal: 2 ll 10 s

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any de 1818 y per la cobrança de 1819 original

1820

Miquel Casablanca

Carrer de Gràcia

Personal: 2 ll 10 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

No surt en la relació d'edificis de 1820

1823

Miquel Casablanca

Carrer de Gràcia

Patents: 1 ll. 17 s. 6 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824

Viu al carrer de Gràcia

Ofici: teixidor

Fills: Joan, Gertrudis, Esperança i Llúcia Casablanques Font

Ja no viu el 1826.

1824

Gràcia

Miquel Casablanques

Personal: 2 lliures 10 sous

Anotat al costat: mort

Original reparto de Catastro arreglat conforme la orde del Sr. Intendent de 26 Setembre de 1823 en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any de 1824. AMH 905.

1850

Rambla, [8] 2º

Juan Casablanques [Font], 32 anys, casat, teixidor, Sabadell

Francesca Vilarrosal, 25 anys, casada, Mollet, 8 anys de residència a Sabadell

Pere Casablanques Vilarrosal, 2 anys, Sabadell

Beneta Casablanques [Estop], 4 anys, Sabadell

Francesc Casablanques Vilarrosal, nascut el 2 de desembre de 1850. La font diu Francesc.

Pere Vilarrosal, 60 anys, vidu, sense ofici especificat, Mollet, 3 anys de residència a Sabadell

Padró de veïns de 1850, barri III, f. 73 v.

1871

Travessia Safareig

Joan Casablanques Font, Sabadell, 17 juliol 1817, 54 anys, casat, teixidor

Francesca Vilarrosal Casablanques, Santa Perpètua de Moguda, 5 desembre 1827, 44 anys, casada.

Pere Vilarrosal Serra, Santa Perpètua de Moguda, 21 de novembre de 1786, 85 anys, vidu

Pere Casablanques Vilarrosal, Sabadell 17 de novembre de 1848, 25, solter, teixidor.

Quirze Casablanques Vilarrosal, Sabadell, 14 de desembre de 1853, 18, solter, teixidor

Francesca Casanovas Vilarrosal, Sabadell, 8 de maig 1861, 10 anys, soltera.

Joan Casablanques Vilarrosal, Sabadell, 13 de maig de 1863, 8 anys, solter.

Magí Suñer, Castellnou de Seana, 26 anys, casat, teixidor (no aporta més dades)

AHS, Padró de Veïns de 1871

1877

Travessia Safareig, 3

Joan Casablanques Font, 62 anys, sap llegir i escriure, catòlic, teixidor, Sabadell

Francesca Vilarrosal Ferran, 52 anys, no sap llegir ni escriure, Santa Perpètua, 34 anys resident a Sabadell

Pere Casablanques Vilarrosal, 30 anys, sap llegir i escriure, del comerç, Sabadell.

Quirze Casablanca Vilarrosal, 24 anys, sap llegir i escriure, del comerç, Sabadell. Es troba absent a Bèlgica.

Joan Casablanca Vilarrosal, 14, sap llegir i escriure, escolar.

Franacisca Casablanca Vilarrosal, 17, sap llegir i escriure, professió pròpia.

Cens de població de 1877.

3 de juliol de 1901

Juan Casablanca Font, fill de Miquel Casablanca i de Beneta Font

Mor d'una afecció de cor

Carrer Calderon, 101

Edat 87 anys

Ofici: teixidor

Casat en primeres noces amb Antònia Estop, amb qui va tenir una filla, Beneta Casablanca Estop, vivent.

Casat en segones noces amb Francesca Vilarrosal, amb la que va tenir tres fills encara vivents (Pere, Quirze i Francesca) i un que ja és difunt (Joan).

AHS, Jutjat, certificat de defunció del 3/7/1901 D3 2740

**Casajoana París, Feliu** (també Daviu, perquè a la fi del XVII un antecessor Casajoana es van casar amb una pubilla Daviu) (Sabadell, c. 1770-c. 1806/1813)

Teixidor de lli, 1794, 1797, 1798

Fabricant de cotó o d'indianes, 1800, 1802, 1847

Hi ha un Jaume Casajoana [Petit] el 1826, del qual no s'esmenta el segon cognom, però que és el segon fill. Quan mor el 1868 té 62 anys, nascut el 1806.

Concunyat de Llorenç Juncà, casat amb Teresa Petit Gual el 1798

1771

Francesc Daviu, jornaler, llogater.

Cadastrè.

Relació de 1794

Feliu Daviu, fadrí, fill de Francesc Daviu, teixidor de lli.

[1797, veure anotació següent]

Casal al carrer de Caldes de Feliu Daviu, fabricant de teixits de cotó, c. 1796

Casals fets des de 1794. Fet l'any 1800. AMH 903. Cadastrè

30 d'octubre de 1797

Esripturat a nom de Feliu Casajoana. Establiment de la Comunitat de Preveres per a fabricar casa a Feliu Casajoana, teixidor de lli de Sabadell, d'un tros de terra de 5 canes 2 pams d'ample i de llarg a llevant 27 canes 7 pams i a ponent 24 canes 5 pams, cana de Barcelona. Sis anys per fer la casa, que ha de tenir 68 pams de llarg i 30 pams d'alt en el punt més baix de la teulada sense comptar els fonaments. En dos anys, aquest i altres emfiteutes del camí de Caldes han de tenir feta la muralla de pedra i morter de la part del reguerot dels cònjuges Mornau i Amat, amb 10 pams d'alçada de la flor del marge, sens comptar els fonaments. Altres clàusules del dret a carregar parets dels veïns.

Entrada una tassa d'aigua i cens anual: 7 lliures, 1 sou i 8 diners.

Hi ha la signatura de Feliu Casajoana

Joan Mimó, Manual de 1797, V, f. 188-190

10 d'agost de 1797

Capítols matrimonials

Feliu Casajoana París, teixidor de lli de Sabadell, fill de Francesc, també teixidor de lli, i de Francesca, vivents, i Isabel Petit Gual, filla de Josep, pagès de Sabadell, i Francesca, vivents.

Els Casajoana donen a Feliu de legítima i creix 300 lliures, una caixa d'alber usada amb pany i clau, amb la seva roba blanca corresponent. Li prometen donar el dia de la boda.

Els Petit i Llorenç Juncà, boter de la present vila, sogres i gendre, pares i cunyat d'Isabel, per legítima i creix donen a Isabel 150 lliures, 2 caixes d'alber noves, amb panys i claus, amb robes i apèndixs i 4 vestits (1 d'alafaya amb gipó de gra de turc, 1 de biorat comuna amb gipó de griseta, 1 de mallorques amb gipó negre, 1 d'escot negre amb gipó de vellut de cotó). 75 lliures, robes i vestits el dia de la boda; altres 75 a un any a partir de la boda.

Feliu Casajoana fa creix de 50 lliures.

Saben signar: Llorenç Juncà, Josep Petit i Feliu Casajoana.

Joan Mimó, Manual de 1797, V, fs. 154-155

Esdevé concunyat de Llorenç Juncà casat amb Teresa Petit Gual

15 de juliol de 1798

Època de Feliu Casajoana, teixidor de lli, al seu pare per la legítima i dot.

Ben signat.

Joan Mimó, Manual de 1798, f. 138

1799

Feliu Casajoana (dit Filoses)

2 lliures 10 sous pel personal

2 sous pel casal

Los que no son ficsos en las enramadas o carrés ban per Abasadari

Cadastré de 1799

1800

Carrer de la Salut

Feliu Daviu, fabricant de cotó

Real: 3 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Cadastré de 1800

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800 (elaborat per Bosch i Cardellach), AHS AMH 904/6

15 d'octubre de 1802

Testament de Francesc Daviu (de fet Francesc Casajoana)

Francesc Daviu Borrell, teixidor de lli, fill de Joaquim, bracer de Sabadell, i de Marianna, difunts. Malalt al llit, tem morir, però està amb tot l'enteniment. Marmessors, els fills: Josep Daviu, teixidor de lli, i Feliu Daviu, fabricant d'indianes.

10 sous a Feliu perquè ja està dotat

Usdefruitaria Francesca París, la muller.

Hereu, Josep Daviu.

Ho fan al carrer de Sant Francesc

Pel testador signen Miquel Manent, teixidor de llana, i el notari

Joan Mimó, Manual de 1802, V, fs. 128-130

1814

Vídua de Feliu Casajona

Carrer de la Salut

Real 10 lliures 6 diners

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1800

1814

Vídua de Feliu Casajona

Carrer de la Salut

Territorial: 14 rals

Contribució Reial de 1814

1820

Vídua de Feliu Casajoana

Real i Personal del fill: 3 ll 15s 9 d

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820-

1824 i 1826

Josep Casajoana Petit, nascut vers 1803, consta d'ofici teixidor en els padrons de veïns. El 1826 els bataners Muñé viuen a casa seva.

#### Equipament llaner declarat per Josep Casajoana, 1838-1846

	telers manuals	Perxa	Tondosa	premsa
1838	2			
1839	2			
1840	3			
1841	4	1	0,5	1
1842	2	1	0,5	
1843	2			1
1846	2			

30 de juliol de 1847

Testament de Josep Casajona Petit, fabricant de drap, fill de Feliu, fabricant de teixits de cotó, i d'Isabel, difunts. En bona salut.

Marmessors: Josep O. Badia, paraire, cosí germà; Albert Ribot, comerciant, cunyat; Jaume Casajoana, teixidor de llana, germà.

Al fill Joan Casajoana Baqués, 300 lliures de legítima, quan es casi.

A cada una de les filles, Antònia, Isabel i Josepa Casajoana Baqués, 300 lliures de legítima i calaixera amb robes i vestits corresponents.

Usdefruitaria, la muller, Maria Baqués, però ha de mantenir els fills.

Hereu: Feliu Casajoana Baqués. Signa,

Francesc Viladot, Manual 1847, fs. 244-245

1853, núm. 77

Josep Casajoana té 3 quartans de regadiu de 2<sup>a</sup> al Riutort (343 rs 8 ms/90rs) i 1 quarta de vinya de 2<sup>a</sup> al mateix lloc (21 rs 11 ms/9 rs 6 ms) i 4 cases: una al carrer de les Comèdies, 2 i dues a la Travessia 2<sup>a</sup> del Migdia, 12 i 13 (cadascuna 369rs/270 rs) i la casa de carrer de la Salut, 6 i 7 (2.000rs/1.500 rs)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

12 de desembre de 1859

Testament de Josep Casajoana Petit, fabricant de drap. Es troba en edat avançada i "atacado de sofocación", però amb bon enteniment.

Marmessors: Maria Baqués, esposa; Josep Baqués, fabricant de drap, i Joan Plans, adroguer, els meus cunyats.

A Joan Casajona Baqués, 1.500 lliures, de les quals 500 s'han d'invertir en un escriptori i mobles de la casa, quan es casi o quan es separi de la casa si ha fet 25 anys. L'hereu ha de pagar el que convingui per tal que no faci el servei militar.

A Josepa Casajona Baqués, 1.000 lliures, 2 calaixeres i robes i vestits.

A cada una de les filles, Antònia, casada amb Jaume Roca, paraire de Sabadell, i Isabel, casada amb Rafael Bru, ebenista de Sabadell, 25 lliures perquè ja els va pagar la legítima.

L'esposa es quedarà a la casa i en l'habitació que compareixen i l'hereu l'haurà de mantenir. I si se separa de la casa li haurà de passar 10 rals diaris, donar-li la meitat de la roba blanca i deixar-la viure en una de les cases de Casajoana que escollirà. També li deixa tots els productes anuals que doni la seva part en el Vapor Turull. I si es vengués aquest edifici el que li toqui es posarà en un lloc segur on doni el 6% anual per a la seva

dona. I quan mori Maria Baqués aquesta part del vapor es dividirà en dos: una pels fills fadrísters i l'altra per l'hereu.

Hereu: Feliu Casajoana Baqués.

F. Viladot, Manual 1859, II, fs. 1147-1150.

25 d'agost de 1860

Josep Casajona Baqués es casa en segones noces amb Maria Martínez, vídua de Manuel Casanovas, minaire de Sabadell, filla de Joan Martinez, pagès, i de Josep Comadran, difunts.

Francesc Viladot, Manual de 1860, II, fs. 702-705

Mestres del GFS ell i els seu fill Feliu el 1851. No van ser socis de l'Institut Industrial.

15 de juliol de 1868

Mor Jaume Casajoana Petit, de 62 anys, casat. Enterrat en el nínxol provisional 21.

AHS, Registre del Cementiri, Llibre Cinquè, 1868, núm. 269

.....  
Hi ha un altre Feliu Daviu, hereu de Joaquim Daviu, bracer de Sabadell, que fa testament el 22 de maig de 1811 (Joan Mimó, Manual 1811, V, fs. 42-44)



**Casanovas Renom, Francesc** (Barberà c. 1777-viu 1828)

Paperer, 1804

Fabricant de teixits de cotó, 1820

Fabricant, 1824, 1826

Es casa amb la filla d'un fabricant de teixits de cotó, difunt (Vicenç Font).

Resideix a Sabadell des de 1803 segons els padrons de 1824 i de 1826.

Cunyat de Feliu Font Brutau. Cosí polític de Rafael Font Casanovas, de Germà Font Vila i de Miquel Casablanca Oliveras (via muller)

11 de febrer de 1776

Capítols entre Maurici Casanovas Sanfeliu, pagès de Santa Maria de Barberà, fill de Josep Casanovas, abaixador de Sabadell, i Margarida Sanfeliu, cònjuges difunts, i Teresa Renom, filla de Francesc Renom, pagès de dita parròquia, i de Mariàngela Sampsó, cònjuges vivents.

Dot de Teresa: 75 lliures i dues caixes amb panys, claus, avaries acostumades, robes i dos vestits: un de xamellot i l'altre d'escot negre. Caixa i robes al dia present. 5 lliures d'aquí un any, 25 lliures d'aquí a dos anys i 25 lliures d'aquí a tres anys.

Maurici fa creix de 25 lliures.

Ni Maurici, ni Teresa, ni els seus pares saben signar.

Felix Gay Bruguera, Manual 1774-1777, f. 193-194.

10 d'agost de 1804

Capítols entre Francesc Casanovas Renom, paperer (treballador), habitant a Santa Maria de Barberà, fill de Maurici Casanovas, bracer de Sabadell, i de Teresa Renom, difunts, i Gertrudis Font Brutau, filla de Vicenç Font, fabricant de teixits d'indianes de Sabadell, difunt, i d'Esperança Brutau, avui Ustrell.

Feliu Font Brutau, fabricant de teixits d'indianes de Sabadell, lliura 200 lliures a la seva germana com a legítima: 100 en diners i 100 en caixes i vestits, d'acord amb el testament de Vicenç Font, lliurat al rector.

Francesc Casanovas fa creix de 75 lliures.

No hi ha cap esment a heretament perquè els pares són difunts.

Saben signar Feliu Font i Francesc Casanovas

Joan Mimó Turull, Manual 1804, V, fs. 101-104.

1814

Francesc Casanovas

Plaça Major

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Francesc Casanovas

Carrer de la Rosa

No paga ni real ni industrial

Paga 96 rs. per comercial

Contribució reial de 1814

1815

Francesc Casanovas

Plaça Major

Personal: 4 ll. 10 s.

Fogatge: 4 s.

Cobranza del Real Catastro Personal Fogatje y Fosellers del any 1815

1816

Francesc Casanovas

Plaça Major

Personal: 4 ll. 10 s.

Fogatge: 5 s.

RI Catastro, Personal, Fogatge y Fusallers de 1816

1819

Carrer de la Rosa

Francesc Casanovas

Personal: 6 ll. 15 s.

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any de 1818 y per la cobranza de 1819 original

1820

Carrer de la Rosa

Francesc Casanovas

Personal: 6 ll. 15 s.

AHS. AMH 904, Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1823

Francesc Casanovas (a) Xiquet

Plaça Major

Patents: 4 ll. 13 s. 9 d.

Cuaderno general per la Contribució Territorial, Casas y Patentas de la vila y terme de Sabadell per lo tercer any econòmic segons decret de las Corts de 25 Juny y orde del S.

Intendent de 6 Decembre últim

AHS, AMH 905.

1824

Francesc Casanovas i Renom

Personal: 4 ll. 10 s.

Original reparto del Catastro arreglat conforme la orde del Sr. Intendent de 26 Setembre de 1823 n la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any

1824

AHS, AMH 905

1828

Francesc Casanovas Renom

Pere Casanovas

Plaça Major

Alistament dels individus concurrents al cordó sanitari desde la edad 16 a 50 anys cumplert inclusive de la vila de Sabadell en virtud de ordre superior.

AHS, en curs de classificació

1828

El 1828 encara està en el cadastre, pagant 4 ll. 10s. i no paga res per real; el 1829, ja no hi figura.

1841

Pau Casanovas  
C/ Sant Cugat, 9

1857

C/ Sant Cugat  
1455 Angela Muxí Pont, 28, casada  
1460 Getrudis Casanovas Muxí, 5  
1461 Maria Casanovas Muxí, 1

1850

Carrer del Sol, 2º  
Carles Casanovas [Font], 41, casat, teixidor, Sabadell (37 anys segon les altres fonts)  
Teresa Utesà, esposa, 39, casada, Sabadell  
Joan Casanovas Utesà, 7, solter, Sabadell  
Gertrudis Casanovas Utesà, 13, soltera, Sabadell  
Rita Casanovas Utesà, 12, soltera, Sabadell  
Maria Casanovas Utesà, 8, soltera, Sabadell  
Gaieta Casanovas Utesà, 4, soltera, Sabadell  
Carme Casanovas Utesà, 1 dia, soltera, Sabadell  
L'edat de 1850 no quadra amb les de 1824 i 1826, segons les quals hauria de ser 37-38 anys. I tampoc amb les de 1857 i 1869, que confirmen que hauria nascut c. 1813.  
Padró de Veïns de 1850, barri II, f. 277.

1850

Sant Domènec, 6, 2º  
Pere Casanovas, 41, casat, teixidor, Sabadell (esmenada l'edat, havien escrit inicialment 45)  
Maria Norat, 26, Calella, 5 anys de residència a Sabadell  
Jaume Casanovas Norat, 3 anys, Sabadell  
Josep Casanovas Norat, 1 any, Sabadell  
Padró de veïns, barri IV, f. 170

1850

Sant Josep, 11, 1º  
Ramon Casanovas [Font], 35, casat, teixidor, Sabadell  
Francesca Farrés, 36, casada, Cervera, 7 anys de residència a Sabadell  
Padró de veïns de 1850, barri III, f. 217.

2 de març de 1853

Pau Casanovas Font, fill de Francesc i Gertrudis, es casa amb Maria Roca Rabella, filla de Pere i Agnès, nascuda a Esparreguera, a la parròquia de Santa Maria d'Olesa de Montserrat.

<https://familysearch.org/pal:/MM9.1.1/FFHF-M3Z>, 06/02/2014

14 d'abril 1856

Pau Casanovas Font, fill de Francesc i Gertrudis, es casa amb Dominga Montserrat Carreras, filla de Salvador i Maria, a la parròquia de Santa Maria d'Olesa de Montserrat.

<https://familysearch.org/pal:/MM9.1.1/FFHF-9XS>, 06/02/2014

1857

Cens de 1857

Sol (Barri 2, f. 74)

2191 Carles Casanovas Font, 44, casat, aparellador de draps

2192 Teresa Utesà, 45, casada

2193 Rita Casanovas Utesà, 19, soltera

2194 Maria Casanovas Utesà, 16, soltera

2195 Juan Casanovas Utesà, 14, solter

2196 Gaietana Casanovas Utesà, 11, soltera

2197 Carme Casanovas Utesà, 7, soltera

20 de gener de 1869

Després de la mort el 27 de novembre de 1868 de Feliu Font Brutau, sense fills, i de la de Francesc Font Brutau, el 32 d'octubre de 1796, solter; l'hereva del patrimoni de Vicenç Font és Gertrudis Font Brutau, esposa de Francesc Casanovas Renom, també morta, de manera que l'herència és traspasa als fills de dita Gertrudis. L'herència de Vicenç Font és una casa al carrer dels Caputxins, 20, i en fan inventari els fills i hereus vius de dita Gertrudis Font que són:

Pere Casanovas Font, teixidor, vidu, 58 anys

Carles Casanovas Font, fabricant, casat, 56 anys.

Ramon Casanovas Font, teixidor de llana, casat, 54 anys.

Pau Casanovas Font, fabricant de llana, casat, 45 anys

Maria Casanovas Font, vídua, 60 anys

Gertrudis Casanovas Font, casada, 52 anys

Tecla Casanovas Font, casada, 50 anys

Hi ha una filla difunta:

Rosa Casanovas Font, a la qual sobrevis el marit Esteve Grau Paré, pagès, 50 anys, amb tres fills, Jaume, 18 anys, flequer, Tecla i Gertrudis, 16 i 14 anys, els tres solters.

Antoni de Paz, Manual de 1869, fs. 15-16

28 de gener de 1869

Testament de Carles Casanovas Font, aparellador, fill de Francesc d'A. Casanovas i (esmenem error del document) de Gertrudis Font, cònjuges difunts, casat amb Teresa Utesà.

Llega 32 escuts a cada una de les seves filles: Gertrudis, Maria, Gaietana i Carme.

Hereva universal, Teresa Utesà

Sap signar.

Antoni de Paz, Manual de 1869, f. 21

10 de desembre de 1869

Mor Carles Casanovas Font, paraire, testament de Antonio de Paz, 28 de gener de 1869.

És el segon fill: es un petit acabador amb maquinària al molí d'en Torrella segons l'inventari fet el 23 de desembre de 1869. La vídua es Teresa Utesà Codina de 56 anys.

Una casa de planta, dos pisos, teulada i pati a la Rambla, núm. 157, de 42 pams d'ample i 396 pams de llarg; pel darrere, dona al carrer de Sant Oleguer. La casa està hipotecada com a garantia de 20.000 rals al 6% a favor de Lluís Bernadet Ventura, fabricant de paper, veí de Sabadell (F. Viladot, Manual de 1864). El valor de la finca es de 25.000 rals. El terreny li fou establert per Magí Planas i Teresa Borrell el 26 de gener de 1856 (C. Mimó).

Té maquinària al molí Torrella per valor de 1.030 escuts (3 tondoses, una màquina de raspalls, 2 perses, 360 palmassos, un taulell de peces, 3 estricadors i el joc de rodes hidràuliques i transmissions).

C. Mimó, Manual de 1869, III, fs. 1971-1974.

**Cendra Rius, Joan** (Sant Pere de Riudebitlles 1772-Sabadell 1822)

Fadrí paperer, 1793

Fabricant d'indianes, 1820 i 1822

25 de juliol de 1765

Esposoris de Joan Cendra Franch, fadrí pagès, habitant a Sant Pere de Riudebitlles, fill de Josep, pagès, i de Paula, difunts, de la vila del Pont de l'Armentera, bisbat de Tarragona, i Maria Rius Colomer, filla de Bonaventura, pagès, i de Maria, difunts, de Sant Pere de Riudebitlles. Testimonis: Joan Vila, mestre de cases; Josep Mas, pagès; Josep Prat, licenciado. Tots habitants en la present parròquia.

Arxiu Parroquial de Sant Pere de Riudebitlles, Llibre d'esposoris, 1739-1852, f. 69.

Paula Franch fou enterrada a Sant Pere el 9 de juny de 1762. Arxiu Parroquial de Sant Pere de Riudebitlles, Llibre d'òbits, 1758-1807, f. 24.

13 de gener de 1772

Baptisme de Joan, Bonaventura, Pere Cendra Rius, fill de Joan, pagès, i d'Anna Maria, cònjuges de dita parròquia. Foren padrins Jacint Puigdengolas, menor, pagès, i Francesca Ferrer Rius, tots de dita parròquia.

Arxiu Parroquial de Sant Pere de Riudebitlles. Baptismes, 1731-1788, f. 287

No és l'hereu: hi ha altres germans nascuts i batejats a Sant Pere de Riudebitlles

Macià, Joan, Francesc Cendra Rius, batejat el 16 de gener de 1767. Baptismes, 1731-1788, f. 252.

Josep, Bonaventura, Esteve Cendra Rius, batejat el 25 de desembre de 1769. Baptismes, 1731-1788, f. 272

Segurament el pare no era nat a Sant Pere de Riudebitlles, perquè el llibre de baptismes comença el 28 de març de 1731 i el primer Cendra registrat al llibre és el Macià

15 de setembre de 1787

Enterrament de Joan Cendra, pagès, 56 anys, natural del Pont d'Armentera, habitant a Sant Pere. Arxiu Parroquial de Sant Pere de Riudebitlles, Llibre d'òbits, 1758- 1807, f. 190.

22 de maig de 1792

Macià es va casar amb Paula Valls Ribas; el seu pare, Joan, ja era difunt. Arxiu Parroquial de Sant Pere de Riudebitlles, Llibre d'esposoris, 1739-1852, f. 152.

Va tenir diversos fills i en la primera Joan Cendra va fer de padrí.

4 d'agost de 1793

Caterina, Maria, Francesca Cendra Valls, filla de Maties (Macià), pagès, i de Maria, cònjuges naturals i habitants em dita parròquia. Foren padrins Joan Cendra, fadrí paperer de la mateixa parròquia, i Paula Valls, de Piera, muller de Josep Valls, pagès, natural y habitants en dita parròquia de Sant Pere de Riudebitlles.

Baptismes, 1788-1818, f. 42

Macià, Joan, Josep Cendra Valls, 6 de desembre de 1795, Baptismes, 1788-1818, f. 73

Pere, Macià, Josep Cendra Valls, 12 de juny de 1803. Aquí Macià Cendra Rius es definit com a tragner, Baptismes, 1788-1818, f. 120. El 20 d'abril de 1833, Pere, fadrí paperer, es va casar amb Maria Cols Matas, natural i habitant a Sant Pere. Arxiu Parroquial de Sant Pere de Riudebitlles, Llibre d'esposoris, 1739-1852, f. 250. Mor el

21 d'agost de 1833; Arxiu Parroquial de Sant Pere de Riudebitlles, Llibre d'òbits, 1807-1838, f. 142.

És probablement el X, Pedro, nebot de Joan Cendra, que apareix el 1820 a Sabadell.

Josep, Marià, Esteve Cendra Valls, 12 de setembre de 1805 (neix el dia abans), Baptismes, 1788-1818, f. 134. Torna a ser pagès en Macià Cendra Rius. Mor el 19 de juliol de 1810.

Maria, Rosa, Francesca Cendra Valls, 27 de març de 1808, Baptismes, 1788-1818, f. 148.

Jaume, Josep, Jeroni Cendra Valls, 10 de maig de 1809, Baptismes, 1788-1818, f. 155.

Marià, Francesc, Magí Cendra Valls, 13 de març de 1811, Baptismes, 1788-1818, f. 167. Marià, fadrí marxant, es casa amb Maria Creixell, natural i habitant a Sant Pere, el 12 de setembre de 1839. Arxiu Parroquial de Sant Pere de Riudebitlles, Llibre d'esporis, 1739-1852, f. 262.

1814

Joan Sendra

Carrer de Gràcia

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto por menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Joan Sendra

Carrer de Gràcia

Comerç: 48 rs.

Contribució Reial

1815

Joan Sendra

Nou

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge: 8 s.

Cobrança del Real catastro, Personal, Fogatje y Fosellers del any 1815

1816

Joan Sendra

Carrer Nou

Personal: 2 ll. 10 s.

Fusellers: 10 s.

Real Catastro, Personal, Fogatges y Fusallers de 1816

1819

Joan Sendra

Carrer Nou

Personal: 6 ll. 15 s.

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any de 1818 y per la cobrança de 1819. Original.

1820

Joan Sendra

Carrer Nou

Personal: 6 ll. 15 s.

AHS. AMH 904, Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1820

x. Pedro (nebot de Joan Sendra)

Relació Milícia Nacional

1821

Carrer Nou

Joan Sendra

Personal: 4 ll. 10 s.

Original Catastro y Personals de la vila de Sabadell y son terme per lo any 1821

23 de desembre de 1822

Inventari dels seus béns fet per la vídua Maria Fontanet. Testament davant de Josep Mañosa, prevere i vicari de Sabadell el 8 d'octubre de 1822. Marmessors, Ramon Rodamilans, fabricant d'indianes, i Ignasi Arús, sastre.

Casa en un carrer de prop la Borriana (carrer Nou)

En un quartet immediat al quarto on morí: Una premsa petita per premsar els trossos.

En el quarto de la sala: un vergassejador del cotó.

En la sala:

un banc amb sos emborradores per emborrar el cotó molt velles i inservibles

un aspi de fusta

una màquina de fer canons

uns sis pams clavats a la paret per acanar els trossos

un vergassejador d'espolsar el cotó

una porció de màquines inútils trossegades pel difunt

En la galeria: un torn de fer canons i un peu de dabaneres

En altre quartet de la galeria: un ordidor i cabra amb pues i rodets

En un aposento de l'entrada: dues màquines xiques amb guarniments o un torn de fer metxa

En un altre aposento del darrere:

cinc màquines grans de filar cotó

cinc torns de fer metxa amb els seus covenets

sis llums usats

una màquina de cardar

En altre aposento:

6 telers de teixir cotó corrents amb son cove i llum per cada un

2 bancs, rastell i bugidor per plegar les peces

Una casa a Sant Pere de Riudebitlles, a l'altra part de la riera, a la partida de les Rovires.

Crèdits:



Anton Guitó, fabricant d'indianes de Sant Andreu del Palomar li deu 300 lliures de cotó filat que li vengué el difunt

Després de la mort del seu marit va cobrar 251 lliures i 163 lliures 4 sous de la venda de peces d'indianes a Joaquim Pigrau, corredor de Barcelona.

En poder de Pigrau hi ha 22 trossos de peces de cotó estretes de 16 canes cada una poc més o menys.

El dia de la mort del seu marit, Maria s'apoderà de:

2 peces d'indiana pintada per conxes de 16 canes cada peça

5 roves de cotó fluix de Motril

5 roves de cotó fluix que actualment està fabricant

4 peces ordides de 32 canes cada una també de cotó de Motril

3 peces amples i 1 estreta que estaven en els telers de 32 canes cada una

Un tros de roba de bri de 12 canes.

Marmessors: Ramon Rodamilans, fabricant d'indianes, i Ignasi Arús, sastre.

Joan Mimó, Manual de 1822, fs. 102-104

**Duran i Costa, Anton** (Sabadell 1755-1812)

Pagès

Consogre de Josep Fontanet Parés, 1809-1811

13 de febrer de 1776

Capítols matrimonials d'Anton Duran i Costa, pagès de la vila de Sabadell, fill de Josep Duran Cuyàs i de Maria Costa, cònjuges vivents, i Paula Roca Batlle, donzella i filla de Damià, pagès de Molins de Rei, i de Caterina, cònjuges vivents.

Duran, hereu universal.

Els Roca doten amb 950 lliures, 2 calaixeres de noguera amb panys, claus, robes, joies i apèndixs. Tot a lliurar el dia de les esposalles.

Els Duran fan creix de 300 lliures.

L'única que no sap signar és Caterina Batlle. La resta signen tots.

Joan Mimó, Manual de 1776, fs. 37

1 de setembre de 1799

Anton Duran Costa compra per 273 lliures una casa petita al carrer de la Borriana a Pere Gili i Marianna Gorina i al pare d'aquesta, Pau Gorina. Aquesta caseta formava part de la fàbrica de cotó el 1812. Catàleg del fons Duran del Pedregar de Sabadell (1273-1912), Sabadell, Arxiu Històric de Sabadell, 2003, p. 87

(Agustí i Pere Gili, jornalers, Pedregar, cadastre 1771; Pere Gili, pastor, Borriana, relació 1794)

Cercar èpoques de la construcció de les dues quadres i de les dues casetes. Edificades entre 1799 i 1812?

1800

Anton Duran i Costa

Carrer del Pedregar

Real 40 lliures 4 sous 6 diners

Per dos personals 7 lliures

Renda 6 lliures

Cavall 3 sous

Total 53 lliures 7 sous 6 diners

Catastro de Sebadell 1800. Castastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per proceder a la cobransa.

El testament d'Anton Duran Costa es publica el 7 de desembre de 1812 i el mateix dia es fa l'inventari.

En un escriptori: un llibre intítulat del cotó

En la pallissa on es troben edificades dues quadres per filar cotó: 14 màquines de filar amb sos torns de fer metxa.

En les dues casetes que edificà lo difunt al darrere de la casa que habitava, junt amb una casa petita que comprà a Gili, on hi tenia la fàbrica de cotó:

8 telers amb pues i pintes corresponents

2 màquines de filar cotó

1 màquina de cardar, dos aspis i un banc d'emborrar, del que s'ha de donar un cinquè als pubills de Josep Torras

16 peces de cotó tarades i 90 de bones i 2 roves de cotó filat, que partits los interessos de la fàbrica tocaren al difunt

Acreditava de Josep Boxó, comerciant de Reus, 747 lliures 15 sous 6 diners per 71 peces de cotó que li vengué.

Joan Mimó, Manual 1812 V, fs. 113-120

20 de setembre de 1814

A la continuació de l'inventari, el 1814, només s'hi afegeixen objectes de plata, d'aram i es fa una esmena sobre el nombre de llençols.

Joan Mimó, Manual 1814 V, fs. 43-44

1814

Paula Duran i Roca

Pedregar

Territorial: 1.235,02 rals

Contribució Reial de 1814

Diverses notícies extretes de Pere Roca Fabregat, *Estudi sobre els Duran del Pedregar*, 2003, inèdit. Encarregat pel MHS

També tenien arrendada una casa-fàbrica a successius fabricants de cotó. Aquesta casa era al carrer de les Tres Creus.

Els arrendataris entre 1836 i 1851 foren:

Joan Brujas: 1836-1839; el darrer any pagà 265 pessetes.

Damià Brutau: 1840-1844; fins 1843 pagà 265 pessetes i 320 el 1844.

Francesc Domènech: 1845-1849; pagà 320 pessetes.

J. Bru: 1850-1851; pagà 320 pessetes.

PRF, sense foliar.

Ramon Rodamilans és rabassaire del mas Duran de Sant Quirze el 1796-1798 i el 1812

Francesc Rodamilans ho és en els mateixos anys.

Josep Rodamilans en els mateixos anys i el 1836 a les vinyes noves.

PRF, sense foliar.

La fàbrica de cotó de Duran estava al darrere de la casa Duran en la casa petita que comprà a Gili el 1799 i en dues casetes adjuntes que edificà.

La referència de Josep Boxó de Reus és del mateix any 1812.

El 1859 aquest espai havia estat transformat en una bodega: «la bodega nueva antiguamente fábrica de algodón». La bodega era de la casa i contenia botam de vi.

PRF, sense foliar.

1800

Les cases que foren usades per fàbrica de cotó.

La casa que comprà a Pere Gili a la Borriana el 1799 li va costar 263 lls. 6 s. 8 d.

El 1800 se feren las dos casas de la Borriana per las quals se gastà lo següent. La construcció pujà a 835 lliures 10 sous 1 diner de jornals i materials. Aquesta quantitat no inclou 1.250 teules, 100 peces de cup, 14 quadrats i 2 dotzenes de llata que hi havia en un cobert que es trobava en «dit puesto». «Puesto» suposo que és el lloc on es van fer les 2 cases.

Principals despeses de la construcció de les dues cases

	lliures	sous	diners
<b>Jornals</b>			
mestre de cases, manobres i bracers	198	8	9
fuster i aprenent	70	6	3
jornals del carro (per tragar arena)	78		
<b>Materials principals</b>			
pedra de les parets	74	15	
165 quintars de calç	53	13	6
fusta (quadrats, llata, pots, bancades, soles)	167	2	6
fornada d'obra feta al forn de la Riereta	102	10	

AHS, Fons Duran del Pedregar, Llevador de censos, 1760-1802 AP 422/1

**Estop Sastre, Pere** (Sabadell c. 1784-viu 1853)

Teixidor fabricant, relació 1820

Fabricant de cotó, 1821

Fabricant d'indianes, 1829, 1831

Teixidor 1824, 1850

Teixidor de llana (es pot deduir del testament patern?) 1842, 1847

Casat amb una neboda de Joan Brujas Valls

Cunyat de Damià Brutau Sanmiquel

Cunyat de Pau Mimó Gual

3 d'abril de 1768

Capítols matrimonials entre Jaume Estop Amat, teixidor de llana de Sabadell, fill de Pere, també teixidor de llana de Sabadell, i de Maria, cònjuges vivents, i Maria Sastre Llimona, filla de Francesc, pagès d'Olesa de Montserrat, i de Magdalena, cònjuges vivents.

Dot de Maria: 25 lliures, caixa de pi bona, amb panys, claus i apèndixs, unes faldilles d'estamena negrilla bona amb son gipó de xamellot retort, un cos d'escot i amb la roba de son port i ús.

Jaume Estop fa creix de 25 lliures.

Jaume Estop és l'únic que sap signar

Pau Puigjaner, Manual de 1768, fs. 89-91.

1771

Jaume Estop, teixidor, propietari d'una casa

Cadastre

25 de maig de 1797

Testament de Jaume Estop Amat, teixidor de llana, fill de Pere, també teixidor de llana de Sabadell, i de Maria, difunts, que es troba indisposat de malaltia habitual, però amb bon enteniment, sana memòria i ferma paraula.

Marmessors: l'esposa Maria Sastre; Josep Estop Datzira, paraire, mon nebot; Tomàs Duran Roca, jove pagès.

L'hereu Francesc Estop «no ha volgut estar a la mia obediència no ha volgut treballar a obs y utilitat de ma casa ni ajudarme en cosa alguna», 10 lliures de legítima.

L'hereu ha de mantenir en ma casa a Magdalena Estop, donzella, filla mia, «respecte de trobarse esta valdada, provehintla de menjar y beurer, calsar y vestir... ». Si l'hereu mor, deixo a Magdalena, 200 lliures, habitació en ma casa i «sis canas de terreno de la eixida de dita ma casa per fer verdura».

A les filles donzelles Esperança i Caterina, 25 lliures, una caixa d'àlber, amb panys i claus, robes i vestits corresponents.

A Pere Estop, mon fill, per drets de legítima li deixa «lo teler de texir paños que tinch y possehesch ab tots sos arreus i una caixa amb sa roba corresponent, tot entregador después de seguir lo òbit de la dita charissima muller mia».

Hereva universal: la muller, Maria Sastre.

Tutors i curadors dels hereus, els marmessors anomenats abans.

Jaume Estop Amat diu que no pot signar per raó de sa malaltia habitual.

Joan Mimó, Manual de 1797, V, fs. 69-70.

30 d'abril de 1798

Anton Duran estableix a Maria Sastre la peça per construir una casa, que llinda amb el camí de la Rutlla (Horta Novella) per migdia. Cens: 3 ll. 15 s. cada any per Sant Joan. En dos anys ha de fer el mur de 12 pams a la part del camí de l'Horta Novella.

Joan Mimó, Manual de 1798, V, fs. 73-74.

1800

Viuda Estop

Carrer de Sant Cugat

Per sa casa: 6 sous

Catastro de Sabadell 1800. Catastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprovat per dit Sr. Governador per procedir a la cobransa.

Viuda de Jaume Estop

Real: 8 sous

Original Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

1 d'agost de 1809

Testament de Maria Sastre, vídua de Jaume Estop, teixidor de llana que fou de Sabadell, filla de Francesc, bracer d'Olesa, i de Magdalena, cònjuges difunts.

Al seu fill Francesc, «qual paradero ignoro», 6 lliures de legítima materna.

Als fills de Francesc, Jacint i un sense nom, 25 lliures a cada un.

A Magdalena Estop, donzella, filla mia, 25 lliures de legítima.

A les filles Maria (casada Ustrell), Esperança (casada Mimó) i a Caterina (casada Brutau), 5 lliures a cada una.

A Maria Mimó Estop, filla d'Esperança, 10 lliures.

Hereu: Pere Estop Sastre.

Els marmessors són Damià Sanmiquel Ustrell i Damià Sanmiquel Dinarès.

Joan Mimó, Manual de 1809, f. 52.

1814

Carrer de Sant Cugat

Vídua de Jaume Estop

Només paga real: 10,67 rals de billó

Contribució reial de 1814

c. 1815

Data de matrimoni.

L'esposa Maria Brujas tenia 32 anys el 1824 i la filla Maria Estop Brujas 7 anys.

En el cas de ser les primeres noces i el primer fill, s'haurien celebrat cap a 1815. Ell tindria aleshores uns 31 anys i ella 23. El 1842 hi ha quatre fills més: tots Estop Brujas.

Josep Brujas Valls, pare de Maria ja era mort el 1816, però era viu quan els va donar el dot. Veure document de 1842.

Quan es casa, doncs, ja és clar que és l'hereu.

1815

Vídua de Jaume Estop

Carrer de Sant Cugat

Real: 8 s.

Fogatge i fusellers: 8 s. 5 d.

Personal per son fill: 2 ll. 10 s.

1816

Vídua de Jaume Estop  
Carrer de Sant Cugat  
Real: 8 s.  
Personal fill: 2 ll. 10 s.

1819

Pere Estop  
Carrer de Sant Cugat  
Real: 12 s.  
Personal: 2 ll. 10 s.

AHS AMH 904 Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 de juny del any de 1818 y per la cobransa de 1819. Original.

1820

Pere Estop  
Carrer de Sant Cugat  
Real 12 s  
Personal: 2 ll 10 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820  
No surt a la relació d'edificis de 1820.

12 de maig de 1821

Madrona Vinyas, tintorera de Barcelona, demanda Pere Estop, fabricant de cotó de Sabadell, per 47 lliures, valor de peces de cotó que li va tenyir. Estop diu que va tenir una equivocació de 23 pessetes amb el marit de la demandant i que les volia recobrar. Estop ha de pagar 40 lliures. F. 25  
AHS, Llibre de determinacions dels Judicis de Conciliació de l'any 1821

Pagaments per cadastre personal i real

	Personal	Real
1821	2 ll. 10 s.	
1823	1 ll. 17 s. 6 d.	12 s.
1824	2 ll. 10 s.	14 s.
1825	2 ll. 10 s.	14 s.
1826		14 s.
1827		14 s.
1828	2. ll. 10 s.	8 s.
1829	2. ll. 10 s.	8 s.

1826

No surt en els fulls corresponents al carrer de Sant Cugat

1828

Carrer de Sant Cugat  
Dit Madrat  
Original Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any 1828

17 d'agost de 1829

Pere Estop Sastre, fabricant d'indianes de Sabadell, per atendre a les urgències que al present li ocorren ven a carta de gràcia la casa d'un cos d'ample amb eixida, que té al carrer de Sant Cugat a Rafael Figueras Puig, revenedor (veure Pere Bracons Altayó, el 1829 també ven una casa a c.d.g. a Figueras). Preu 450 lliures, de les que el comprador se'n reté 50 per invertir-les en obres (es l'interès).

Els atorgants no saben escriure.

Francesc Viladot, Manual de 1829, fs. 239-240

28 de setembre de 1831

Rafael Figueras no va invertir les 50 lliures en obres i a Pere Estop li és molt important recobrar la casa, de manera que ha requerit a Rafel procedir a la revenda oferint 406 lliures 11 sous i 6 diners: 400 per la revenda i la resta per l'acta, paper sellat o hipoteques. Es fa la revenda. Testimoni Damià Sanmiquel Dinarès.

Francesc Viladot, Manual de 1831, fs. 165-166.

2 d'octubre de 1831

Pere Estop Sastre, fabricant d'indianes de Sabadell, per pagar i satisfer a Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes de Sabadell, 131 lliures 5 sous que li deu a compte de 218 lliures 10 sous, que Estop «confessà judicialment deurer al indicat Sanmiquel, segons consta de la confessió judicial rebuda en poder de Ramon Mimó, notari públich y real de la vila de Sant Cugat del Vallès, habitant en la present, en vint y dos de setembre del any mil vuycents vint y vuyt»; per pagar Isidre Sanfeliu, 406 lliures 11 sous i 6 diners, que entregà a Rafael Figueras Puig, revenedor, per igual quantitat que importa la revenda que Figueras atorgà a favor d'Estop (Viladot, 28 de setembre de 1831); per atendre a les urgències que al present li ocorren; ven a Isidre Sanfeliu Lladó, pagès de Barberà del Vallès, a carta de gràcia, «tota aquella casa ab sa corresponent exida, junt amb un edifici o habitació que servex de fàbrica, que se troba al detràs dita casa y dins de la referida exida, que tot junt consta de ample vint y vuyt palms y de llarch o fondo vint y cinch canas», que té al carrer de Sant Cugat.

Preu: 555 lliures, de les quals el comprador es reté 537 lliures 16 sous i 6 diners per pagar el que li deu Estop i per pagar a Sanmiquel.

La confessió judicial de 1828 no consta ni en el manual de la vila ni en el foraster de Ramon Mimó corresponents a dit any.

Francesc Viladot, Manual de 1831, fs. 169-171.

31 de març de 1842

Pere Estop Sastre, teixidor de llana, i Maria Brujas Torras, cònjuges, veïns de Sabadell, reconeixen que Josep Brujas Torras, fabricant de drap, els ha pagat 75 lliures i una calaixera amb robes corresponents, el que serveix pel que Josep Brujas Valls, fabricant de paper, prometé verbalment a Maria Brujas com a drets de legítima paterna i materna quan va contraure matrimoni. De fet, tot els hi havia lliurat en vida Josep Brujas Valls.

Els atorgants no saben escriure.

Francesc Viladot, Manual de 1842, f. 83

Josep Brujas Valls era mort el 1816 segons una revenda que fa la seva vídua Caterina Torras. Joan Mimó, Manual de 1816, fs. 52-54. En aquest document se'l defineix com paraire.



31 de març de 1842

Maria Brujas Torras, muller de Pere Estop, teixidor de llana, filla de Josep Brujas Valls, fabricant de paper, i de Caterina Torras, malalta al llit i tem morir.

Marmessors: Josep Brujas Torras, germà, fabricant de drap; Jacint Gumbert, teixidor de llana.

A la filla Maria Estop Brujas, 20 lliures i la calaixera de mon ús com a legítima materna.

A les filles, Josepa i Caterina Estop, 20 lliures de legítima materna.

A Damià Estop Brujas, mon fill, 7 lliures 10 sous de legítima materna.

Usufructuari de tots els meus béns, mentre ell visqui, el marit, Pere Estop Sastre.

Hereu: el fill, Pau Estop Brujas,

A la casa del carrer de Sant Cugat. No sap signar.

Francesc Viladot, Manual de 1842, f. 83.

A Josep la trobem casada amb Josep Sanmiquel Serra, botiguer, al carrer de Gràcia, 16; Cens de població de 1877.

1850

Sant Cugat, 1º

Pere Estop, 62 anys, vidu, teixidor, Sabadell.

Viu sol

Segons el padró de 1850, nascut el 1788; però el de 1824, el considera del 1784.

Padró 1850, Barri I, f. 74.

28 de desembre de 1850

Pere Estop Sastre, «teixidor de llana, per quant lo otorgant se troba en avansada edat y carregat de deutes que tal vegada sos bens no seran suficients per cubrirlos y en est cas no li quedaria ni tant siquiera un quarto per poderse albergar durant los dies que pot viurer, a qual fi ha proposat al infrit Pau Estop que si volia encarregar-se de pagar dits deutes li faria donació de sos béns y habentse est conformat a la proposició del otorgant son pare...». Pau Estop Brujas és també teixidor de llana, natural i veí de Sabadell. Pau haurà de donar habitació franca a Pere; Pau també haurà de pagar les contribucions; s'ha de fer càrrec dels funerals quan es mori; i Pere es reserva 15 lliures.

Pau Estop ho accepta i obliga tots els seus béns.

Pau Estop sap signar, però sense fluïdesa.

Francesc Viladot, Manual de 1850, f. 410-411.

1853, núm. 611

Pere Estop, casa al carrer de Sant Cugat, 1 (520 i 390 rs)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

1857

No hi consta al carrer de Sant Cugat

Cens de 1857. Barri I, fs. 48-59.

.....  
9 de maig de 1789

Josep Brujas Valls, paraire, fill de Jaume Brujas, paraire, i de Paula Valls, vivents, i Caterina Torras, filla de Joan Torras, tintorer, i Caterina Fontanet, vivents.

Josep rep heretament universal.

Paula aporta en dot 225 lliures i dues caixes.

Joan Mimó, Manual de 1789, fs. 165-169.

**Font Brutau, Feliu** (Sabadell c. 1784-27 de novembre de 1869)  
Fabricant d'indianes 1804 (veure Francesc Casanovas Renom)  
Teixidor de cotó, 1818  
Fabricant, 1824, 1826, 1850

Fill de Vicenç Font Fontanet, teixidor de llana i fabricant cotoner, que mor el 1793.

Feliu es cosí de Rafael Font Casanovas, de Germà Font Vila (via muller d'aquest), de Miquel Casablanca (via muller d'aquest) i cunyat de Francesc Casanovas Renom.

1800  
Carrer dels Caputxins  
Hereus de Vicenç Font per Real 12 sous  
Per lo fill de Esperanza personal 2 lliures 10 sous  
Genís Ustrell personal 2 lliures 10 sous  
Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

1814  
Feliu Font  
Carrer dels Caputxins  
Real: 6 sous  
Personal: 4 lliures 10 sous  
Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell

1814  
Carrer dels Caputxins  
Genís Ustrell i Feliu Font: paguen 32 rals billó d'industrial.  
No consta la territorial, ni a nom de la mare.  
Contribució Reial

1 de desembre de 1818  
Feliu Font, teixidor de cotó, fill de Vicenç i Esperança Brutau, cònjuges, amb Anna Manaut, donzella, filla de Vicenç i de Paula Umbert, cònjuges, parròquia de Sabadell.  
ACB, Llicències d'esposalles, llibre 175, 1818-1819, f. 194 v.

1820  
Feliu Font  
Carrer de Caputxins  
Real: 1 ll 4 s  
Personal: 6 ll 15 s  
AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1823  
Feliu Font  
Carrer de Caputxins  
Patents: 4 ll. 13 s. 9 d.  
Territorial: 1 ll. 4 s.  
AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell  
1824-1826

Fabricant  
Carrer Caputxins  
Casat amb Anna Manaut  
Amb ells hi viuen Genís Ustrell, teixidor, 47 anys (1824), Sant Julià d'Altura, 25 anys a Sabadell, i Esperança Brutau  
Padrons de veïns

1828  
Feliu Font Brutau  
Caputxins  
Real: 16 s.  
Personal: 5 ll.  
Utensilis: 14 s. 6 d.  
Llibreta per la cobrança del catastro de la vila y terme de Sabadell en lo any de 1828.

Del 4 de gener de 1831 al gener de 1832  
Diputat del Comú  
Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 78.

1838/1839  
4 màquines  
6 telers  
Contribució industrial  
No apareix a les matrícules de 1846, 1849 i 1850.

1850, Padró de Veïns  
Feliu Font, 65 anys, casat, natural de Sabadell, fabricant  
Anna Manau, 58 anys, casada, natural de Sabadell  
Amb ells hi viu Genís Ustrell  
Convent, 2.

1853, núm. 627  
Casa, carrer de Caputxins, 10 (800 i 600 rs)  
1 cabra i 1 mula (57 rs)  
AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

1857  
Cens de 1857  
Convent  
11494 Feliu Font i Brutau, 73, vidu, fabricant.

1862, núm 421  
Feliu Font  
Casa, calle del Convento, 20 (556 i 417)  
Por un mulo (50)  
Amb llapis vermell: Hoy Pedro Casanovas Font  
AHS, Amirallamiento de Sabadell, 1862, I.

20 de gener de 1869

Després de la mort el 27 de novembre de 1868 de Feliu Font Brutau, sense fills, i de la de Francesc Font Brutau, el 32 d'octubre de 1796, solter; l'hereva del patrimoni de Vicenç Font és Gertrudis Font Brutau, esposa de Francesc Casanovas Renom, també morta, de manera que l'herència és traspasa als fills de dita Gertrudis. L'herència de Vicenç Font és una casa al carrer dels Caputxins, 20, i en fan inventari els fills i hereus vius de dita Gertrudis Font que són:

Pere Casanovas Font, teixidor, vidu, 58 anys

Carles Casanovas Font, fabricant, casat, 56 anys.

Ramon Casanovas Font, teixidor de llana, casat, 54 anys.

Pau Casanovas Font, fabricant de llana, casat, 45 anys

Maria Casanovas Font, vídua, 60 anys

Gertrudis Casanovas Font, casada, 52 anys

Tecla Casanovas Font, casada, 50 anys

Hi ha una filla difunta:

Rosa Casanovas Font, a la qual sobreviu el marit Esteve Grau Paré, pagès, 50 anys, amb tres fills, Jaume, 18 anys, flequer, Tecla i Gertrudis, 16 i 14 anys, els tres solters.

Antoni de Paz, Manual de 1869, fs. 15-16.

.....

25 de novembre de 1788

Vicenç Manau Argemir, jove pagès, fill de Joan, traginer i abans teixidor de llana de Sabadell, i de Maria, cònjuges vivents, es casa amb Paula Humbert Llonch, filla de Francesc, pagès de Ripollet, difunt, i d'Anna, vivent.

Vicenç, hereu universal, amb totes les cauteles i reserves de costum.

Anna atorga a Paula 60 lliures i dues caixes d'àlber noves, amb panys, claus i robes corresponents i tres vestits: un d'escot negre amb gipó del mateix teixit, un de borata amb gipó de griseta, i l'altre de mig carro de oro usat amb gipó de vellut de cutó i unes faldilles de mallorques d'estam i seda noves (50 lliures i caixes i vestits per drets paterns i 10 lliures per drets materns). Referència al testament del pare difunt: not. Baltasar Oliveras, BCN, 20 de novembre de 1773.

Josep Humbert Llonch, germà de Paula, dona 40 lliures a Paula.

Joan i Vicenç Manaut fan creix de 30 lliures.

No saben signar.

Joan Mimó, Manual de 1788, fs. 356-359.

1800

Joan Manau

Raval de Fora

2/16 huerto 1ª calidad: 2 sous 7 2/4 diners

Casa: 8 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Catastro de Sebadell 1800. Catastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per proceder a la cobransa.

13 de juliol de 1817

Inventari dels béns de Vicenç Manaut, pagès de Sabadell, per la seva vídua Paula Humbert, usufructuària segons el testament de Vicenç (notari Francesc Mas Fontana, BCN, 18 d'abril de 1817, del que el mateix notari amb ses lletres certificatòries en dona fe)

Botes de vi. 1 de 7 cargues i 1 de 3 cargues plenes de vi. 1 de 6 cargues, 1 de 4 cargues i 1 d'1 carga buides.

Sis filoses.

5 quarteres de blat forment i 24 d'ordi de la collita de l'any present.

Un tros de drap de borres de tir 26 canes i altre tros de drap de bri de 6 canes.

Un sac de cabdells de bri de pes 30 lliures.

Llits amb màrfegues i llençols d'estopa, roba senzilla, aixovar limitat.

Béns immobles. Una casa amb eixida al Raval de Fora.

Un hort de 3 quartans a l'Horta Vella

3 quarteres de vinya a Mas Canals de Sant Julià d'Altura

Una peça de vinya a ca n'Ustrell de Sant Julià d'Altura.

Joan Mimó, Manual de 1817, V, fs. 90-91

11 d'abril de 1832

Testament de Ramon Manaut Umbert, bracer, fill de Vicenç, difunt, i de Paula, vivent.

Marmessors: Jaume Manaut Umbert, bracer, mon germà, i Josep Roca, teixidor de cotó, mon cosí, veïns de Sabadell.

Als fills Jaume, Manuel i Paula Manaut Barba, 22 lliures de legítima a cadascun.

Usufructuària, l'esposa Llúcia Barba.

Hereu: Jordi Manaut Barba.

No sap escriure.

En la casa de la seva habitació al carrer de Sant Francesc

Francesc Viladot, Manual de 1832, fs. 85-86

**Font Casanovas, Rafael** (c. 1788-c. 1836)

Fabricant de cotó, 1820

Fabricant d'indianes, 1822

Teixidor, 1824, 1826

Fill de Francesc Font Fontanet (veure fitxa)

Beneta Casanovas és nascuda vers 1754

Germanes de Rafael –filles de Francesc– casades amb altres fabricants de cotó: Germà Font, Tomàs Vilar...

Cunyat de Germà Font i de Tomàs Vilar; cosí de Feliu Font Brutau, de Francesc Casanovas Renom i de Miquel Casablanques Oliveras (via mullers dels dos darrers)

1800

Francesc Font

Carrer de Sant Antoni

Real: 12 sous

Personal: 4 lliures 10 sous

Original Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any 1800

1814

Rafael Font

Carrer de Sant Antoni

Real: 12 sous

Personal: 4 sous 10 lliures

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Rafael Font

Carrer de Sant Antoni

Territorial: 16 rals

Industrial: 32 rals

Contribució Reial de 1814

1820

Rafael Font

Carrer de Sant Antoni

Real: 18 s

Personal: 4 ll 10 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1821

Rafael Font

Carrer de Sant Antoni

Real i personal: 5 ll. 2 s.

AHS, AMH 905, Original catastro y Personals de la vila de Sabadell y son terme

10 de maig de 1822

Beneta Casanovas, vídua de Francesc Font, teixidor de llana, i Rafael Font Casanovas, fabricant d'indianes, mare i fill, per pagar 225 lliures de legítima de Maria Font

Casanovas, casada amb Josep Ustrell Fontanet, espardenyer, segons testament que féu el pare, Francesc, amb el rvnt. Francesc Elias, ecònom que fou de la parròquia, el 2 d'octubre de 1812, i també per pagar a Bonaventura Busquets Capdevila, fabricant de drap, 434 lliures 7 sous i 6 diners per 3 peces de drap que Busquets vengué a Rafael Font (judici de conciliació de 13 de març de 1822) i per acudir a altres deutes instats pels creditors, venen a Miquel Valls Sol, pagès de Terrassa i ara domiciliat a Sabadell, la casa on habiten al carrer de Sant Antoni (venuda a Francesc Font per Isidre Bosch, notari Joan Mimó, 18 de març de 1777). Preu 1.100 lliures.

Joan Mimó, Manual 1822, fs. 57-59

20 de maig de 1822

Beneta Casanovas, vídua de Francesc Font, teixidor de llana, i Rafael Font Casanovas, fabricant d'indianes, mare i fill, per pagar 150 lliures de legítima a que han convingut amb Arcàngela Font Casanovas, casada amb Tomàs Vilar, fabricant d'indianes de Sabadell; per pagar a Josepa Font Casanovas, muller de Ramon Serra, espardenyer, 200 lliures de legítima; i per atendre a altres urgències; venen a Ramon Serra Santamaria, sogre de la dita Josepa, espardenyer, natural de Cardona i veí de Sabadell, un terreny cerclat per parets de 12 pams d'alçada de 3 quartans de sembradura a Sant Vicenç de Jonqueres, contigua al camí que circueix la present vila. Preu: 552 lliures.

Joan Mimó, Manual 1822 V, fs. 64-66

2 de novembre de 1822

Beneta Casanovas, vídua de Francesc Font, teixidor de llana, i Rafael Font Casanovas, fabricant d'indianes, mare i fill, per pagar 200 lliures de legítima d'Antònia Font Casanovas, casada amb Anton Gual, manyà, segons testament que féu el pare Francesc amb el rvnt. Francesc Elias, ecònom que fou de la parròquia, el 2 d'octubre de 1812, venen a Miquel Valls Sol, pagès de Terrassa i ara domiciliat a Sabadell, una casa d'un casal de 24 pams d'ample al davant i 35 al darrere i de llarg 75 pams (cana de Barcelona), al carrer de Sant Antoni i contigua amb un altre casa que ja vengueren al dit Valls el 16 de maig de 1822. Se té pels hereus i successors d'Isidre Bosch, teixidor de lli, a cens de 3 lliures, que s'han de pagar a Josep i Maria Duran (escriptura en poder d'Anton Morros i Pujol, notari de Sabadell, el 4 de març de 1761). Preu: 600 lliures.

Rafael és l'únic que sap signar.

Joan Mimó, Manual 1822, fs. 94-96

La suma dels pagaments de legítimes i deutes de 1822 fou de 1.212 ll. 7 s. 6 d.

1823

No hi consta

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824

Sant Antoni

Personal: 2 ll 10 s.

AHS, AMH 905 Original reparto del catastro arreglat conforme la orde del Sor. Intendent de 26 setembre de 1823 en la conformitat se pagaba en lo any de 1816

Rafael Font Casanovas és solter, amb 38 anys, el 1826 i consta com teixidor d'ofici.

1829

Sant Antoni

Rafael Font Casanovas

Personal: 12 sous 6 diners

Utensilis: 3 sous 5 diners

Fogatge: 2 sous

Catastro per quartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del Sr. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829. AMH, 905.

1830

Sant Antoni

Rafael Font Casanovas

Personal i mig fogatge: 2 lliures 14 sous

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fusellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1830. AMH, 906.

1831

Sant Antoni

Rafael Font Casanovas

Personal: 2 lliures 10 sous

Per lo 10 p %: 5 sous

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell per lo any 1831. AMH 906.

1832

Íd.

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1832

1833

Íd.

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1833

1834

Íd.

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1834

1835

Íd.

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1835

1836

No hi consta

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1836

1837

No hi consta

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1837



**Font Fontanet, Francesc** (Sabadell c.1750-fa testament el 1812/ja no surt el 1814)

Jove teixidor de llana, 1772

Fabricant d'indianes, 1794, 1796

Comerciant, 1804

Teixidor de llana, 1772 (CT); [assisteix al CT el 1784 i esmentat sense assistir el 1787 i 1788; darrera assistència CT, 1790]; 1799 (veure Germà Font Vila); 1807.

Es el pare de Rafael Font Casanovas, nascut vers 1788, atès que la seva mare és el 1826, Beneta Casanovas Sayol, nascuda vers 1754.

Beneta és la filla de Francesc Casanovas Artigas (testament 1771) i la seva tercera muller, Maria Sayol. Francesc Casanovas és el besavi d'Anton Casanovas Bosch.

Són els pares d'Esperança Font Casanovas (nascuda c. 1782), muller de Germà Font Vila i d'Arcàngela Font Casanovas (nascuda c. 1791), muller de Tomàs Vilar Labrós. Veure fitxa Rafael Font Casanovas per altres germanes.

Germà de Vicenç Font i oncle de Feliu Font Brutau; oncle de les dones de Miquel Casablanca Oliveras y de Francesc Casanovas Renom

1771

Gabriel Font, sense ofici especificat, llogater al Raval  
Cadastre

22 de març de 1772

Capítols matrimonials entre Francesc Font Fontanet, jove teixidor de llana de Sabadell, fill de Gabriel, teixidor de llana de Sabadell, i de Gertrudis, i Beneta Casanovas Sayol, filla de Francesc, pare de Sabadell, i de Maria.

Francesc Casanovas dona a Beneta tota aquella casa que trau porta amb pati o barri de la casa gran, que el donador té i posseeix al carrer de Sant Antoni; dues caixes bones i usades amb panys, claus, robes i apèndixs; tres vestits: un d'escot negre; un de faïçó, i l'altre d'estamena blava; tots amb sos gipons; una caldera mitjana d'aram; i un matalàs.

Francesc Font fa creix de 50 lliures.

Gabriel Font com a legítima paterna atorga 10 lliures a Francesc.

No saben escriure els Font i Beneta Casanovas.

En canvi, sap escriure Francesc Casanovas.

Pau Puigjaner, Manual de 1772, fs. 109-111.

29 de maig de 1793

Enterrament de Gabriel Font: "Cantà la Epístola lo Rvt. Miquel Pagès en lo ofici de cos present del difunt Gabriel Font" (Bosch: 2003, p. 179). Un teixidor rellevant?

1794

Francisco Font, fabricante de algodón: 2.000 lls.

26 de maig de 1794. Repartiment pel Sometent. Capital "de los ramos industriales". Llibre d'actes del Ple 1793-1808. AMH 2526/2 fs. 77-79.

Relació de 1794

Francesc Font, fabricant d'indianes

El 1796 és proposat com a regidor de l'Ajuntament i consta que és fabricant de cotó (Bosch: 303).

Proposat com a regidor el 1791 (Bosch: 132); 1792 (Bosch: 150); 1795 (Bosch: 275); 1801 (Bosch: 402). En totes aquestes ocasions no hi consta l'ofici.

1800

Francesc Font

Carrer de Sant Antoni

Per real paga 12 sous

Per personal 4 lliures 10 sous

Cadastre de 1800

18 d'agost de 1804

Capítols matrimonials entre Pere Renom Casanovas, jove pagès de Sabadell, fill de Francesc Renom, pagès, vivent, i Magadalena Casanovas Capdevila, difunta, i Rosa Font Casanovas, filla de Francesc, comerciant de Sabadell, i de Beneta Casanovas, vivents.

Feliu Mimó, pagès, i Maria Capdevila, cònjuges, fan hereu universal al seu renebot Pere Renom Casanovas.

Francesc Renom fa hereu universal a Pere

Pere Casanovas, avi matern de Pere, el fa hereu universal, amb reserva de 300 lliures.

Francesc Font dona com a legítima a Rosa 200 lliures, una calaixera de noguera i una caixa noves amb panys, claus, robes i quatre vestits: un de alfafaya, un de griseta, un de borata i l'altre d'escotí.

Feliu i Maria Mimó i Pere Renom fan creix de 100 lliures.

Pere i Rosa saben signar; els altres, no, inclòs Francesc Font.

Joan Mimó, Manual 1804, fs. 109-115.

7 de febrer de 1807

Francesc Font, teixidor de llana, estableix a Fèlix Corominas, espardenyer, un trosset de terra de conreu de 28 pams d'ample i de llarg del camí que roda la vila fins a la muralla de la part de ponent, que divideix el dit tros de terra i la peça anomenada Plana de la Creu de la Mà, pròpia de Joan Fontanet. Forma part d'un establiment més gran fet per Joan Fontanet a Francesc Font. Corominas no hi pot fer casa per habitar, «si sols los cuberts necessaris que necessitia per sa fàbrica, a no ser que los altres emphiteotas obtinguian llicència del Rl. Consell per edificar casa». Entrada 100 lliures; cens anual de 6 lliures.

No saben signar.

Joan Mimó, Manual de 1807, V, fs. 13-14.

2 d'octubre de 1812

Testament que féu el pare Francesc amb el rvnd. Francesc Elias, ecònom que fou de la parròquia, el 2 d'octubre de 1812.

Veure fitxa Rafael Font Casanovas.

Una Rosa Casanovas s'ha casat, vers 1825-1826, amb Feliu Ustrell, espardenyer; Padró de veïns de 1826. Si fos la mateixa, seria joveníssima en les primeres noces de 1804.

**Font Fontanet, Vicenç** (Sabadell 175?-1793)

Teixidor de llana, 1778, 1793; documentada participació al gremi entre 1782 i 1791

Fabricant de teixits de cotó, 1793 (venda a J.B. Cirès; inventari)

Fabricant de peces de cotó, 1794 [la vídua Esperança Font (Brutau)]

Fabricant de teixits d'indianes, 1804 (vegeu fitxa Francesc Casanovas Renom)

1771

Gabriel, sense especificar ofici, llogater al Raval (avi de Feliu). Mestre teixidor de llana des de 1739

Cadastre

L'esposa de Vicenç és Esperança Brutau, nascuda vers 1761, que es va casar en segones noces amb Genís Ustrell, nascut vers 1778; per tant, 16 o 17 anys més jove que ella. Segons els padrons, Ustrell vivia a Sabadell des de 1799, però el 1797 ja li havien establert a ell i a la seva esposa, Esperança Brutau, un solar per fer una casa al carrer dels Caputxins.

Una neboda de Vicenç, Beneta Font Valls, es casarà amb un altre fabricant cotoner, Miquel Casablanças.

Vicenç és germà de Francesc Font Fontanet, un altre dels primers fabricants d'indianes de la vila.

9 de gener de 1778

Capítols matrimonials de Vicenç Font Fontanet, teixidor de llana de Sabadell, fill de Gabriel, també teixidor de llana, i de Gertrudis, vivents, i Esperança Brutau Pi, filla de Jaume, corder de Sabadell, i de Caterina Pi, vivents.

Els Brutau doten a Esperança amb 50 lliures, dues caixes amb robes i apèndixs, i tres vestits (1 de xamellot retort, 1 d'escot negre i 1 de mallorques, amb els gipons corresponents). Donen les caixes, robes i vestits i 25 lliures el dia de les bodes; les altres 25 lliures a dos anys.

Vicenç Font fa creix de 25 lliures.

No era hereu, cap referència.

Ningú no sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1778, fs. 7-8.

1793

Entre el 25 de gener i el 12 de març de 1793 va vendre 191 peces d'indiana 13<sup>a</sup> crua a Joan B. Cirés de Barcelona, amb una llargada de 2.460 canes i 2 pams, al preu de 19 sous 6 diners per cana, que sumaven un total de 2.398 lliures, 14 sous i 10 diners. El tir mitjà de les peces es 12,88 canes.

AHCB, Fons Comercial, Joan B. Cirés, Llibre de lo que deu la fàbrica, B 266

24 d'agost de 1793

Testament de Vicenç Font

Rvnd. Joan Pilotó, prevere i vicari de la parròquia, per absència del notari.

No surt publicat amb l'inventari

11 d'octubre de 1793

Inventari dels béns de Vicenç Font, teixidor de llana. Esposa: Esperança Brutau

8 torns de fer canons

18 davaneres de canya

12 telers de teixir indiana amb tots sos guarniments

1 vergassejador de fusta

34 roves de cotó en floca

88 peces de cotó teixit, cada una de tretze canes poc més o menys

7 saques de cotó en floc, equivalents a unes 34 roves.

1 quintar de cotó filat

2 ordidors d'ordir peces

2 empuadores per plegar peces

12 peces de cotó ordides

Roba de cotó de l'aixovar personal: unes calces de vellut de cotó; un parell de mitges de cotó blanc; una dotzena i mitja de tovallons de fil i cotó amb mostra de pinyó; un dosser de fusta vestit d'indiana amb la imatge del Sant Crist; un cobrellit d'indiana.

Molt d'aram a la cuina: 3 cànirs d'aram, gibrell d'aram, marmita d'aram, cassó d'aram, escalfador d'aram, xocolatera d'aram, dues paelles d'aram.

Utilatge d'aram: tres anys abans del comentari de Bosch a la *Memòria* sobre les moltes comandes d'aquesta qualitat d'estris de cuina.

No hi ha immobles. La casa era de lloguer.

Testimonis: Francesc Altalló, paraire, sap signar; Josep Torrents, teixidor d'indianes.

Joan Mimó, Manual 1793, V, fs. 180-181

1794

Esperanza Font, fabricante de piezas de algodón: 2.000 lls.

26 de maig de 1794. Repartiment pel Sometent. Capital «de los ramos industriosos».

Llibre d'actes del Ple 1793-1808. AMH 2526/2 fs. 77-79.

**Font Vila, Germà** (Sabadell c. 1771-1852)

Hereu de paraire

Jove paraire, 1799

Fabricant de peces de cotó, 1820

Paraire i fabricant de teixits de cotó, 1839 (veure 1852)

Propietari, 1850

1771

Pau Font, paraire, propietari d'una casa al carrer de Gràcia

Cadastre

Gendre de Francesc Font Fontanet, cunyat de Rafael Font Casanovas, cunyat de Tomàs Vilar, cosí polític de Feliu Font Brutau i de les mullers de Miquel Casablanques Oliveras i de Francesc Casanovas Renom.

13 de juny de 1799

Germà Font Vila, jove paraire, fill de Pau Font Alemany, paraire, i d'Anna Maria Vila, vivents, es casa amb Esperança Font, filla de Francesc Font, teixidor de llana, i de Beneta Casanovas

Pau Font el fa hereu universal, però es reserva 400 lliures

Francesc Font dona a Esperança 200 lliures, 1 calaixera, 1 caixa d'àlber i sis vestits.

Pau i Germà Font fan creix de 75 lliures.

Saben signar Pau Font, Germà Font i Esperança Font. En canvi, no en saben Francesc Font i Beneta Casanovas.

Joan Mimó, Manual de 1799 V, fs. 73-75

1800

Pau Font

Carrer de Gràcia

3/16 huerto 2<sup>a</sup> cal 2 sous 9 ¼ diners

Casa: 1 lliura

Per dos personals: 5 lliures

Catastro de Sebadell 1800. Castastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per procedir a la cobransa.

17 de juny de 1802

Testament de Pau Font Alemany, fabricant de drap, fill de Pau Font i Gay, fabricant de drap, i de Teresa Alemany

Esposa: Anna Maria Vila

Fills: Rosa i Germà

Hereu: Germà

Joan Mimó, Manual 1802, f. 98

20 de gener de 1804

rep 250 lliures de las seva germana Rosa Font. Veure 20 de gener de 1820.

Del 6 d'abril de 1812 al desembre de 1812

Regidor

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 78.

1814  
Germà Font  
Carrer de Gràcia  
Real: 1 lliura  
Personal: 2 lliures 10 sous  
Reparto por menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814  
Germà Font  
Carrer de Gràcia  
Territorial: 26, 67 rs.  
Industrial: 48 rs.  
Contribució reial de 1814

Germà Font. C/ Gràcia

	Real	Personal	Fogatge i fusellers
1815	1 ll.	2 ll. 10 s.	13 s.
1816	1 ll.	2 ll. 10 s.	16 s. 3 d.
1819	1 ll. 10 s.	6 ll. 15 s.	

1819. Llibreta de la contribució...

12 de gener de 1816  
Es nomenat regidor segon de l'Ajuntament i consta com a fabricant de drap  
Llibre d'actes del Ple, 12 de gener de 1816

21-01-1820

Rosa Font, vídua de Pau Llonch, pagès i traginer de Sabadell, va deixar 250 lliures el 20-01-1804 al seu germà Germà Font, «antes paraire y al dia fabricant de pesas de cotó», ambdós de Sabadell. Ara encara li deu 100 lliures. Ara Germà Font signa debitori per aquestes 100 lliures, que es compromet a pagar en un termini de tres anys.  
AHPB, Josep Clos Trias, Manual de 1820, f. 36-37.

1820  
Germà Font  
Real: 11 ll 10 s  
Personal: 6 ll 5 s  
AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1820  
Casa que habita i destinada a fàbrica de cotó. Valor: 1.400 rals  
Estado de aprecios para la confección del catastro [1820]

12-03-1822. Germà Font, Tomàs Vilar Labrós i Ramon Serra, menor, contra la sogra Beneta Font Casanovas per tal que pagui els dots o els lliuri immobles equivalents en valor. Fs. 14-15.  
AHS, Llibre de determinacions dels Judicis de Conciliació de l'any 1822

1823  
Germà Font  
Gràcia

Patents: 2 ll. 16 s. 3 d.

Territorial: 1 ll. 10 s.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

Del 17 de març de 1828 a l'agost de 1829

Regidor sisè

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 78.

8 de març de 1836

Rafael Font, teixidor de cotó, i Rosa Baqués, cònjuges, veïns de Sabadell, signen àpoca a Antònia Coll, vídua de Pau Baqués, fabricant de paper de Sabadell, per 50 lliures i una calaixera amb robes, d'acord amb el testament de Pau Baqués (F. Viladot, Manual de 1835, V, 5 d'agost de 1835, fs. 118). Rafael Font confessa haver-ho rebut tot. I Rosa Baqués signa «a favor de dita sa Mare y els seus, llargas y bastants definició y renúncia dels mateixos drets».

Rosa era soltera, al igual que la seva germana Antònia, el 5 d'agost de 1835 quan el seu pare fa testament.

Francesc Viladot, Manual de 1836, V.

18 de juliol de 1849

«A consecuencia de la comunicacion de V.S. de 6 de este mes que hice presente a los fabricantes se me ha presentado Rafael Font y ha dicho que se veia en la precision de paralizar su fábrica porque sus correspondientes de Barcelona le estiman seis dineros menos por cana las manufacturas empesas y le quiere mayor precio a la hilatura, cuya novedad le pondria en caso de ruina si hubiese de continuar»

«Parte» al Cap Polític.

AHS, Extracte d'oficis de sortida, f. 136.

1850

Gràcia, 12

Germà Font, 77 anys, casat, propietari, Sabadell

Esperança Font, 68 anys, casada, Sabadell

Rafael Font Font, 42 anys, casat, fabricant, Sabadell

Rosa Baqués, 34 anys, casada, Sabadell

Pau Font Baqués, 12 anys, solter, estudiant, Sabadell

Josep Font Baqués, 8 anys, solter, Sabadell

Joan Font Baqués, 5 anys, solter, Sabadell

Llorença Font Baqués, 1 any, soltera, Sabadell

Pere Font Baqués, 6 mesos, solter, Sabadell

Pere Font Font, 32, solter, teixidor, Sabadell

No confondre Rafael Font Font amb el cosí Rafael Font Casanovas

Padró de veïns de 1850, barri I, f. 254

7 de desembre de 1852

Es publica el testament de Germà Font Vila, redactat el 29 d'agost de 1839, entregat per aquest, que en el sobre es defineix com pareire i fabricant de teixits de cotó, al notari Viladot.

El testament està escrit i signat per Germà Font Vila. En el text es defineix com paraire, fill de Pau Font Alemany, paraire, i d'Anna Maria Vila, difunts. Marmessors: la muller Esperança Font, els fills Rafael i Joan Font i Font, i el gendre Rafael Llonch, paraire. Fa hereu a Rafel Font Font.

Als altres fills Josep, que estava en el Reial Servei, Joan, Pere i Anna Maria els deixa 100 lliures de legítima.

Han de mantenir la muller Esperança sense estar obligada a treball i «si treballa en cosa de fàbrica se li ajia de pagar si ella bol y acàs de no poderse abanir li deixo al cuarto que abitem y sino si esta no puguia fer ningún ús del dit cuarto li deixo dos lloguers de las duas abitacions que són llogadas al preu que se treguia». Si se'n va de casa també té dret a totes les seves robes.

Signa la publicació Rafael Font Font.

Francesc Viladot, Manual de 1852, fs. 769-770.

1853, núm. 633

Germà Font, una casa al carrer de Gràcia, 12 (1.800 u 1.350 rs.)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

Telers cotoners declarats per Germà Font Vila i Rafael Font Font

	Font Vila, Germà	Font Font, Rafael
1838/1839	12	
1846		16 (6/10)
1849		6 (x/6)
1850		14 (x/14)
1851		14(13/1)
1852		s.d.
1853		3
1854		3

El 1850 i 1851 declaren dos Rafael Font. No hi ha adreces. Els hem considerat el mateix.

(majors/menors)

Darrer any que declaren al cotó: 1854.

Contribució Industrial, matrícula.

Telers llaners declarants per Rafael Font Font

	Font Font, Rafael
1853	2 (x/2)
1854	2 (1/1)
1856 a 1861	3 (2/1)
1862 a 1864	4 (2/2)
1865 a 1867	3 (1/2)

(majors/menors)



**Fontanet Gual, Jaume** (Sabadell, c. 1776-c.1848)

Teixidor, 1799, 1824

Fabricant de cotó, 1820

Teixidor d'indianes, 1826

Teixidor de llana, 1797?, 1829, 1838

Músic, 1836

Teixidor de cotó, 1799, 1847, 1848, 1856

1794: Fill de Francesc Fontanet Sayol, abaixador, dit Xec Ponarra

Cosí de Pau Serra Gual

Casat amb Antònia Sanfeliu, filla d'un bracer (veure 13 d'abril de 1787). En el padró de 1824 consta nascuda a Barberà i en el de 1826, erròniament, a Barcelona.

Francesc Fontanet Busqueta, abaixador, es va casar el 1733 amb Maria Sayol Mayrenchs. Va morir el 27 de gener de 1750. Per tant, no consta en el cadastre de 1771. Francesc Fontanet Busqueta va morir sense testar.

7 de setembre de 1776

Francesc Fontanet, abaixador de la vila de Sabadell, i Teresa Gual Borrell, signen àpoca de 40 lliures a favor de la Comunitat de Preveres, administradora dels fruits del personat del Reverent Lluís Borrell, avui pare de l'Oratori del Sagrat Cor d'Orbetello (Orbetello, província de Grosseto), oncle de Teresa, que deixà en dot a la seva neboda, segons testament que feu a Orbetello (notari públic i apostòlic, Bartomeu Planella, el 30 de setembre de 1753).

Joan Mimó, Manual de 1776, f. 242.

13 d'abril de 1787

Els pares d'Antònia Sanfeliu a partir dels capítols del germà hereu.

Josep Sanfeliu Planas, bracer, de Santa Maria de Barberà, fill de Pau, bracer, també de Barberà, i de Maria, cònjuges vivents, amb Francesca Cañameras Bonastre, filla de Domènec, pagès de Sant Cugat, i de Paula.

Pau fa hereu universal a Josep i es reserva l'usdefruit mentre visqui. Declara que té tres filles i es reserva la facultat de col·locar-les en matrimoni.

Domènec Cañameras dota Francesca amb 25 lliures, caixa usada amb pany i clau, 8 camises (6 de bri i 2 de lli amb mànigues de tela), 3 llençols, 2 coixineres, 4 tovallons, 2 vestits (un d'escot negre i l'altra de borata, ambdós amb els gipons). La caixa i robes a lliurar el dia de noces i les 25 lliures a quatre anys.

Joan Mimó, Manual de 1787, fs. 103-105.

9 d'agost de 1788

Els germans Fontanet Sayol [Francesc, abaixador; Feliu, abaixador; i Josep, paraire] van signar una concòrdia el 18 d'abril de 1787 (Joan Mimó). En ella van renunciar a favor de Josep de la casa que la mare Maria Sayol havia comprat al carrer de Sant Quirze (notari Joan Bta. Plana Circuns, Barcelona, 29 d'agost de 1750). Francesc rep 85 lliures del seu germà Josep i signa àpoca. Sap signar

Joan Mimó, Manual de 1788, fs. 259-260.

1797

Apareix per primera vegada un Jaume Fontanet al Gremi de Teixidors. Si fos ell tindria 23 anys.

5 de febrer de 1798

Francesc Fontanet, fabricant de drap, per pagar i satisfer a Baptista Giana, mestre de cases, 250 lliures que li deu per maons, rajoles, toves i calç i pels jornals de mestre de cases i manobre, que ha emprat per acabar la casa que tinc i posseeixo al capdavall del carrer de Sant Quirze, crea censal a Miquel Sampere, pagès de Castellar, de 250 lliures, a redimir a carta de gràcia, i pensió anual de 7 ll. 10s. Es un interès del 3%.

Obliga: una peça de terra de 2 quarteres 9 quartans als Ermots de Berardo, heretat de Julià Ferrer, i la casa amb eixida al darrera de 54 pams d'ample i de llarg del camí de Sant Quirze (carrer sant Jaume) al camí de la Rutlla (Sant Cugat).

La peça de terra li va vendre Narcís Folch, paraire (Joan Mimó, 5 de juny 1783) i el solar de la casa li ven Joan Vila (Joan Mimó, 23 de gener de 1794)

Joan Mimó, Manual de 1798, V, fs. 5-6

11 de novembre de 1798

Francesc Fontanet, abaixador de Sabadell, per acabar de construir una casa, que ja té coberta, al capdavall del carrer de Sant Quirze, anomenat carrer de Sant Jaume, ven a Joan Vila, fabricant de drap, un trosset de terra (de 7 canes d'ample i de llarg 7 canes a sol ixent i 10,5 canes a ponent) al camí de la Rutlla que va a casa Vallhonrat, a Sant Cugat i a altres parts. Preu 110 lliures.

Fontanet sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1798, V, fs. 194-195.

4 d'abril de 1798

Isidre Corominas Capdevila, traginer de la vila de Sabadell, fill de Joan Corominas, paraire, i de Teresa Capdevila, cònjuges difunts, fa testament.

Marmessors: Pau Mimó, traginer de Sabadell, i Josep Sanfeliu, pagès de Barberà, mos cunyats.

Senyora majora i usufructuària, Antònia Sanfeliu, mentre es mantingui vídua, i està obligada a prestar els aliments, calçat i vestit a Maria Corominas Sanfeliu, filla impúber, tant en sanitat com em malaltia.

Si es torna a casar li deixa 4 llençols, 2 tovalles, i 2 coixineres; i venint el cas de cobrar el que se m'està devent, li deixo 30 lliures barceloneses. [Ho considerem el dot que aporta al casament amb Jaume Fontanet]

Hereva universal: Maria Corominas Sanfeliu, filla impúber.

Hereva substituïda: Antònia Sanfeliu.

No sap escriure.

Joan Mimó, Manual 1798 V, f. 62

Isidre Corominas no devia tenir cap propietat a Sabadell. No surt al Original de la cobransa per los Micalets que conté un catastro no senti comprès lo personal.

22 d'agost de 1799

Jaume Fontanet, teixidor, fill de Francesc i de Teresa Gual, cònjuges, amb Antònia Sanfeliu, vídua d'Isidre Corominas, filla de Pau i de Maria Planas, cònjuges. Parròquia de Sabadell.

No paga: Amore Dei [tarifa de pobres]

ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol. 164, f. 178 v.  
Antònia Sanfeliu tindria uns 29 anys (padró de 1850)

1799

Jaume Fontanet, teixidor d'indianes

Los que no són ficsos en las enramadas o carrés ban per abasadari

Personal: 2 ll. 10 s.

Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any 1799

1800

No figura en el cadastre redactat per Bosch.

1800

Francesc Fontanet

Carrer de Sant Jaume

Real 9 sous

Francesc Fontanet Gual, l'hereu

Carrer de Sant Jaume

Personal 2 lliures 10 sous

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

Francesc Fontanet

Por su casa 9 sous

Por su personal 2 lliures 10 sous

Catastro de Sebadell 1800. Castastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per proceder a la cobransa.

22 de desembre de 1805

Francesc Fontanet Sayol, paraire de Sabadell, confessa que té una peça de vinya de 2 quarteres i 9 quartans als Ermots de Berardo, heretat de Julià Ferrer. Dita peça afronta a solixent amb honors de Damià Sanmiquel, fabricant de cotó de Sabadell; a migdia amb Joan Padrós, jornaler; a ponent amb Josep Santamans, jornaler; i a tramuntana amb l'heretat Berardo. Ho té per venda que li va fer Narcís Folch (Joan Mimó, 5 de juny de 1783) i aquest pagava per l'establiment de rabassa als Verthamon, 3 lliures 17 sous anuals.

Joan Antoni Ferran Sol, *Tres Capbreus del Vallès Occidental*, Sabadell, Fundació Ars, 2013, pp. p. 458.

1810

Francesc Fontanet Sayol tenia cura o administrava els estricadors del Gremi

AGFS, Llibre d'actes de la Confraria o Prohomenia de Sant Roc i Sant Sebastià, 1736-1878

1814

Francesc Fontanet Sayol

Carrer de Sant Jaume

Real 9 sous

Personal 2 lliures 10 sous

Reparto por menor dels Personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Francesc Fontanet Sayol  
Carrer de Sant Jaume  
Territorial: 12 rals  
Industrial: 24 rals  
Contribució Reial de 1814

1815

Francesc Fontanet Sayol  
Carrer de Sant Jaume  
Real: 9 s.  
Fogatge i fusellers: 8 s. 5 d.  
Francesc Fontanet, fill, personal: 2 ll. 10 s.  
Cobrança del Real Catastro, personal, fogatge y fosellers del any 1815

1816

Francesc Fontanet Sayol  
Carrer de Sant Jaume  
Real: 9 s.  
Fogatge i fusellers: 10 s. 6 d.  
Francesc Fontanet, fill, personal: 2 ll. 10 s.  
Real Catastro, personal, fogatge y fusallers de 1816

1819

Francesc Fontanet Sayol  
Carrer de Sant Jaume  
Real: 13 s. 6 d.  
Francesc Fontanet, fill, personal: 2 ll. 10 s.  
Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any 1818  
y per la cobrança de 1819 original

1820

Francesc Fontanet  
Carrer de Sant Jaume  
Real: 13 s 6 d  
Ja no hi figura el fill Francesc.  
AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

Jaume Fontanet Gual no figura als cadastres de 1819 i de 1820.

1820

Jaime Fontanet, fabricante de algodón  
Juan Grau, texedor, su hierno (sic)  
En el mateix document hi consta un Joan Grau, paperer, a molí de les Tres Creus.  
Alistamiento de todos los vecinos... (18 a 50 anys complerts)  
El 1824 i 1826, el Joan Grau, gendre de Fontanet, és paperer.

1823

Jaume Fontanet  
Carrer de Sant Jaume

Patents: 11 s. 3 d.

Territorial: 6 s. 9 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824, 1825, 1826 i 1827

Només paga real: 4 s. 6 d.

1824 i 1826

Teixidor d'indianes

Padró de 1824 i Fulls del Padró de 1826.

1828

Jaume Fontanet

Sant Jaume

Real: 4 s. 6 d.

Utensilis: 6 d.

Llibreta per la cobransa del catastro de la vila y terme de Sabadell en lo any de 1828

1829

Id.

29 de gener de 1829

Testament de Francesc Fontanet Sayol, fabricant de drap de Sabadell.

Marmessors: Jaume Fontanet Gual, mon fill, teixidor de llana, i Pau Serra Gual, també teixidor de llana, mon nebot.

A Beneta Fontanet Moya, filla comuna a mi i a ma segona muller, Francesca Moya, que li lliurin 100 lliures de dot (en quatre pagaments anuals) i caixa, llençols, llit amb màrfega, pots i bancs, estovalles, dues coixineres, dos eixugamans, dos tovallons, una cassola d'aram, una olla de ferro i una caldera mitjana. Si no es casa, l'hereu li ha de donar  $\frac{1}{4}$  del vi de la vinya que té a l'heretat Julià Ferrer de Sant Julià d'Altura, habitació franca a la casa, dret d'ús de les oficines, eines i parament de la casa, i 12 lliures anuals.

Que es lliurin 100 lliures (en quatre pagaments anuals) a Tomàs Fontanet Pujades, bataner de Sant Vicenç de Jonqueres, nét, fill de Francesc Fontanet Gual, mon fill primogènit, en satisfacció dels drets que pogué tenir aquest. Aquest es va separar de ma casa i companyia i no m'ha procurat la subsistència ni m'ha ajudat en mes malalties, trobant-me en una edat tan avançada, pel qual motiu m'ha estat forçós refugiar-me i acudir a la protecció i empara de mon estimat fill Jaume Fontanet Gual.

Hereu: Jaume Fontanet Gual, que m'ha mantingut per l'espai de tretze anys (ergo: des de 1816), m'ha ajudat en totes les malalties, així com ho experimento en la present, havent de pagar tots els meus deutes, mals i càrrecs als que els meus béns estiguin obligats, les despeses d'enterrament, misses i cap d'any com ho tinc ordenat.

Francesc Viladot, Manual de 1829, fs. 8-9

1830

Jaume Fontanet

Sant Jaume

Per real: 4 sous 6 diners

Utensilis: 2 diners

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fucellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1830, AHS AMH 906

1836

Jaume Fontanet, músic

Sant Jaume

Per real: 4 sous 6 diners

Utensilis: 2 diners

Rondes: 4 diners

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1836

9 d'agost de 1838

Testament de Francesc Fontanet Sayol, fabricant de drap, fill de Francesc Fontanet Busqueta i de Maria Sayol, vidu en primeres noces de Teresa Gual, en segones de Francesca Moya, en terceres de Marianna Gasselló i en quartes de Josepa Calvet. En el llit, per raó de l'edat avançada, però amb tot mon enteniment.

Marmessors : Jaume Fontanet Gual, mon fill, teixidor de llana, i Pau Serra Gual, també teixidor de llana, mon nebot.

A la filla Marianna Fontanet, esposa de Josep Bracons, traginer, una lliura perquè ja està satisfeta de legítima.

A ma filla Beneta Fontanet Moya, 10 lliures de legítima, que l'hereu li ha de donar quan es casi i si es manté soltera habitació de casa franca en aquell aposento de la part del darrere que consisteix en quarto i cuina.

A Tomàs Fontanet Pujades, bataner de Sant Vicenç de Jonqueres, nét, fill de Francesc Fontanet Gual, mon fill primogènit, 10 lliures, pagadores per mon hereu dos anys després de mon òbit per tots els drets que pogués tenir, respecte d'haver-se separat de ma casa i companyia i de no haver-me procurat la subsistència ni haver-me prestat el menor auxili ni haver-me visitat durant les meves llargues malalties, per qual motiu i el de trobar-me en una edat tan avançada m'ha estat forçós refugiar-me i acudir a la protecció i empara de mon estimat fill Jaume Fontanet Gual.

Hereu : Jaume Fontanet Gual.

Francesc Fontanet Sayol no pot escriure per debilitat o malaltia. A la casa del carrer Sant Jaume.

Francesc Viladot, Manual 1838, F, f. 115.

Vist el testament de 1829 viu amb Jaume des de 1816. I així consta en els padrons de 1824 i 1826. Francesc havia nascut vers 1746. Té, doncs, uns 92 anys el 1838.

1841

Sant Jaume, 2

Jaume Fontanet Gual

Padrón de cabezas de familia del vecindario de la Villa de Sabadell, 1841

AHS AMH, 1283/1

19 de juny de 1847

Jaume Fontanet Gual (escrit Gol), teixidor de cotó, veí de Sabadell, per atendre a les urgències que al present li ocorren, ven a Josep Puig Masabeu, traginer, veí de Sabadell, una vinya de 2 quarteres i 9 quartans de sembradura, part de la gran peça dita els Ermots de Berardo, unida i agregada a la casa i heretat de Julià Ferrer, a Sant Julià d'Altaura. Aquesta vinya la va heretar del seu pare, que l'havia comprada a Narcís Folch, paraire,

el 5 de juny de 1783 (notari Joan Mimó). A Narcís Folch li havien establert a rabassa morta la mare i el fill Maria Lluïsa i Miquel de Vertamon el 12 d'octubre de 1760 (notari de Terrassa Josep Anton Puig Gorchs). El preu de la venda és de 210 lliures.

Jaume Fontanet sap signar.

Camil Mimó, Manual de 1847, fs. 227-228.

29 de gener de 1848

Testament de Jaume Fontanet Gual (escrit Gol), teixidor de cotó, fill de Francesc Fontanet Sayol i Teresa Gual, difunts.

«...detingut en lo llit de malaltia corporal de la cual temo morir».

Elegeix marmessors a Fidel Bosch, fabricant de teixits de cotó, i a Llorenç Oriach, pare, mon gendre, veïns de Sabadell.

A la filla Marianna Fontanet, muller de Llorenç Oriach, li deixa 10 rals, havent-la ja dotada.

A la muller Antònia Sanfeliu, la da usufructuària de tots els seus béns, mantenint-se vídua.

Fa hereva a la filla Antònia Fontanet, primogènita, vídua de Joan Grau.

Signat a la casa seva del carrer de Sant Jaume.

No pot signar a causa de la malaltia.

Camil Mimó, Manual de 1848, f. 33.

1850

Carrer de Sant Jaume, 18, 1º

Antònia Sanfeliu, vídua, 80 anys, Barberà, 60 anys de residència a Sabadell

La filla Antònia Fontanet Sanfeliu, vídua, 50, Sabadell.

Els fills d'aquesta:

Isabel Grau Fontanet, soltera, 15, Sabadell

Joan Grau Fontanet, casat, 25, teixidor, Sabadell

Josepa Mimó, casada, 25, Castellar del Vallès, 12 anys de residència a Sabadell

Àngela Grau Mimó, 4, Sabadell

Rosa Grau Mimó, 1, Sabadell

Padró de Veïns de 1850, Barri I, f. 213.

1853, núm. 650

Antònia Fontanet Sanfeliu, casa del carrer Sant Jaume, 2 (260 i 195 rs)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

6 de juny de 1856

Antonia Fontanet Sanfeliu, vídua de Joan Grau Vallvé, fabricant de paper, filla de Jaume Fontanet Gual, teixidor de cotó, i de Antònia Sanfeliu, difunts, fa testament.

Marmessors: Fidel Bosch, fabricant de drap; Llorenç Oriach, filador de llana; cunyats.

A la filla Josepa Grau Fontanet, vídua de Joan Grau, palmasser, 60 lliures de legítima.

A la filla Rita Grau Fontanet, esposa de Miquel Aymerich, teixidor de llana, 10 sous, atès que ja li va donar 60 lliures.

A Isabel Grau Fontanet, soltera, 60 lliures.

Hereu: Joan Grau Fontanet.

Francesc Viladot, Manual 1856, f. 414-416.

**Fontanet Lluch, Pere** (Sabadell c. 1781-c. 1855)

Paraire, 1806

Teixidor d'indianes o de cotó, 1810, 1817, 1849

Fabricant d'indianes, 1820, 1821, 1826, 1832, 1833

Fabricant, 1850

Hereu de Francesc Fontanet Bigas, paraire.

És molt probable que Francesc Fontanet Bigas encara no fos cap de casa el 1771, però tampoc hi apareix Feliu Fontanet, oller, perquè ja és difunt.

Hi ha un Francesc Fontanet amb casa pròpia, que no habita, al Raval, la qual té llogada a Gabriel Font. Aquest Fontanet, cardador, viu de lloguer al carrer del Safareig.

Cadastre 1771

3 de novembre de 1771

Capítols del matrimoni celebrat i consumat entre Francesc Fontanet Bigas, paraire, fill de Francesc, oller, i de Caterina, cònjuges difunts, i Margarida Lluch, abans donzella, filla de Josep Lluch Casas, rajoler, i Francesca Cusí, cònjuges vivents.

Josep Lluch dona a la filla 65 lliures, 2 caixes amb panys, claus, robes, joies i averies acostumades, i quatre vestits: un de mig carro de oro, altre de borata, altre de Mallorques i altre d'escot negre.

Francesc Fontanet fa creix de 30 lliures.

Josep Lluch sap signar. Francesc Fontanet i Margarida Lluch no en saben.

Fèlix Gay Bruguera, Manual 1770-1771, fs. 227-228.

3 de novembre de 1771

Època de Francesc Fontanet conforme ha rebut les 65 lliures, caixes i vestits.

Fèlix Gay Bruguera, Manual 1770-1771, fs. 229.

31 d'agost de 1797

Testament de Francesc Fontanet Bigas, paraire, fill de Feliu, oller, i de Caterina Bigas, difunts. Francesc fa testament i no pot signar per la gravetat de sa malaltia.

Els altres germans de Pere, l'hereu, eren

Solters:

Josep, 25 lliures i caixa d'àlber amb roba blanca

Ramon, 25 lliures i caixa d'àlber amb roba blanca

Rosa, 50 lliures i 2 caixes d'àlber amb robes i vestits

Casada:

Francesca, muller de Benet Marcet, oller. 1 lliura perquè ja l'havia pagada.

Esposa, Margarida, usdefruitaria.

Casa de pròpia habitació al Raval de Dins.

Un dels testimonis és Genís Ustrell, fabricant d'indianes.

Joan Mimó, Manual 1797, fs. 167-168

1800

Francesc Fontanet

1 quartera 4/16 hiermo 2 2/4 diners

Por su casa: 11 sous

Personal: 2 lliures 10 diners



Catastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per procedir a la cobransa

26 d'agost de 1806

Capítols matrimonials entre Pere Fontanet Lluch, paraire de Sabadell, fill de Francesc i de Margarida, vivents, i Margarida Ribas Cabot, filla de Josep, pagès de Palaudàries, i Antònia, difunts.

Francesc dona a Pere l'heretament universal, però es reserva 400 lliures

Josep Ribas Cabot dona a la seva germana 325 lliures, dues caixes amb robes i quatre vestits: un musuman blau amb gipó de mitja tapisseria, un d'alfafaya, un de gorgura i un altre d'escot negre.

Els Fontanet fan creix de 125 lliures.

Només saben signar Pere Fontanet i Josep Ribas Cabot.

Joan Mimó, Manual de 1806 V, f. 112-116

10 d'octubre de 1810

Francesc Fontanet, paraire, i Pere Fontanet Lluch, teixidor d'indianes, pare i fill, venen perpètuament a Pau Aymerich, moliner de farina de Sabadell, una quartera de sembradura a Jonqueres. Preu 175 lliures i els Fontanet es comprometen a pagar censos i lluïsmes endarrerits.

Pere sap signar; els altres actors, no.

Joan Mimó, Manual 1810, V, f. 63-64

1814

Pere Fontanet

Raval de Dins

Real: 11 sous 3 diners

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Pere Fontanet

Raval de Dins

Territorial: 15,02 rals

Industrial: 64 rals

Comercial: 64 rals

Contribució reial de 1814

Pere Fontanet. Raval de Dins

	Real	Personal	Fogatge i fusellers
1815	11 s. 3 d.	2 ll. 10 s.	8 s. 6 d.
1816	11 s. 3 d.	2 ll. 10 s.	11 s.
1819	16 s. 10 d.	6 ll. 15 s.	

Cadastre

8 de gener de 1817

Margarida Lluch, vídua de Francesc Fontanet, i Pere Fontanet Lluch, teixidor d'indianes de Sabadell, estableixen a Vicenç Griera, pagès de Sabadell, en rabassa morta 3 quarteres a la partida de la Serra de Sant Iscle (eren terme de Sant Pere de Terrassa?). El cens és de 4 ll. 10 s. i l'entrada 90 ll.

Només sap signar Pere Fontanet.  
Joan Mimó, Manual 1817, V, f. 1-2

9 de setembre de 1817

Préstec de 300 lliures de Marià Arnella, pagès de Sant Julià d'Altura, a Pere Fontanet.  
Veure 1832.

1820

Pere Fontanet

Raval de Dins

Real: 16 s 9 d

Personal: 6 ll 15 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1820

Casa que habita i fàbrica, classificada de 3<sup>a</sup> velles, de valor 800 lliures

AHS, AMH 904,, *Estado de aprecios para la confección del catastro* [1820]

13 de maig de 1821

Jaume Fontanet Miquel, paraire de Sabadell, signa època a Pere Fontanet Lluch, fabricant d'indianes de Sabadell, de 18 lliures en compliment de les 35 amb que convingueren amistosament Josep Fontanet Lluch, també paraire, difunt, pare de l'atorgant, i Francesc Fontanet Bigas, pare de Pere. Li paga amb una conxa estimada en dita quantitat.

Joan Mimó, Manual 1821 V, f. 70.

1823

Raval de Dins

Patents: 3 ll. 15 s.

Territorial: 16 s. 10 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

13 de juliol de 1826

Pere Fontanet Lluch, fabricant d'indianes, per lluir i quitar un censal de capitalitat 30 lliures i pensió 18 sous que tots els anys ha de pagar a la Comunitat de Preveres, part d'un censal de capitalitat de 100 lliures i pensió de tres lliures, del qual paguen els hereus de Josep Monner, 2 lliures i 2 sous, i « per atendre a las urgencias que al present li ocorren de resultas de las enfermetats que ell y sa muller de alguns anys a esta part estan patint» ven una peça de terra campa d'una quartera i mitja a la partida de Farriol de Jonqueres, a Pau Aymerich Llobet, pagès de Sabadell per 290 lliures.

Joan Mimó, Manual de 1826, V, fs. 45-46

Sap signar bé.

27 d'octubre de 1832

Debitori de Pere Fontanet Lluch, fabricant d'indianes, a Maria Solà, vídua d'Isidre Arnella, pagès difunt de Sant Julià d'Altura, i Marià Arnella Solà, pagès de Sant Julià, mare i fill, de 200 lliures, a compliment de les 300 que li deixà Marià Arnella, pagès difunt de Sant Julià d'Altura, sogre i avi dels atorgants, el 9 de setembre de 1817. A

tornar en cinc anys. Passats quatre anys els Arnella hauran d'avisar que ho volen recuperar. Interès: 3%.

Francesc Viladot, Manual 1832, f. 258

29 de novembre de 1833

Jaume Pascual Bosch, traginer de Sabadell, fill de Josep Pascual, també traginer de la vila, i Teresa Bosch, vivents es casa amb Josepa Fontanet Ribas, filla de Pere, fabricant d'indianes, i de Margarida, vivents.

Josep Pascual fa hereu universal a Jaume, amb reserva d'usdefruit mentre visquin ell i la seva muller. Els esposos viuran amb ells, seran mantinguts en aliments i sanitat, i treballaran a utilitat i profit del donador. Es reserva el donador la facultat de dotar amb 40 lliures a cada un dels fills menors: Francesc i Josep; i 50 lliures i una calaixera amb robes a les filles: Joana i Josepa.

Pere Fontanet fa dot a Josepa de 50 lliures, una calaixera amb 6 gipons, catorze faldilles, un vestit negre, 2 llençols de bri, 14 camises (8 de velles noves i 6 usades), tres tovalles (1 de mostra i 2 usades de blau), dos tovallons de mostra, quatre eixugamans i dues coixineres. Tot a lliurar el dia de la boda.

Els Pascual fan creix de 5 lliures.

Saben signar Pere Fontanet i Jaume Pascual

Francesc Viladot, Manual 1833, fs. 193-196

1837-1840

Pere Fontanet no paga personal en el cadastre

1837

Raval de Dins

Real: 11 sous

Utensilis: 3 sous 8 diners

10 p%: 1 sou 4 diners

Rondes: 4 diners

Original Catastro, Personal, utensilis y fogatge de la vila y terme de Sabadell...1837

AHS, AMH 907

1838-1839

Pere Fontanet

4 telers

Màquines de filar

1841

Pere Fontanet, Raval de Dins

Padró de caps de família, 1841

8 de novembre de 1849

Benet Fontanet Ribas, teixidor de cotó, fill de Pere Fontanet Lluch, també teixidor de cotó, i de Margarida Ribas, vivents, es casa amb Rosa Llonch Capdevila, filla de Josep Llonch Margenat, hisendat, i de Quitèria Capdevila.

Pere Fontanet fa hereu universal a Benet, però amb reserva d'usdefruit durant la seva vida i la de la seva muller, amb plena facultat d'administrar, vendre, empenyorar, establir.... Mantindran a Benet i la seva esposa en la casa, amb despeses alimentació, vestir i sanitat.

Pere es reserva 60 lliures a la seva lliure voluntat.

Josep Llonch fa dot de 600 lliures, 2 calaixeres amb vestits i robes corresponents. Les calaixeres i robes el dia de la boda. Les lliures: 300 l'1 de gener de 1851 i 300 l'1 de gener de 1852. I si no ho pogués pagar, cedeix el lloguer de la casa que té al carrer de Montserrat fins percebre les 600 lliures.

El Fontanet fan creix de 100 lliures.

Saben signar els tres homes i Rosa Llonch.

Francesc Viladot, Manual 1849, fs. 264-167.

1850, Padró de veïns

Raval, 28.

Pere Fontanet, 70 anys, casat, fabricant, Sabadell

Margarida Ribas, 70 anys, casada, Palaudàries, 40 anys a Sabadell

Benet Fontanet, 29, casat, teixidor, Sabadell

Rosa Llonch, 28, casada, Sant Julià d'Altaura, 24 anys a Sabadell

1853, núm. 617

Pere Fontanet, una casa al Raval de Dins, 16 (760 i 570 rs).

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos.

Cens de 1857

Raval de Dins (Barri 5, f. 370)

10830 Benet Fontanet Ribas, 34, fabricant de teixits de cotó

10831 Rosa Llonch Capdevila, 34, casada

10832 Josep Fontanet Llonch, 5, solter

10832 Quitèria Fontanet Llonch, 3, soltera

Telers manuals cotoners declarats

	Fontanet Lluch, Pere	Fontanet Ribas, Benet
1846	s.d.	
1849	s.d.	
1850	4 (x/4)	
1853	4	
1854	4	
1856 a 1862		3 (x/3)
1866 a 1881		1 (x/1)
1882 a 1886		1

Contribució Industrial, matrícula.

Pere Fontanet no té terres el 1853

**Vendes i cessions de terres**

Data	Operació	Valor (lliures)	Objecte
10-10-1810	V.p. 1 Q sembradura a Jonqueres	175	s.d. Es comprometen a pagar censos i lluïsmes endarrerits
08-01-1817	Cessió en rabassa de 3 Q a la serra de Sant Iscle	90 entrada i 4 ll. 10 s. cens	s.d.
13-07-1826	V.p. 1,5 Q sembradura a Jonqueres	290	Lluir i quitar censal

**Fontanet Parés, Josep** (Sabadell c. 1761-encara viu el 1837, en el 1838 ja no apareix en els documents notarials i en el 1839 ja es diu que és mort en el manual de Viladot d'aquest any; f. 143 v.),

Fabricant de drap, 1786, 1806, 1817, 1819, 1834

Fabricant de teixits de cotó, 1800 i 1804

Gendre de Joan Casalí; consogre d'Anton Duran, 1809-1811; nebot de Joan Brujas Casalí, paraire.

Batlle de la vila en dues ocasions (abril 1795-gener 1797 i octubre 1826-gener 1827) i regidor en tres (febrer 1804-gener 1805, abril-desembre 1812 i febrer 1816-gener 1817).

1771

Josep Fontanet Sobregrau, paraire i tractant. Propietari de dues cases: una, que no habita al Veinat, i una altra a la Placeta de Sant Roc, de la qual n'és propietari de la meitat.

Cadastre

Avi: Josep Fontanet Sobregrau, paraire, mor el 1774. Testament i inventari: Puigjaner, 1774, fs. 124-127 i 259-263.

8 d'abril de 1759

Capítols entre Fidel Fontanet Mimó, fill de Josep Fontanet Sobregrau, vivent, i de Caterina Mimó, difunta; i Rosa Parés, filla de Josep Parés, paraire de Terrassa, i d'Eulàlia Coroleu, cònjuges, vivents.

Fidel, hereu.

Rosa aporta 200 lliures, dues caixes amb joies i averies acostumades i 6 vestits, més 100 lliures donades per Geroni Font i Parés.

Els Fontanet fan creix de 100 lliures.

Signen els dos Fontanet, Josep Paré i Geroni Font Parés.

Felix Gay Bruguera, Capítols Matrimonials, 1754-1760, fs. 275-280

Pares: Fidel Fontanet Mimó, morí el 1762, i Rosa Parés.

Esdevé l'hereu de Josep Fontanet Sobregrau, el qual, quan mor, estava casat en segones noces amb Caterina Torrents, vídua de Feliu Socias. La Caterina fa inventari el 1774. La casa és a la Placeta de Sant Roc. Després, quan es torna a casar el mateix any amb Feliu Argemir Puig, pagès, es torna a fer inventari.

15 de juny de 1774

En la cambra que dona al terradet: un prestatge amb un Niño i vint llibres, tot usat.

Té joies.

Roba de cotó: un cobrellit d'indiana; dues conxes d'indiana; un parell de coixineres de lli i cotó.

Béns immobles:

Casa de dos casals a la placeta de Sant Roc.

Casa al carrer de Sant Quirze

10 lliures de renda anual de cinc cases al carrer del Safareig.

4 peces de terra campa.

3 horts.

1 peça de vinya

1 censal de 3 lliures 13 sous anuals que li presta Anton Cabanes

Un llibre de comptes de dèbit i crèdit amb 10 deutes de diferents persones.  
Pau Puigjaner, Manual 1774, fs. 259-263

3 de setembre de 1786

Josep Fontanet Parés, fabricant de drap, fill de Fidel, també fabricant de drap, difunt, i de Rosa Parés, vivent, ara casada amb un Clarà, es casa amb Teresa Casalí, filla de Joan Casalí, fabricant de drap, difunt, i de Francesca Rifós, vivent.

Francesca Rifós i el seu fill Narcís Casalí Rifós donen a Teresa 700 lliures, 2 calaixeres de noguera amb robes, apèndixs i els vestits corresponents.

El prevere Narcís Casalí, beneficiat de l'església parroquial, fa donació de 100 lliures.

Josep Fontanet fa creix de 330 lliures.

Saben signar: Josep Fontanet, Narcís Casalí i el prevere Narcís Casalí.

Joan Mimó, Manual 1786, f. 292-294.

1800

Josep Fontanet Parés

Plaça de Sant Roc

5/16 campo 1<sup>a</sup> cal 15 sous 7 2/4 diners

4 quarteres 10/16 3 lliures 0 sous 1 2/4 diners

14/16 campo 3<sup>a</sup> cal 8 lliures 9 sous

3 quarteres 3/16 viña 2<sup>a</sup> cal 2 lliures 7 sous 9 ¼ diners

6/16 hiermo ¾ diners

6/16 huerto 1<sup>a</sup> cal 7 sous 10 2/4 diners

Por sus casas 1 lliura 2 sous

Por su personal 4 lliures 10 sous

Total: 12 lliures 2 sous 2 2/4 diners

Catastro de Sebadell 1800. Castastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per procedir a la cobransa.

1800

Placeta de Sant Roc

Paga per real 7 lliures 12 sous 3 diners

Paga per personal 4 lliures 10 sous

Paga per renda 6 sous

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

1800 i 1804

El 16 d'abril de 1800 ven 32 peces d'indiana 13<sup>a</sup> crua (425 canes i 5 pams), a 23 sous la cana, per 489 lliures 4 diners a J.B. Cirés de Barcelona

El 13 d'agost de 1804 ven 96 peces d'indiana 13<sup>a</sup> crua (1.289 canes i 3 pams), a 21 sous la cana, per 1.353 lliures, 16 sous i 10 diners a J.B. Cirés de Barcelona

AHCB, Fons Comercial, Joan B. Cirés, Llibre de lo que deu la fàbrica, B 268 i B 269.

3 de desembre de 1806

Jacint Sirés, comerciant de Vinaròs, d'una part, i Joan Vila i fill, Josep Salt, Josep Anton Borrell, Josep Juncà, Pere Llobet i Font, Josep Estop i Josep Fontanet i Parés, tots fabricants de drap de Sabadell.

Hi havia plet a la vila de Vinarós entre les dues parts a propòsit de les comissions de Sirés sobre la recepció de llanes d'Aragó propietat dels dits fabricants i la tramesa fins a

Sabadell. I ara es posen d'acord i Sirés renuncia al plet i a demanar cap cosa als fabricants «ni als factors que estos han elegit».

Joan Mimó, Manual de 1806, V, fs. 171-172.

Hi ha parentiu entre Sirés i Cirés?

7 de desembre de 1809

El fill, Josep Fontanet i Casalí es va casar en primeres noces amb Teresa Duran i Roca.

Joan Mimó, Manual 1809, V.

8 de novembre de 1811.

Testament de Teresa Duran i Roca

Als pares els deixa 10 lliures a cadascun i una mantellina de franel·la.

A Francesca Rasani, vídua, dues faldilles noves d'indiana, una verda i altra groga, un mocador d'indiana blanca foraster, i un mocador de mussolina ratllada.

A Anna Rasani, donzella, unes faldilles d'indiana obscura, roba d'escotí per un gipó i un mocador d'indiana vermella.

A la sogra, Teresa Casalí, unes faldilles d'escotí noves.

A la germana Joaquina Duran Roca, un botó i ametlla d'or i unes faldilles d'indiana blanca fines.

A la germana Antònia Duran Roca, unes faldilles d'indiana usades.

Té un nen petit, Anton Fontanet Duran, que es l'hereu, però que no va sobreviure amb descendència.

Joan Mimó, Manual de 1811, V, fs. 92-93.

1814

Josep Fontanet Parés

Plaça de Sant Roc

Real: 8 lliures 1 diner

Personals (dos): 7 lliures

Renda: 6 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814.

1814

Josep Fontanet Parés

Plaça de Sant Roc

Territorial: 213,33

Industrial: 160

Contribució Reial de 1814

31 de juliol de 1817

Josep Fontanet Parés i Josep Fontanet Casalí, pare i fill, fabricants de drap, legítims administradors dels béns d'Anton Fontanet Duran, impúber, fill de Josep Fontanet Casalí i de Teresa Duran Roca, signen àpoca a Paula Roca, vídua d'Anton Duran, pagès de Sabadell, de 200 ll., que junt amb les 77 ll. 3 s. que reberen d'Anton Duran, formen les 277 ll. 3 s., que els serveixen a compte de les 700 ll. en que foren estimades les calaixeres, robes i vestits que entre altres coses prometé Anton Duran donar i pagar a sa filla Teresa. Es va convenir que en lloc d'entregar-se en espècie aquest dot es faria en efectiu.

Signen els dos Fontanet.

Joan Mimó, Manual 1817, V, f. 9.

1819

Josep Fontanet Casalí es casa en segones noces amb Anna Ubach, filla del fuster de Terrassa, Jaume Ubach. Capítols Francesc Soler i Ler, 1819. Amb Anna tindrà altra descendència. Anna, després d'un atac de feridura, fa testament el 1841. Sap signar Francesc Viladot, Manual de 1841, f. 70-71.

1820

Josep Fontanet Parés

Placeta de Sant Roc

Real: 11 ll 3 s 8 d

Personal: 6 ll 15 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

Fill: Josep Fontanet Casalí, fabricant de drap en el llistats de 1820 i de 1828.

12 de febrer de 1834

Joan Fontanet Parés i Josep Fontanet Casalí, pare i fill, fabricants de drap, per pagar a Pau Duran, hisendat, tots de Sabadell, 1.000 lliures: 800 del pacte reversional, en el cas que Teresa Duran, muller de Josep Fontanet Casalí, morís sense fills en edat de testar, de les 1.300 lliures de dot; i les 200 de les calaixeres, vestits i robes, també subjectes al pacte reversional.

Per pagar creen censal al Rvnd. Dn. Miquel Curet, prevere de l'església parroquial de Martorell, en qualitat d'obtentor del benefici baix invocació de San Miquel Arcàngel i Santa Francesca, instituït i fundat per Miquel Sanpere Xercabins, pagès que fou de Sant Esteve de Castellar, a l'altar de l'Arcàngel Sant Miquel a la capella de Sant Pere d'Ullastre dins la casa o heretat Sanpere de Castellar

Censal de 1.000 lliures a raó del 3%.

Els Fontanet hipotequen una casa d'un casal amb eixida i pallissa al darrera de la mateixa.

Francesc Viladot, Manual de 1834, fs. 28-30.

1838/1839

Josep Fontanet Casalí, contribuent llaner per 2 telers

Llista de tots los individuos que han de ser compresos en lo pago del subsidi industrial y de comers per lo que especta al any procsim passat de 1838 y actual de 1839

1840

Josep Fontanet Casalí, contribuent llaner

2 telers

1 assortiment

2 perxes i 1 tondosa

1 torn de retòrcer

Total Paga 141 rs.

Original de la Contribució del Subsidi Industrial y de Comers del any 1840 format per los Comissionats cada cual en son respectiu estament



**Gorina Casanovas, Valentí** (c.1800-1878)

Fabricant d'indianes, 1819, 1820

Botiguer de queviures, 1839

Teixidor, 1850

Fabricant de drap, 1858

1819

Valentí Gorina, menor

Sant Antoni

Personal: 3 ll. 15 s.

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any 1818 y per la cobransa de 1819 original

11 de juliol de 1819

Capítols entre Valentí Gorina Casanovas, fabricant d'indianes, fill de Valentí Gorina, també fabricant d'indianes, i de Josepa Casanovas, vivents, i Rosa Turull, filla de Damià Turull, fabricant de drap, i de Mariàngela Torras, vivents.

Valentí Gorina, pare, li dona 300 lliures i una caixa amb roba.

Damià Turull dona a Rosa 300 lliures, una calaixera i una caixa amb rova i dos vestits, un de griseta i un d'escotí.

Valentí Gorina Casanovas fa creix de 100 lliures

Valentí Gorina, major no sap signar. El menor, sí.

Joan Mimó, Manual 1819 V, fs. 143-145

1820

Gorina Casanovas, Valentí

Carrer de Sant Antoni

Personal: 3 ll. 15 s.

AHS, AMH 904 Original Catastro del any 1820

1821

Gorina Casanovas, Valentí

Carrer de Sant Antoni

Paga 2 lls. 10 s. de personal

Original Catastro y Personals de la Vila de Sabadell y son terme per lo any econòmic de 1821 segons la Rl Ordre de 6 Novembre.

1823

Gorina menor, Valentí

Quatre Cantons

Patents: 4 ll. 13 s. 9 d.

AMH 905, Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentes...

12 de juny de 1829

Judici verbal promogut per Josep Clerch [Busquets], fuster, veí de Sabadell, contra Valentí Gorina [Casanovas], fabricant de cotó de Sabadell, per impagament de 62 lliures 7 sous i 6 diners, «de varios jornales de su oficio de carpintero y materiales empleados en la composición de una máquina del demandado». Gorina respon que son «trabajos hechos para la Sociedad y el demandante deve dirigirse al pagador de la misma sociedad».

Hi ha el compte de la feina i materials per compondre la màquina de cardar cotó entre el 8 de juliol i 14 d'agost de 1828.

A part dels jornals els materials són:

Fusta dels corròns i de les peces que faltaven per engrandir l'emborrador.

Fusta dels ponts

Fusta de las dogues del dormidor, per la roba de l'afinador, per les rodes de la bota grossa i per les rodes de l'emborrador.

100 claus dinals.

Per la fusta de les demás rodes

Fusta per la caixa de tomar les cardes i fusta per alguna altra cosa.

Seguin instrucció de l'alcalde Major de Terrassa, Jordi Casadesús, batlle reial de Sabadell, fa inventari dels béns de Valentí Gorina el 31 d'octubre de 1829.

A la sala: un teler de teixir cotó usat.

En un altre habitació: una premsa de premsar peces de cotó.

Al taller: tres telers de teixir cotó.

A la tenda: una màquina de fabricar «canutos».

Rosa Turull, esposa de Valentí Gorina, fabricant d'indianes, diu que ella, en virtut dels capítols matrimonials, és la primera creditora dels béns del seu marit, i exposa «que aun prescindiendo de que sin la correspondiente consideración se hizo la ejecución de todos los bienes que se hallaban en la casa sin excepción alguna hasta de la máquina de hacer cañutos (sic) y de un telar: instrumentos tan necesarios de su oficio que sin ellos no podría trabajar: hecho bien contrario y nada conforme a lo prescrito por las leyes y práctica de los tribunales que no aprueban los indicados excesos de los executores y mucho menos lo aprobaría el acreditado de V.». Sosté que té preferència en l'elecció dels béns executats al seu marit. Aporta els capítols de 1818 i còpia de l'època del dot signada pel seu marit.

AHT-ACVO, Fons Judicial, Judicis verbals. Josep Clerch fuster, veí de Sabadell, contra Valentí Gorina, fabricant de cotó de Sabadell, 18 de juny de 1829, 24/26.

1830

Valentí Gorina Casanovas

Carrer de Sant Antoni (anotat al marge Carrer de la Salut). Efectivament, després apareix en aquest darrer carrer.

Personal y fogatge 2 lliures 18 sous.

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fusellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1830, format a tenor del decret e instrucció de S.M. de 15 juliol de 1828.

1835

Carrer de la Salut

Valentí Gorina, 50 rs. billó

Reparto individual de los 9.138 reales a que asciende el cupo señalado a esta villa en el corriente año por razón del subsidio de comercio... Año de 1835

1839

Carrer de la Salut

Valentí Gorina paga per l'estament de «tenders», 64 rals de billó.

Contribució Industrial i de comerç. Repartiment.

AHS AMH 909

1844

Carrer de la Salut

Paga 80 rs

En el repartiment per estaments no hi ha els «tenders».

Contribució Industrial i de comerç. Repartiment i llibreta cobratòria.

1850

Convent, 29

Valentí Gorina, 50, casat, teixidor, Sabadell

Rosa Turull, 50, Sabadell

Francesc Gorina Turull, 24, solter, Sabadell

Pau Gorina Turull, 17, solter, Sabadell

Josep Gorina Turull, 12, solter, Sabadell

Joaquim Gorina Turull, 7, solter, Sabadell

Joana Gorina Turull, 16, soltera, Sabadell

Esperança Gorina Turull, 9, soltera, Sabadell.

Valentí Gorina [Casanovas], adreça fiscal al carrer Convent, contribueix per 10 telers (1853 i 1854) i 12 (1856)

1857

Sant Domènec

9631 Valentí Gorina Casanovas, 57, casat, fabricant

9632 Rosa Turull Torras, 57, casada

9633 Francesc Gorina Turull, 30, solter

9634 Pau Gorina Turull, 24, solter

9635 Josep Gorina Turull, 22, solter

9636 Joaquim Gorina Turull, 15, solter

9636 Esperança Gorina Turull, 18, soltera

9637 Joan Marí Gorina, 3, solter

Cens de població de 1857, barri 4, pàgines 328-329

1857

Entre el maig i el novembre el filador Joan Candaló va filar llana per Valentí Casanovas.

Ricardo Medina García, *La filatura de carda a Sabadell, 1850-1913. Indústria, empresa i empresaris*, treball guanyador de la VII edició de la beca Miquel Carreras, Sabadell, 2014, p. 86.

11 d'abril de 1858

Valentí Gorina Casanovas, fabricant de drap, natural i veí de Sabadell, constitueix societat amb Caterina Mestres, natural de Maó, esposa de Josep Pomar, mariner de la Barceloneta. La societat Gorina i Companyia es dedicarà a fabricar draps i altres articles de llana. La durada serà de tres anys i cada part hi aporta respectivament 900 duros.

Francesc Viladot, Manual de 1858, I, fs. 365-366.

Contribució indústria llanera, 1858-1877

Any	Adreça	telers majors	telers menors
1858	Sant Domènec	3	
1859	Sant Domènec	3	

1860	Sant Domènec	3	18
1861	Sant Domènec	3	
1862	Sant Domènec	3	
1863	Sant Domènec	3	
1864	Sant Domènec	2	
1865	Sant Domènec	2	
1866	Sant Domènec	2	
1867	Sant Domènec	2	
1868	Sant Domènec	2	
1869	Sant Domènec	2	
1870	Sant Domènec	2	
1871	Sant Domènec	2	
1872	Sant Domènec	2	
1873	Sant Domènec	2	
1874	Sant Domènec	2	
1875	Sant Domènec	2	
1876	Sant Domènec	2	
1877	Sant Domènec	2	

Darrer any en què apareix, 1877

Cens de Població de 1877

Fulls del cens, 31 de desembre de 1877

Sant Domènec, 42

Nom i cognoms	Edat	E. civil	llegir	escriure	naixement	Professió	Altres
Valentí Gorina Casanovas	78	Vidu	Si	si	Sabadell	Fabricant	
Francesc Gorina Turull	51	casat	Si	si	Sabadell	Fabricant	segones noces
Margarida Gili Puig	39	casada	No	no	Sabadell	pròpia	segones noces
Marieta Pemballa Gili	17	soltera	No	no	Sabadell	cosidora	filla de Margarida
Valentí Gorina Comadran	11	solter	Si	si	Sabadell	pròpia	fill de Francesc
Marieta Gorina Comadran	8	soltera	No	no	Sabadell	pròpia	filla de Francesc

23 de gener de 1878

AMH, 484/1. Matrius d'enterrament, registre del Cementiri de Sabadell, llibre 15, 1878 Núm. 51. Valentí Gorina Casanovas, vidu, 78 anys, va morir el 23 de gener de 1878, a les 11 del matí i fou enterrat en el fossat comú. Drets pagats: 2,50 pessetes.

Segons el certificat de defunció, va morir de pulmonia.

El nét Valentí Gorina Comadran va esdevenir industrial aparellador al molí d'en Galí.

El 1914 el contribuent de la maquinària d'aparells i acabats del molí Galí era ¿nom? Fontanet Casalí (contribució industrial): 3 batans aigua (6 mesos), 4 perxes aigua (id.), 3 tondoses longitudinals (id.), 1 tondosa transversal (id.).

El 1915 Valentí Gorina [Comadran] hi tenia 6 batans, 6 desgreixadores, 4 perxes i 4 tondoses (AGFS, relació de 1915).

El document s.d., que he considerat de 1913, el situa com aparellador públic al molí d'en Galí, juntament amb Ferran Sanesteva (AGFS, Relación de fábricas y talleres con sus inquilinos...)

**Gorina Escorsell, Valentí** (Sabadell c. 1760-1847)

Traginer, 1797, 1798, 1806

Comerciant, 1810, 1812, 1822

Fabricant d'indianes, 1819, 1823, 1831

Pagès, 1832, 1847

Hostaler, abans de 1799 (Bosch)

Fill fadrister d'Antoni Gorina Llonch i Maria Escorsell

1771

Anton Gorina, jornalер. Propietari d'una casa al carrer de Gràcia i Rosa.

Cadastre

**Gorina Casanovas, Feliu** (hereu de Valentí, amb qui trenca el 1832) (Sabadell c. 1790-mor entre 1841 i el 12 de febrer de 1845)

Comerciant (jove), 1810

Fabricant d'indianes/de teixits de cotó, 1831, 1832, 1854, 1859

Fabricant, 1824, 1826

Gorina Casanovas, Francesc

Fabricant d'indianes el 1820

No el trobem després a Sabadell, però va tenir tres fills i una filla, Antònia.

Gorina Casanovas, Valentí

Fabricant d'indianes, 1819

Sogre del primer matrimoni, Feliu Casanovas Rovira, pare (testament d'aquest 1798)

Tots els fills de Valentí són d'aquest primer matrimoni amb Josepa Casanovas Fontanet. Un dels marmessors de Valentí és Anton Casanovas Bosch.

Considerem que Josepa va aportar al matrimoni el mateix dot que la seva germana Maria, casada el 1790.

18 desembre de 1790

Capítols entre Feliu Sanmiquel Ustrell, traginer, fill de Damià, també traginer i difunt, i de Maria, vivent, i Maria Casanovas Fontanet, filla de Feliu, pare, i de Maria Fontanet.

Maria és dotada amb 60 lliures, dues caixes d'alber, una de nova i l'altre usada, amb panys i claus, roves i apèndixs i quatre vestits: un de faisó, un d'escot negre, un de mallorques i un altre d'estamenya bava amb sos gipons.

Feliu donarà l'aixovar el dia de la boda i les 60 lliures a quatre mesos de la boda.

Feliu fa creix de 30 lliures.

Només sap signar Feliu Casanovas Rovira

Joan Mimó, Manual de 1790, fs. 601-603

7 de novembre de 1797

Gorina Escorsell, Valentí

Traginer de Sabadell. No sap signar.

Jaume Dinarès, pare de Sabadell, sap signar, li atorga permís per carregar i alçar paret a la part de migdia de la casa que té al carrer de Sant Quirze, al costat de la casa que

construeix Valentí Gorina davant el safareig del Comú. I Dinarés podrà carregar en la paret que aixequi Gorina.

Joan Mimó, Manual 1797, V, fs. 201-202.

20 de desembre de 1797

Testament d'Antoni Gorina Llonch, pagès de Sabadell,

Legítimes als fills externs, sense cap esment a que hagin estat dotats:

Valentí, 1 lliura per una vegada tant solament

Joan, 1 lliura per una vegada tant solament

Anton, 1 lliura per una vegada tant solament

Maria Escorsell, usdefruitaria

Hereu: Francesc Gorina

Antoni no sap signar

Joan Mimó, Manual 1797, V, fs. 223-224.

8 de juliol de 1798

Isidre Jornet, macip de ribera de Barcelona, i Maria Alabat, cònjuges, venen a carta de gràcia a Valentí Gorina, traginer, una peça de terra campa de tres quarteres a la vila de Sabadell, prop del camí que va a Barcelona. Afronta a sol ixent amb hereus i successors de Feliu Salvany Planas, a mig dia amb una rasa, a ponent amb una altra rasa que va al Mas Serra, i a tramuntana amb honors de Feliu Vallcorba, moliner de farina, de Molins de Rei. Preu: 350 lliures.

Joan Mimó, Manual 1798, V, f. 136.

3 de novembre de 1798

Testament del sogre Feliu Casanovas Rovira, paraire, fill de Francesc, paraire, i de Francesca, cònjuges difunts.

Marmessors: el fill, Anton Casanovas Fontanet; Joan Torras, tintorer; i Joan Llorens, baster.

Josepa Casanovas Fontanet, muller de Valentí Gorina, traginer, 6 lliures.

Maria Casanovas Fontanet, casada amb Feliu Sanmiquel, traginer.

Teresa Casanovas Fontanet, casada amb Rafael Figueras, teixidor de llana

Feliu Casanovas Fontanet, traginer

Hereu: Anton Casanovas Fontanet

Joan Mimó, Manual 1798, V, fs. 191-192.

9 de juliol de 1799

Li cremen 56 garberes de blat.

“Se cregué y se deya públicament haver estat una venjansa y mala voluntat de algun competidor ab qui està oposat dit Bassó. Jo creguí ser cosa de contrabandistas, o per casualitat venent son tabaco, o per cas exprés recordant-se de quan Bassó era hostaler, o tal vegada regant a la vetllada lo hort imediat portaren llum per mirar la aygua quant seria a cap”.

Bosch (2003), p. 372.

1800

Valentí Gorina

Plaça Major

Per real: 1 lliura 2 sous

Per personal: 4 lliures 10 sous

Per 3 matxos: 9 sous  
Mosso de Gorina, per personal 2 lliures 10 sous  
Original catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any 1800

Anton Gorina (el pare de Valentí)  
Carrer de Gràcia  
Real: 4 lliures 4 sous 10 diners  
Personal: 2 lliures 10 diners  
Burro: 1 sou 6 diners  
Original catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any 1800

1 de febrer de 1800  
Joan España Vila, cardador de Sabadell, per expedició de sos negocis, ven a Valentí Gorina, traginer, una vinya d'1'5 quarteres, que és part d'una peça 6 Q a Sant Julià d'Altura a l'heretat Prat. A sol ixent afronta amb el comprador; a mig dia amb el venedor; a ponent, amb Miquel Busquets, forner; i a tramuntana amb Marçal Llonch Carponsí. El domini eminent era del Monestir de Pedralbes.  
A l'avantpassat d'Espanó, Jaume Vila, pagès de Sabadell, li va establir a rabassa morta Maria Brichfeus, vídua del Dr. Pere Brichfeus, en lo dia se són òbit en la ciutat de Viena domiciliat, abans a la vila de Terrassa, i per Pere Brichfeus, mare i fill, davant el notari de Terrassa, Manuel Gualsa, 28 d'abril de 1727  
Preu: 150 lls.  
Joan Mimó, Manual de 1800, V, fs. 4-5.

18 de juny de 1806  
Valentí Gorina Escorsell, traginer, reconeix que Maria Vallcorba, vídua de Vicenç Salas, cardador, li ha pagat 4 lliures 10 sous que li devia per blat Jaume Oliver, pare de Coloma. Maria ha pagat 140 lliures, preu de la venda de la porció de casa que li feu Coloma Oliver a Maria Vallcorba al carrer del Raval de Dins, i que completa la casa de Maria.  
Joan Mimó, Manual de 1806 V, f. 72

7 de desembre de 1810  
Feliu Gorina, pagès, fill de Valentí i de Josepa Casanovas, cònjuges, amb Maria Folch, filla de Joan i Rita Gambús, cònjuges. Parròquia de Sabadell. 8 s.  
ACB, Llicències d'Esposalles, llibre 170, 1810-1812, f. 64

15 de desembre de 1810  
Feliu Gorina Casanovas, jove comerciant, fill de Valentí, també comerciant, i de Josepa, cònjuges vivents, es casa amb Maria Folch Gambús, filla de Joan, paraire, i de Rita Gambús, cònjuges vivents.  
Valentí el fa hereu universal, però es reserva 2.000 lliures, i la seva dona Josepa Casanovas, 500.  
Joan Folch fa dot de 300 lliures i 2 calaixeres  
Els Gorina fan creix de 150 lliures  
Saben signar Feliu Gorina, Josep Folch i Maria Folch.  
Joan Mimó, Manual 1810 V, fs. 75-78

6 d'abril de 1812

Josep Torras Busqueta, prevere beneficiat de l'església parroquial de Sabadell, «per subvenirme en mas necessitats y afi de satisfacer las contribucions així ordinàries com extraordinàries a que per rahó de mos bens me trobo obligat», ven a carta de gràcia a Valentí Gorina, comerciant de Sabadell, 5 quarteres, cana de Sabadell, al capdavall de l'Horta Novella. Preu: 625 lliures.

Joan Mimó, Manual 1812, f. 31-33

6 d'agost de 1813

El prevere Josep Torras, que estava carregat de deutes, va obtenir 3.000 lliures per la venda d'una casa a la Plaça Major a Martí Vilaseca, esparter (Joan Mimó, Manual 1813, fs. 63-65). I ara exerceix el dret de redimir la venda a carta de gràcia feta a Valentí Gorina, pagant-li Martí Vilaseca les 625 lliures.

Joan Mimó, Manual de 183, fs. 65-67.

1814

Valentí Gorina Escorsell

Plaça Major

Real: 1 lliura 5 sous

Personal (dos): 7 lliures

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Valentí Gorina

Plaça Major

Territorial: 33,33 rs.

Industrial: 96 rs.

Comerç: 192 rs.

Contribució Reial de 1814

Valentí Gorina. Plaça Major

	Real	Personal	Fogatge i fusellers
1815	1 ll. 5 s.	7 ll. (2)	9 s. 3 d.
1816	1 ll. 5 s.	7 ll. (2)	11 s. 6 d.
1819	1 ll. 17 s. 6 d.	9 ll. 5 s.	

1819. Llibreta de la contribució...

1820

Valentí Gorina

Plaça Major

Real: 1 ll 17 s 6 d

Personal (per dos): 9 ll 5 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

6 de febrer de 1822

Francesc Camps Ciurans, pagès de Sant Quirze, part forana de Terrassa, ven a Valentí Gorina, comerciant de Sabadell, una peça de rabassa morta de dues quarteres a Sant Julià d'Altura. Preu: 170 lliures.

Joan Mimó, Manual de 1822 V, fsa. 22-23



24 de març de 1823

Valentí Gorina Escorsell, fabricant d'indianes de Sabadell, vidu de Josepa Casanovas, fill d'Anton Gorina, pagès, i de Maria Escorsell, difunts, es casa amb Innocència Matas, vídua d'Anton Llonch, pagès, filla de Miquel Matas, pagès d'Olesa, i d'Anna Maria Soler, difunts.

Innocència porta 150 lliures i una calaixera amb robes cobradores de l'hereu del seu primer marit.

Si premor Valentí, els hereus l'hauran d'alimentar i allotjar mentre es mantingui viva i vídua. Si es separa de la cas, l'hereu li haurà de donar 150 lliures.

Si premor Innocència, Valentí es retindrà 25 lliures del dot.

Per Valentí i Innocència signa Joan Arús. Signa també l'hereu Feliu Gorina

Joan Mimó, Manual 1823 V, fs. 93-94

1824, Padró de veïns (mateixa adreça i ofici, 1826)

Feliu Gorina Casanovas, 34 anys, nat a Sabadell, fabricant, casat amb Maria Folch, viuen al carrer del Safareig, 16.

17 març 1828 a agost de 1829

Regidor 5è

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 80.

10 de juliol de 1831

Conveni entre Valentí Gorina Escorsell i Feliu Gorina Casanovas, pare i fill, fabricants d'indianes, perquè Valentí es torna a casar i vol viure amb la família de Feliu.

Francesc Viladot, Manual 1831, fs. 107-108

18 de novembre de 1832

Conveni entre Valentí Gorina Escorsell, pagès, i Feliu Gorina Casanovas, fabricant d'indianes, pare i fill.

Valentí treu a Feliu de la casa a fi «de conseguir la pau y tranquil·litat de ànim que requereix sa abansada edat».

Valentí li cedeix un hort al Ripoll i una vinya a Sant Julià i les botes necessàries pel vi de la dita vinya.

Valentí pagarà anualment 6 duros pel lloguer que paga Joan Gorina Folch, el seu nét, per la botiga d'adroguer que té a la Plaça Major.

Valentí cedeix a Feliu una casa davant el safareig.

Valentí pagarà totes les contribucions dels béns immobles cedits.

Francesc Viladot, Manual 1832 V, fs. 275-276

1836

Safareig

Feliu Gorina

Personal: 2 lliures 10 sous

10 p %: 5 sous

Fogatge: 8 sous

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1836

23 de març de 1838

Valentí Gorina Escorsell es queda en subhasta el lloguer de l'hort dels Caputxins per tres anys a canvi de 1.215 rals.

Comprèn l'espai entre el carrer de Sant Francesc, la via Massagué, i el camí del Cementiri.

Francesc Viladot, Manual de 1838 F, f. 33.

1840

Carrer Safareig

Feliu Gorina

Personal: 26 rs 21 ms

10 p %: 2 rs 22 ms

Original Catastro, Personal y utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell...1840

AHS, AMH 907

1841

Feliu Gorina, carrer del Portalet

Padró de caps de família, 1841

1841

Valentí Gorina, Plaça Major

Padró de caps de família, 1841

11 de juliol de 1843

Joan Gorina Folch, hisendat, i Eulàlia Bisbal, esposos i veïns de Barcelona, donen poders a Marià Borrell, agent de negocis, veí de Barcelona.

Testimonis, Joan Folch, farmacèutic, i Joan Arús, causídic.

Francesc Viladot, Manual de 1843, fs. 123-124.

3 d'octubre de 1844

Joan Gorina, passant de Farmàcia, després de la mort de la seva esposa Eulàlia Bisbal insta la publicació del testament. Eulàlia Bisbal Ballescà, esposa de Joan Gorina, ambdós veïns de Barcelona, filla de Ramon Bisbal, fadrí oripeller (escrit oripillero), i de Teresa Ballescà, difunts, veïns de Barcelona. En els quatre anys de vida comuna, el marit ha aconseguit «a con su buen comportamiento, administración y zelo» que les 1.400 lliures anyals que obtenia de renda hagin passat a 1.700. El fa marmessor i el nomena hereu universal. Si es manté vidu, al marge del que ha de deixar als fills que hi hagi, pot disposar lliurement de 5.000 lliures. Ella té béns de la banda Ballescà i no li consta que hi hagi cap altre successor, al marge d'ella. Si es casa, només pot disposar de 3.000 lliures, a més de les altres 5.000, i perd l'herència universal que passa a l'Hospital de la Santa Creu i a la Casa de Caritat. Hi ha la signatura de Joan Gorina.

Testament signat el 15 de maig de 1844

Els testimonis de la signatura del testament, demanats per l'atorgant, van ser Manuel Parassols, llicenciat en medicina i cirurgia, i Jaume Oliveró, mercader al detall.

AHPB, Manuel Lafont i Tomàs, *Vigessimum septimum manuale contractuum instrumentorum*, fs. 288-291

15 d'octubre de 1845

Inventari dels béns d'Eulàlia Bisbal fet per Joan Gorina

Casa amb tres tendes i porta principal al carrer de Jaume Giralt, 49

Casa amb tenda i escaleta al carrer de Jaume Giralt, 48

Hereta i mas a Sant Boi de Llobregat d'unes 60 mojudes, part de cereal i part erma.

Dos pisos d'una caseta al Passeig de Sant Joan que estaven empenyorats per 400 lliures que va retornar l'atorgant.

Censos per cases i terres de pensió anual que es cobren: 842 lliures 3 sous

Censos i censals de pensions anuals que es paguen anualment: 107 lliures 12 sous

AHPB, Manuel Lafont i Tomàs, *Vigessimum septimum manuale contractuum instrumentorum*, fs. 298-299.

12 de febrer de 1845

Valentí Gorina, en el llit, atacat de feridura, dona al seu nét Joan Gorina Folch, les 2.500 lliures que es reservà de l'heretament universal que feu en els capítols matrimonials del seu fill Feliu Gorina, difunt, i Maria Folch el 1810. I ho fa «per lo molt amor que aporta al infrit Joan Gorina y Folch, hisendat vehí de la ciutat de Barcelona, son nét, y per los agradables serveis que moltes vegadas li ha fet y continua fentli». A més el fa administrador dels seus béns, però li ha de lliurar el producte «sens descuento algun». Referma el valor del testament que té lliurat clos a Francesc Viladot.

Camil Mimó, Manual de 1845, f. 97.

17 de novembre de 1845

Conveni de Joan Gorina Folch amb Ignacio Ramon de Eguía y Vallescà, cavaller de l'Ordre de Calatrava i veí de Madrid, que resulta ser un altra descendent del besavi de la seva muller Eulàlia Bisbal Ballèsca, Francesc Balleescà, capità d'artilleria. Eguía té dret a la meitat dels béns vinculats del besavi. Eguía reconeix que de l'herència d'Eulàlia Bisbal, Joan Gorina té 15.000 lliures fora de disputa. Eguía hipoteca béns del llegat per garantir-li el pagament i els interessos de les 15.000 lliures. La resta de béns del vincle de Francesc Balleescà s'han partir per parts iguals entre Eguía i Gorina amb les condicions que s'estipulen al conveni.

AHPB, Manuel Lafont Tomàs, *Vigessimum octavum manuale contractuum instrumentorum*, fs. 443-449.

18 de març de 1847

Testament de Valentí Gorina Escorsell, pagès de Sabadell, fill d'Anton, pagès de Sabadell, i de Maria. Marmessors: el rector de Sant Fèlix; Anton Casanovas, fabricant de drap de Sabadell; i Joan Puigneró, teixidor de lli de Sabadell.

A les filles Antònia Gorina, muller d'Anton Bisbal, i Francesca Gorina, vídua de Pau Piferrer, comerciants de Barcelona, 300 lliures a cada una en raó de no haver-los lliurat dot quan es van casar i només robes.

Al fill Valentí Gorina, 10 rals, per haver estat completament dotat.

Al tres néts, fills de Francesc Gorina, difunt, 10 rals en conjunt, per trobar-se completament dotat mon fill Francesc.

A tots els néts, fills de Joana Gorina, casada amb Suriñach, 10 rals en conjunt per haver estat completament dotada amb 300 lliures.

A la meva néta Antònia Gorina, filla de Francesc, difunt, 25 lliures quan es casi.

Que la meva muller actual, Maria Pujol, sigui mantinguda pels hereus, però si no hi vol viure 3 sous diaris, pagats per trimestres anticipats, una calaixera, tota la roba de son port, un parell de coixins i coixineres i 27 duros, mentre que presenti i no altrament aquell document firmat per mon hereu i net el 10 d'abril de 1837.

Hereu: el nét Joan Gorina Folch.

Testament datat el 15 d'abril de 1843 i obert el 18 de març de 1847, l'endemà d'haver estat sepultat. Mor el 16 de març de 1847.

Francesc Viladot, Manual de 1847, fs. 93-94.

1853, núm. 165

Joan Gorina Folch

Peça 274, al Riutort

4 quartans cereal regadiu 2<sup>a</sup>

4 quartans cereal regadiu 3<sup>a</sup>

7 quartans vinya 4<sup>a</sup>

3 quartans albereda 3<sup>a</sup>

Peça 364, a l'Horta Vella

7 quartans cereal regadiu 1<sup>a</sup>

1 quartà albereda 3<sup>a</sup>

Producte íntegre rústica: 1.940 rs 17 ms; producte imposible: 531 rs 23 ms.

2 cases al carrer d'Horta Novella, 19 i 20 (320 i 240 rs cadascuna), 1 al Safareig Vell, 19 (1.120 i 840 rs) i 1 al carrer de Sant Pau, 28 (400 i 300 rs).

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

1854

Joan Gorina Folch, fill de Feliu Gorina, fabricant de teixits de cotó, difunt, i de Maria Folch, vivent, fa testament.

Marmessors: Felip Benessat, farmacèutic; Josep Maragall, fabricant de teixits de cotó de Barcelona, cunyat; Francesc Prats Ferran, propietari de Barcelona.

Vol ser sepultat a Barcelona, en el nínxol on hi ha seva difunta esposa Eulàlia Bisbal.

Usdefruïtaria, Maria Folch, però ha de mantenir el nebot Joan Puigneró Gorina.

Al nebot Josep Puigneró Gorina li deixa una part dels béns de que puc disposar sobre el patrimoni dels Gorina, els crèdits que té contra ell, 2.500 que li va donar l'avi Valentí Gorina i la casa núm. 10 de la Travessia que va del Carrer Sant Quirze al del Safareig. i els mobles, joies, efectes d'aquesta casa, excepte les botes de vi, que un buides haurà de lliurar als seus germans. També li deixo el que hi heretat de la meva muller i especialment les 15.000 lliures de conveni signat amb Ignasi de Eguía, de Madrid, en poder del notari de Barcelona Manuel Lafont en cert dia de l'any 1844.

Els demés bens als fills de la meva germana Francesca Gorina, casada Puigneró, a parts iguals.

Els altres béns mobles i immobles presents i esdevenidors, drets i accions universals que em pertanyen i expecten en qualsevol part i en endavant em pertanyeran i expectaran, a la meva germana Rosa, casada amb Josep Maragall.

Francesc Viladot, Manual 1854, fs. 254-256.

1854

Sant Julià d'Altura

Joan Gorina

510. 1 quartera 4 quartans vinya 3<sup>a</sup>

512. 4 quarteres 10 quartans vinya 3<sup>a</sup>

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

1857

Vidu, viu al carrer del Portalet amb la mare i la Teresa Parasols, vídua, i la nena d'aquesta.

Cens de Població de 1857, barri 1, p. 27

1859

Joan Gorina Folch, propietari, vidu, fill de Feliu, fabricant de teixits de cotó, difunt, i de Maria Folch, vivent, es casa amb Teresa Parassols Armengol, natural de Bellver, vídua de Manuel Parassols, metge que fou de Barcelona, filla de Pau Parassols, cirurgià de Bellver, i de Francesca Armengol, difunts.

Dot de Teresa: 2.426 duros 13 rs. 10 ms.

Creix de Joan, tot i que només es feia amb donzelles: 1.500 duros.

Saben signar tots dos

Francesc Viladot, Manual de 1859, f. 237-242

17 d'agost de 1865

Joan Gorina Folch, propietari, fa descripció dels béns heretats de l'avi, Valentí Gorina Escorsell, que va morir el 16 de març de 1847

1°. Una casa al carrer del Portalet, núm. 2, de planta baixa i dos pisos. Valor 90.000 rs. (sic). Valentí va compra el solar on hi havia un paller a Agustí i Pau Argemir (Joan Mimó, 24 agost de 1794); i a Juan Mimó (notari de BCN, Pau Casades, 30 de juliol de 1797)

2°. Una casa amb pati, al carrer del Portalet, núm, 3, de planta baixa i dos pisos, que per la dreta llinda amb l'anterior. Valor 9.000 rs. El solar el va comprar Valentí Gorina a Pascual Argemir (not. Josep Alaix Mariner, 7 d'abril de 1820).

3°. Una peça de terra, part vinya i part horta, a les costes del Riutort. Valor 22.000 rs. Ho va comprar Valentí Gorina a Isidre Jornet, revenedor, i Maria Alabat, cònjuges (notari de BCN, Francesc Maspons Ros, 9 d'abril de 1807)

4°. 5 Quarteres de vinya a Sant Julià d'Altura, heretat nombrada Prat. Es té per l'Estat en representació de Monestir de Pedralbes. Valor 10.000 rs. Comprada a Francesc Españó Vila (Joan Mimó, 1 de febrer de 1800)

5°. El domini útil d'una vinya de 2 Q al Mas Guitart. Paga un cens anual a Francesc Casablanques de 25 rals 59 cts. Valentí Gorina la va comprar a Francesc Camps (not. Joan Mimó, 6 de febrer de 1822).

6°. Un hort amb aigua per regar de 8 quartans a la partida Butet de l'Horta Vella. Comprat per Valentí Gorina a Maria Capdevila i Josep Puig i Capdevila, mare i fill (not. Josep Alaix, 27 de març de 1811).

Camil Mimó, Protocol de 1865, 2ª part, fs. 995-998.

Hi ha un altre testament de Joan Gorina Folch després d'haver-se casat amb la Teresa Parassols. 1871

Ni Feliu Gorina Casanovas ni Joan Gorina Folch apareixen com a contribuents cotoners a partir de 1838.

**Juncà Bellich (convertit en Ballí), Llorenç** (Sabadell c. 1765-viu 1826, mort 1828)

Boter, 1789, 1798, 1800, 1824

Fabricant d'indianes, 1795 (Bosch), 1810 (referència a la «fabrica»), 1820

Paraire, 1791, 1807, 1826, 1834

Adroguer i fabricant d'indianes, 1816

Boter i fabricant d'indianes, 1817

Negociant, 1821

Fabricant de drap, 1800, 1840

Sogre de Gabriel Badia i concunyat, per la muller, de Feliu Casajoana

Cotitza com a mestre paraire de 1791 a 1824.

No tinc mestria. És fill de mestre.

Pare de la Daniela, esposa del bataner Tomàs Montllor, que donà nom a Ca la Daniela.

Alcalde primer (1 de gener de 1822-juliol 1823) i regidor en tres ocasions (1805-1806; gener 1808-gener 1809; i 20 de setembre de 1814-febrer de 1815).

8 de desembre de 1769

Anton Font Gay, pagès, permet al paraire Manuel Juncar que, per un forat del tint i olla de fer aiguardent de l'oficina de dit Juncar, pugui tirar i desguassar totes les aigües brutes del tint i les vinasses de l'oficina de fer aiguardent en el camp de dit Font, vulgarment anomenat de darrera casa. El conveni té una durada de tres anys i Juncar li paga a l'acte 28 lliures.

Pau Puigjaner, Manual de 1769, fs. 346-347.

1771

Manuel Juncà, paraire, propietari d'una casa a Gràcia/Rosa.

AHS, Cadastre.

14 de juny de 1789

Capítols entre Llorenç Juncar Ballí, boter de Sabadell, fill de Manuel, paraire de Sabadell, i Margarida, vivents, i Teresa Petit Gual, filla de Josep, pagès de Sabadell, i Francesca, vivents.

Els Juncar donen de legítima a Llorenç 400 lliures, dues caixes o una calaixera amb panys i claus i un llit parat amb robes .

Els Petit donen a Teresa 200 lliures, dues caixes, una vella i l'altra nova amb ses robes, cinc vestits (1 de griseta, 1 d'escot negra, 1 de borata ensatinada, 1 de durantès, 1 de mallorques, amb els gipons corresponents).

Llorenç fa creix de 100 lliures.

Manuel i Llorenç Juncà i Josep Petit saben signar. Les tres dones, no.

Joan Mimó, Manual 1789, V, fs. 207-209.

1791

Mestria de paraire de Llorenç Juncà

AGFS

26 de desembre de 1795

Llorenç Juncà, fabricant d'indianes, s'afegeix, juntament amb l'espardenyer Rafael Soler, al projecte d'escola privada.

No caldria descartar que l'anotació de Bosch fos reescrita i que llavors actualitzés o afegís l'ofici.

Bosch i Cardellach, *Memòria de las cosas notables...*, (2003), p. 288.

1798

Llorenç Juncà, boter

Actua com a testimoni d'uns capítols matrimonials on fins i tot escriu de pròpia mà «per los demés, que no saben de firmar, firmo jo Llorens Juncà»

Joan Mimó, Manual de 1798, f. 214 i anteriors.

1800

Llorenç Juncà, boter

Carrer de Manresa

1 quartera 6/16 campo 2<sup>a</sup> cal 17 sous 10 2/4 diners

1 quartera 7/16 campo 3<sup>a</sup> cal 14 sous 4 2/4 diners

3/16 huerto 1<sup>a</sup> cal 3 sous 11 ¼ diners

Casa 10 sous

Personal 4 lliures 10 sous

Catastro de Sebadell 1800. Castastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per procedir a la cobransa.

28 de setembre de 1800

Pau Turull, Llorenç Juncà i Josep Salas Argemir, fabricants de drap, donen poders a Miquel Potau Llopart, notari reial i causídic de Barcelona.

Joan Mimó, Manual de 1800, V, f. 123.

2 d'abril de 1801

Fill de Manuel Juncà Carol, paraire, i de Margarida Bellich Raus, filla d'un calderer de Martorell. L'hereu és Josep Joncar. Una altra germana, Maria Gràcia, està casada amb Josep Salas Argemir.

Testament de Manuel Joncar, Joan Mimó, Manual 1801 V, fs. 37-38.

3 de novembre de 1806

Josep Juncà Ballí, fabricant de drap, deu a Domènec Oliver, pagès de Castellar, 700 lliures que li prestà al 6% i 140 lliures d'annualitats o pensions; i a Josep Masabeu, pagès de Castellar, 950 lliures que li prestà al 3% i 64 lliures 2 sous 6 diners d'annualitats o pensions.

Juncà els hi cedeix els lloguers i productes de la casa hostel amb les seves porcions de terra a la Creu Alta.

Els interessos per pensions queden reduïts al 3%. Primer es pagaran els interessos i el cadastre i amb la resta s'anirà amortitzant el capital.

Juncà ha d'aprovar a qui lloguin l'hostal i terres.

Si l'edifici s'incendia o s'ensorra corre a càrrec de Juncà.

Juncà també deu a Marià Arnella i si aquest vol, també es pot beneficiar dels lloguers i productes.

Juncà signa bé i els altres dos molt malament.

Joan Mimó, Manual de 1807, F, fs. 175-176

21 de gener de 1807

Josep Juncà i Bellich, impossibilitat de treballar, cedeix l'administració dels seus béns immobles rústics al seu germà Llorenç Juncà, paraire de la present vila, fins que pagui als seus creditors. En total són unes 14 quarteres majoritàriament de vinya. L'hostal de la Creu Alta ja el té cedit als creditors.

A Josep li donen anualment 100 lliures el seu fill Manuel i altres 100 l'oncle Francesc Juncà, canonge de la catedral de Girona.

Els dos signen Juncà Ballí.

Joan Mimó, Manual 1807 V, fs. 11-12

8 de gener de 1810

Josep Brujas, fabricant de drap, reclama a Llorenç Juncà, no s'especifica ofici, que pagui 300 lliures (amb una pensió anual de 18 lliures anuals), del préstec d'aquesta quantitat que li va fer la seva germana Mariàngela Brujas (vale signat el 2 de gener de 1806), segons el qual podia recuperar el capital avisant amb tres mesos abans. Li ha exigit des del 2 de gener que li pagui els interessos i Juncà s'hi ha negat «con miserables efugios estudiados por la mala fe, siéndome presiso para subeniorme a mis necesidades y de mi familia anagenar parte de mis bienes con notorio perjuicio mío». Juncà respon que «las actuales circunstancias del dia jamay previstas han posat el comers parat com se veu en esta vila impidida del enemic y no me permet fer entrega de partida alguna a Vm. Sor. Requirent per tenir tots los capitals en un vale de tres mil lliuras y part en gèneros del que no me estat de ple poderlos vender» [...] «en una guerra tan cruel que tot lo giro està parat, no deu pagarse interesos, y més dient lo Vale te Vm. que ditas son per lo augment de la Fàbrica, lo que no pot donar ganància lo que està parat».

Joan Mimó, Manual 1810 V, fs. 2-3

1814

Llorenç Juncà

Carrer de Manresa

Real. 2 lliures 6s 3 diners

Dos personals: 7 lliures

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Llorenç Juncà

Carrer de Manresa

Territorial: 61,69 rals

Industrial: 106,67 rals

Comercial: 192 rals

Contribució Reial de 1814

7 de juliol de 1816

Capítols matrimonials, després de celebrat el matrimoni, entre Josep Monner Marsal, espardenyer de Sabadell, fill de Segimon, bracer de Sabadell, difunt, i Teresa, cònjuges, vivent, i Josepa Petit Gual, filla de Josep, pagès de la vila de Sabadell, i de Francesca, cònjuges, difunts.

Josep Petit va fer testament davant Joan Mimó el dia 23 de juliol de 1795 i Francesca davant el rector de Sant Llorenç Savall sense donar data.

Llorenç Juncà, adroguer i fabricant d'indianes de Sabadell, i Teresa Petit, doten a Josepa, germana de Teresa, amb 200 lliures, una calaixera i robes amb apèndixs.



Monner fa creix de 100 lliures.  
Joan Mimó, Manual de 1816, V, fs. 65-66.

7 de juliol de 1816

Josep Monner Marsal, espadenyer de Sabadell, confessa que Llorenç Juncà, adroguer i fabricant d'indianes de Sabadell, i Teresa Petit, li han pagat 200 lliures, una calaixera i robes amb apèndixs, que prometeren entregar a Josepa Petit, germana de Teresa i esposa de Monner.

Joan Mimó, Manual de 1816, V, fs. 67.

21 de maig de 1817

Capítols entre Manuel Juncà Petit, fill de Llorenç, boter i fabricant d'indianes, i de Teresa, cònjuges vivents, i Maria Serra Macià, filla de Francesc, sabater de Tarragona, difunt, i de Bonaventura, natural de Tremp, vivent.

Els Juncà fan hereu universal a Manuel.

Josep Macià, adroguer de Sabadell, oncle de Maria, li fa donació de 400 lliures en moneda i altres 250 lliures per compra de robes i vestits, que lliura el dia present.

Els Juncà fan creix de 200 lliures.

Saben signar Llorenç i Manuel Juncà i Josep Macià.

Joan Mimó, Manual 1817, V, fs. 63-64.

1820

Llorenç Juncà

Carrer de Manresa

Real: 3 ll 9 s 5 d

Personal, per dos: 10 ll 10 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

9 d'octubre de 1820

Llorenç Juncà, fabricant d'indianes, atorga poder a Antoni de Perpinyà, causídic de Barcelona.

Joan Mimó, Manual 1820, V, f. 137.

12 de febrer de 1821

Capítols entre Tomàs Garí Montllor i Sallent, bataner, natural de Sant Pere de Terrassa i domiciliat a Sabadell, fill de Bartomeu Garí i Montllor, pagès de Sant Pere, i Esperança Sallent, vivents, i Daniela Juncà Petit, filla legítima de Llorenç Juncà, negociant d'aquesta vila, i Teresa Petit, vivents

Bartomeu dona a Tomàs 250 lliures i un escriptori amb roba.

Llorenç dona a Daniela 200 lliures i una calaixera amb robes i vestits

Daniela també aporta 100 lliures atorgades per Francesc Juncà, canonge de la catedral de Girona.

Tomàs fa creix de 117 lliures.

Signen Bartomeu, Tomàs i Llorenç. Les dones no en saben.

Joan Mimó, Manual de 1821, V, fs, 21-25.

1823

Carrer de Manresa

Patents: 4 ll. 13 s. 9 d.

30 d'abril de 1823

Llorenç Juncà, no consta ofici, reconeix que l'establiment que li feren d'una porció de terra a la plaça del poble de Sant Feliu del Racó els pagesos Josep Busqueta i Juliana i Feliu Busqueta i Rossinyol (Joan Mimó, 28 d'octubre de 1822), el va prendre a nom d'Eudald Dou Dardanyà, clavetaire de Ripollet.

Joan Mimó, Manual 1823 V, fs. 112-114.

1824, Padró de veïns

Llorenç Juncà, 59 anys, casat, boter. Esposa, Teresa Petit, 54 anys. Fill, Manuel Juncà, 32 anys, adroguer, casat amb Maria. Domiciliats al carrer de Manresa.

1826, Padró de veïns

Llorenç Juncà, 61 anys, casat, paraire.

Dos fills, adroguers. Un fill de 15 anys, teixidor.

9 de novembre de 1828

Ja és mort.

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes, estableix un tros de terra campa de 25 canes 6 pams de llarg i 5 canes i 2 pams d'ample al Camp de Sant Jaume, Quirze Joanico Borràs, espartenyer, veí de Sant Quirze. Confronta a sol ixent amb honors de Fidel Bosch; a migdia amb el carrer de Sant Jaume; a ponent, amb honors de l'establiment; a tramuntana amb honors de Teresa Petit, vídua de Llorenç Juncà, mitjançant el camí que roda la vila.

Ramon Mimó, manual de 1828, f. 252.

8 d'agost de 1834

Capítols matrimonials entre Llorenç Juncà Petit, adroguer, natural de Sabadell i veí de Terrassa, fill de Llorenç Juncà Ballí, paraire, difunt, i de Teresa Petit, vivent, i Maria Amat Cardús, filla de Joan Amat Boadella, pagès de Sabadell, difunt, i Margarida Cardús, vivent.

El testament de Llorenç Juncà Ballí no el tenen a la vista. Manuel Juncà Petit i Teresa Petit donen al seu germà i fill 400 lliures.

Joan Amat i Cardús dona a la seva germana 1.500 lliures.

Llorenç Juncà Petit fa creix de 500 lliures.

Francesc Viladot, Manual de 1834, fs. 105-107.

18 de maig de 1840

Testament de Teresa Petit Gual, vídua de Llorenç Juncà, fabricant de drap, filla de Josep, pagès, i de Francesca, difunts.

Marmessors: Manuel i Llorenç Juncà, adroguers, fills; Gabriel Badia, fabricant d'indianes, gendre.

A cada un dels fills i filles dotats, 1 lliura. Joan Juncà, boter; Llorenç, adroguer; Margarida, esposa de Gabriel Badia; Daniela, esposa de Tomàs Monllor, bataner; Teresa, esposa de Pelegrí Martínez, teixidor de cotó. Tots de Sabadell.

A les nètes, Madrona Juncà Saurí i Llorensa Martínez Juncà, unes faldilles d'indiana, un davantal de cotó i un parell de mitges de les millors que tindrà el dia de la meua mort.

Hereu: Manuel Juncà, adroguer.

No sap escriure

Francesc Viladot, Manual 1840, fs. 73-75.

1854

Manuel Juncà

Sant Julià d'Altura. 245

517. 1 quartera de vinya 3<sup>a</sup>

517. 11 quartans de vinya 4<sup>a</sup>

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

1853

Núm. 184

Guillem Juncà (fill de Manuel?)

2 quartans cereal regadiu 1<sup>a</sup> a l'Horta Vella

1 quartera 6 quartans cereal secà de 4<sup>a</sup> al Taulí

4 quartans cereal secà 1<sup>a</sup> a l'agregat de Jonqueres

2 quartans cereal secà 2<sup>a</sup> a l'agregat de Jonqueres

Casa al carrer de Manresa, 10

Rústica: 1.187 rs 22 ms

Urbana: 1.200 rs

Amillaramiento de 1853

1854

Llorenç Juncà

Sant Julià d'Altura. 241

8 quartans vinya 2<sup>a</sup>

8 quartans vinya 3<sup>a</sup>

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

**Llorens Clerch, Josep** (Sabadell, c. 1786-viu el 1843/mort el 1850)

Teixidor de cotó, 1812, 1815, 1818

Fabricant d'indianes, 1818, 1826, 1829

Fabricant, 1824

Fabricant cotoner, 1838/39-1843 (contribuent). A partir de 1844 paga el fill.

El 1839, 1841 i 1842, també paga per aiguardent i per un cafè.

A partir de 1818, cunyat de Pau Pont Barcons.

1761

Domènec Llorens Roig, veí de Sabadell, fill de Francesc Llorens, de Solsona, i de Dorotea Roig

Testament, Anton Morros, E 291/2, f. 14

Inventari, Fèlix Gay, E 280/1 f. 187

1771

Joan Llorens, baster, propietari d'una casa al Raval

Cadastre

19 d'octubre de 1806.

És el Joan Llorens, baster, que s'havia casat amb Rosa Soler Mañosa el 1758 (capítols Fèlix Gay Bruguera, 24 de juny de 1758), que signa època al seu cunyat Feliu Soler Juncà, paraire, per les 40 lliures de dot que prometeren a Rosa Soler, Elisabet Mañosa, vídua, i Francesc Soler, mare i fill, sogre i cunyat de Joan, en el capítols signats per aquests, d'una banda, i Domènec Llorens, pare de Joan, i Joan, per l'altra. Joan reconeix que Francesc, avui difunt, li va pagar les 40 lliures, la caixa, robes i vestits.

Joan Llorens no sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1806, V, f. 154.

24 de desembre de 1780

Capítols matrimonials de Domènec Llorens Soler, jove baster de Sabadell, fill de Joan, baster, i Rosa, vivents, i Antònia Clerch, filla de Pau, fuster de Sabadell, i de Maria.

Joan fa hereu universal a Domènec.

Pau Clerch dona 100 lliures i dues caixes de fusta amb panys i claus, robes i apèndixs i quatre vestits (un de borat de Mallorca amb gipó de seda; un d'escot negre amb gavardina d'estamena de Mans; un de mallorques amb gipó de durantentes entissades; i altre a gust de son pare).

Els Llorens fan creix de 33 lliures.

No saben signar.

Joan Mimó, Manual de 1780, fs. 287-289

22 de juliol de 1794

Domènec Llorens, dit hereu Xandó. A. Bosch, *Memòria de las cosas...* (2003), p. 217.

1800

Joan Llorens

Raval de Dins

Real 2 lliures 18 sous 7 diners

Personal 2 lliures 10 diners

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

No surt en el Catastre per menor remesa... per procedir a la cobrança

21 de juliol de 1811

Josep Llorens Clerc, teixidor de cotó, ven a carta de gràcia a Joan Gambús Bargalló, pagès de la parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres, una peça dues quarteres de forment de sembradura a Jonqueres, que afronta a sol ixent amb un tros de terra del Rvnd. Josep Puigjaner, prevere i beneficiat de l'església parroquial de Sabadell i avui rector de la parròquia de Sant Feliu de Monistrol de Calders; a migdia, amb terra dels hereus i successors d'Agustí Puigjaner; a ponent, amb terra dels hereus i successors de Pere Alsina, corder de Sabadell; i a tramuntana amb un camí veïnal. Preu: 200 lliures.

Registat a Josep Alaix Mariner, notari de Granollers, habitant a Sabadell. Informació procedent de l'escriptura següent.

6 de febrer de 1812

Josep Llorens Clerch, teixidor de cotó, vengué a carta de gràcia per 200 lliures dues quarteres de terra campa a Jonqueres a Joan Gambús Bargalló el 21 de juliol de 1811, que ara li reintegra 200 lliures, així com també 4 lliures 20 sous pel que Gambús ha satisfet de salari del present acte, paper segellat i hipoteques que ha de fer i signar a favor de Llorens la present revenda.

Signa: Joan Gambús

Joan Mimó, Manual 1812 V, fs. 11-12

6 de febrer de 1812

Tot seguit Josep Llorens Clerch, teixidor de cotó, «per subvenirme en mas necessitats y per major expedició de mos negocis», ven a Joan Gorina, traginer, ven la mateixa peça a perpetuïtat per 400 lliures.

El comprador ha de satisfer el lluïsmo.

Signa: Josep Llorens. Joan Gorina: no sap signar.

Joan Mimó, Manual 1812 V, fs. 12-13

1814

Josep Llorens

Raval de Dins

Real: 1 lliura 16 sous 4 diners

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Josep Llorens

Raval de Dins

Territorial: 48,31

Contribució Reial de 1814

14 de juliol de 1815

Josep Llorens, teixidor, fill de Domènec i d'Antònia Clerch, cònjuges, es casa amb Caterina Umbert, donzella, filla de Jaume i de Caterina Casamitjana, cònjuges.

Parròquia de Sabadell.

ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol. 172, f. 172.

1815

Josep Llorens

Raval de Dins

Real: 1 ll. 16 s. 4 d.

Fogatge i fusellers: 9 s. 9 d.

No paga personal

Cobrança del Real Catastro, personal, fogatge y fusellers del any 1815

1816

Josep Llorens

Raval de Dins

Real: 1 ll. 16 s. 4 d.

Fogatge i fusellers: 12 s.

No paga personal

Real Catastro, personal, fogatge y fusellers de 1816

14 de febrer de 1818

Josep Llorens Clerch, teixidor de cotó, per acudir a les urgències, ven per 120 lliures a Josep Padró Pujolà, teixidor de llana, dues quarteres de vinya en rabassa al Mas Lletget.

Joan Mimó, Manual 1818 V, fs. 5-6

14 de febrer de 1818

Anton Valls Clusella, pagès de Sabadell, revén a Josep Llorens Clerch, fabricant d'indianes d'aquesta vila, fill i hereu de Domènec Llorens, baster, la peça de terra que aquest darrer li vengué a carta de gràcia el 22 de febrer de 1808 per 157 lliures 10 sous. Són dues quarteres al mas Lletget. El preu de la revenda són 160 ll. 13 s. i 9 d.

Joan Mimó, Manual 1818 V, f. 6.

1819

Josep Llorens y Clerch

Real: 2 ll. 14 s. 6 d.

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any 1818 y per la cobrança de 1819 original

1820

Josep Llorens Clerch

Raval

Personal: 2 ll 14 s 6 d

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1820

que habita fàbrica, classificada de 3<sup>a</sup> velles, de valor 350 lliures

AHS, AMH 904, *Estado de aprecios para la confección del catastro* [1820]

1821

Josep Llorens

Raval

Real: 1 lliura 16 sous 4 diners

Per son germà. Personal: 2 lliures 10 sous

Original Catastro y Personals de la vila de Sabadell y son terme per lo any 1821 segons la Rl. Ordre de 6 Novembre.

1823

Raval

Josep Llorens

Real: 2 lliures 14 sous 6 diners

Patents: 4 lliures 13 sous 9 diners

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824, Padró de veïns

Josep Llorens, fabricant, viu al Raval de Dins, 51. Casat amb Caterina Umbert de Sant Andreu del Palomar.

1826

Raval de dins

Josep Llorens

Real: 1 lliura 16 sous 4 diners

No paga personal

Original repartiment del Catastro y Personal de la vila de Sabadell per lo any 1826

AHS, AMH 905

El mateix el 1824 i el 1825

Original reparto del Catastro arreglat conforme la orde del Sr. Intendent de 26 setembre de 1823 en conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any 1824

Original reparto de Catastro y Personal per lo any 1825

3 de juny de 1826

Josep Llorens i Clerch, fabricant d'indianes, per atendre a les urgències que al present li ocorren ven Jaume Pla Busqueta, boter de Sabadell, una casa amb eixida a la placeta de l'Àngel.

Preu 2.000 lliures, 1.000 ara i les altres 1.000 en dos terminis de 350 i per les 300 restant el comprador li cedeix un tros de terra de tres casals de 28 pams d'ample (cadascun) i 17 canes quatre pams de llarg al carrer de la Salut.

Els dos saben signar.

Joan Mimó, Manual de 1826, V, f. 4-5 i la cessió dels tres casals, fs. 6-7.

1828

Carrer de la Salut

Josep Llorens Clerch, dit Xandó

Només paga real: 1 ll. 10 s. 6 d.

El mateix l'any 1827

«Original Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any de 1828; ab las veritats ocorregudas en lo present any. Un abecedari dels personals mobibles, y una nota dels motius porque no se ha accedit alas demandas de alguns subjectes pert major claredat del Ajuntament y Clavari. Any de 1828».

24 de setembre de 1828

Rafael Crus és l'arrendatari de l'aiguardent i licors de Sabadell per l'any 1829 pel preu de 200 lliures i com que ha de presentar fiances per dit arrendament, presenta com avaladors Josep Llorens i Jaume Lluch, fabricants d'indianes, veïns de Sabadell.

Signen tots tres.

Ramon Mimó, Manual de 1828, f. 220.

6 de març de 1829

Josep Llorens Clerch, fabricant d'indianes, veí de Sabadell.

Successor de Domènec Llorens, baster

Va vendre (Joan Mimó, 6 de febrer de 1812) a Joan Gorina, negociant de Sabadell, un tros de terra de 2 quarteres, ignorant que era part d'una peça de terra de 5 quarteres a Jonqueres, que Domènec Llorens havia hipotecat per un censal de la Comunitat de Preveres de 200 lliures de capital i pensió anual de 3 lliures.

Ara deslliura Gorina d'aquesta obligació i hipoteca la casa amb barri o eixida d'ample 10 canes i quatre pams i de llarg a sol ixent 11 canes dos pams i a ponent 17 canes quatre pams al carrer de la Salut.

Es té, juntament amb el restant de l'hort tancat de Jaume Pla, boter d'aquesta vila, del qual es de pertinences el solar de la referida casa i eixida amb el present hipotecada, per Gabriel Roca i Miquel, fabricant de drap en cens de muda percepció de 20 lliures pagadores cada any.

Ramon Mimó, Manual de 1829, fs. 59-60.

1829

Josep Llorens Clerch, dit Xandó

Real: 9 s. 1 d.

Utensilis: 2 s. 5 d.

Catastro per cuartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del S. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829.

1830

Josep Llorens Clerch, àlies Xandó

Carrer de la Salut

Per real: 1 ll. 16 s. 4 d.

Utensilis: 16 s. 10 d.

Total: 2 ll. 13 s. 2 d.

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fusellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1830, format a tenor del decret e instrucció de S.M. de 15 juliol de 1828.

1837

Carrer Salut

Josep Llorens músic

Real: 1 ll. 16 s. 4 d.

10 %: 3 sous 8 diners

Rondes: 1 sou

AHS, AMH 907, 1837. Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell format a tenor del decret e instrucció de S.M. de 1828.

1838/1839

Josep Llorens

C/ Salut

36 telers

També paga per l'aiguardent i té un cafè



Llista de tots los individus que han de ser compresos en lo pago del subsidi industrial y de comers per lo que especta al any procsim passat de 1838 y actual de 1839  
 Reparto que han efectuat los Señors Comissionats per lo cobro del Subsidi Industrial y de Comers tan per la mitja anualitat de procsim passat any de 1838 com per la anualitat entera del corrent any de 1839

1840

Carrer de la Salut

Josep Llorens

Real: 19 rs 6 ms

Personal: 47 rals 32 ms (tatxat)

Utensilis: 6 rs 14 ms

10 p %: 6 rs 24 ms

Rondes: 32 ms

AHS AMH 907, Original Catastro, Personal y Utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell... 1840

1841

Josep Llorens, carrer de la Salut

Padró de caps de família, 1841

1839-1843: Josep Llorens; 1844: Agustí Llorens. Pagament en rals

	Per la fàbrica	Pel cafè billar	Per l'aiguardent
1839	176 rs 16 ms	35 (tatxat)	32
Estaments	Cotó	Cafès i licors	Fàbriques d'aiguardent i venedors
1840	167		
1841	200	29	23
1842	164	37	23
1843	136		23
1844	135		

Subsidi industrial i de comerç

1850, Padró de veïns

Carrer Salut, 7

Caterina Umbert, 55 anys, vídua, Sant Andreu de Palomar, 42 anys a Sabadell.

Agustí Llorens Umbert, 27 anys, fill, solter, fabricant, Sabadell.

Domènec Llorens Umbert, 23

Josep Llorens Umbert, 15

Caterina Llorens Umbert, 24

Gertrudis Llorens Umbert, 20

Antònia Llorens Umbert, 11

1853, núm, 193

Agustí Llorens, una peça d'1 quartera 11 quartans de vinya 3<sup>a</sup> i 4<sup>a</sup> (354 rs 23 ms i 106 rs 23 ms) i una casa al carrer de la Salut, 111 (1.000 i 750 rs)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

1857

Plaça Major

166 Teresa Busquets Capdevila, 75, vídua, Cafè [vídua de Cruz?]

167 Agustí Llorens Umbert, 33, casat  
168 Caterina Brujas Romeu, 32, casada [segones noces]  
169 Rafael Cruz Brujas, 9, solter  
170 Beatriu Cruz Brujas, 8, soltera  
171 Teresa Cruz Brujas, 7, soltera  
172 Elvira Cruz Brujas, 4, soltera  
173 Magdalena Domínguez Cruz, 17, soltera  
174 Josepa Juanico Gironella, 25, soltera, serventa  
Cens de 1857

21 de març de 1857

Societat Cruz i Llorens entre Teresa Busquets, per noces Cruz, i Agustí Llorens, cafeter, per fer funcionar el cafè Cruz.

Capital: 20.192 rals, líquid dels efectes segons l'inventari, una vegada deduïts els crèdits passius, i Llorens lliura en metàl·lic 10.096 rals que és la meitat d'aquesta quantitat. La societat durarà un any i si es dissol, la Sra Cruz ha de lliurar a Llorens el capital aportat a la societat. Inventari, mateix manual, fs. 131-134.

La societat haurà de mantenir la família del difunt Joan Cruz, néts de Teresa Busquets, per la qual cosa aquesta cedeix a la societat totes les rendes líquides que donin els immobles de la casa de Cruz, deduïts els mals i les càrregues.

Agustí Llorens i la seva senyora, Caterina Brujas, s'obliguen a treballar en tot el que puguin a favor de la societat sense altra remuneració que la manutenció, vestir i calçar. Llorens percebrà la meitat dels beneficis líquids i assumir la meitat de les pèrdues si n'hi hagués.

La caixa la portarà Teresa Busquets.

Si mor algun dels socis, la societat es dissoldrà i els farà propietat comuna de tots els efectes descrits a l'inventari i dels novament adquirits.

Saben signar tots dos.

Camil Mimó, Manual de 1857, fs. 134-136.

1862

Núm. 600 Agustí Llorens

Una casa carrer de la Salut, 36-38. Producte íntegre: 740 rs. Líquid imposible: 555 rs.

Una casa carrer de la Salut, 38. Producte íntegre: 740 rs. Líquid imposible: 555 rs.

Amb llapis vermell: "Hoy menores".

Amillaramiento de Sabadell, 1862, tom. 1.

.....

Magdalena Llorens, mare de Salvador Paloma, pertany a aquesta família?

Paloma és nascut vers 1797.

8 de novembre de 1807

Testament d'Isidre Llorens Comas, paperer del moli Xic, fill de Domènec Llorens, baster, i de Gertrudis Comas.

Els marmessors son el germà Pau, traginer, i l'hereu, Joan Llorens, paperer, el qual té cinc filles i un fill Isidre, el qual ja té una filla, Dorotea.

Joan Mimó, Manual de 1807 V, fs. 102-103.

1771

Isidre Llorens, mancebo de papelerero, llogater de mitja casa al Raval (la 289)

Pau Llorens, mancebo de papelerero, llogater de mitja casa al Raval (la 289)

Cadastre

.....

1829

Joan Llorens Clerch (germà)

Carrer de Caputxins

Personal: 12 s. 6 d.

Utensilis: 3 s. 5 d.

Fogatge: 2 s.

Catastro per cuartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del S. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829.

1850

Fontnova, 12

Llorens, Juan, fabricant, 50 anys, casat, Sabadell

Serra, Maria, 43 anys, casada, Sabadell

Llorens Serra, Joan, 12 anys

Llorens Serra, Maria, 19 anys

Llorens Serra, Josepa, 16 anys

Llorens Serra, Cànida, 13 anys

Llorens Serra, Antònia, 16 anys

Padró de 1850, Barri IV

**Manent Figueras, Francesc** (Sabadell c. 1782-1869)

Teixidor s.e., 1824, 1826, 1850

Teixidor de llana, 1848

Fabricant de cotó, doc. 1820

1771

Jaume Manent, jornalier teixidor, llogater d'una casa al Raval.

Cadastre

1 de desembre de 1795

No és l'hereu de Jaume.

L'hereu és Miquel Manent Figueras, teixidor de llana, que, amb els pares vivents, es casa amb Josepa Brujas, filla de Joan Brujas, paraire, i Maria Fontanet, vivents. En els capítols Miquel, rep l'heretament.

Els Brujas doten Josepa amb 200 lliures, dos caixes d'àlber amb panys i claus, robes i apèndixs i quatre vestits (un d'alfafaya amb gipó de grat de turc, altra borata amb gipó de borata, un de durantès amb gipó de durantès, un d'escot negre amb gipó de vellut de cotó), a lliurar el dia de la boda entre dits esdevenidors cònjuges.

Els Manent fan creix de 50 lliures.

Miquel Manent i Joan Brujas saben signar. Els altres, no.

Joan Mimó, Manual de 1795, V, 167-172.

1829

Miquel Manent

Raval de Fora

Real: 2 s.

Utensilis: 6 d.

Fogatge i fusellers: 2 s. 1 d.

Catastro per cuartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del S. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829.

1865

Mor un Jaume Manent Brujas, solter, 65 anys, enterrat 15 de maig de 1865 al fossar comú.

Registre del Cementiri de 1865, vol II, núm. 187, AMH 477.

1829

Jaume Manent Brujas

Carrer de Sant Joan

Real: 5 s. 3 d.

Personal: 12 s. 6 d.

Utensilis: 3 s. 10 d.

Fogatge i fusellers: 2 s. 1 d.

Catastro per cuartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del S. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829.

28 de març de 1792

Capítols d'Anna Maria Casanovas Vila, la pubilla, amb Josep Alsina Vila, jove pagès de Polinyà.

Feliu Casanovas, pagès, i Paula Vila fan hereva universal a Anna Maria Casanovas. Entre les reserves que es fan, però, hi ha la de dotar cada una de les altres filles amb 100 lliures, dues caixes amb robes i vestits. 80 lliures, caixes, robes i vestits per drets paterns i 20 lliures per drets materns.

A més es reserven 500 lliures Feliu i 100 lliures Paula.

Josep Alsina fa creix de 133 lliures.

Joan Mimó, Manual de 1792, V, fs. 51-55

20 de novembre de 1793

Testament de Feliu Casanovas Peig, paraire, fill de Josep Casanovas Moret, paraire, i Teresa Peig, difunts

Marmessors: la muler, Paula Vila; Josep Albaret, teixidor de llana; Josep Torras, tintorer.

Enterrament al vas de la casa Guasch de l'església.

250 lliures a la seva lliura voluntat a la dona

A les filles Francesca, Teresa i Paula, com a drets de legítima paterna i altres: 90 lliures i 2 caixes d'àlber amb panys, claus i robes, tot pagador quan es casin

Hereva Universal, Anna Maria Casanovas.

No sabem quan Feliu va obtenir la mestria de paraire; el pare, l'havia obtinguda el 1749.

Joan Mimó, Manual de 1793, fs. 193-195.

14 de febrer de 1794

Inventari dels béns de Feliu Casanovas Peig, paraire

Una casa de 2 casals a la placeta de Sant Roc

7-8 quarteres de regadiu, vinya i oliveres a sota les Tres Creus

1,5 quarteres de terra campa prop de la vila a la vora del camí de Barcelona

1 quartera de terra campa al Rubial

8 quartans al camí de Sant Pau

1 quartera 6 quartans al Mas Amada de Sant Vicenç de Jonqueres

Joan Mimó Turull, Manual 1794, V, fs. 25-27

23 de juny de 1798

Feliu Casanovas Peig és definit com a pagès el 1798.

Capítols entre Jaume Ribas, fuster de Sant Mateu de Montbui (sufragània de Sant Pere de Bigues) i Francesca Casanovas Vila.

Francesca rep 90 lliures, dues caixes amb panys, claus, robes i apèndixs corresponents de legítima paterna; rep altres 20 lliures de legítima materna; i rep 15 lliures «per los bons serveis que lo nominat son cuñat [Josep Alsina, pagès de la vila de Sabadell] té rebuts de ella».

Joan Mimó, Manual de 1798, V, fs. 129-131.

1800

Jaume Manent (és el pare o un altre?)

Carrer de Sant Francesc

Per real: 8 sous (casa)

Per dos personals: 5 lliures

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

Francesc, casat amb Paula Casanovas Vila, filla del paraire Feliu Casanovas Peig. No sabem quan. Abans de 1814.

1814

Francesc Manent

carrer del Safareig

Personal : 2 lliures 10 sous

Francesc Manent al carrer del Safareig

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Hi ha un Francesc Manent al carrer del Safareig.

Paga 24 rals per industrial.

Contribució Reial, 1814

1815

Francesc Manent

Carrer del safareig

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge: 8 s.

Anotat: vuy pere t.

Cobrança del Real Catastro, Personal, Fogatge y Fosellers del any 1815

1816

Francesc Manent

Carrer del safareig

Personal: 7 s.

Fogatge: 5 d.

Hi ha un Pere Manent (tatxat Francesc)

Personal: 1 ll. 10 s.

Fogatge;: 10 s.

Real Catastro, Personal, Fogatge y Fusallés de 1816

1819

Francesc Manent

Carrer del safareig

Personal: 2 ll. 10 s.

Ja no hi ha el Pere Manent

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any de 1818 y per cobrança de 1819 original

El 1820 només surt un Francesc Manent, fabricant de cotó, al barri de la Placeta de Sant Roc. No consta carrer, però després del carrer Horta Novella, s'anota «continua la calle del Safareix» .

1820

Francesc Manent

Carrer del Safareig

Personal: 2 ll. 10s.

AHS. AMH 904, Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1821

Francesc Manent

Carrer del Safareig

Personal: 2 ll. 10 s.

Original Catastro y Personals de la vila de Sabadell y son terme per lo any economic de 1821 segons la Rl. Orde de 6 Novre.

1823

Francesc Manent

Carrer del Safareig

Patents: 11 s. 3 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824, Padró de veïns

Francesc Manent, 40 anys, casat, teixidor, Sabadell (nascut vers 1784; segons 1826, vers 1782)

Casat amb Paula Casanovas, nascuda vers 1791. La filla Rosa Manent Casanovas va néixer vers 1814.

Safareig

1824

Francesc Manent i Figueras

Carrer del Safareig

Personal: 2 ll. 10 s.

Original reparto de Catastro arreglat conforme la orde del Sor Intendent del 26 setembre de 1823 en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any de

1825

Francesc Manent i Figueras

Carrer del Safareig

Personal: 2 ll. 10 s.

Original reparto de catastro y personal per lo any 1825

1826

Francesc Manent i Figueras

Carrer del Safareig

Personal: 2 ll. 10 s.

Original reparto del catastro y personal de la vila de Sabadell per lo any 1826

1827

Francesc Manent i Figueras

Carrer del Safareig

Personal: 2 ll. 10 s.

Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1827

1828

Francesc Manent i Figueras

Carrer del Safareig

Personal: 2 ll. 10 s.

Original catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1828

1829

Francesc Manent i Figueras

Carrer del Safareig

Personal: 2 ll. 10 s.

Catastro per cuartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del S. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829.

1836

Carrer de Sant Pau

Francesc Manent Figueras, 50 rals billó

AMH 909, Llibreta del subsidí de cumers e yndustria arreglat ala llibreta del any 1836

1841

Francesc Manent i Figueras, carrer de l'Horta Baixa

Padró de caps de família, 1841.

1841 i 1842

Electoral municipal

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 82.

6 de juliol de 1848

Francesc Manent Figueras, teixidor de llana, fill de Jaume, teixidor de llana, i Esperança Figueras, trobant-se en avançada edat fa testament. Marmessors: la dona Paula Casanovas i Joan Fontanet, paraire, nebot.

Usdefruitaria la dona.

Hereva: la filla Rosa Manent Casanovas, muller de Miquel Vilatersana, paraire de Sabadell.

Signa, però força malament.

Camil Mimó, Manual de 1848, f. 194

6 de juliol de 1848

Paula Casanovas Vila, muller de Francesc Manent Figueras, filla de Feliu Casanovas Peig, paraire de Sabadell, i de Paula Vila, fa testament per les mateixes raons. Marmessors: el marit Francesc i Joan Fontanet, fabricant de drap, nebot.

Nomena usufructuari al marit.

Hereva la filla.

No sap escriure.

Camil Mimó, Manual de 1848, fs. 193-194

1850

Sant Pere, 3

Francesc Manent, 66, casat, teixidor, Sabadell

Paula Casanovas, 63, casada, Sabadell

Padró de Veïns de 1850, Barri II, f. 75.

1850

Plaça de Sant Roc, 8

Miquel Vilatersana, 40, casat, paraire, Sant Llorenç Savall, 25 anys de residència



Rosa Manent, 36, casada, Sabadell  
 Josep Vilatersana Manent, 9, solter, estudiant, Sabadell  
 Joan Vilatersana Manent, 5, solter, Sabadell  
 Manuel Vilatersana Manent, 1, solter, Sabadell  
 Rosa Vilatersana Manent, 7, soltera, Sabadell  
 Padró de Veïns de 1850, Barri II, f. 41.

1857

Carrer de Sant Pau

número	Nom i cognoms	edat	Estat civil	Ofici
3808	Miquel Vilatersana	47	casat	fabricant
3809	Rosa Manent	49	casada	
3810	Francesc Manent	74	casat	jornaler
3811	Josep Vilatersana Manent	16	solter	
3812	Roseta Vilatersana Manent	15	soltera	
3813	Manuel Vilatersana Manent	7	solter	
3814	Àngela Vilatersana Manent	1	soltera	

AHS, Cens de Població de 1857, barri 2, p. 128-129

No surt Paula Casanovas. Es probable que Manent fos vidu i que per error se'l consignés com casat

1869

Enterrament de Francesc Manent. Registre del Cementiri, AMH 479, fol. 24.

Equipament declarat pel gendre, Miquel Vilatersana, a la indústria llanera

El 1841 paga pel tràfic de fil; el 1842, per son tràfic i sabó; el 1843, pel fil. Després deixa d'aparèixer fins 1854.

	Telers	Premsa	màquina de raspalls
1854	3 (2/1)	1	
1856	s.d.	s.d.	
1857	3 (2/1)	1	
1858	3 (2/1)	1	
1859	6 (6/x)	1	1
1860	6 (6/x)	1	1
1861	6 (6/x)	1	1
1862	6 (6/x)	1	1

(majors/menors)

No apareix a partir de 1863

Contribució industrial, matrícula.

1877

Fèlix Amat, 3

Miquel Vilatersana Obayols (Obiols?), 68, casat, fabricant, San Llorenç, 50 anys a SBD, sap llegir i escriure

Rosa Manent Casanovas, 62, casada, Sabadell, no sap llegir ni escriure

Fulls del Cens de població de 1877

**Manent Figueras, Joan** (Sabadell, c. 1783-es viu el 1857)

Teixidor de llana, 1806

Teixidor s.e., 1824 i 1826

Fabricant de cotó, 1820, deute de 1821.

Fabricant s.e., 1850

1771

Jaume Manent, jornaler teixidor, llogater d'una casa al Raval.

Cadastr

4 de novembre de 1806

Joan Manent Figueras, teixidor de llana, fill de Jaume Manent, també teixidor de llana, i Esperança Figueras, vivents, es casa amb Rosa Marcet Falguera, filla de Francesc Marcet, cisteller de Sabadell, difunt, i Gertrudis Falguera, vivent.

Joan rep de legítima 50 lliures, un llit nou d'àlber parat amb màrrega, llençols, coixins i una conxa, sis camises noves, dos eixugamans i dues tovalles.

Gertrudis dona a Rosa: 100 lliures, dues caixes d'àlber, robes i tres vestits.

Joan Manent fa creix de 25 lliures.

L'únic que sap signar és Joan Manent Figueras.

Joan Mimó, Manual 1806 V, fs. 158-161

1814

Joan Manent Figueras

Carrer de l'Església

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Joan Manent (dit Tet)

Carrer de l'Església

Comercial: 96

Contribució Reial

1815

Joan Manent i Figueras

Carrer de l'Església

Personal: 2 ll. 10 s. Modificat 4 ll. 10 s.

Fogatge: 8s.

Cobrança del Real catastro, personal, fogatge y fosellers del any 1815

1816

Joan Manent i Figueras

Carrer de l'Església

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge: 10 s.

Rl. catastro, personal, fogatge y fusallés de 1816

20 de febrer de 1816 a gener de 1817

Regidor sisè.

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 82.

1819

Joan Manent i Figueras

Carrer de l'Església

Personal: 4 ll 10 s.

AHS. AMH 904, Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 de juny del any de 1818 y per la cobranza de 1819 original.

1820

Joan Manent i Figueras

Carrer de l'Església

Personal: 4 ll 10 s.

AHS. AMH 904, Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

20 de març de 1821

Maria Bracons, vídua (la vídua de Joan Bracons Escorcell, en realitat és Maria Altalló), associada a l'home bo Damià Sanmiquel, fabricant de cotó, demanda a Joan Manent i Figueras, associat a l'home bo Francesc Manent, el pagament de 7 lliures 7 sous 3 diners, estat d'un compte de cardar i filar cotó. Ha de pagar 3 lliures 7 sous 3 diners. AHS, Llibre de determinacions dels Judicis de Conciliació de l'any 1821, fs. 14-15.

1821

Joan Manent i Figueras

Carrer de l'Església

Personal: 2 ll 10 s.

Original catastro

1823

Joan Manent i Figueras

Carrer de l'Església

Patents: 1 ll. 17 s. 6 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824

Joan Manent i Figueras

Carrer de l'Església

Personal, dos: 5 ll.

Original reparto de catastro arreglat conforme la orde del Sor. Intendent de 26 setembre de 1823...

1825

Joan Manent i Figueras

Carrer de l'Església

Personal, dos: 5 ll.

Original reparto de catastro y personal per lo any 1825

11 de novembre de 1825 a gener de 1826

Diputat del comú

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 82.

1826

Joan Manent i Figueras

Carrer de l'Església

Personal, dos: 5 ll.

Original repartiment del catastro y personal de la vila de Sabadell per lo any 1826

1827

Joan Manent Figueras

Carrer de l'Església

Se treu lo personal del fill per ser aprenent

2 ll. 10 s.

Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any de 1827

AHS, AMH 905

1828

Joan Manent Figueras

Carrer de l'Església

Avui al carrer dels Estricadors

Personal: 5

Utensilis: 12 s. 5 d.

Fogatge: 8 s.

Anotació: lo fill falta

Llibreta per la cobrança del catastro de la vila y terme de Sabadell en lo any de 1828.

1829

Joan Manent Figueras

Carrer del Safareig

Per dos personals: 5 ll.

Original catastro, personal, utensilis, fogatge, fucellers y vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1829, format conforme lo Rl. Decret de 125 juliol del any passar e Instrucció de S. M. aprobada en lo mateix dia.

1829

Joan Manent Figueras

Carrer del Safareig

Per dos personals: 1 ll. 5 s.

Utensilis: 6 s. 9 d.

Fogatge i fusellers: 3 s. 3 d.

Catastro per quartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del S. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829.

1830

Joan Manent Figueras

Carrer de Sant Pere o Estricadors

2 personals i fogatge, 5 lliures 8 sous

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fusellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1830, format a tenor del decret e instrucció de S.M. de 15 juliol de 1828.

1841

Joan Manent y Francisco, hijo  
Carrer de Sant Pau  
Padró de caps de família, 1841

1850, Padró de Veïns

Joan Manent, 71 anys, casat, fabricant, Sabadell  
Rosa Marcet, 65 anys, casada  
Francesc Font, 28 anys, casat, fabricant, Sant Quirze de Terrassa, 4 anys a Sabadell  
Gertrudis Manent Marcet, 26 anys, casada  
Sant Pau, 28

1857

Carrer de Sant Pau

3954	Joan Taló Torres	40	Casat	fabricant
3955	Rosa Manent Marcet	39	Casada	
3956	Francesc d'A. Taló [Manent]	16	Solter	
3957	Eulàlia Taló [Manent]	14	Soltera	
3958	Salvador Taló [Manent]	13	Solter	
3959	Pere Taló [Manent]	1	Solter	
3960	Maria Taló [Manent]	4	Soltera	
3961	Joan Manent Figueras	78	Casat	
3962	Rosa Marcet Falguera	74	Casada	

Cens de Població de 1857

### **Francesc d'Assís Manent Marcet**

Nascut vers 1808.

31 de juliol de 1830

Francesc Manen (sic) Marcet, nascut a Sabadell, fill de Joan i de Rosa, es casa amb Maria Rosa Compte Torres, nascuda a Barcelona, filla de Francesc i de Rosa, a Santa Maria del Mar.

<https://familysearch.org/pal:/MM9.1.1/FFVD-M3T>

06/02/2014

7 d'abril de 1834

Josep Pujalt i Francesc Manent, veïns de Sabadell (no dona oficis), i Joan Esteve, veí de Barcelona (està casat Josep Compte, germana de l'esposa de Manent), formen la societat Francesc Manent i Companyia. La part de perjudicis i utilitats que té Joan Esteve en la fàbrica de pintats amb Joaquim Pigrau, Marià Escuder i Tomàs Estarriol, s'haurà de repartir amb els altres dos socis a parts iguals a proporció del capital. La societat de pintats durarà fins al dia 4 de maig de 1838; de la societat de Sabadell, els socis es podran separar quan voldran. El capital és d'11.500 lliures: Josep Pujalt, 4.000; Joan Esteve, 5.500; Francesc Manent, 2.000. A la fàbrica nomé s'hi podran fer teixits de cotó i en ella hi haurà de viure Francesc Manent, sense pagar lloguer, i percebrà 12 pessetes a la setmana. La casa fàbrica la tenen a la Plana d'en Duran, i tot i que el tros de terra està establert a nom de Josep Pujalt, la fàbrica i el solar és propietat de tots tres. Si Manent vol deixar la fàbrica ha d'avisar amb tres mesos d'antelació, «a fi de buscar una altra persona hàbil e idònea y a gust de tots los socis». Finida la companyia

s'hauran de vendre la casa i els mobles. Joan Esteve portarà la caixa i percebrà una comissió de la quarta part de l'1 per cent (del benefici? de la facturació?).

Francesc Viladot, Manual de 1834, fs. 54-55

La companyia, amb un capital de 12.000 lliures, desemborsat en tres parts iguals per Esteve, Pigrau i Escuder, s'havia constituït davant el notari Marià Barallat el 4 de maig de 1833. Si aquest Estarriol no aportava capital, potser era el tècnic estampador.

1835

Francesc Manent, dit Titas, i Companyia

Carrer Creueta

80 rals

Reparto individual de los 9.138 reales a que asciende el cupo señalado a esta villa en el corriente año por razón del subsidio de comercio... Año de 1835

Joan Manent no surt en aquest document incomplet, on només s'hi relacionen 216 contribuents.

1 d'abril de 1835

La Comunitat de Preveres estableix a Francesc d'A. Manent, fabricant d'indianes de Sabadell, aquell tros de 22 canes 6 pams d'ample i 25 canes de llarg, o fondo, equivalent a 6 casals i mig a la plana d'en Bruguera.

Cada 24 de juny ha de pagar 29 lliures 5 sous.

Ha d'haver edificat en 5 anys amb murs que, com a mínim, han de tenir 30 pams d'alçada sense contar «la monteya y los fonaments» y 8 canes 4 pams de llargada. Com a mínim en aquets cinc anys haurà d'haver una casa i la Comunitat la podrà llogar i amb el lloguer pagarà les pensions.

Manent i els emfiteutes que tindran casa en el que carrer que s'ha d'obrir hauran de costejar proporcionalment la paret mestre de la part de solixent de las casa que volen edificar els cònjuges Grau. També han de fer la paret del capdavall de l'eixida.

Francesc Viladot, Manual de 1835, V, fs. 61-63.

8 de setembre de 1835

Josep Pujalt, Francesc Manent i Joan Esteve, els dos primers veïns de Sabadell i el segon de Barcelona, no es donen oficis, han acordat separar-se amistosament i s'han repartit entre ells els capitals i efectes existents en la fàbrica, de l'edifici, de la qual, junt amb els mobles se n'ha encarregat Josep Pujalt per 4.000 lliures de son capital. Anul·len l'escriptura de societat i Manent i Esteve renuncien a tots els drets i queden satisfets del valor donat de 4.000 lliures a la casa fàbrica amb els seus mobles.

Francesc Viladot, Manual de 1835, f. 114

1837

Sabadell, 26 d'octubre de 1837.

Pasaporte a Francisco de Asís Manent, casado, fabricante de algodón, natural de Sabadell, para ir a Reus a sus diligencias y en virtud de no tener documento para hacerle fianza le hace su hermano Francisco Manent, tejedor de algodón.

Registre de fiances de passaports i passis de radi 19/6/1836-10/3/1839. AHS AMH 1676 A Reus hi té un cunyat, Josep Esteve (del mateix cognom que el soci), veure testament de 1842.

1837

Carrer de Sant Pau

Francisco Manent y Marcet  
Total 108 rals billó  
AMH 909, Subsidi de Comerç i Indústria, any 1837

1838  
Francisco Manent y Marcet  
Carrer del Safareig (és Sant Pau, també hi ha Valentí Casas i Josep Crespí i Cia.)  
36 rals  
Reparto del Subsidi de Comers del Any 1838

1838/1839  
Manent, Francesc  
Carrer de Sant Pau  
66 telers  
Llista de tots los individuos que han de ser compresos en lo pago del subsidi industrial y de comers tan per la mitja anualitat de procsim passat any de 1838 com per la anualitat entera del corrent any de 1839

11 de gener de 1842  
Marià Fontanet, hisendat i fabricant de drap de Sabadell, arrenda a Francesc [d'A.] Manent, fabricant de teixits de cotó, veí de la ciutat de Barcelona, durant cinc anys, que comencen a córrer l'1 de gener, la meitat de la part de ponent del molí d'en Fontanet i mitja quartera de terra, és a dir, tot el que ocupava Pere Turull, fabricant de drap. L'arrendador gastarà en aquest any 500 lliures en la recomposició de tot el sobre de dit molí i cada any 50 lliures en la conservació. L'arrendatari no hi podrà posar telers mecànics sense permís de l'arrendador. Preu anual 1.050 lliures. Cinc anys. 5.250 lliures.  
Francesc Viladot, Manual de 1842, fs. 24-25.

6 d'abril de 1842  
Francesc [d'A.] Manent, fabricant de teixits de cotó de Barcelona, sotsarrenda el lloguer del molí a Joaquim Català, fabricant de filats de cotó, veí de Sabadell, per 4 anys i 8 mesos, a partir de l'1 de maig, per un valor total de 6.066 lliures 13 sous i 4 diners. És a dir a 1.300 lliures cada any. Manent hi guanya 1.166 lls. 13s. 4 d. No està clar que hi guanyi tant si ha fet la inversió de 500 lliures.  
Francesc Viladot, Manual de 1842, f. 90.

8 d'agost de 1842  
Domènec Campdepadrós flequer de Sabadell signa debitori per 500 lliures, sense interès, a Francesc [d'A.] Manent, fabricant de teixits de cotó de Barcelona, i hipoteca una casa d'un casal al carrer de Sant Cugat i un tros de terra de quatre casals per edificar al carrer de Montserrat. Campdepadrós ha de tornar les 500 lliures en un any.  
Francesc Viladot, Manual de 1842, f. 196

15 d'octubre de 1842  
En el sobre: Testament (clos) de Francesc [d'A.] Manent Marcet, comerciant, natural de la vila de Sabadell i habitant a Barcelona.  
En el text del testament: Francesc [d'A.] Manent Marcet, fabricant de teixits de cotó. Casat amb Maria Rosa Compte amb la que no ha tingut fills. Fill de Joan Manent

Figueras, també fabricant de teixits de cotó de Sabadell, i de Rosa Marcet, cònjuges, vivents.

Marmessors: la muller; Francesc [de P.] Manent Marcet (es diu igual que ell), fabricant de teixits de cotó de Sabadell, mon germà; Josep Esteve, adobador de pells, habitant a Reus, mon cunyat.

A la muller, «en recompensa dels bons serveys que de ella tinch rebuts y en abant espero rebre y en paga y satisfacció dels treballs que ha fet a favor de ma casa», 7 pessetes cada dia pagadores per mensualitats anticipades mentre visqui, tant si es manté vídua com si es torna a casar.

Al pares, 3 pessetes cada dia mentre visquin. Si un mor, 1,5 pessetes al sobrevivent. Tot per mesades avançades.

Aquests vitalicis «vull se paguen religiosament com està dit dels productes y rendas anuals de mos béns, però per ningun terme del capital o valor de ells, pues que no vull sian venuts ni rebaixats y que passen integros a mos germans y cuñats y después de estos a sos respectius fills y nebots meus», de manera que si les rendes no són suficients es rebaixin els vitalicis als pares i esposa, per cada part que es rebaixi als pares, el doble a l'esposa.

De les rendes i productes dels seus béns, vull que tot l'excés o sobrant «sia invertit y gastat en instruir y enseñar a mos nebots y nebotas tant de la part de Manent com de la de Compte y en especial a Joan Batlle y Manent que se troba fallat de las paraulas o mut y cualsevol altre que se troba fallat de la paraula o mut y cualsevol altre que se trobés en igual cas o impossibilitat, pues estos vull que sian preferits en rebre instrucció als demés nebots meus».

Hereus universals: Francesc i Pere Manent, fabricant de teixits de cotó de la vila de Sabadell, mos germans; Esperança Manent, muller de Salvador Batlle, mestre de cases de Sabadell, germana; Rosa Manent, muller de Josep Taló, teixidor de cotó de Sabadell, germana; Gertrudis i Francesca Manent Marcet, germanes solteres, veïnes de Sabadell; les cunyades: Josepa Compte, muller de Joan Esteve, comerciant de Barcelona; Francesca Compte, muller de Josep Esteve, adobador de pells, de Reus; Maria Compte, vídua de Carles Peig, fabricant de teixits de cotó de Sabadell; Josepa Esteve Compte, neboda, filla de Paula Compte, difunta, muller que fou del dit Joan Esteve (és a dir, es va casar successivament amb dues germanes).

L'herència serà administrada pels marmessors mentre visquin els pares i l'esposa. Després es repartiran els béns als hereus universals.

Signat, molt bé, a Sabadell. La signatura és la del que tinc reproducció: Francesch.

AHS, Francesc Viladot, testaments closos, E 410/5

21 d'octubre de 1842

Teresa Pla i l'hereu Pere Altayó Pla, comerciant, veí de Barcelona, per atendre als negocis mercantils de Pere Altayó Pla, signen debitori de 2.500 duros a Joan Esteve i a Francesc d'A. Manent, comerciants, veïns de Barcelona.

AHPB, Joan Oller Quintana

El 1849 encara ho devien: veure Joan Altalló Mitjans

13 de novembre de 1842

Francesc [d'A.] Manent, fabricant de teixits de cotó, veí de Barcelona, signa àpoca a Domènec Campdepadrós, flequer de Sabadell de 500 lliures, corresponents al debitori signat per Campdepadrós a favor de l'atorgant el 8 d'agost.

Francesc Viladot, Manual de 1842, f. 277.



1844

Francesc [d'A.] Manent, fabricant de cotó, carrer de Sant Pau, 360 rals.

Francisco [de P.] Manent, fabricant de cotó, carrer de les Planes, 143 rals.

Reparto general de la contribució del subsidi industrial y de comers del any 1844

31 de juliol de 1845

Marià Fontanet Salas, hisendat de Sabadell, estableix a Francesc [d'A.] Manent, comerciant, veí de Barcelona, una peça equivalent a 16 casals i  $\frac{3}{4}$ , de 27 canes d'ample, per sol ixent; de 56 canes de llarg per la part de migdia; 27 canes per la de ponent; i 51 canes i 6,5 pams per la de tramuntana. Es troba al carrer de Sant Pau. A migdia afronta amb el carrer de les Planes i a ponent amb el carrer de Sant Pau. Ha de pagar una paret feta per Fontanet, construir abans de 5 anys, pagar un cens d'una tassa d'aigua i una entrada de 1.675 lliures en cinc pagues anuals de 335 lliures.

Camil Mimó, Manual de 1845, fs. 316-317

Telers manuals declarats pels germans Manent Marcet a Sabadell

	Manent, Francesc d'A.	Manent, Francesc de P.	Manent, Pere
1838/1839	66		
1846	s.d.	s.d.	s.d.
1849	20	18 (9/9)	6
1850	50 (35/15)	48 (39/9)	22 (18/4)
1853		40	60*
1854		70	88
1856		48	24
1858		70 (x/70)	
1859		70 (x/70)	
1862		70 (x/70)	
1878		38 (x/38)**	
1879		38 (x/38)	
1880		38 (x/38)	
1881		38 (x/38)	
1882			38(x/38)

(majors/menors)

Contribució Industrial, matrícula.

\* El 1853 Pere També paga per dues cavalleries de transport en us propi.

\*\*El 1878 a nom de Ramon Vicens Carné, a la mateixa adreça: carrer del Sol.

1849

Francesc d'Asís Manent ocupava la desena posició en el rànquing de la contribució territorial de Sabadell amb una riquesa de 7.465 rals.

18 de juliol de 1849

Francesc Font despatxarà aviat 40 homes i 40 dones perquè els seu principal, Francesc d'A. Manent ja no pot facilitar-li més cotó filat ni més diners pels jornals.

“Parte” al Cap Polític

AHS, Copiador d'oficis, f. 136

1853

No surt entre els 20 primers

16 de novembre de 1862

Francesc d'Assís Manén (sic), fabricant d'indianes (sic), natural de Sabadell i veí de Barcelona, casat, 55 anys d'edat (nascut, per tant, c. 1807), ven a Josep Bagà Nisa, manyà, natural de Torà i veí de Sabadell, dos cases amb pati, d'ample 48 pams i de llarg 200 al carrer de Sant Pau.

Bagà te dos anys per pagar, amb un interès del 6% anual, i ho ha de fer en dos anys en quatre mitges anualitats avançades. Bagà es fa càrrec de tots els pagaments emfitèutics. El preu de la venda és 1.100 duros

Francesc Viladot, Manual de 1862, II, fs. 747-750.

1864

Francesc [d'A.] Manent ocupa el 15è lloc en el rànquing de la contribució territorial de Sabadell amb una riquesa de 12.402 rals.

1874

No surt entre els 30 primers de la territorial

1884

No surt entre els 41 primers de la territorial

1893

No surt entre els 32 primers de la territorial

1899

No surt entre els 20 primers de la territorial

Empreses on participa Francesc d'A. Manent

Manent, Fco. (y Cia.), 1834-... Sabadell

Pujol, Santiago (y Cia.), 1845-1850: filatura. Barcelona. Amb el capital compren la fàbrica de Jose Verde y Cia. (con todos sus enseres).

Manent y Carrió (y Cia.), 1851-1863 y ¿?. Filats i teixits de cotó. Gràcia.

El 1850 comptava amb 2.760 fusos de filar de mule-jenny y 240 fusos de tòrçer: Arxiu FTN, document de la Junta de Fàbriques, citat per Albert Garcia Balañà.

Manent, Fco. de Assís (y Cia.), 1851-1862 . Filatura a Rocafort. El 1862 passa a ser Mariano Regordosa Casas y Cia. Manent continua essent soci.

Francesc d'A. Manent tenia una fàbrica pròpia al carrer d'Amàlia de Barcelona i també un establiment de compra-venda de gèneres de cotó. Ambdós s'esmenten en documents notariais el 1856.

Joan Prat Lagarriga [Solosona 1821-Sabadell 1895] es va casar amb Francesca Manent Marcet. Josep Prat Lagarriga, ajudat pel seu cunyat Francesc d'A. Manent Marcet, cotoner a Barcelona, va fundar l'empresa a mitjans del segle XIX [Afirmació tretada de Bracons L'enciclopèdia. Versió 2, desembre 2005, entrada Bracons Prat]. La biografia «oficial» de Josep Prat Lagarriga no diu res d'això [*Personalidades eminentes de la industria textil española*, p. 295]

Cens de 1857

Carrer de les Planes

3502	Josep Prat Lagarriga	37	casat	fabricant
3503	Francesca Manen Marcet	30	casada	
3504	Maria Prat Manen	6	soltera	
3505	Esperança Prat Manen	3	soltera	
3506	Emília Prat Manen	1	soltera	

Cens de població de 1857

### **Francesc d'A. Manent, comerciant de teixits a Barcelona**

1854, almacenistas de paños. Alta San Pedro, 16. 3.339 rals. ACA 1-17489

1856, almacenistas de tejidos de lana, hilo, seda y algodón. Tarifa 1ª. Alta S. Pedro, 16. 4.086,51 rals. ACA 1-12592.

1856, mercader de tejidos. Tarifa 1ª. Alta S. Pedro, 34. 2591, 12 rals. ACA 1-12592. (Error? No seria Francesc de P.? Anotació: Fran<sup>co</sup> de Asís)

1875-1876, vendedores por cuenta propia o en comisión al por mayor y menor o al por menor solamente de tejidos e hilados de lana, estambre, seda, algodón, lino, etc. Clase 1ª, nº 9, tarifa 1ª. Alta S. Pedro 53. 2.184,25 ptes. ACA 1-12686. (L'anotació és molt clara: Francisco de Asís).

### **Línia de Francesc de P. Manent fins colònia Manent**

Els dos Francesc Manent Marcet.

L'altre germà és Francesc [de Paula] Manent Marcet, nascut vers 1814. Els dos viuen encara a Sabadell el 1826. El 1842 el Francesc d'Assis viu a Barcelona i l'altra encara viu a Sabadell.

Ambdós faran carrera com a industrials cotoners a Barcelona i a altres llocs, però ignoro si coparticipant en la mateixa empresa. La informació empresarial sobre Francesc d'A. Manent Marcet s'estronca el 1863.

30 de setembre de 1845

Marià Fontanet Salas, hisendat de Sabadell, estableix a Francesc [de P.] Manent, fabricant de teixits de cotó de Sabadell, una peça de 10 canes i 4 pams d'ample, per sol ixent i 13 canes 3 pams per la de ponent; i de llarg de sol ixent a ponent 32 canes 1 pams. Es troba al carrer del Sol. A sol ixent afronta amb el carrer del Sol; a migdia amb honors de Jaume i Fèlix Viñas, part amb Pòlit Ustri i part amb Francesc Manent, a ponent i tramuntana amb honors de Marià Fontanet. Ha de pagar una paret feta per Fontanet, construir abans de 5 anys, pagar un cens d'una tassa d'aigua i una entrada de 546 lliures 17 sous i 6 diners en cinc pagues anuals de 109 lliures 7 sous i 6 diners.

L'abreviatura de Francesc en el text i a la signatura és Fran<sup>co</sup>, mentre que la peça de terra llinda amb honors de Fran<sup>ch</sup> Manent a ponent. La signatura sembla diferent i també signa Fran<sup>co</sup>.

Camil Mimó, Manual de 1845, fs. 383-384.

18 de juliol de 1849

S'ha presentat Francesc de Paula Manent, fabricant de teixit fi en cru, i m'ha dit que ha de despatxar 60 homes i 20 dones "por hallarse exhausto de recursos y habersele

suspendido las demandas que le tenían hechas por efecto del vejamen de que van a aquedar afectados los géneros con la reforma de aranceles”

“Parte” al Cap Polític

AHS, AMH, Extracte d’oficis de sortida, f. 136

1850, Padró de Veïns

Sol, [s/n]

Francesc de P. Manent, 36, casat, fabricant de cotó, Sabadell

Margarida Llonch, 30, casada, Sabadell

Leopoldo Manent Llonch, 7, Sabadell

Antoni Manent Llonch, 5, Sabadell

Rafael Manent Llonch, 3 dies, Sabadell

Antònia Manent Llonch, 13, Sabadell

Rosa Manent Llonch, 8, Sabadell

Esperança Manent Llonch, 2, Sabadell

Trasladados a Barcelona

Padró de Veïns 1850, Barri II, f. 289

1854

Núm. 254. Mercader de tejidos. Alta S. Pedro, 34. Paga 2.003 rals. ACA 1-17489

24 de març de 1855

L’alcalde escriu a Francesc de P. Manent per tal que vingui a Sabadell “al efecto de poder arreglar buenamente la discordia que tiene su encargado con los operarios, pues de lo contrario se dará parte al Sr. Gobernador de la Provincia...” L’encarregat es diu Ramon Vicens.

AHS, Copiador de oficios, f. 267

Manent acaba tancant la fàbrica; AHS, expedient. 1 d’abril de 1855.

1862

Almacenista de tejidos. Alta S. Pedro, 34. Paga 4.070,40 rals. ACA 1-12612

1876-1877

Núm. 131. Vendedores por cuenta propia o en comisión al por mayor y menor o al por mayor solamente de tejidos de lana, estambre, seda, algodón, lino, etc. Clase 1 nº 9 Tarifa 1ª. Alta S. Pedro, 53. 1.931,75 ptes. ACA, 1-12695

1878-1879

Núm. 160. Vendedores por cuenta propia o en comisión al por mayor y menor o al por mayor solamente de tejidos de lana, estambre, seda, algodón, lino, etc. Clase 1 nº 9 Tarifa 1ª. Alta S. Pedro, 53. 2.226 ptes. ACA, 1-12713.

El 1889 Francesc Rivière Bonneton pren en lloguer un despatx i magatzem a la Ronda de Sant Pere a Francesc Carreras Candi i la família es trasllada a viure en un pis del mateix edifici. En el veïnatge coneixen a la família de Francisco de P. Manén Marcet (p. 83). A la nota 110 (p. 113): Antònia Manén Llonch, filla de Francesc de P. Manén, es va casar amb Carles Massana; la filla d’aquests, Margarida Massana Manén, es va casar amb el seu oncle, Pere Manén Llonch. I la filla d’ambdós, Antònia Manén Massana, es va casar amb Francisco Rivière Chavany. Els Manén tenien Manufacturas Manén S.A.,

amb fàbrica a Navàs, prop de Puigreig. La fàbrica s'havia inaugurat el 1901 quan girava a nom de Massana, Llibre y Vilaseca, Sucesores de Pedro Manén. En enviudar de Pere Manén Llonch, Margarida Massana s'havia casar amb Antoni Llibre Mora. En morir aquest el 1904, la societat es va anomenar Massana y Vilaseca, sucesores de Pedro Manén. Paloma Fernández Pérez, *Historia de Moreda (1879-2004) y Rivière (1854-2004). Un siglo y medio de tréfilería en España*, Barcelona, MRT Moreda-Rivière Tréfilerías S.A., 2004.

La fàbrica de Navàs era cal Riera o colònia Manent. Documentada des de 1890. La societat anònima es deia Massana, Vilaseca, Manent i Llibre. Rosa Serra, *Colònies tèxtils de Catalunya*, Fundació Caixa de Manresa-Angle Editorial, Manresa, 2000, p. 293

El violinista Joan Manén Planas (Barcelona 1883-1971) és descendent d'aquests Manent. Té unes memòries publicades.

### **Pere Manent Marcet**

15 de juny de 1849

La fàbrica de Pere Manent ha de despatxar 26 obrers i 8 dones per manca de recursos i per suspensió de comandes.

Ofici al Cap Polític

AHS, AMH, extracte d'oficis de sortida, f. 132.

**Mimó Gual, Pau** (Sabadell c. 1780-c.1846)

Fabricant d'indianes, 1802, 1819, 1829

Teixidor s.e. 1800, 1824, 1826, 1846

Músic, 1815

Fill de Francesc Mimó, paraire, (a) Mimonet

Cunyat de Pere Estop Sastre

1771

Francesc Mimó, cardador, llogater a la placeta de Sant Roc

Cadastre

25 de juny de 1779

Testament de Joan Gual Solina, paraire de Sabadell, fill d'Agustí Gual, paraire de dita vila, i de Maria Solina, difunts.

Marmessors: el seu germà Feliu, prevere beneficiat de la parròquia; Josep Gual, fill, paraire; Francesc Mimó, gendre, paraire; Francesc Piulats, comerciant.

A la filla Maria Gual Sayol, esposa de Francesc Mimó, li deixa la meitat de la casa que es va reservar en la concòrdia amb el seu fill Josep (Joan Mimó, 20 de febrer de 1775). En cas de collació de matrimoni ha de donar als néts, Pau i Antònia, 10 lliures. I també li dona a Maria tots els fruits de la vinya l'any en que moriré.

«...respecte de no haver complert lo dit Josep, fill meu y marmessor predit ab lo respecte y veneració me devia com de fill a un pare toca y pertany, vull li sie donat solament per lo hereu avall escrit una lliura barcelonesa».

Fa hereva universal a la filla Maria Gual Sayol. A aquesta la substitueix el fill Josep Mimó Gual.

El testament es signa al convent dels Caputxins.

Fèlix Gay Bruguera, Manual 1779, fs. 40-42

7 de setembre de 1782

Joan Gual i Francesc Mimó, ambdós paraires de Sabadell, atorguen poders a Segimon Molist, notari reial i causídic de Barcelona.

No saben signar.

Joan Mimó, Manual de 1782, f. 224-225.

24 d'octubre de 1784

Francesc Mimó, vidu, paraire, fill de Francesc Mimó, traginer, i de Josepa Torras, cònjuges, difunts, es casa amb Rosa Fadó, donzella, filla de Geroni Fadó, pagès de Sabadell, i d'Eulàlia Fogueras, difunts.

Bernat Fadó, germà de Rosa li dona 60 lliures, dues caixes usades amb panys i claus, amb robes i apèndixs i dos vestits: un de borata amb gipó de durantes i altre d'escot amb gipó corresponent.

Francesc Mimó fa creix de 20 lliures.

Només sap signar Bernat Fadó

Joan Mimó, Manual de 1784, fs. 264-266

1800

Francesc Mimó

Carrer de l'Església

Paga 10 lliures de real

Paga 2 lliures 10 sous de personal  
Josep Mimó Gual (dit Piu)  
Sense casa pròpia  
Paga 2 lliures 10 sous de personal  
Pau Mimó [Gual], teixidor, fill de Francesc  
Sense casa pròpia  
Paga 2 lliures 10 sous de personal  
Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

1800  
Francesc Mimó  
Carrer de l'Església  
10/16 viña 2<sup>a</sup> calidad 9 sous 4 2/4 diners  
8/16 erm 1 diner  
Personal: 2 lliures 10 sous  
Total: 2 lliures 19 sous 5 2/4 diners  
Catastro de Sebadell 1800. Catastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per procedir a la cobransa.

14 de desembre de 1802  
Pau Mimó, fabricant d'indianes, fill de Francesc i de Maria Gual, cònjuges, amb Esperança Estop, filla de Jaume i de Maria Sastre, cònjuges. Parròquia de Sabadell.  
ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol. 166, f. 81.  
En la relació de 1794, Jaume Estop, dit Jaumetó (Veure Pere Estop Sastre)

1814  
Pau Mimó  
Carrer de la Salut  
Personal: 2 lliures 10 sous  
Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814  
Pau Mimó  
Carrer de la Salut  
Industrial: 32 rals de billó  
Contribució Reial de 1814

1815:  
Pau Mimó, músic  
Carrer de la Salut  
Només paga fogatge  
Cobransa el Real Catastro Personal Fogatje y Fosellers del Any 1815

9 de febrer de 1819  
Feliu Palmés Moragas, natural de Sabadell i veí de Vic, nomena procurador a Pau Mimó Gual, fabricant d'indianes de Sabadell.  
Joan Mimó, Manual de 1819 V, f. 17

Al carrer de la Salut ja no apareix en els cadastres de 1816, 1819 i 1820. En els de 1819 i 1820 no apareix enlloc.

1823

Pau Mimó

Carrer de la Salut

Patents: 2 ll. 8 s. 9 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824

Salut, 7

Pau Mimó, teixidor, 44 anys. Nascut vers 1780

Casat amb Esperança Estop.

L'hereu, Pau Mimó Estop té només 2 anys

Viu amb ells, el gendre Fidel Bosch, també teixidor. Casats joveníssims: 18-17 anys.

1824, Padró de veïns

1826

C/ Salut

També teixidor.

Fulls del padró de veïns

1826

Pau Mimó

Carrer de la Creueta

Personal: 2 ll. 10 s.

Original repartiment del Catastro y Personal de la vila de Sabadell per lo any 1826

AHS, AMH 905

1827

Pau Mimó

Carrer de la Creueta

Personal: 2 ll. 10 s.

Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1827

1828

Pau Mimó

Carrer de la Creueta

Personal: 2 ll. 10 s.

Original catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1828

1829

Pau Mimó

Carrer de la Creueta

Personal: 2 ll. 10 s.

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fucellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any 1829, format conforme lo Rl. Decret de 15 juliol del any passat e Instrucció de S. M. aprobada en lo mateix dia. AHS, AMH 905.



22 de març de 1829

Pau Mimó Gual, teixidor d'indianes de Sabadell, atorga poder a Joan Cantarell, notari causídic i reial de la ciutat de Barcelona, a Jaume Oliva i a Josep Maria Casades, practicants en dita facultat, per anar a tribunals.

Ramon Mimó, Manual de 1829, f. 70.

20 de maig de 1829

Domènec Viñas Illa, mestre de cases, signa àpoca a Pau Mimó Gual, fabricant d'indianes, que li ha pagat 53 lliures 17 sous pels treballs i materials emprats l'any 1808 i següents (1808-1827) a la casa que dit Mimó habitava, propietat de Pere Pau Casals, veí de Barcelona, situada al carrer de la Salut.

«Primo en mil vuyt cents vuit per assentar lo bastiment de la porta del cuarto sobre la cuadra de las màquines y lo bastiment de una de las dos finestras del mateix cuarto: tres lliuras».

«Item en setembre de mil vuyt cents vint y quatre per la paret de muralla que es va pujar en la part del regarot : vint y cinc lliuras» (el reguerot és l'actual carrer Lluna). La casa fa cantonada amb Lluna.

«Item en mit vuyt cents vint y set per posar un guardarrodas al cantó de la mateixa casa, adobar la cantonada, per un tros de la paret de la exida y adobar lo carrer de orde del Ajuntament: cinch lliuras, dotze sou y sis duros».

Ramon Mimó, Manual de 1829, fs. 138-139.

1841

Pau Mimó, carrer de Les Comèdies

Padró de caps de família, 1841

11 de febrer de 1846

Testament de Pau Mimó Gual, teixidor, veí de Sabadell, marit en terceres noces de Josepa Duran; en primeres d'Esperança Estop; i en segones de Marianna Ustrell. Fill de Francesc Mimó, paraire, i de Maria Gual, difunts.

Marmessors: Fidel Bosch, teixidor, gendre; Josep Fonoll, fuster (havia compartit casa el 1826).

3 pessetes pels presoners, vídues i demás persones que han patit les últimes guerres.

Ja va dotar les filles i ara deixa 10 rals a Maria Mimó Estop, esposa de Fidel Bosch, teixidor; i la mateixa quantitat a Maria dels Dolors Mimó Estop, muller de Pau Font, bracer de Sant Quirze.

Hereu universal: Pau Mimó Estop.

Pau Mimó Gual sap signar.

Francesc Viladot, Manual, 1846, f. 30

1847

Pau Mimó i Estop, paraire, i Vicenta Figueras, veïns de Sabadell, reconeixen haver rebut de Jaume Figueras, pagès de Sant Vicenç de Jonqueres, sogre i pare respectius, 200 lliures, una calaixera amb les seves robes i vestits, el qual va prometre a la seva filla en cas de contraure matrimoni.

Camil Mimó, Manual de 1847, f. 256.

1850, Padró de veïns

Carrer Comèdies, 9, 1º

Pau Mimó [Estop], 28 anys, casat, fabricant, nat a Sabadell.

Vicenta Figueras, 28 anys, casada, nada a Jonqueres, tres anys de residència a Sabadell  
Aquest Pau Mimó no apareix a les contribucions cotoneres ni llaneres.

1850, Padró de veïns

Sant Jaume, 23

Fidel Bosch, 46 (hauria de ser 48), casat, fabricant (cotó), tots naturals de Sabadell

Maria Mimó, 46, casada,

Pau Bosch Mimó, 21, solter

Vicenç Bosch Mimó, 20, solter

Joan Bosch Mimó, 17, solter

Josep Bosch Mimó, 16, solter

Gaspar Bosch Mimó, 15, solter

Telers cotoners, declarats per Fidel Bosch

1839 no hi figura.

	Telers majors	Telers menors	Total telers
1846	6	22	28
1849		16	16
1850		60	60

A partir de 1853 ja no hi figura

1857

Carrer Jardí

7183 Mimó Estop, Pau, 35, casat, sense ofici consignat

7184 Artigas Alsina, Josep, 9, solter

7185 Mimó Figueras, Pau, 4, solter

7186 Figueras, Vicenta, 35, casada

7187 Mimó Figueras, Concepció, 2, soltera

AHS, Cens de Població de 1857, barri tercer, pàgina 243

El 7188 és Joan Sallarès Marra

No surt a l'amirallamiento de 1853

.....  
21 de juny de 1793

L'hereu, Josep Mimó Gual, jove paraire, es casa amb Maria Pujolà, filla de Joan Pujolà, mestre de carros, vivent, i Paula Guitet, difunta. La mare, Maria Gual, és difunta.

Els Pujolà doten la filla amb 75 lliures, dues caixes d'àlber amb panys i claus i tres vestits: un de mig carrodeoro, altre de faisó i altre d'escot negre, amb els gipons corresponents, dos llençols, quatre eixugamans, quatre tovallons, dues tovalles, dues coxineres, dotze camises de bri (sis amb mànegues de tela i sis amb mànegues de bri). A lliurar el dia de la boda.

Josep Mimó fa creix de 37 lliures 10 sous.

Josep Mimó Gual sap signar.

Joan Mimó Turull, Manual 1793, V, f. 126-127.

Joan Grau Solina, paraire, professa a la Confraria de Maria Santíssima dels Dolors el 3 de setembre de 1752

Francesc Mimó, paraire, professa el 14 de maig de 1780

D'aquí vindrà Dídac Mimó Pujolà.

.....  
13 d'abril de 1815

Pau Mimó Pasqual, teixidor d'indianes, habitant a Sabadell; Maria Mimó, esposa de Pere Peig, i Esperança Mimó, muller de Jaume París, teixidors d'indianes, naturals de Sabadell i d'alguns temps a esta part domiciliats a Barcelona; per satisfer deutes contrets per Josep Mimó, traginer, difunt pare, i acudir a nostres urgències i necessitats, venen un casa amb pati al carrer del Safareig a Josep Giralt Borguñó, comerciant de Sabadell, cantonera al camí que va a Sant Pau de Riusec. El pare va morir sense testar. Preu 725 lliures. La casa li fou establerta el 12 de setembre de 1787 (notari Josep Ribas Granés de Barcelona)

Pau Mimó sap signar

Manual Joan Mimó, 1815 V, fs. 33-34.

El 1794 en Josep Mimó, traginer, estava domiciliat al carrer del Safareig.

**Paloma Llorens, Salvador** (c. 1797-c. 1852)

Moliner, 1818

Fabricant de cotó, doc. 1820

Teixidor, 1824 i 1826

Teixidor de llana, 1824

Botiguer, 1838

Botiguer de queviures 1852

L'hem de considerar hereu. No consta cap altre Paloma.

1771

Cap Paloma en el Cadastre.

1794

Anton Paloma, bracer, al carrer del Safareig.

1800

Anton Paloma

Carrer del Safareig

Paga de real: 1 lliura 10 sous 9 diners

Paga de personal: 2 lliures 10 diners

Cadastre de 1800

1814

Anton Paloma

«abecedari»

Territorial: 41,02 rs.

Contribució Reial de 1814

1814

Magdalena Paloma (Llorens)

Pedregar

Real: 1 lliura 10 sous 9 diners

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

28 de gener de 1818

Salvador Paloma, moliner, fill d'Anton i de Magdalena Llorens, cònjuges, amb Maria Teresa Lluch, filla de Domènec Lluch [Pont] i d'Eulàlia Cler[ch], cònjuges. Parròquia de Sabadell.

Paguen 8 sous.

Segon matrimoni de Teresa Lluch

ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol. 174, f. 238.

1819

Salvador Paloma

Carrer de Sant Jaume

Real: 2 ll. 6 s.

Personal: 2 ll. 10 s.

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 de juny de 1818 y per la cobranza de 1819 original.

1820

Salvador Paloma

Carrer de Sant Jaume

Real: 2 ll. 6 s. 1 d.

Personal: 2 ll. 10 s.

Quadern o Llibreta del Catastro u Contribució per lo any de 1820, arreglat per lo catastro vell y personal ab lo augment de 50 p% segons las ordenes comunicadas

1821

Salvador Paloma

Horta Novella

Real i personal: 3 ll. 18 s. 9 d.

Original Catastro y Personals de la vila de Sabadell y son terme per lo any econòmic de 1821...

1823

Salvador Paloma

Sant Jaume

Patents: 11 s. 3 d.

Real: 2 ll. 3 s.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824

5 de juny de 1824

Salvador Paloma, Joan Gamell, Ramon Marquès, Serafí Vidal, Jaume Manent i Ramon Serra, oficials (mancebos) teixidors de llana, a instàncies del Gremi de Teixidors, han estat obligats per providència de la Junta de Comerç de Barcelona, a agremiar-se o passar-se de mestres. Responen que si bé cap oficial pot tenir obrador propi, sense ser mestre, ells si que poden treballar com a operaris jornalers pels fabricants. I és el cas que així ho fan. No poden permetre's fer cap desemborsament per passar la mestria i els fabricants estan contents dels seus teixits. L'argument legal es basa en les ordenances dels fabricants de 1769. No signen, en dona fe el notari.

Ramon Mimó, Manual 1824, f. 275-276

1824

Salvador Paloma

Horta Novella

Real: 1 ll. 8 s. 9 d.

Personal: 2 ll. 10 s.

Original reparto de catastro arreglat conforme la orde del Sor. Intendent

Id. 1825

Id. 1826

Id. 1827

1824

No hi cap altre Paloma al padró de veïns. Per tant, l'hem de suposar hereu. A les matrícules industrials dels primers anys de la dècada de 1850 surt un Baltasar Paloma, moliner.

Teixidor

C/Horta Novella, 1.  
Padró de veïns de 1824, f. 26 v.

1826  
Horta Novella  
Teixidor  
Fulls del padró de veïns de 1826

1828  
Salvador Paloma  
Horta Novella  
Real: 1 ll.  
Personal: 2 ll. 10 s.  
Original catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1828.

1829  
Horta Novella  
Salvador Paloma, dit Gité  
Real: 5 sous  
Personal: 12 sous 6 diners  
Utensilis: 4 sous 6 diners  
Fogatge: 2 sous 3 diners  
Catastro per cuartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del Sr. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829. AMH, 905.

1838  
Salvador Paloma, tender, paga 64 rs.  
C/ Sant Cugat  
AHS, Llista de tots los individuos que han de ser compresos en lo pago del subsidi industrial y de comers per lo que especta al any procsim passat de 1838 y actual de 1839  
AHS, Reparto que han efectuat los Señors Comissionats per lo cobro del Subsidi Industrial y de Comers tan per la mitja anualitat de procsim passat any de 1838 com per la anualitat entera del corrent any de 1839

1840  
Sant Cugat  
Salvador Paloma  
Real: 3 rs 6 ms  
Personal: 26 rs 21 ms  
Utensilis: 1 rs 2 ms  
10 p %: 3 rs  
Rondes: 8 ms  
Original Catastro, Personal y utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell...1840  
AHS, AMH 907

1841  
Sant Cugat, 51  
Salvador Paloma i Josep, fill  
Padró de caps de família, 1841

Padró de 1850

Carrer de Sant Cugat, 22

Consta amb 52 anys com teixidor de llana.

L'esposa Cristina Escubairó, 50 anys, natural de Barcelona, 48 anys de residència a Sabadell.

Salvador té dues filles, Narcisa, 19 anys, i Teresa, 14 anys, de la primera dona.

El fill, Josep, 32 anys, també teixidor de llana, casat amb Àngela Illa, de Sentmenat, 24 anys (22 a Sabadell), i tenen dos fills, Francesca de 7 anys i Baltasar de 5.

29 de novembre de 1852

Salvador Paloma, botiguer de queviures, natural i veí de Sabadell, fill d'Anton Paloma, pagès que fou de Sabadell, i de Magdalena Llorens, difunts. Detingut en el llit de malaltia, però amb tot l'enteniment.

Marmessors: Sebastià Clos, teixidor de llana, i Joan Utesà, fabricant de drap.

Lliura a les seves filles Narcisa i Teresa Paloma Lluch 50 lliures, un vestit negre, tres camises, dos llençols i unes estovalles el dia que contraguin matrimoni.

Llega a Cristina Escubeyró, la seva actual muller, que sigui mantinguda en la casa per l'hereu. I que si s'hagués de separar li pagui 60 lliures, les mateixes que aportà en dot al matrimoni, tot i que no va firmar àpoca.

L'hereu és Josep Paloma Lluch.

Ho atorga en la seva casa del carrer de Sant Cugat. Salvador Paloma no sap escriure.

Francesc Viladot, Manual de 1852, fs. 747-749

1853, núm. 846

Salvador Paloma, casa al carrer de Sant Cugat, 22 (320 rs producte i 240 rs imposable).

El 1857 passa a Mariàngela Gambús.

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos.

1853

José Paloma

Sant Cugat

tienda de bacalao, quota 90 rs. billó

AMH, 909, Contribució industrial i de comerç, matrícula.

1854

José Paloma

Sant Cugat

tienda de bacalao, quota 98 rs. billó

AMH, 909, Contribució industrial i de comerç, matrícula.

.....  
Orígens de Teresa Lluch

26 de juny de 1806

Capítols matrimonials entre Josep Aymamí Morros, rajoler, fill de Josep Aymamí, bracer del lloc de Murta (bisbat de Tarragona), vivent, i Teresa Morros, cònjuge, difunta, i Teresa Lluch Clerch, filla de Domènec, rajoler de Sabadell, i Eulàlia, cònjuges vivents.

Domènec Lluch la fa hereva universal, si bé se'n reserva el usdefruit, que s'allarga a la muller si ell la premor. Encara és viu Josep Lluch, pare de Domènec, i si aquest el premor, la donació no tindrà efecte fins a la mort de Josep i mentrestant Teresa i el seu marit hauran d'habitar i treballar amb l'avi. Domènec es reserva la facultat de dotar a les altres filles. I es reserva 500 lliures. Si Domènec tingués fills mascles d'aquest o altre matrimoni l'heretament universal de Teresa quedaria anul·lat.

Teresa Lluch pot disposar de 100 lliures per testar si mor sense fills.

Domènec dona a Teresa 50 lliures i dues caixes usades amb les robes corresponents.

Josep Aymamí li fa creix de 25 lliures.

Només sap signar Domènec Lluch

Joan Mimó, Manual 1806, V, fs. 77-81

1800

Domènec Lluch Pont del carrer de Sant Jaume només paga 2 ll. 10 s. per personal

Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any 1800

1814

Domènec Lluch Pont, carrer de Sant Jaume, paga 15 sous de real i 2 ll. 10 s. per personal

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell del 1814

1814

Domènec Lluch

Carrer de Sant Jaume

Territorial: 20 rs.

Industrial: 40 rs.

Contribució Reial

1814?

Domènec Lluch Pont

Paga per cases: 1 ll. 10 s.

Jornals: 2 ll. 10 s.

Aquesta casa l'hereterà la dona de Salvador Paloma?

Cadastre 1814 o posterior?



**Pont Bracons, Pau** (Santa Perpètua de Mogoda c. 1778-Sabadell, el 1857 encara era viu)

teixidor s.e., 1801

teixidor de llana, 1801-1807, 1818, 1826

teixidor de cotó, 1818

fabricant s.e., 1824, 1826, 1829

fabricant de cotó, 1820

Amb el segon matrimoni esdevé cunyat de Josep Llorens Clerch.  
Cosí de Joan i Josep Bracons Escorsell

1771

Josep Pont, s.e. ofici, propietari d'una casa al Pedregar. Cadastre. Però el pare es diu Anton Pont.

18 de març 1774

Antoni Pont, pagès de Santa Perpètua, terme de Santa Maria l'Antiga, i Maria Bracons [Dordal], cònjuges, i Josep Bracons [Dordal], paperer de Sant Esteve de Ripollet, donen poders a Jaume Florensa, notari causídic i reial de Barcelona.

Només sap signar Josep Bracons.

Fèlix Gay, Manual de 1774-1776, fs, 25-26.

1794

No hi ha cap Pau Pont en el llistat ni tampoc cap Anton Pont.

Arriba a Sabadell cap a 1800, segons el padró de 1850, i ho confirma el Cadastre. Els padrons de 1824 i 1826 confirmen que és nascut a Santa Perpètua. En canvi, segons els capítols de 1797 de Maria Pont Bracons, el pare vivia a Sabadell el 1797. Podien haver-hi emigrat després.

15 d'octubre de 1797

Capítols entre Jaume Comadran Millastre, vidu, bracer de Sabadell, fill d'Anton, també bracer, i Margarida, difunts, i Maria Pont Bracons, filla d'Anton, bracer de Sabadell, i de Maria, cònjuges vivents.

Els Pont aporten de legítima i dot a Maria 50 lliures, tres vestits amb gipons (un de borata, un d'estamena negra i un de mallorques) i dos llençols (un de bri, usat, i un de borres, nou). Maria aporta 30 lliures més, de la causa pia fundada pel Dr. Francesc Sayol.

Jaume Comadran fa creix de 20 lliures.

Només sap signar Jaume Comadran.

Joan Mimó, Manual de 1797, V, fs. 179-180.

1800

Pau Pons (sic)

Raval de Fora

Real: 7 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

23 de desembre de 1801

Pau Pons (sic), teixidor, fill d'Anton i de Maria Bracons, cònjuges, amb Antònia Bellsolà, filla de Francesc i d'Eulàlia Fontanet, cònjuges. Parròquia de Sabadell

Paga: 8 sous

ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol. 165, f. 184.

8 d'agost de 1790

Orígens d'Antònia Bellsolà Fontanet a partir del germà Jaume

Capítols matrimonials de Jaume Bellsolà Fontanet, paraire de Sabadell, fill de Francesc, oller de Sabadell, i de Maria, cònjuges vivents, i Teresa Salas Serra, donzella, filla d'Anton, paraire de Sabadell, vivent, i de Maria, difunta.

Els Bellsolà lliuren a Jaume 25 lliures de legítima paterna i materna.

Els Salas aporten 100 lliures, dues caixes d'alber, una nova i altra vella, amb panys, claus, robes i apèndixs, i tres vestits: un de borata fosca amb gipó de durantès; un altre de mallorques amb gipó de vellut de cotó; i un d'escot negre amb gipó.

50 lliures, caixes i robes el dia de noces. La resta en dos terminis d'un any i dos anys.

Jaume fa creix de 40 lliures.

Joan Mimó, Manual de 1790, f. 424-427.

1801-1807

11 de novembre de 1801 i 11 d'octubre de 1807 assisteix al Consell de la Confraria de Teixidors de Llana. A més, es esmentat en els consells de 18/07/1803, 14/10/1804, 13/10/1805 i 14/10/1806.

Veure arxiu Teixidors de Llana JM Benaül

1814

Pau Pons (sic)

Raval de Fora

Territorial: 9,69 rals billó

Comerç: 32 rals billó

Contribució reial de 1814

1814

Pau Pont

Raval de Fora. Sembla que ha perdut la propietat. Ja no la paga en aquest any i els successius.

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1815

Pau Pont

Raval de Fora

Personal: 2 ll 10 s

Fogatge: 8 s

Cobrança del Real Catastro, Personal y Fosellers del any 1815

1816

Pau Pont

Raval de Fora

Personal: 2 ll 10 s  
Fogatge: 10 s.  
Real Catastro, Personal, Fogatge y Fusallés de 1816.

1 de març de 1818  
Pau Pont, teixidor de cotó, vidu d'Antònia Bellsolà, fill d'Anton i de Maria Bracons, cònjuges, amb Maria Llorens, donzella, filla de Domènec i d'Antònia Clerch. Parròquia de Sabadell.  
ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol 174, f. 272.

1 de novembre de 1818  
Assisteix al Consell de la Confraria de Teixidors de Llana.  
Veure arxiu Teixidors de Llana.

1819  
No figura al cadastre, al Raval de Fora, sinó al carrer de la Salut  
Personal: 3 ll. 15 s.  
Quadern o llibreta de Catastro o contribució que se pagaba lo any de 1819 y 1820 arreglat per lo catastro vell y personal ab lo augment del 50% segons las ordes de S.M. de 30 de maig de 1817 y 6 octubre de 1818.

1820  
Pau Pont  
Raval de Fora  
Personal: 3 ll 15 s  
AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1821  
Pau Pont  
Raval de Fora  
Personal: 2 ll. 10 s.  
Original catastro y personal de la vila de Sabadell y son terme per lo any 1821..

1823  
Pau Pont  
Creueta i Capellans  
Patents: 1 ll. 17 s. 6 d.  
AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824  
Pau Pont  
Creueta i Capellans  
Personal dos: 5 ll.  
Original reparto de Catastro arreglat conforme la orde del Sor. Intendent de 26 setembre de 1823 en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any de 1824

1825  
Id.

1826

Pau Pont

Capellans

Personals dos: 5 ll.

Original repartiment del catastro y personal de la vila de Sabadell

15 de març de 1826

Josep Francesc Mornau, Comissari Honorari de Guerra dels Reials Exèrcits, domiciliat a Barcelona, estableix a Pau Pont Bracons, teixidor de llana de la vila de Sabadell, un tros de terra campa de 25 canes de llarg i d'ample 5 canes i 2 pams, a la plana d'en Macià, al carrer de la Salut. El cens anual és de 3 lliures 7 sous i 6 diners. Ha d'haver edificat la casa en quatre anys. L'entrada és de 150 lliures.

Pau Pont no sap signar.

Ramon Mimó, Manual de 1826, fs. 106-108.

1827

Pau Pont

Capellans

Personals y Rl de la casa: 5 ll. 9 s.

Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1827

1828

Pau Pont

Capellans

Personals y Rl de la casa: 5 ll. 9 s.

Original Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1828

1829

Salut

Pau Pont, fabricant

Real: 2 sous 3 diners

Personal per dos: 1 lliura 5 sous

Utensilis: 7 sous 4 diners

Fogatge: 2 sous 2 diners

Catastro per quartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del Sr. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829. AMH, 905.

1836

Salut

Pau Pont

Real: 9 sous

Personal: 5 lliures

Utensilis: 3 sous

10 p %: 10 sous 11 diners

Rondes: 4 diners

Fogatges: 8 sous

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1836

1838/1839

Pau Pou (Pont?) a Joan. Vol dir Pau Pons i Joan (el fill)?

1 teler

Subsidi industrial i de comerç

1840

Carrer Salut

Pau Pont

Real: 4 rs 26 ms

Personal: 26 rs 21 ms

Utensilis: 1 r 20 ms

10 p % 3 rs 6 ms

Rondes: 12 ms

Original Catastro, Personal y utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell...1840

AHS, AMH 907

1841

Pau Pont i Joan, fill, carrer de la Salut. Vol dir els dos

Padró de caps de família de 1841

1850

Salut, 74

Cognoms	Nom	Edat	Estat	Naixement	Província	Ofici	temps residència
Pont	Pau	70	Casat	Santa Perpètua	Barcelona		50
Llorens [Bracons]	Maria	54	casada	Sabadell	Barcelona		
Pont Bellsolà	Joan	40	Casat	Sabadell	Barcelona	teixidor	
Buscarat [Salas]	Josepa	40	casada	Sabadell	Barcelona		
Pont Buscarat	Joan	14	solter	Sabadell	Barcelona		
Pont Buscarat	Josep	11	solter	Sabadell	Barcelona		
Pont Buscarat	Antònia	16	soltera	Sabadell	Barcelona		
Pont Buscarat	Manuela	9	soltera	Sabadell	Barcelona		
Pont Buscarat	Josepa	3	soltera	Sabadell	Barcelona		
Pont Llorens	Josep	29	solter	Sabadell	Barcelona	teixidor	

Padró de veïns de 1850, barri V.

No apareixen a la contribució industrial des de 1846

1853, núm. 829

Pablo Pont

Casa al carrer de la Carrer de la Salut, 20 (560 i 420 rs)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

1857

Carrer Salut

12943	Pont	Pau	76	casat	Teixidor
12948	Llorens Bracons	Maria	60	casada	
12944	Pont Bellsolà	Joan	50	casat	Teixidor
12949	Buscarat [Salas]	Josepa	46	casada	
12945	Pont Buscarat	Joan	22	solter	Teixidor

12946	Cabané Sans	Joan	7	solter	
12947	Pont Buscarat	Josep	19	solter	
12950	Pont Buscarat	Manuela	15	soltera	
12951	Pont Buscarat	Antònia	24	soltera	
12952	Pont Buscarat	Josepa	12	soltera	

Cens de població de 1857, barri 5, pàgines 440-441

1872

El fill Joan Pont Bellsolà mor el 1872. Registre de Cementiri, AMH 481, f. 127.

**Puig Fontanet, Pere** (Sabadell c. 1761-1828/1829)

Teixidor de llana, 1796, 1804, 1818, 1823

Teixidor d'indianes, 1799

Fabricant d'indianes, 1818, 1820, 1823, 1851; referència edificis c. 1820

Fabricant, 1824, 1826

Fabricant de cotó, 1828

Fabricant de teixits de cotó, 1840

1771

Joan Puig, cardador, llogater al Pedregar

Cadastre

1793

Primer matrimoni de Pere Puig Fontanet? El fill Joan Puig Pascual tenia 30 anys el 1824

1794

Joan Puig, paraire, «en lo Pedregar prop Casa Duran» (l·listat homes 1794), però Pere no hi apareix. Això lliga amb el fet que el fill de Pere, Joan Puig Pasqual, hagués nascut a Barcelona c. 1794 i que no vagi tornar a Sabadell fins c. 1805 (fulls Padró 1826). Aquest padró el dona nascut a Granollers i el padró de 1824 a Sabadell. En ambdós casos l'origen és erroni; era la dona de Joan Puig Pasqual, Vicenta Alaix, la que era nada a Granollers. En els segons capítols de Joan i en el testament consta que era natural de Barcelona.

Primer casament de Pere Puig Fontanet amb Teresa Pascual. Teresa mor entre 1794 i 1795, atès que el fill Joan Puig Pasqual neix c. 1794 i el segon matrimoni és a l'inici de 1796. Hi havia tres Pascual el 1771: un tragner, un majordom paperer i un cardador. Podria ser un Pascual de Barcelona.

No és l'hereu. És el seu germà Feliu (veure final fitxa).

2 de gener de 1796

Capítols entre Pere Puig Fontanet, teixidor de llana, de Sabadell, fill de Joan, paraire, de Sabadell, i d'Engràcia, vivents, i Margarida Domènech Arnella, filla de Josep, bracer, de Sabadell, i de Teresa, vivents.

Els Domènech donen de legítima a Margarida 25 lliures, una caixa, faldilles (1 d'escot negre, 1 de borats obscura, 1 d'estamenya blava i altres d'indianes) amb els gipons corresponents, cinc camises de bri noves, tres eixugamans, dos tovallons, unes estovalles i un llençol de bri. La roba a la boda i les 25 en tres anys a partir de la boda.

Pere Puig fa creix de 25 lliures. I si premor a Margarida, que se li donin altres 25 lliures de sos béns.

Pere Puig sap signar. Els altres, no.

Joan Mimó, Manual de 1796, V, fs. 2-3.

5 gener de 1796

Pere Puig, teixidor, vidu de Teresa, fill de Joan i Engràcia, cònjuges, amb Margarida Domènech, filla de Josep i Teresa, cònjuges. Parròquia de Sabadell.

No paguen: Amore Dei

ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol. 161, f. 252.

1799

Pere Puig, teixidor d'indianes.

Paga 2 sous

Los de la Vila que fan Rl. y no tenen casa

Catastro per la Caixa de Montisació de la vila de Sabadell en lo any 1799

1800

Pere Puig

Carrer de la Creueta

Real: 2 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

Només hi ha dos domiciliats en aquest carrer: ell i Ramon Rodamilans.

5 de juliol de 1804

Capítols entre Josep Gibert Soldevila (nascut a Terrassa el 4 de març de 1782), teixidor de llana habitant a Sabadell, fill d'Anton, teixidor de llana de la vila de Terrassa, difunt, i Josepa, vivent, i Maria Puig, donzella, filla de Pere Puig, teixidor de llana de Sabadell, i de Teresa Pasqual, difunta.

Pere Puig dota Maria amb 50 lliures, una caixa usada amb pany i clau, dos llençols, 9 camises de bri, unes estovalles de bri, 3 tovallons, 4 eixugamans, 2 coixineres i 2 vestits (un de xamellot i altre d'escot negre), a pagar tot el dia de la boda.

Gibert fa creix de 50 lliures.

Pere Puig sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1804, V, fs. 81-83

La data de naixement de Gibert de familysearch.

1805

Són dues vendes d'empeses 13nes l'any 1805 a Erasme de Gònima, fetes per P. Puig. La primera és de 209 peces, que són 2.783 canes i cobra 2.250 ll. 18 s. 1 d. La segona és de 99 peces, 1.344 canes, per 1.097 ll. 18 s. 1 d. Les dues operacions les fa mitjançant el corredor Bruno Tramulles (era el corredor preferit, i quasi exclusiu, de Gònima en aquests anys).

Cambra de Comerç de Barcelona, Arxiu Històric, Manuals, Sèrie 10, vol. 2316.

Consultat per Alex Sánchez vers 1991.

1814

Pere Puig

Carrer de la Creueta

Real 6 sous

Personal (dos): 5 lliures

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Pere Puig

Carrer de la Creueta

Territorial: 10,67 rals

Industrial: 72 rals

Contribució Reial



1815

Pere Puig

Carrer de la Creueta

Real. 6 s.

Dos personals: 5 ll.

Fogatge i fusellers: 8 s. 4 d.

Cobrança del Real Catastro, personal, fogatge y fosellers del any 1815

1816

Pere Puig

Carrer de la Creueta

Real. 6 s.

Dos personals: 5 ll.

Fogatge i fusellers: 10 s. 5 d.

Rl. Catastro, personal, fogatges y fusallers de 1816

18 de febrer de 1816

Feliu Oriach i Sardà i Josep Oriach Colobrants van vendre a Pere Puig Fontanet una casa al carrer de la Creueta en escriptura davant Josep Alaix Mariner. El 1845, aquesta casa llinda a migdia amb el carrer Creueta, a sol ixent amb Josep Padró, a ponent amb Fidel i Camila Massagué Vilarrúbias, i a tramuntana amb Pere Turull. Josepa, Caterina i Joaquima, filles de Pere Puig Fontanet i de Margarida Domènech, que han heretat la casa, la permuten amb Pere Turull per tres cases amb façana de sol ixent al carrer de la Fontnova, que sumen d'ample 62 pams i de llarg 84 pams el 16 de maig de 1845.

Camil Mimó, Manual de 1845, fs. 233-234.

1 de novembre de 1818

Assisteix al Consell de la Confraria de Teixidors de Llana

Veure arxiu Teixidors de Llana JM Benaül

19 d'agost de 1818

Josep Subirats, pagès de Santiga, per acudir a les urgències que al present li ocorren, ven una peça de vinya de quatre quarteres, a Mas Lapeyra i abans Lletget, a Pere Puig Fontanet, fabricant d'indianes de Sabadell. Preu: 165 lliures.

Joan Mimó, Manual de 1818, fs. 78-80

1819

Pere Puig

Carrer de la Creueta

Real: 1 ll. 19 s.

Dos personal: 9 ll. 5 s.

AHS AMH 904 Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 de juny del any de 1818 y per la cobrança de 1819. Original.

c. 1820

Casa que habita i dedicada a fàbrica de cotó

Classe 2ª «o de las mediadas»

Valor: 500 ll.

1.3.1. 1443-1800 Estado de aprecios para la confecció del catastro, s.d.

1820

Pere Puig

Carrer de la Creueta

Real: 4 ll 4 s 8 d

Personal, per dos: 9 ll 5 d

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

22 de desembre de 1823

Testament de Pere Puig Fontanet, fabricant d'indianes i mestre teixidor de llana, veí de Sabadell, fill de Joan Puig, pagès de la mateixa vila, i d'Engràcia Fontanet, cònjuges difunts.

Marmessors: Maria Domènech, ma caríssima muller, i Feliu Puig, pagès d'esta vila, mon germà.

Declara deure a Maria Puig, muller de Josep Gibert, teixidor d'indianes d'Igualada, filla comuna a mi i a Teresa Pasqual, primera muller mia, 25 lliures que li falten per compliment de les 100, caixa i robes. I a més li deixo tres lliures. No s'esmenten els capítols. El matrimoni s'havia celebrat el 1804; Gibert era teixidor de llana i havia emigrat a Igualada.

Deixa tres lliures a les filles Josepa, muller de Joan Pelegrí, i Caterina muller de Pere Gili, comunes a mi i a Margarida Domènech, tres lliures.

A Joaquina Puig Domènech, cent tres lliures.

Usdefruitaria mentre es mantingui vídua: Margarida Domènech. Si es torna a casar, pagament de 175 lliures.

Hereu Universal en quant a la meitat de mos béns, inclosa la casa que tinc al carrer de la Creueta, entre la casa de Pere Comerma i la de Francesc Planas: Joan Puig Pasqual. De l'altra meitat, compresa la casa que habito del carrer de la Creueta, al costat de l'hort tancat de Don Honorat Puig i de Déu, fa hereu a Pere Puig Domènech.

Si Joan Puig Pasqual no vol viure en casa de la meua muller Margarida Domènech, vull que si li doni la possessió de la casa que sobre li tinc assenyalada i dos telers corrents amb sa corresponent peça en cada un i 50 lliures a compte de la meitat de mos béns.

No hi podrà haver cap raó entre els dos hereus per si una casa val més que l'altra.

No pot firmar per trobar-se paralizat de la mà dreta.

Ramon Mimó, Manual 1823, fs. 284-285.

1823

Pere Puig

Creueta

Patents: 3 ll. 15 s.

Real: 4 ll. 1 s. 7d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824 i 1826

Surt als padrons com a fabricant.

1824

Pere Puig

Creueta

Real: 2 ll. 14 s.

Personal dos: 7 ll.

Original repartiment del Catastro de esta vila arreglat conforme la orde del Sr. Intendent G<sup>l</sup> del Ex<sup>t</sup> y Principat de Catalunya de 26 de setembre, comunicada per lo S<sup>or</sup>. Gov<sup>or</sup>. De Mataró en 6 del pnt mes de octubre arreglat ab la mateixa conformitat que se pagaba en 1816 de catastro y personal sencill.

1824

Pere Puig

Creueta

Real: 2 ll. 14 s. 5 d.

Personal: 4 ll. 10 s.

Original repartiment del Catastro arreglat conforme la orde del Sr. Intendent de 26 de setembre, en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any de 1824.

1825

Pere Puig

Creueta

Real: 2 ll. 14 s. 5 d.

Personal: 4 ll. 10 s.

Original repartiment de catastro y personal per lo any 1825

9 d'agost de 1825

Testament del notari Josep Alaix Mariner.

Marmessors: Joan B. Alaix Mariner, advocat de la Reial Audiència, habitant a Manresa; Francesc Alaix Mestres, un fill, del qual no diu res més; Francesca Alaix, filla, casada amb Pau Rull, fabricant d'indianes de Barcelona.

5 sous de legítima al net, Josep Alaix Balart, fill de Joaquim Alaix Mestres i de Josepa Balart, cònjuges, difunts.

5 sous a cada un dels fills, de legítima: Miquel Alaix; Anton Alaix; Francesca Alaix, muller de Pau Rull, fabricant d'indianes de Barcelona; Àgata Alaix, muller de Josep Coll, sastre; Esperança Alaix, muller de Llorenç Farrés; i Vicenta Alaix, muller de Joan Puig, teixidor d'indianes.

L'hereu és Francesc Alaix Mestres

Ramon Mimó, Manual de 1825, f. 331.

1826

Pere Puig

Creueta

Real: 2 ll. 14 s. 5 d.

Personal: 4 ll. 10 s.

Original repartiment del catastro y personal de la vila de Sabadell per lo any 1826

1827

Pere Puig

Creueta

Real: 2 ll. 14 s. 5 d.

Personal: 4 ll. 10 s.

Catastro d la vila y terme de Sabadell per lo any de 1827

1828

Pere Puig, fabricant de cotó

Creueta

Real: 2 ll. 14 s. 5 d.

Per un personal: 4 ll. 10 s.

Original catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1828; ab las veritats ocorregudas en lo present any. Un abecedari dels personals mobibles, y una nota dels motius perque no se ha accedit a las demandas de alguns subjectes per major claredat del Ajuntament y Clavari. Any de 1828

13 d'abril de 1828

Isidre Gili, Pere Gili, pare i fill, pagesos de Sabadell, i Caterina Puig, esposa del darrer, signen àpoca a Pere Puig, fabricant d'indianes de Sabadell, de 100 lliures i una calaixera amb sa roba corresponent, que prometé verbalment a Caterina en paga i satisfacció dels drets de legítima paterna i materna, suplement d'elles, part de creix i demés drets.

Ramon Mimó, Manual de 1828, f. 94

13 d'abril de 1828

Francesc Bracons, pagès, Isidre Bracons Vilarrubias, teixidor de llana, i Joaquina Puig, esposa del darrer, veïns de Sabadell, signen àpoca a Pere Puig, fabricant d'indianes de Sabadell, de 100 lliures i una calaixera amb sa roba corresponent, que prometé verbalment a Joaquina en paga i satisfacció dels drets de legítima paterna i materna, suplement d'elles, part de creix i demés drets.

Ramon Mimó, Manual de 1828, f. 94-95

1829

Creueta

Joan Puig, cotoner

Real: 2 ll. 14 s. 5 d.

Per son personal: 4 lliures 10 sous

Original catastro, personal, utensilis, fogatge, fucellers y vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any 1829, format conforme lo Rl. Decret de 15 juliol del any passat e instrucció de S.M. aprobada en lo mateix dia

1829

Creueta

Joan Puig, cotoner

Real: 13 sous 8 diners

Personal: 1 lliura 2 sous 6 diners

Utensilis: 4 sous 3 diners

Fogatge: 2 sous 8 diners

Catastro per cuartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del Sr. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829. AMH, 905.

1831

Joan Puig, fabricant de cotó

Carrer de la Creueta

Real: 2 ll. 14 s. 5 d.

Utensilis: 1 ll. 5 s. 2 d.

Personal: 4 ll. 10 s.

Fogatge: 10 s. 8 d.

Total: 9 ll. 3 d.

AHS, Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila de Sabadell per lo any de 1831.

1838/1839

Joan Puig: 8 telers cotoners.

Llista de tots los individuos que han de ser compresos en lo pago del subsidi industrial y de comers per lo que especta al any procsim passat de 1838 y actual de 1839.

Consta en aquest llistat, però no el «Reparto».

No apareix en les contribucions d'anys posteriors.

18 de maig de 1839

Josep Puig Alaix, teixidor de cotó de Sabadell, fill de Joan, també teixidor de cotó, i de Vicenta, cònjuges, vivents, amb Teresa Padró Rodamilans, filla de Josep, bracer de Sabadell, i de Paula.

Joan fa heretament i donació universal a Josep, reservant-se mentre visqui l'usdefruit; mantindrà a la nova parella, «treballant tots emperó a utilitat i profit del mencionat donador y de dita sa muller».

El donador dota a la filla Margarida Puig amb 100 lliures i calaixera amb vestits i robes.

Josep Padró dona a Teresa 190 lliures, una calaixera i una caixa amb robes i vestits, tot pagador i lliurat avui.

Joan i Josep Puig fan creix de 90 lliures.

Saben signar, bé, els dos Puig. Josep Padró signa però amb més dificultats. Teresa Padró no en sap.

Francesc Viladot, Manual de 1839, fs. 88-90

1840

Carrer de la Creueta

Joan Puig

Real: 3 rs 6 ms

Personal: 26 rs 21 ms

Utensilis 1r 2 ms

10 p % 3 rs

Rondes: 8 ms

Original Catastro, Personal y utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell...1840

AHS, AMH 907

25 de febrer de 1840

Testament de Margarida Domènech Arnella, vídua de Pere Puig, fabricant de teixits de cotó.

Filla de Josep, bracer, que fou de Sabadell, i de Teresa, cònjuges difunts.

«Trobantme detinguda en lo llit de malaltia corporal, de l qual temo morir, emperó amb tot mon bo enteniment, memòria y paraula... »

Marmessors: el senyor Rector de la parròquia i el Reverend Josep Prat, prevere i beneficiat de la mateixa.

3 lliures a cadascuna de les filles: Josepa, muller de Joan Pelegrí, espardenyer; Caterina, muller de Joan Gili, bracer; Joaquina, muller d'Isidre Bracons, teixidor de llana; totes habitants a Sabadell.

Hereu Universal: Pere Puig, «mon fill primogènit ab facultat de poder disposar de mos bens si o necessitara per atendre a la sua subsistència y en lo cas de haver de tornar al Claustro o de morir sens haver disposat de mos bens, a dit Pere substituésch... » per les filles a parts iguals.

Testimonis: Llorenç Pont, metge, i Josep Prat, prevere.

Francesc Viladot, Manual de 1840, fs. 28-29.

1841

Creueta, 53

Josep Puig Alaix, carrer de la Creueta

Creueta, 54

Joan Puig Pascual

Padró de caps de família, 1841

Els números són ordinals dels individus.

24 de maig de 1843

Capítols matrimonials entre Joan Puig, teixidor de cotó, natural de Barcelona i veí de Sabadell, vidu de Vicenta Alaix, fill de Pere Puig, fabricant d'indianes que fou de la mateixa vila, i de Teresa Pasqual, cònjuges difunts, i Antònia Ribera, filla de Pau Ribera, espardenyer de la vila de Calaf i domiciliat a Sabadell, i de Rosa Bertran, cònjuges vivents.

Antònia Ribera Bertran (Calaf, c.1810-Sabadell 1870)

Antònia Ribera aporta en dot 50 lliures i robes; lliurades per Pau Ribera i rebudes per Joan Puig el 1840 (època a Rafael Palaudàries Broquetas, notari de Caldes de Montbui, 20 de setembre de 1840); i 115 lliures, un llit de pilars amb capçalera, màrfega i més robes i algunes joies adquirides per Antònia «ab sa indústria y treball», excepte les arracades de lleuins que li donà son marit abans de contraure matrimoni.

Puig fa creix de 75 lliures.

Joan Puig signa bé. Antònia no en sap.

Francesc Viladot, Manual de 1843, fs. 132-133

1850

Creueta, 31 1º

Joan Puig, 55 anys, casat, teixidor, Sabadell. Mor el 29 de febrer de 1852, segons anotació al marge.

Antònia Ribera, 40, casada, esposa, Calaf, 30 anys de residència a Sabadell.

Padró de veïns de 1850, barri IV, f. 90.

14 de desembre de 1851

Testament de Joan Puig, teixidor de cotó, natural de Barcelona i veí de Sabadell, fill de Pere Puig, fabricant d'indianes que fou de la mateixa vila, i de Teresa Pasqual, cònjuges difunts. Al llit per un atac de feridura, però amb enteniment.

Marmessors: el rector de la parròquia (el que ho sigui en el moment de la mort) i Llorenç Sardà, fabricant de drap.

A Josep Puig Alaix, 200 lliures. Les mateixes de les que podia disposar lliurement, en cas de morir sense fills, quan li feu heretament amb motiu dels capítols que van signar Josep Puig Alaix i Teresa Padró.

Després de casat «se separà de la mia casa i companyia per no voler estar a la mia obediència y ajudarme a guañar la subsistència, que en avansada edat sinó hagués tingut la protecció d'Antònia Ribera ma actual muller, que ab son treball ha guañat molts

diners, y los ausilis que me ha prestat Dn. Albert Viguer, de la ciutat de Barcelona, me hauria vist obligat a demanar caritat per no morir-me de fam y apesars de trobar-me en tan apurada situació jamay mon fill se ha dignat auxiliarme, que inseguint lo acordat en los sobredits capítols matrimonials debia estar ell y sa muller a la mia obediència y treballar a utilitat y profit de la casa, y per rahó de son mal comportament lo desereto».

Si es ven la casa que té, que és tot el seu patrimoni, caldrà donar 200 lliures a Teresa Padró, la seva nora, per les 100 que aportà en dot i les 90 que li feu Josep Puig Alaix de creix.

Que es pagui a la Comunitat de Preveres les 40 i escaig lliures de pensions del cens de la casa que li estic devent.

Que es pagui a Albert Viguer 380 lliures per diferents partides que li ha prestat sense interès.

Hereva: la muller Antònia Ribera, «a sas llibres voluntats en recompensa dels aliments que me ha prestat que ab lo producte de son treball nos habem alimentat desde que som casats perquè jo per trobar-me faltat de salut y de la vista apenas he pogut treballar».

Francesc Viladot, Manual de 1851, fs. 667-669.

1851

Testament d'Antònia Ribera.

no s'esmenta cap ofici d'ella

Camil Mimó, Manual de 1851, f. 360. E 422

16 de març de 1852

Judici de conciliació entre Antònia Ribera, vídua de Joan Puig, amb Jaume Voltà com a home bo, i Josep Puig Alaix, fill i hereu de Joan Puig, amb Joan Pelegrí, com a home bo. Antònia Ribera li exigeix a Josep Puig el pagament de 349 lliures 10 sous 6 diners que acredita sobre els béns de Puig segons documents que ho proven. Josep Puig només s'avé a pagar el que sigui just. Nomenen dos representants per arribar a un acord: Antònia a Antoni Casanovas Bosch i Josep a Pau Vilarrúbias.

AHS, Judicis de Conciliació de 1852, f. 15.

1852

Finalment els dos representants no s'han posat d'acord i un tercer àrbitre, l'advocat Josep Sardà, falla que Josep Puig Alaix ha de pagar a Antònia 280 lliures.

Camil Mimó, Manual de 1852.

1853, núm. 807

Josep Puig Alaix, casa al carrer de la Creueta, 83 (540 i 405 rs)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

.....  
Antònia Ribera després d'haver enviadat de Joan Puig

Atès qui elegeix d'home bo el 1852 (Antoni Casanovas), de marmessors el 1859 (Antoni Casanovas i Maties Fontanet), fa pensar que no fos una treballadora molt qualificada del tèxtil: una nuadora? Ja hi eren en època del tissatge manual?

1854

Capítols matrimonials d'Antònia Ribera amb Jaume Selvas Gorina, pagès de Sabadell

Camil Mimó, Manual de 1854, f. 501. E 425

1857

Lacy, 9

6771 Antònia Ribera, 38, casada

6772 Pau Ribera, 80, casat

6773 Rosa Bertran, 82, casada

6774 Antoni Tundrilla, 33, solter, serrador

Segons la relació de caps de casa, Antònia Ribera es propietària de la casa i d'una altra immediata on hi viu Antoni Tous, paleta.

Cens de població de 1857, barri III, f. 230.

23 de setembre de 1859

Antònia Ribera Bertran, filla de Pau, espartenyer d'aquesta vila, difunt, i de Rosa, vivent, casada en primeres noces amb Joan Puig, teixidor de cotó, i en segones amb Jaume Selvas, pagès.

Marmessors: Antoni Casanovas Bosch i Maties Fontanet, fabricants de drap.

Que l'enterrin al cementiri de la vila, celebració de tres oficis semidobles o mitjans, acompanyament al cementiri en processó i que al cap d'un any es faci un aniversari general, un altre pel seu pare i un altre per Joan Puig.

Fa hereu a Antoni Dundrilla, pels favors que en té rebuts, amb la condició que ha d'alimentar a la seva mare i assistir-la i quan mori fer-li tres oficis simples o petits.

Francesc Viladot, Manual de 1859, II, f. 891-892.

4 d'octubre de 1859

Rosa Bertran Masalleras, vídua de Pau Ribera, espartenyer de Sabadell, filla de Pere, espartenyer de Calaf, i d'Isabel, esposos difunts.

Deixa 10 sous a la seva filla Calamanda, casada amb el teixidor de llana Feliu Sardà Alemany, per tot el que pogués reclamar de legítima.

Fa hereva a l'altra filla, Antònia Ribera Bertran.

Francesc Viladot, Manual de 1859, II, f. 908-909.

9 d'octubre de 1859

Antoni Dundrilla Viuriella, solter, major d'edat, serrador, natural de Viñach (Cantal), resident des de fa 13 anys a Sabadell, fill de Joan, pagès, difunt, i de Maria, vivent a Viñach, fa testament.

Marmessors, altres dos serradors francesos nascuts a Sabadell; Jeroni Debú i Antoni Gausente.

Deixa 25 francs a la seva mare Maria Viuriella.

La resta de béns els deixa a Antònia Ribera, "dueña de la casa que habito en esta villa".

No sap signar.

Francesc Viladot, Manual de 1859, II, f. 915-916.

8 de gener de 1868

Antònia Ribera Bertran, esposa de Antoni Tundrilla y Birilleiro, serrador de nació francesa, fa descripció dels béns d'una casa de planta i dos pisos al carrer de Sant Jaume, 24, de Calaf, de valor 213 escuts i pensió anual de 14 escuts, heretada de la seva mare Rosa Bertran, que va fer testament davant Francesc Viladot el 4 d'octubre de 1859. La fina està gravada amb un censal de capital 465 lliures (=496 escuts) i pensió anual de 14 escuts 072 mil·lèsimes; i a més al pagament de 165 lliures (=197 escuts 333 mil·lèsimes) arran de la compra que van fer els pares i fill Ribera el 29 de juliol de 1815.

AHS, N 71, Camil Mimó, Manual de 1868, I, f. 19-20.



13 de febrer de 1871

Antoni Doudrella Viuriella, serrador, veí de Sabadell, vidu, d'edat 46 anys. La seva esposa Antònia Ribera Bertran va morir a Sabadell el 30 de desembre de 1870. Va fer testament davant el notari de Calaf, Antoni Grau Sostres, el 4 de novembre de 1867. Va deixar l'usdrefruit dels béns al seu marit, sempre que es mantingués vidu, amb facultat de vendre i empenyorar en cas de necessitat segons judici dels marmessors, i va fer hereus als seus cosins Juan i Isabel Ribera Bertran.

Volent inscriure els béns als registres de la propietat d'aquest partit i del d'Igualada, fa descripció de béns.

Béns mobles a la casa del carrer Lacy, valorats en 66,50 pessetes.

Una finca de dues cases de planta baixa amb pati al carrer de Lacy. Paga cens anual de 3 lliures 7 sous 6 diners a Valentí Argemir, manyà (establiment Francesc Viladot, 5 de juny de 1847 fs. 195-197: 112 lliures 10 sous d'entrada). Valorades en 4.000 pessetes. Aquestes dues cases les va fer construir Antònia Ribera.

Casa amb planta, dos pisos i pati a Calaf al carrer de Sant Jaume, 24. Valorada en 500 pessetes. Heretada de la seva mare.

Crèdits-debitoris a mitges de Doudrella i la seva esposa, contra:

1. Pau Graner Morera, pagès de Polinyà, de 55 anys, per 600 pessetes al 7% anual, amb hipoteca del domini útil emfitèutic d'1 Ha 6 àrees 6 centiàrees i 522 decímetres quadrats de vinya al Mas Humet de Dalt. Camil Mimó, 30 de juny de 1870.
2. Pere Masqué Serra, pagès de Polinyà, de 40 anys, per 200 escuts al 7 % anual, amb hipoteca del domini útil emfitèutic d'1 Ha 1 àrea 55 centiàrees i 70 decímetres quadrats de vinya al Mas Farreras. Camil Mimó, 30 de juny de 1870.
3. Anna Maria Oriach Colobrants, veïna de Sabadell, de 71 anys, vídua de Francesc Llonch Matas, paraire, difunt, per 950 pessetes al 8% anual. Hipoteca una casa de planta i pis, al número 29 del carrer de Sant Llorenç. Anna Maria Oriach la va heretar de seu marit (testament de Francesc Llonch Matas a Francesc Viladot 10 de maig de 1858) Camil Mimó, 10 d'abril de 1870.

Doudrella no sap escriure.

Camil Mimó, Manual 1871, I, f. 211-220.

1828

Los subjectes que no tenen habitació o casa fixa

Pau Ribera, espardenyer, dit lo calafí, travessia del Carrer de Sant Joan. Personal: 2 ll. 10 s.

AHS, AMH, 905, Original Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any de 1828; ab las veritats ocorregudas en lo present any. Un abacaedari dels personals mobibles, y una nota dels motius perque no se ha accedit alas demandas de alguns subjectes pert major claredat del Ajuntament y Clavari. Any de 1828

.....  
Feliu Puig, l'hereu, i els seus descendents

9 de setembre de 1782 (casament de l'hereu)

Capítols matrimonials entre Feliu Puig, bracer de la vila de Sabadell, fill de Joan Puig, cardador de Sabadell, i d'Engràcia Fontanet, cònjuges vivents, i Francesca Romeu, filla de Josep Romeu, sabater de Sabadell, difunt, i d'Agnès Brujas, cònjuge vivent.

Joan Puig fa hereu universal a Feliu. Usufructuària Engràcia Fontanet. Es reserva el donador «la facultat de donar als demés fills lo que puga, segons possibilitat de sos béns» i 35 lliures per usar a les seves lliures voluntats.

Agnès Brujas dona a Francesca en legítima paterna i materna 30 lliures, una caixa usada amb son pany i clau i ses robes i apèndixs corresponents i tres vestits un d'escot, un de xamellot retort i l'altre de mallorques amb sons gipons corresponents. Tot a lliurar el dia de la boda.

Agustí Romeu Brujas, germà de Francesca, lliura a aquesta 10 lliures el dia de la boda.

Joan i Feliu Puig fan creix de 30 lliures

Ningú no sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1782, fs. 231-234. E 297

1794

Feliu Puig, bracer, al darrere de l'església.

Allistament militar

1814

Feliu Puig

Pedregar

Territorial: 166 rs.

Industrial: 144 rs.

Contribució reial

1824

Feliu Puig [Fontanet], pagès, 60 anys (nascut, per tant, c. 1764). Possible, error: s'hauria casat als 18. Pere era més gran segons les dades censals: va renunciar a la primogenitura?

Francesca Romeu, esposa.

Padró de veïns de 1824, f. 33

1839

Testament de Feliu Puig Fontanet, pagès.

1839 E 369 fol 34 (Viladot)

1842

Capítols matrimonials entre Joan Puig Romeu, pagès, vidu de Teresa Sanfeliu, fill de Feliu Puig, també pagès, i de Francesca Romeu, cònjuges difunts, i Maria Rosa Salvans Crous, vídua de Pròsper Llobet, filla de Francesc Salvans, paraire, i de Francesca Crous, cònjuges difunts.

1842 E 413 fol 67 (Camil Mimó)

**Rodamilans Alemany, Joan** (c. 1778-viu 1845/mort 1850)

Teixidor de llana, 1803

Fabricant de cotó, 1820, 1828, 1843

Revenedor, 1838/1839

Fabricant de cotó i revenedor, 1845

10 de desembre de 1789

Testament de Ramon Alemany Formosa, paraire, fill de Feliu, teixidor de lli, i de Rosa, cònjuges difunts.

Marmessors: l'esposa, Teresa Surís; Feliu Sardà, paraire, cunyat; Salvador Marqués, teixidor de llana, i Josep Martines, paraire, gendres.

Paula, muller de Salvador Marqués, 1 lliura per haver estat dotada.

Teresa, muller de Josep Martines, 1 lliura per haver estat dotada.

Engràcia, donzella, 25 lliures i una caixa i robes tal com s'han donat a les altres filles.

Usufructuària, l'esposa Teresa Surís.

Fa hereva universal a Rosa Alemany Surís, vídua deixada d'Anton Rodamilans, fuster de dita vila.

Joan Mimó, Manual de 1789, fs. 478-480.

1800

Viuda de Rodamilans

Real 7 sous

Per lo fill: 2 lliures 10 sous

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

Teresa Alemany [Surís de soltera], viuda

Por su casa: 7 sous

Personal de nieto (sic): 2 lliures 10 sous

Catastro de Sebadell 1800. Catastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per proceder a la cobransa.

Capítols: 24 de desembre de 1803

Joan Rodamilans, teixidor de llana de Sabadell, fill d'Anton Rodamilans, fuster de Sabadell, difunt, i Rosa Alemany, vivent.

Es casa amb Josepa Viver, filla de Joan Viver, ferrer de Sabadell, i Teresa Valls, vivents.

Rosa el fa hereu universal, i es reserva 150 lliures

Josepa rep 150 lliures, una calaixera d'àlber amb roba i 4 vestits (un d'alafàya, un de burata, un de mallorques i l'altre d'escot negre).

Rosa Alemany i Joan Rodamilans fan creix de 50 lliures.

Joan sap signar.

Joan Mimó, 1803, V, fs. 147-149.

8 i 9 de desembre de 1812

Elector de l'Ajuntament

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 88

1814

Joan Rodamilans

Carrer de Manresa

Real: 7 sous  
Personal: 4 lliures 10 sous  
Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814  
Joan Rodamilans  
Carrer de Manresa  
Territorial: 9,33 rals  
Comercial: 120  
Contribució Reial de 1814

1815  
Joan Rodamilans  
Carrer de Manresa  
Real: 7 s.  
Personal: 4 ll. 10 s.  
Fogatge i fusellers: 12 s. 6 d.  
Cobrança del Real Catastro, personal, fogatje y fosellers del any 1815

1816  
Joan Rodamilans  
Carrer de Manresa  
Real: 7 s.  
Personal: 4 ll. 10 s.  
Fogatge i fusellers: 15 s. 8 d.  
Real Catastro, personal, fogatges y fusallers del 1816

1819  
Joan Rodamilans  
Carrer de Manresa  
Real: 10 s.  
Personal: 6 ll. 15 s.  
Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any 1818 y per la cobrança de 1819. Original

1820-1828  
El document de 1820 diu: «fabricante de Paños», però hi ha afegit, amb una altra lletra, «algodón».  
No surt en el llistat de fabricants de drap de 1828.

1820  
Joan Rodamilans  
Carrer de Manresa  
Real: 10 s 6 d  
Personal: 6 ll 15 s  
AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1823  
Joan Rodamilans  
Carrer de Manresa

Real: 10 s. 6 d.

Patents: 3 ll. 7 s. 6 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824

Joan Rodamilans

Carrer de Manresa

Real i personal: 4 ll. 17 s.

Original reparto del Catastro arreglat conforme la orde del Sr. Intendent de 26 setembre de 1823 en a coformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any 1824

1826

Joan Rodamilans

Manresa

Real: 7 s.

Personal: 4 ll. 10 s.

Original repartiment del Catastro y Personal de la vila de Sabadell per lo any 1826

1827

Joan Rodamilans

Manresa

Real: 7 s.

Personal: 4 ll. 10 s.

Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1827

1828

Id.

31 de juliol de 1828

Capítols entre Melcior Torras Vilà, fabricant de draps, veí de Sabadell, fill de Joan Torras Fontanet, també fabricant de draps, i Isabel Vilà, cònjuges vivents, i Teresa Rodamilans Viver, filla de Joan Rodamilans, fabricant d'indianes, veí de Sabadell, i de Josepa Viver, cònjuges vivents.

Fins que no tingui fill mascle, els Rodamilans es comprometen a mantenir en sa casa i companyia als nous cònjuges, treballant, però, tots a utilitat i profit de Joan i Josepa Rodamilans.

Legítima de Melcior Torras: 400 lliures, 100 de les quals hauran d'invertir-se «en trastes y alages» pel parament de la casa, i d'altre part un escriptori, 2 llençols de bri, 2 llençols de tela, 12 camises de bri, 6 camises de tela, 6 tovallons, 6 coixineres, 6 tovalles. A lliurar 200 lliures, escriptori i robes el dia de la boda, i les altres 200 dins d'un any.

Els Rodamilans donen a Teresa 200 lliures, una calaixera, una caixa, 4 llençol de bri, 22 camises de bri, 2 de tela, 2 tovalles, 2 eixugamans, 8 tovallons, 6 enagos, 4 coixineres de fil i cotó, un vestit de cúbica negra, 12 gipons (3 de vellut, 3 de pell, 2 de cúbica, 2 de drap de llana i 2 de setí), i un llit parat de pots i bancs, màrrega, matalàs, conxa i cobrellit, a pagar quan hagin de separar-se de la casa.

Melcior Torras fa creix de 100 lliures.

Signen Joan Rodamilans, Teresa Rodamilans, Joan Torras i Melcior Torras. No sap signar Josepa Viver.

Ramon Mimó, Manual de 1828, fs.181-184.

1829

Joan Rodamilans

Carrer de Manresa

Real. 7 s.

Personal: 4 ll. 10s.

Original Catastro, personal, fogatge, fucellers y vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1828, format conforme lo Rl. Decret de 15 juliol dl any passat e instrucció de S. M. aprobada en lo mateix dia.

25 de juliol de 1829

Ramon Padrós Oriach, pagès de Sabadell, concedeix en emfiteusi a Melcior Torras Vilar, fabricant de drap, un tros de terra que de llarg va del camp de Caterina Torras Folch fins al tros que serà carrer i d'ample de 39,5 pams, equivalents a cinc quarts de casal. Cens anual de 2 lliures 6 sous 10 diners.

Ramon Mimó, Manual de 1829, fs. 191-192.

1835

Carrer de Manresa

Joan Rodamilans: 86 rals

Reparto individual de los 9.138 reales a que asciende el cupo señalado a esta villa en el corriente año por razón del subsidio de comercio... Año de 1835

1837

Dia 28 marzo carta Melchor Torras, casado de esta villa, fianza de Josep Salas Argemí.

Registre de fiances de passaports i passis de radi 19/6/1836-10/3/1839. AHS, AMH 1676.

1838/1839

Joan Rodamilans

Carrer de Manresa

Com a revenedor de grans, paga 116 rals.

«per los paños de Melció», paga 10 rals.

Reparto que han efectuat los Señors Comissionats per lo cobro del Subsidio Industrial y de Comers tan per la mitja anualitat del procsim passat any de 1838 com per la anualitat entera del corrent any de 1839.

1829

Melcior Torras i Vilà, majordom

Vé a continuació de Marc Capalà. Per tant, hem de pensar en el molí de les Tres Creus

Personal: 12 s. 6 d.

Utensilis: 3 s. 5 d.

Fogatges: 2 s.

Catastro per cuartas que lo Sr. Onofre Vila deu cobrar de los individuos de la vila de Sabadell per o/t del S. M. Ajuntament de dita vila en lo any 1829.

Melcior Torras, el gendre, contribueix per ¼ de teler llaner el 1838 i per ½ el 1841. La resta d'anys no apareix.

1841

Joan Rodamilans, carrer de Manresa  
Padró de caps de família de 1841

17 d'agost de 1843

Joan Rodamilans Alemany, fabricant de teixits de cotó de Sabadell, fill d'Anton, fuster que fou de la mateixa vila, i de Rosa. Atacat de feridura, però amb bon enteniment i paraula.

Al nét, Joan Torras Rodamilans, 100 lliures.

A les nétes Isabel i Joaquina Torras Rodamilans, 50 lliures a cada una, pagadores quan es casin.

A Josepa Viver, la muller, usufructuària i senyora majora, però ha de mantenir a la casa a l'hereva, al seu marit i fills. Si no es porten bé les pot treure de la casa. Si es casa, perdrà l'usdefruit i rebrà 150 lliures.

Hereva, la filla, Teresa Rodamilans, esposa de Melcior Torras, fabricant de drap.

Signa Joan Rodamilans

Francesc Viladot, Manual 1843, V, f. 180-181.

23 d'abril de 1845

Joan Rodamilans, fabricant de cotó i revenedor, veí de Sabadell, per pagar a Josep Torras i Vilà, comerciant de Sant Andreu de Palomar, 843 lls. 15 s., per diferents partides de grans i gèneres rebuts d'aquest i tractes tinguts entre els dos, crea censal, amb carta de gràcia de redimir o facultat de quitar, de 25 lls. 6 s. 3 diners de pensió anual de censal pagadors anualment a casa del dit Torras. El preu del censal es de 843 lls. 15 s.

Signa Joan Rodamilans

Francesc Viladot, Manual de 1845, fs. 48-49.

1850

Manresa, 10, 2º

Josepa Vivé, 65, vídua, Sabadell

Teresa Rodamilans Vivé, 44, casada, Sabadell. Tot i constar casada el Melcior Torras no habita amb la família.

Joan Torras Rodamilans, 20, solter, teixidor, Sabadell

Isabel Torras Rodamilans, 18, soltera, Sabadell

Padró de Veïns 1850, Barri IV, f. 34.

1853, núm. 870

Josepa [Rodamilans] Vivé, casa al carrer de Manresa, 13 (640 i 480 rs.)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

1854

Vídua de Joan Rodamilans

Sant Vicenç de Jonqueres. 204

157. 1 quartera vinya 2ª

157. 1 quartera vinya 3ª

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

1858

Viuda de Juan Rodamilans

Sant Vicenç de Jonqueres, 251

Vinya de 1<sup>a</sup>: 4 quartans; 12 àrees 90 centiàrees

Vinya de 2<sup>a</sup>: 2 quarteres; 77 àrees. 38 centiàrees.

Amillament

1857

Manresa

8830 Josepa Vivé, 73, vídua

8831 Teresa Rodamilans Vivé, 40, casada. Diu 40, hauria de ser 50.

Segueix sense constar-hi el Melcior Torras.

8832 Joan Torras Rodamilans, 27, casat, teixidor

8833 Dolors Cañameras, 21, casada

8834 Isabel Torras Rodamilans, 25, soltera.

Cens de 1857, Barri IV, f. 302

.....

1771

Cadastre de Sabadell. Hi ha un Llorenç Rodamilans, jornaler, al carrer de Gràcia i Rosa.

15 d'agost de 1775

Hi ha un fuster, habitant a Sant Quirze, anomenat Llorenç Rodamilans que el 1775 signa època d'obres fetes a la casa de Sant Quirze de Paula Estop, vídua de Joan Gironès, pagès de dita parròquia, habitant a Sabadell, per 25 lls. 3 s. 11 d.

Signat a la parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres.

Fèlix Gay Bruguera, Manual 1775

Segons familysearch es va casar amb una Pujol i els fills són Rodamilans Pujol. Hi ha un Josep Rodamilans Pujol, però cap Anton.



**Rodamilans Dustó, Ramon** (Vilada [Berguedà], c. 1769-1840)

Mestre de cases, 1796, 1797, 1799, 1800, 1803, 1833, 1835

Fabricant d'indianes, 1828

Mestre de cases i fabricant d'indianes 1829, 1845

Referència a fàbrica de cotó a edificis c. 1820

Si es llegeix l'entrada de 1796 resulta irrellevant que sigui o no hereu.

L'esposa és germana de l'esposa de Pau Serra Gual.

Rodamilans Valls, Ramon (Sabadell, c. 1802-1868)

Casat amb Raimunda Sardà Alemany, filla de teixidor de llana.

Fabricant de cotó, 1820

Fabricant de teixits de cotó, 1845, 1846 (contribuent en aquest any)

Majordom de teixits de Muntadas Hermanos, 1844-1845

La data de defunció d'aquest darrer és del Registre del Cementiri, AMH 479, f. 187.

Es casa amb Raimunda Sardà als volts de 1820.

18 de desembre de 1796

Francesc Serrats Pi, jove fuster de la vila de Sabadell, fill de Jaume, fuster de Sabadell, vivent, i de Margarida, difunta, es casa amb Anna Rodamilans Dustó, donzella, filla d'Anton, ferrer, al present habitant a la parròquia de Sant Quirze i Santa Julita, i de Maria, cònjuges vivents.

Heretament universal a Serrats

Joan Jam, fuster, germà matern de Francesc Serrats, li dona 30 lliures en 3 anys. quadern...

«Joseph, Franco y Ramon Rodamilans, mestres de casas, habitants en la referida parròquia de Sant Quirze y Santa Julita, germans de la dita Anna Rodamilans, donzella, en atenció que los dits Anton Rodamilans y Maria Rodamilans y Dustó, sos respectives pares, se encuentran de una edat molt avansada y sens béns per poder competentment dotar a la referida Anna Rodamilans, donzella, sa filla y germana sua respectiva... » la doten, inclòs el creix, amb cent lliures, dues caixes d'àlber noves, amb arcadetes, amb panys i claus, tres vestits (un de borata ensatinada amb gipó de gra noïble, altre de borata comuna amb gipó d'alafaya verda, unes faldilles de mallorques, onze camises de bri, una camisa de tela, un llençol de bri, un llençol d'estopa, sis eixugamans, quatre tovalles, 6 tovallons, dues coixineres de fil i cotó, un davantal de mussolina i un de refatà.

Signen Francesc Serrats i els tres germans Rodamilans.

Joan Mimó, Manual de 1796, V, fs. 190-192

9 de juliol de 1797

Ramon Rodamilans, mestre de cases de la parròquia de Sant Quirze i Santa Julita.

Anton Duran Costa, pagès de Sabadell, li fa establiment en règim de rabassa de dues quarteres i quatre quartans (cana de Terrassa) al mas Duran de Sant Quirze

Joan Mimó, Manual 1797, V, fs. 93-94

26 de gener de 1799

Capítols matrimonials entre Ramon Rodamilans Dustó, mestre de cases, habitant a Sabadell, fill d'Anton, ferrer, també habitant a Sabadell, i de Maria, vivents, i Teresa Valls Mimó, filla d'Anton, pagès de Sabadell, i de Teresa, vivents.

Els Valls donen a Teresa: 110 lliures, 2 caixes d'àlber noves, 12 camises, 2 llençols, 2 coixineres, 2 tovalles, 2 eixugamans, 6 tovallons, 4 vestits (1 de borata ensatinada, 1 de borata comuna, 1 d'escot negre i 1 de mallorques, amb els gipons corresponents).  
Ramon Rodamilans fa creix de 50 lliures. En cap moment s'esmenta que es basi en la legítima, però tampoc hi ha esment que els pares li facin l'heretament universal.  
Només sap signar Ramon Rodamilans i els altres no en saben.  
Joan Mimó, Manual de 1799, V, fs. 17-19

El mateix dia signen capítols el seu germà Josep, també mestre d'obres, i Benedicta Boada Bassets, filla de Josep, pagès del Castell de Llagostera, bisbat de Girona, i d'Anna Maria. Gaspar Bassets, rector de Polinyà, lliura a Benedicta rep 150 lliures, 2 caixes d'alber noves amb robes i vestits, pels bons serveis rebuts, i la donació inclou el llegat fet pel seu oncle el revnt. Francesc Bassets a Benedicta.  
Josep Rodamilans fa creix de 100 lliures.  
Saben signar el rector Bassets i Josep Rodamilans.  
Ibíd., fs. 19-20.

1800

Carrer de la Creueta

Ramon Rodamilans, mestre de cases

Real 2 sous

Personal 2 lliures 10 sous

Només hi ha dos contribuents en aquest carrer: ell i Pere Puig.

Carrer de Caputxins

Josep Rodamilans, mestre de cases

Real 8 sous

Personal 2 lliures 10 sous

Francesc Rodamilans, mestre de cases

Real 8 sous

Personal 2 lliures 10 sous

En canvi, el pare, Anton Rodamilans, no apareix al cadastre, tot i que els documents notariais coetanis el donen domiciliat a Sabadell.

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

17 de desembre de 1803

Ramon Rodamilans, mestre de cases de Sabadell

«Per expedició de mos negocis» ven una casa a Sant Quirze a Joan Vila, bracer de Sant Quirze, per 195 lliures.

Joan Mimó, Manual 1803, V, fs. 137-139

24 de desembre de 1803

Ramon Rodamilans, mestre de cases de Sabadell

«Per expedició de mos negocis» ven una part de casa a Sant Quirze a Quirze Monpar, bracer de Sant Quirze per 155 lliures.

Joan Mimó, Manual 1803, V, f. 142-143

1814

Ramon Rodamilans

Carrer de Sant Joan

Real: 6 sous

Personal: 2 lliures 10 sous  
Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814  
Ramon Rodamilans  
Sant Joan  
Territorial: 8 rs.  
Industrial: 72  
Contribució Reial

1815  
Ramon Rodamilans  
Sant Joan  
Real: 6 s.  
Personal: 2 ll. 10 s.  
Fogatge i fusellers: 8 s. 4 d.  
Cobranza del Real Catastro, personal, Fogatje y Fosellers del any 1815

1816  
Ramon Rodamilans  
Sant Joan  
Real: 6 s.  
Personal: 2 ll. 10 s.  
Fogatge i fusellers: 10 s. 5 d.  
Real Catastro, personal, Fogatges y Fusallés de 1816

1819  
Ramon Rodamilans  
Sant Joan  
Real: 9 s.  
Personal: 6 ll. 15 s.  
Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny y del any de 1818 y per la cobranza de 1819 original

1820  
Ramon Rodamilans  
Carrer de Sant Joan  
Real: 9 sous  
Personal: 6 lliures 15 sous  
AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1821  
Ramon Rodamilans  
Real y personals dos: 7 ll. 6 s.  
Original catstro y personals de la vila de Sabadell y son terme per lo any economich...

1822  
Marmessor de Joan Cendra (veure fitxa)

1823

Ramon Rodamilans

Creueta i Capellans

Patents: 4 ll. 13 s. 9 d.

Real: 9 s.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824

Ramon Rodamilans

Creueta i Capellans

Real: 8 s.

Personals dos: 7 ll

Original reparto de Catastro arreglat conforme la orde del Sor. Intendent de 26 setembre de 1823 en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any de 1824

1827

Ramon Rodamilans

Creueta

Real: 14 s.

Per dos personals: 5 ll.

Catastro de la vila y terme de Sabadell per lo any 1827

1828

Ramon Rodamilans

Creueta

Real: 14 sous

Personals: 5 ll.

Vereders: 14 s. 3 d.

Fogatges: 8 s. 8 d.

Llibreta per la cobranza del catastro de la vila y terme de Sabadell en lo any de 1828

6 de novembre de 1828

Ramon Rodamilans Dustó, fabricant d'indianes de Sabadell, dona poder a Joan Arús, causídic, veí de Sabadell.

Rodamilans signa prou bé.

Ramon Mimó, manual de 1828, f. 251.

1829

Ramon Rodamilans

Creueta

Real: 14 sous

Per dos personals: 5 ll.

Original Catastro, personal, utensilis, fogatge, fucellers y vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1829

5 de desembre de 1829

Ramon Rodamilans, mestre de cases i fabricant d'indianes, veí de Sabadell, ven a Josep Pla Busqueta, boter de Sabadell, les rabasses per ell plantades en la terra de 2 quarteres i

4 quartans que li fou establerta el 1797 per Anton Duran Costa al Mas Duran de Sant Quirze. Rodamilans pagava a Duran 2/7 dels raïms. El comprador haurà de seguir els pactes de l'establiment a rabassa amb Duran El preu de la venda és de 200 lliures.

Signen els dos.

Ramon Mimó, Manual 1829, f. 280

16 de novembre de 1833

Testament de Ramon Rodamilans Dustó, mestre de cases, veí de Sabadell, fill, d'Anton Rodamilans, ferrer que fou de la mateixa vila, i de Maria Dustó, cònjuges difunts.

Trobat al llit de malaltia corporal de la qual tem morir.

Marmesors: l'esposa, Teresa Valls, Joan Brujas, fabricant d'indianes de Sabadell, gendre.

Una vegada enterrat: 25 misses de caritat de 7 sous 6 diners cadascuna.

A les filles Maria, Antònia i Josepa, 75 lliures de legítima paterna i 15 lliures per la calaixera i vestits.

A Teresa Rodamilans, casada amb Joan Brujas, 10 lliures per trobar-se completament dotada.

A l'esposa Teresa Valls, usufructuària amb poder de vendre i empenyorar per sa subsistència sense haver de donar compte a ningú, amb l'obligació de mantenir els fills i aquests estan obligats a treballar a utilitat i profit de la usufructuària.

Hereu: Ramon Rodamilans Valls.

El testament es va fer en la seva habitació de la casa situada en els carrers de Sant Joan i de la Creueta.

No pot signar per la gravetat de la malaltia.

Francesc Viladot, Manual de 1833, fs. 192-193.

25 de novembre de 1835

Època de Joan Sorts, teixidor de cotó, i la seva muller, Antònia Rodamilans [Valls], veïns de Sabadell, a Ramon Rodamilans [Dustó], mestre de cases de la mateixa vila, sogre i pare respectivament, per haver-los pagat 75 lliures i una calaixera segons els prometé verbalment donar en dot al temps de son matrimoni.

Ni Sorts ni Antònia saben signar.

Segons el padró de 1826, Antònia tindria 16 anys el 1835.

Francesc Viladot, Manual de 1835, V, fs. 158-159

9 d'octubre de 1836

Electoral de l'Ajuntament

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 88

1837

Ramon Rodamilans y Comp<sup>a</sup>, Carrer de Sant Josep, 27 rals. Sembla la fàbrica de Pau Muntadas.

Reparto de la contribució del subsidi del comerç e indústria fet per los comisionats nomenats per lo Magnífich Ajuntament lo dia 10 de juny de 1837

El 27 de març de 1834, Marià Fontanet estableix un solar de 38,86 m de llarg i 16,36 m d'ample als comerciants de Barcelona Josep Illa i Manuel Verdaguer, on hi construeixen un edifici per fàbrica i habitació (Francesc Viladot). El 1838 ho vengueren a Pau Muntadas.

4 d'agost de 1839

Electeur de l'Ajuntament

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 88

30 de juny de 1840

Ramon Rodamilans Valls, fabricant de teixits de cotó, insta la publicació del testament del seu pare, que havia lliurat al notari el 23 d'octubre de 1838, atès que ja és mort i el seu cadàver ha estat sepultat.

El pare és definit com a mestre de cases, fill del poble de Vilada, bisbat de Solsona.

Usdefruitaria, la muller Teresa Valls.

Dot de la filla Josepa Rodamilans Valls, 40 duros i 8 duros per una calaixera amb robes com a les altres filles casades.

A les tres filles casades els augmenta el dot en 40 rals.

Hereu. Ramon Rodamilans Valls.

Francesc Viladot, Manual de 1840, fs. 96-97

1841

Ramon Rodamilans, carrer de Sant Joan

Padró de caps de família, 1841

20 de juliol de 1845

Francesca Amat, vídua de Josep Casalí, fabricant de drap de Sabadell, i procuradora de son fill Joan Casalí i Amat, fabricant de drap de Sabadell, atenent que en el Tribunal de Comerç se seguia causa contra Josep Casalí i sos fills, una vegada mort aquest s'acordà el 4 de febrer de 1836 per dit Tribunal que es pagaria als creditors amb solars o casals de la Plana de les Rodes. Per pagar a Ramon Vilaseca, comerciant, hereu de Martí Vilaseca, també comerciant, seixanta lliures, valor d'oli que li havia comprat; a Ramon Rodamilans Valls, fabricant de teixits de cotó, hereu de Ramon Rodamilans Dustó, també fabricant de teixits de cotó i mestre de cases, veïns de Sabadell, seixanta quatre lliures, 12 sous, part per treballs i part per diners prestats; i a Vicenç Oller, minaire del poble de Sarrià, 178 lliures 9 sous i 5 diners, per materials i treballs emprats en la mina, els hi ven per 303 lls. 1 s. 5 d. un tros de terra de 56 pams d'ample i 25 canes de llarg, amb entrades i eixides, a la Plana de les Rodes, contigua al carrer de la Salut. A ponent limita amb el tros de terra que ha de servir de carrer; a tramuntana amb honors de Tomàs Monllor, Francesc Llobet Sebastià Clos i Josep Soler; a sol ixent amb Teresa i Bartomeu Sampere; a migdia amb Joan Casalí Amat.

Hi ha altres vendes similars en aquest any i notari.

Signen tots, menys Vicenç Oller, que no sap escriure.

Francesc Viladot, Manual 1845, fs. 95-98.

13 de febrer de 1843

Teresa Alemany Jaumeandreu, muller de Vicenç Sardà, teixidor de llana de Sabadell, filla de Feliu, paraire, i de Teresa, difunts.

Malalta al llit, però amb bon enteniment, fa testament.

Marmessors: Vicenç Sardà i Mateu Selvas, pagès.

Deixa i llega 10 lliures en satisfacció de tots els drets de legítima materna a cadascun dels seus fills i filles (Feliu, Narcís i Joan Sardà i Alemany; Raimunda Sardà Alemany, muller de Ramon Rodamilans, fabricant de teixits de cotó; Mariàngela Sardà Alemany, muller d'Anton Borràs, traginer) i al nét (Pau Blasi Sardà, en representació de Maria

Sardà Alemany, difunta, muller que fou de Sebastià Blasi, teixidor de llana de Sabadell).

Usufructuari, el marit, Vicenç Sardà.

Hereva universal: Beneta Sardà Salas, filla del seu primogènit Vicenç Sardà Alemany, difunt.

Francesc Viladot, Manual de 1843, f. 46.

1843-1845

Ramon Rodamilans Valls, majordom de la fàbrica de teixits de Pablo Muntadas y Hermanos (1839) i Muntadas Hermanos (1840-1848) a Sabadell.

La fàbrica de Sabadell comença a funcionar el gener de 1839 (p. 38) i es tancà el 1848 (p. 48). El tancament de la fàbrica de Sabadell dels Muntadas, durant els mesos de gener, setembre i octubre [de 1843], no va impedir obrir la secció de colors amb cent telers, i s'experimentà, en conseqüència, l'increment d'aquesta nova secció dirigida pel majordom Ramon Rodamilans. (p. 43).

La secció de Rodamilans va produir el 1844 2.789 peces d'elefants, 483 de guinees, 260 de teles fortes de 6/4, 1.084 de cotins (de 7/4, 8/4, 4/4 i 3/4), 22 de moletons, 492 de cotonies i 28 de pisanes (p. 44).

El 1845 la secció de Rodamilans va produir 1.569 peces de cotins (de 3 1/2 a 8/4), 3 de cotonies i 20 de tela forta (p. 46).

M. Lluïsa Gutiérrez, «El declivi del sector cotoner a Sabadell : el cas de 'La España Industrial'», *Arraona*, 19 (1996), pp. 37-49.

15 d'agost de 1845

Ramon Rodamilans Valls, fabricant de teixits de cotó i veí de Sabadell, per atendre a les urgències que al present li ocorren, ven a Ramon Vilaseca, comerciant de Sabadell, la part que li pugui correspondre del tros de terra de 56 pams d'ample i 25 canes de llarg, amb entrades i eixides, a la Plana de les Rodes, contigua al carrer de la Salut. A ponent limita amb el tros de terra que ha de servir de carrer; a tramuntana amb honors de Tomàs Monllor, Francesc Llobet Sebastià Clos i Josep Soler; a sol ixent amb Teresa i Bartomeu Sampere; a migdia amb Joan Casalí Amat. Li ho havien venut els Casalí el 20 de juliol de 1845.

Preu de venda 64 lliures 12 sous.

Signen tots dos.

Francesc Viladot, Manual de 1845, fs. 117-118

1853, núm. 317

Ramon Rodamilans: 2 quarteres 2 quartans de vinya de 2<sup>a</sup> al Mas Vergés (554 rs 23 ms i 238 rs 11 ms). Una casa al carrer de Barcelona, 89-90: 1400 i 1050 rs.

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

1850

Rambla

Ramon Rodamilans [Valls], 48, casat, teixidor, Sabadell

Raimunda Sardà [Alemany], 48, casada, Sabadell

Rodamilans Sardà, Josep, 22, solter, teixidor (1877 teixidor, C. Sant Domènec, 44)

Rodamilans Sardà, Antoni, 12, solter, Sabadell

Rodamilans Sardà, Ramon, 9, solter, Sabadell

Rodamilans Sardà, Josepa, 18, soltera, Sabadell

Rodamilans Sardà, Joana, 13, soltera, Sabadell

Rodamilans Sardà, Maria, 10, soltera, Sabadell  
Valls, Teresa, 70, vídua, sense més dades.  
Padró de veïns de 1850, barri III, f. 86

1850

Rambla

Rodamilans [Sardà], Joan, 28, casat, fabricant, Sabadell  
Sanllehí, Rosa, esposa, 21  
Rodamilans Sanllehí, Ramon, 2.  
Padró de veïns de 1850, barri III, f. 87

1857

Rambla

6427 Ramon Rodamilans Valls, 54, casat, teixidor  
6428 Raimunda Sardà [Alemany], 55, casada  
6429 Rodamilans Sardà, Josepa, 24, soltera  
6430 Rodamilans Sardà, Antoni, 18, solter, teixidor  
6431 Rodamilans Sardà, Arciso? 16, solter, teixidor (no serà Ramon?)  
6432 Rodamilans Sardà, Maria, 14, soltera  
6433 Rodamilans, Teresa, 37, casada  
6434 Calsina Rodamilans, Ignasi, 14, solter, teixidor  
6435 Calsina Rodamilans, Enric, 10, solter  
6436 Calsina Rodamilans; Feliu, 9, solter

Telers cotoners declarats pels pare i fill, Ramon Rodamilans Valls i Joan Rodamilans Sardà

	Rodamilans Valls, Ramon	Rodamilans Sardà, Joan
1846	14 (6/8)	
1849	14 (6/8)	
1850	14 (6/8)	9 (9/x)
1853		22
1854		30
1856		2

El de 1856 té l'adreça a Creueta. Contribució Industrial, matrícula

1857

Creueta

9240 Joan Rodamilans Sardà, 35, casat, fabricant  
9241 Raimon Rodamilans Sanllehí, 7, solter. Diu Raimundo.  
9242 Joan Rodamilans, Sanllehí, 1, solter  
9243 Tomàs Errando Ribó, 30, solter, dependent  
9244 Rosa Sanllehí Vivé, 28 casada.  
Cens de 1857, barri IV, f. 316

De 1859 a 1862, Joan Rodamilans, c/Creueta, declara 3 telers majors llaners.

1868

Enterrament de Ramon Rodamilans Valls

AMH 479, f. 187



.....  
Un quart germà

3 d'agost de 1806

Francesc Rodamilans Dustí (sic), mestre de cases de la vila de Sabadell, fill d'Anton, ferrer, habitant a Sabadell, i de Maria, vivents, i Teresa Borrell Torras, filla de Josep, pagès de Sant Pau de Riussec, i de Teresa, cònjuges, vivents.

Teresa aporta 400 lliures, 2 caixa i 4 vestits per drets paterns i materns.

Francesc fa creix de 125 lliures.

Saben signar Josep Borrell i Francesc Rodamilans.

Joan Mimó, Manual de 1806, V, fs. 104-106.

**Romeu Coll, Joan** (Sabadell c. 1779-viu 1841/no surt al padró de 1850)

Teixidor de cotó, 1803

Fabricant de cotó, 1820

Fabricant s.e., 1824

Fabricant d'indianes, 1826

Cotoner, 1829, 1830, 1831

1771

Joan Romeu, sense especificar ofici, llogater al Raval

Cadastre

1800

Joan Romeu (pare)

Carrer de Sant Joan

Real: 6 sous

Personal (2): 5 lliures

Matxos: 6 sous

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

7 de març de 1803

Capítols matrimonials entre Joan Romeu Coll, teixidor de cotó de Sabadell, fill de Joan Romeu, traginer de dita vila, i Paula Coll, vivents, i Margarida Sayol Lluch, filla de Francesc Sayol, paraire, difunt, i de Margarida Lluch, vivent.

Joan Romeu dona al fill 25 lliures i una caixa amb robes a lliurar el dia de les bodes.

Margarida Lluch i Isidre Sayol Lluch, germà de la contraent, donen 200 lliures, 2 caixes d'àlber usades amb panys, claus, robes i vestits i apèndixs corresponents, llegats que li feren son difunt pare i son avi Isidre Lluch. A lliurar 100 i les caixes el dia de les bodes i les altres 100 en el termini d'un any.

Joan Romeu fa creix de 100 lliures.

Saben signar els dos Romeu, Isidre Sayol i Margarida Sayol.

Joan Mimó, Manual 1803, V, fs. 44-47

27 de maig de 1804

Joan Romeu, teixidor de cotó, signa àpoca a la seva mare, Paula Coll, per haver-li lliurat les 25 lliures i un a caixa amb robes.

Joan Mimó, Manual 1804, V, fs. 47-58

1814

Joan Romeu

Carrer del Safareig

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Joan Romeu

Safareig

Indústria: 24 rs.

Contribució Reial

1815

Joan Romeu

Carrer del Safareig

Personal: 2 lliures 10 sous

Fogatge: 8 sous

Cobrança del Real Catastro Personal Fogatje y Fosellers del any 1815.

1816

Joan Romeu

Carrer del Safareig

Personal: 2 lliures 10 sous

Fogatge: 8 sous

Real Catastro Personal Fogatje y Fusellers de 1816.

1819

Joan Romeu

Carrer del Safareig

Personal: 3 ll. 15 s.

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any de 1818 y per la cobrança de 1819 original

1820

Joan Romeu

Carrer del Safareig

Personal: 3 ll. 15 s.

Hi ha una Margarida Sayol, al carrer Sant Joan, que paga per real 1 ll 5 s 3 d.

AHS. AMH 904, Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1823

Joan Romeu

Quatre Cantons

Patents: 18 s. 9 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1829

Sant Antoni

Joan Romeu, cotoner

Personal: 2 ll. 10 s.

Julià Font a casa Joan Romeu (son gendre)

Personal: 2 ll. 10 s.

Original Catastro, personal, utensilis, fogatge, fucellers y vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1829

1830

Sant Antoni

Joan Romeu, cotoner

Per son personal y del gendre y fogatges: 5 lliures 8 sous. La filla tenia 15 anys el 1826.

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fusellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1830. AMH, 906.

1831

Sant Pau

Julià Font, gendre del Joan Romeu, cotoner

Personal: 2 lliures 10 sous

Per lo 10 p %: 5 sous

Per mig fogatge: 4 sous

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell per lo any 1831. AMH 906.

1831

Sant Antoni

Joan Romeu, cotoner

Personal: 2 lliures 10 sous

Per lo 10 p %: 5 sous

Per fogatge: 8 sous

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell per lo any 1831. AMH 906.

1836

Sant Antoni

Joan Romeu Coll

Personal: 12 sous 6 diners

10 p %: 1 sou 3 diners

Llibreta per lo cobro de las cuartas de Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge y Rondas Volants Estraordinàrias ab lo 10 p% de aumen formada a tenor de las instruccions y ordres vigents. S'ha utilitzat com a guarda de la coberta una pàgina de *El Vapor*.

1838/1839

Joan Romeu

1 teler

Subsidi industrial i de comerç

1839

Sant Antoni

Joan Romeu Coll

Personal: 2 ll. 10 s.

10 p%: 5 s.

Original Catastro, Personal y utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell...1839

AHS, AMH 907

1840

Carrer de la Font Nova y las travesias

Joan Romeu

Personal: 26 rs 21 ms

10 p%: 2 rs 22 ms

Original Catastro, Personal y Utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell... 1840

AHS AMH 907

1841

Joan Romeu i Coll, carrer de la Lluna

Padró de caps de família, 1841

1841

Julià Font

Salut, amb el número d'ordre 41

Padró de caps de família, 1841

1850

Convent, 17, 3º

Julià Font, 43 anys, casat, teixidor, nascut a Montcada, 43 anys a Sabadell

Magdalena Romeu [Sayol], 40 anys, casada, Sabadell

Joan Font Romeu, 13 anys, Sabadell

Padró de Veïns de 1850, barri V, f. 213

El fill de Joan Romeu Coll, Martí Romeu Sayol no apareix al padró de 1850.

**Sanmiquel Dinarès, Damià** (Sabadell, c. 1781-1835)

Comerciant, 1806

Fabricant d'indianes, 1810-1835

Fabricant de filats i teixits de cotó

Negociant, 1815

Comerciant, 1815

L'oncle patern, Damià Sanmiquel Ustrell, casat amb la germana del Dr. Bosch, el fa hereu universal.

És gendre de Gabriel Busquets i cunyat de Miquel Busquets

Cosí de Damià Brutau Sanmiquel

Nebot de Francesc Dinarès

1771

Damià Sanmiquel Santol, traginer, propietari d'una casa al carrer de Gràcia

Cadastre

Ull: Damià Sanmiquel Santol també era teixidor de llana. Vegeu anotació corresponent al 18 de juliol de 1813. El 1766 era un dels dos administradors de la Confraria de Teixidors de Llana de Sabadell [Pere Roca Garriga, 1960, pp. 18-19; però el 1771 no figura en el llistat del Gremi, pp. 31-33]

31 de gener de 1778 (el 1777 es va casar el seu germà Damià)

Pere Sanmiquel Ullastrell, jove traginer de Sabadell, fill de Damià, pagès de Sabadell, difunt, i de Maria, vivent, es casa amb Agnès Dinarès Casas, filla de Francesc, paraire, i de Maria, vivents.

Francesc Dinarès dota Agnès amb 100 lliures i dues caixes d'àlber, amb panys, claus, robes, joies i avaries acostumades i 5 vestits: un de carro de oro, un de borata, un de mallorques, un d'estamenya i altre d'escot negre. A lliurar les caixes i vestits el dia de les esposalles i les 100 lliures un any després.

Pere Sanmiquel fa creix de 40 lliures.

Saben signar Francesc Dinarés i Pere Sanmiquel.

Fèlix Gay, manual de 1778, fs. 116-118

16 de març de 1784

Inventari dels béns de Pere Sanmiquel Ustrell, traginer, casat amb Agnès Dinarès en segones noces.

Una casa amb eixida al carrer de Gràcia.

3 quarteres de vinya a Sant Julià d'Altura a la partida Julià Ferrer

2 quarteres de terra campa a la Creu Alta

Joan Mimó, Manual de 1784, fs. 81-83

19 de juliol de 1784

Agnès Dinarés anomena procurador a Pau Font, paraire.

Joan Mimó, Manual de 1784, fs. 202.

18 de gener de 1795

Josep Fontanet Parés, fabricant de drap, clavari de propis de la Universitat el 1792, signa àpoca a Damià Sanmiquel Ustrell, traginer, que li ha pagat 49 lliures 5 diners d'endarreriments de l'arrendament de la taverna que devien el seu pare Damià

Sanmiquel, 25 lliures i 5 diners de l'any 1767, i el seu germà Pere Sanmiquel Ustrell, 24 lliures de l'any 1772.

Signa molt bé Josep Fontanet i Parés

Joan Mimó, Manual de 1795, V, f. 12v.

1800

Hereus de Pere Sanmiquel

Carrer de Gràcia

Real: 7 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Original Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

27 de setembre de 1806

Capítols matrimonials entre Damià Sanmiquel Dinarès, comerciant de Sabadell, fill de Pere Sanmiquel Ustrell, traginer, difunt, i d'Agnès Dinarès, ara casada amb un Lluch, i Antònia Busquets Capdevila, filla de Gabriel Busquets, flequer difunt, i de Caterina Capdevila, ara casada amb un Amat.

Damià Sanmiquel Ustrell, comerciant, fa hereu universal al seu nebot, però es reserva l'usdefruit, que en cas de morir passa a la seva muller Maria Bosch, la qual si es torna a casar rebrà 200 lliures del nebot Damià; i estableix les misses en la mort dels dos. Aquesta donació esdevindria nul·la si Damià Sanmiquel Ustrell tingués algun fill d'aquest o altre matrimoni. Ara bé, el nebot si que rebria els béns que foren del pare de l'oncle, Damià Sanmiquel Santol. A més dona al nebot, un llit parat, dos llençols, dues coixineres, dos tovallons, dues tovalles, dos eixugamans, dues cadires, una caixa, un teler, i totes les camises de son ús i port.

Miquel Busquets Puig fa donació a la seva germana de 300 lliures, dues calaixeres noves amb robes i 5 vestits (un de griseta amb gipó de tapisseria, un d'alfafaya blava amb gipó de drap de seda, un d'alfafaya obscura amb gipó de vellut, un d'escot amb gipó d'escot i un de borata amb gipó de canalé.

L'oncle i nebot Sanmiquel fan creix de 100 lliures.

Saben signar els dos Sanmiquel (ho fa millor el nebot) i Miquel Busquets. Antònia no sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1806 V, fs. 136-142

Del 23 de gener de 1809 al gener de 1810

Regidor 6è de l'Ajuntament

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 90

29 de juliol de 1810

Testament de Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes

Elegeix marmessors a Damià Sanmiquel, mon oncle, fabricant de cotó; a Antònia Busquets, ma muller; i a Miquel Busquets, flequer.

Filles, Maria Teresa i Quitèria, 50 lliures i robes en legítima.

Usdefruit a Antònia

Hereu, fill, Damià Sanmiquel Busquets.

Mor entre 1826 i 1835, perquè l'hereu és Feliu en el testament de 1835.

Joan Mimó, Manual 1810 V, fs. 49-50

Del 6 d'abril de 1812 al desembre de 1812

Regidor 3er de l'Ajuntament

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 90

18 de juliol de 1813

Narcís Sanmiquel Dinarès, rajoler de Sabadell, reconeix que son germà Damià Sanmiquel Dinarès, possessor dels béns de l'avi Damià Sanmiquel, teixidor de llana, que li ha pagat 86 lliures 14 sous i 10 diners. 31 lliures 10 sous per la meitat de l'octava part dels béns de l'avi Damià Sanmiquel Santol, dividida en parts iguals, que li correspongué a Pere Sanmiquel, pare d'ambdós, segons concòrdia (notari de Barcelona Josep Gualsa Roig, 12 de setembre de 1785). Les altres 55 lliures 4 sous i 10 diners, també de l'herència de l'avi, atès que el germà Damià va pagar amb diners propis les parts expectants als demés cohereus.

Sap signar, però amb dificultat.

Joan Mimó, Manual 1813, V, fs. 57-58

1814

Carrer de Gràcia

Damià Sanmiquel (Ustrell?)

Real 7 sous

Dos personals 7 lliures

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

Damià Sanmiquel Dinarès (no paga personal!)

Real 7 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Damià Sanmiquel Dinarès

Territorial: 9.33 rs.

No paga ni per indústria ni per comerç, atès que ho fa l'oncle

Contribució Reial

25 de maig de 1815

Confessions al Capbreu de les rendes de Sant Llorenç del Munt de 1788/1815 de Joan Viver, ferrer de Sabadell, i de Feliu Daví, pagès habitant a Barberà. Ambdós tenien peces de vinya, el primer de 2 quarteres i el segon de 4 quarteres i 2 quartans, al mas Julià Ferrer, a tocar l'heretat de Berardo, que afrontant a ponent amb el camí ral de Sabadell a Terrassa i amb terres de Damià Sanmiquel Dinarès, negociant i comerciant de Sabadell, el primer a tramuntana i el segon a migdia. Tanmateix no hi ha confessió de Damià Sanmiquel Dinarès. I per les dades no sembla que sigui la peça de l'oncle.

Les de Damià són les de Berardo de l'inventari de 1835?

Joan Antoni Ferran Sol, *Tres Capbreus del Vallès Occidental*, Sabadell, Fundació Ars, 2013, pp. 523-525.

28 d'octubre de 1819

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes, crea censal de 377 lliures 16 sous i pensió anual d'11 lliures, 6 sous, 7 diners i 3/5 de diner a pagar el 27 d'octubre.

Jona Mimó, Manual de 1819.

1820

Damià Sanmiquel

Real: 1 ll 1 s



Personal: 6 ll 15 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1820

Elecció de comissionats per anar a la Junta de Fabricants de Barcelona al començament de la Comissió de Fàbriques. A Sabadell, surt elegit Damià Sanmiquel i Dinarès.

BC, Arxiu Gònima, caps 47, expedient 3. Dades cedides per Alex Sánchez

20 de juny de 1820

Joan Francesc Grases Cortés i de Dalmau, doctor en drets de Barcelona, té una era i pallissa al costat del safareig de Sabadell i ha estat intimat per l'Ajuntament en data 17-05-1820 a derruir-ne les parets «insiguiendo las instancias se le han hecho y muy particularmente por parte del cura párroco de la misma sobre los delitos y atentados se cometen casi todas las noches en el antiguo pajaro». Ara el cedeix en emfiteusi a Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes. L'era i pallissa confronta a sol ixent amb el carrer que ve del portalet del carrer Sant Quirze amb el safareig; a migdia, amb el safareig; a ponent amb l'era dels hereus d'Anton Argemí; a tramuntana amb la muralla de l'hort de les cases d'Onofre Vila. Cens d'11 lliures 5 sous de muda percepció i pagar el lluïsm. L'entrada es de 67 lliures 10 sous, equivalents a 30 duros plata.

AHPB, Baltasar Oliveras de Plana, Manual 1820, f. 247-251.

1823

Damià Sanmiquel Dinarès

Gràcia

Patents: 5 ll. 12 s. 6 d.

Real: 1ll. 1 s.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

25 febrer 1824

Maria Teresa Sanmiquel i Busquets es casa amb Pau Escayola Casagemas, sastre, fill de Josep Escayola Borrell, oller, i Eulàlia Casagemas, difunts.

Dot de Maria: 125 lliures, una calaixera, dos vestits, un d'escot d'Ypres (hipre) i un d'escotí amb els gipons respectius, dos gipons de setí, un gipó de vellut de seda verd, vint-i-quatre camises de bri amb mànigues de tela noves, sis tovallons, sis estovalles, sis eixugamans, dos llençols i quatre coixineres, tot de bri nou, i les demás robes de son ús i port.

Pau Escayola fa creix de 200 lliures.

Signen Damià, Maria Teresa i Pau.

Ramon Mimó, Manual 1824, fs. 89-91

Pagaments al cadastre

Any	Real	Personal	Utensilis
1824	14 s.	7 ll.	
1825	1 ll. 7 s.	7 ll (per dos)	
1826	1 ll. 7 s.	7 ll (per dos)	
1827	1 ll. 7 s.		
1827	1 ll. 7 s.		
1828	1 ll. 7 s.		3 s. 4 d.
1829	1 ll. 7 s.		

Deixa de pagar personal perquè ja només té activitat al molí Mornau, fora del terme?

11 de març de 1825

«Después de passats comptes en lo dia present entre jo lo baix firmat y Joan Argelaguet, pagès de Sant Julià de Altura, part forànea de Tarrassa, de tots los los diners me avia deixat per invertir en llana dit Argelaguet en los dias tres Abril, dibuit Matx, y vint de setembre del prop passat any de mil huit cents vint y quatre y los que me ha entregat en lo dia de vuy, resulta averme entregat lo matex Argelaguet la quantitat de mil nou centas setanta tres lliuras, tres sous y tres diners, dich 1.793 ll. 3 s. 3 d., qual quantitat confesso aver rebut del sobredit Joan Argelaguet y me la ha deixada perquè la invertisca en comprar llana ab pacte que vènguia jo la llana que se còmpra de dita partida al major preu púguia y que àgia de donar a dit Argelaguet la mitat de la ganància que se fàcia ab dita llana, e igualment àgia de pagar jo la mitat de la pèrdua que ab la mateixa llana tal vegada hi àgia. Y la sobredita partida de de mil nou centas setanta tres lliuras, tres sous y tres diners prometo retornarla al sobredit Argelaguet ab moneda de or o plata sonant y no vales ni cap altre paper amonedat luego que síguia cobrada de aquell o aquells a qui se vènguia la llana comprada de la mateixa. Y per ser axís y cònstia ahont combinga fas y firmo de ma pròpia ma lo present vale en la vila de Sabadell vuy dia onze del mes de mars del any mil huit cents vint y cinch. Damià Sanmiquel y Dinarès».

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, Joan Argelaguet, pagès de Sant Julià d'Altura contra Antònia Sanmiquel de Sabadell i Pau Escayola de Barcelona, 24 de novembre de 1836, 57/14.

22 de maig de 1825

«Jo Damià Sanmiquel y Dinarès, baix firmat, confesso deurer y voler pagar a Joan Argelaguet, pagès de Sant Julià d'Altura, la quantitat de mil cinch centas lliuras, dich 1.500 ll., moneda catalana, quals me las deixà en lo dia vint y huit de abril del any mil huit cents y setze per comprar un bosch en casa Coll de Llussà, qual quantitat li estich debent causa de no averse encara cobrat de aquells a qui se vengueren las lleñas, fustas y carbó que se tragué de dit bosch, y la mateixa quantitat me la deixà ab pacte que nos agessem de partir la ganància que ab dit bosch tal vegada se fes, e igualment pagar la mitat de la pèrdua cas ni agués, tenin jo obligació de donar a dit Argelaguet compte y rahó de tot lo resultant de dit bosch; y la citada quantitat de mil cinch centas lliuras las prometo tornar al sobredit Argelaguet a ab moneda de or o plata sonant y no vales ni cap altre paper amonedat luego que la àgia cobrada de aquells que la estant debent. Y per ser axís fas y firmo lo present de ma pròpia ma en la vila de Sabadell vuy dia vint y dos de matx del any mil huit cents vint y cinch. Damià Sanmiquel y Dinarès».

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, Joan Argelaguet, pagès de Sant Julià d'Altura contra Antònia Sanmiquel de Sabadell i Pau Escayola de Barcelona, 24 de novembre de 1836, 57/14.

28 de gener de 1827

«Jo Damià Sanmiquel y Dinarès, baix firmat, confesso deurer y voler pagar a Joan Argelaguet, pagès de Sant Julià d'Altura, la quantitat de cinch centas lliuras, dich 500 ll., moneda catalana, quals me ha deixat per comprarne cutó fluix ab pacte que quant est se vènguia li àgia de donar la mitat del que ab ell se y guània, y en cas de perdresi àgia jo de pagar la mitat de la pèrdua. Y ditas sinch centas lliuras las prometo retornar a dit Argelaguet luego de venut dit cutó ab moneda de or o plata sonant y no vales ni cap altre paper amonedat. Y per ser axís fas y firmo lo present de ma pròpia ma en la vila de Sabadell vuy dia vint y vuit de janer de 1827. Damià Sanmiquel y Dinarès.

A 12 abril de 1834 rebuda pensió del any 1833.»

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, Joan Argelaguet, pagès de Sant Julià d'Altura contra Antònia Sanmiquel de Sabadell i Pau Escayola de Barcelona, 24 de novembre de 1836, 57/14.

3 de juny de 1828

Joaquim Mornau d'Amat arrenda a Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant de filats i teixits de cotó, per cinc anys, a partir de l'1 de juliol de 1828, la meitat de l'aigua del segon salt del molí paperer que té a Jonqueres i la meitat de l'edifici corresponent a dit salt del gran casal que allí posseeix, a efecte de que pugui plantar màquines de cardar i filar cotó y de fabricar draps i robes de llana, o fer de dita aigua i edifici els usos que millor li semblin.

1. Pot treure les piles que embarassin les rodes d'engravació de les màquines, però després ho haurà de deixar com ho va trobar.
2. Les modificacions internes «en rahó de las habitacions y divisió que vulga fer lo arrendatari per sa comoditat interior o colocacions de rodas, màquinas y demés relatiu a la clase de fabricació» van a compte de l'arrendatari.
3. Van inclosos en l'arrendament sis quartans d'horta.
6. L'arrendador paga el cadastre.
7. Prohibició de posar molí de batans ni enocar robes de llana i també de fabricar paper.
8. El pagament de l'escriptura va a càrrec de l'arrendatari.

Preu pels 5 anys: 2.625 lliures a pagar per mitges anyades anticipades

AHPB, Eudald Rovira Elias, Manuale Instrumentorum, 1828, fs. 114-116.

3 de juny de 1828

Joaquim de Mornau havia convingut fer l'arrendament fet a Damià Sanmiquel a Joan d'Amat pel mateix preu i termini, el qual li ha demanat que «encabesàs lo arrendament a favor del mencionat Sanmiquel», i ara Joan d'Amat es fa fiador de Sanmiquel. La prohibició de batanar és per evitar danys al molí d'en Torrella, propietat d'Amat, i li promet que tampoc s'hi posaran en l'altra meitat del salt.

AHPB, Eudald Rovira Elias, Manuale Instrumentorum, 1828, fs. 117-119.

6 d'agost de 1828

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes, fa dos establiments a Isidre Valls Samsó, fabricant d'indianes, i a Francesc Duran Escuder, teixidor de llana, de solars per edificar cases al Camp de Sant Jaume.

4 lliures 10 sous de cens anual.

Entrada: 75 lliures Valls i 70 lliures Duran.

Ni Valls ni Duran saben signar.

Ramon Mimó, Manual de 1828, fs. 185-189

15 de setembre de 1828

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes, estableix a Fidel Bosch Llonch, teixidor de llana, un solar per edificar casa al carrer de Sant Jaume.

Cens. 4 lliures 17 sous 6 diners

Entrada: 81 lliures 5 sous

Signen els dos

Ramon Mimó, Manual de 1828, fs. 212-214

9 de novembre de 1828

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes, estableix a Quirze Joanico Borràs, espardenyer, veí de Sant Quirze, un tros de terra campa de 25 canes 6 pams de llarg i 5 canes i 2 pams d'ample al Camp de Sant Jaume. Confronta a sol ixent amb honors de Fidel Bosch; a migdia amb el carrer de Sant Jaume; a ponent, amb honors de l'establient; a tramuntana amb honors de Teresa Petit, vídua de Llorenç Juncà, mitjançant el camí que roda la vila.

Entrada: 75 lliures i cens anual de 4 lliures 12 sous i 6 diners.

Ramon Mimó, manual de 1828, f. 251-253.

23 de novembre de 1828

Damià Sanmiquel, fabricant d'indianes, sotsarrenda a Josep Salas Peig i Josep Salas Busquets, fabricants de drap, la facultat de poder carregar en l'arbre del joc de l'aigua tot quan pugui suportar sense causar dany, després que hagin quedat assortides les tres màquines de cardar cotó i diable que allí té Sanmiquel. Les reparacions que s'hagin de fer a la roda i joc de l'aigua aniran a càrrec dels Salas, 2/3, i de Sanmiquel, 1/3. I també les obres compreses en l'escriptura d'arrendament. El sotsarrendament es per quatre anys i set mesos i el preu és de 1.850 lliures, a raó de 400 lliures l'any.

Signen tots.

Ramon Mimó, Manual de 1828, fs. 265-267.

6 de gener de 1831

«Jo Damià Sanmiquel y Dinarès, fabricant de indianas, baix firmat, confeso deurer y voler pagar a Isidro Sanfeliu, pagès de la parròquia de Barbarà, la quantitat de mil trescentas cinquanta lliuras, dich 1.350 ll., moneda catalana, qual quantitat me ha deixat per negoci de la mia Fàbrica al estil del alotge de mar de Barcelona, y de dita quantitat prometo pagarlin lo interès del sis per cent cada any, qual quantitat prometo tornar al sobredit Isidro Sanfeliu ab moneda de or o plata y no vales ni cap altre paper amonedat dins un any contader del dia present en abant. Tot lo que prometo cumplir sens dilació ni excusa algun ab esmena de dañs y gastos. Y per ser axís y cònstia ahont convinga, fas y firmo lo present en la vila de Sabadell vuy dia sis de Janer del any mil huit cents trenta y tres. Damià Sanmiquel y Dinarès

Tich rebut lo interès vensut en sis de janer del present any. Sabadell 11 febrer 1834. Ysidro Sanfeliu».

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, Isidro Sanfeliu, hisendat de Barberà, contra Antònia Sanmiquel de Sabadell i Pau Escayola de Barcelona, 24 de novembre de 1836, 57/13.

6 de gener de 1831

«Jo Damià Sanmiquel y Dinarès de Sabadell, baix firmat, confeso deurer y voler pagar a Joan Argelaguet, pagès de Sant Julià d'Altura, part forana de Tarrassa, la quantitat de dos mil deu lliuras, dich 2.010 ll., moneda catalana, qual quantitat me ha deixat per negoci de la mia Fàbrica al estil del alotge de mar, y de dita quantitat prometo pagarlin lo interès del sis per cent cada any, e igualment prometo tornar al sobredit quatre centas lliuras sempre que dit Joan Argelaguet me las demània donantme dos mesos de temps y las restants al cap del any. Y per se axís fas y firmo lo present en Sabadell vuy dia sis de janer del any mil huit cents trenta hu. Damià Sanmiquel y Dinarès.

A 26 de mars de 1832 pagat lo interès vensut lo dia sis Janer de 1832.

A 12 abril de 1834 rebut la pansió del any 1833»

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, Joan Argelaguet, pagès de Sant Julià d'Altura contra Antònia Sanmiquel de Sabadell i Pau Escayola de Barcelona, 24 de novembre de 1836, 57/14.

5 de febrer de 1831

La Comunitat de Preveres de Sabadell substitueix com a procuradors als reverends Bonaventura Bellsolà i Josep Mañosa, que havien estat nomenats el 13 de gener de 1819, per Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes de Sabadell.

Ramon Mimó, Manual de 1831.

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, Comunitat de preveres contra Antònia Sanmiquel i Pau Escayola, 6 de setembre de 1836, 56/4, fs. 6-8.

6 de febrer de 1831

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes de Sabadell, promet a la Comunitat de Preveres que «dará todos los años en el día treinta y uno de Diciembre a dha Rnda. Comunidad escata cuenta y razón de todo lo que por él y sus tal vez sustitutos será cobrado y distribuido y que depositará en el archivo de la misma Comunidad la cantidad que resulte existente». [...] «y para mayor seguridad de lo referido da en fiador y principal obligado a José Campdepadrós, labrador, vecino de las misma villa...»

Ramon Mimó, Manual de 1831.

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, Comunitat de preveres contra Antònia Sanmiquel i Pau Escayola, 6 de setembre de 1836, 56/4, f. 10.

1831-1835

Primer, segon y tercer manifest del que lo difunt Damià Sanmiquel, procurador que fou de la Reverenda Comunitat, cobrà com a tal procurador durant sa procura y del ha entregat al reverend Josep Prat, 1831-1835.

Relació individuada de tots els cobraments, la majoria de pensions de censals, separats per «vila» i «forasters».

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, Comunitat de preveres contra Antònia Sanmiquel i Pau Escayola, 6 de setembre de 1836, 56/4, fs. 14-20

1 de maig de 1831

Narcís Sanmiquel Dinarès, rajoler de Sabadell, confessa deure al seu germà Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes de Sabadell, 420 lliures 10 sous i 6 diners, que li ha deixat graciosament i sense interès. Narcís hipoteca tots els seus béns i es compromet a pagar 75 lliures cada Nadal fins exhaurir el deute, començant el Nadal de 1831.

Francesc Viladot, Manual de 1831, V, fs. 73-74.

21 de maig de 1831

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes de Sabadell estableix a Narcís Sanmiquel Dinarès, rajoler de Sabadell, un tros de terra de dos casals, dins del qual hi ha edificada una caseta a costes de l'adquiridor, que es part de la peça de terra abans campa i al present reduïda cases, de tinguda 10 quartans de sembradura, coneguda com el Camp de Sant Jaume al carrer de Sant Jaume.

Cens anual: 9 lliures 12 sous 6 diners.

Haurà d'haver construït la muralla en la part de ponent amb despeses comunes amb Fidel Bosch.

Si durant quatre anys no paga el cens, l'estabilidor podrà arrendar la casa de l'adquiridor.

Haurà de pagar el cadastre.

Haurà de lliurar a l'establient còpia del contracte.

Entrada: tassa d'aigua.

Signen els dos, Narcís amb menys facilitat.

Francesc Viladot, Manual de 1831, fs. 86-88.

21 de gener de 1833

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes, assabentat que Jaume Formosa, fabricant de drap, vol lluir i quitar un censal de 40 lliures i pensió anual d'1 lliura 4 sous i 3/5 de diner, que fa i presta al Rvnd. Anton Oliver, proposa a dit Oliver ajuntar aquest censal al que ja té de 1819, per la qual cosa rep de Formosa les 40 lliures i accepta pagar una pensió anual de 12 lliures, 10 sous 8 diners i 1/5 de diner, resultat de sumar les dues pensions.

Francesc Viladot, Manual de 1833, f. 29

12 d'octubre de 1833

«el Caballero Alcalde Mayor de dicha Villa de Tarrasa como a comisionado por el M. Y. S. Intendente de este Principado e insiguiendo lo dispuesto por la Dirección General de Propios y Arbitrios del Reyno, otorgó escritura de venta perpetua favor de Damián Sanmiquel y Dinarés, fabricante de indianas de esta Villa, de toda aquella casa titulada Matadero Público y conocida antiguamente por degolladero del ganado en esta Villa y calle nombrada de Manresa y como dicha casa pertenecía a los propios de esta Villa, la engenación de la cual requería la aprobación de S.M., a cuyo fin se remitió al Ylmo. Señor Director General de Propios u Arbitrios del Reyno y quedó aprobada por S.M. en Real Orden de ocho del mes de setiembre prócsimo pasado». Es reproduceix l'ordre L'escriptura de venda a l'Arxiu Històric de Terrassa, notari Francesc Huguet, 4 de desembre de 1832.

Sanmiquel ha de pagar un canon anual de 488 rals 20 ms.

L'Ajuntament de Sabadell lliura la clau de la porta principal a Sanmiquel que en pren possessió, obrint finestres i portes, i fa saber l llogater Joan Torrella que ara li ha de pagar el lloguer.

Francesc Viladot, Manual de 1833, fs. 169-170

16 d'octubre de 1833

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes, lloga a Joan Torrella Estrada, forner, la casa d'un cos o un casal del carrer de Manresa, que llinda a sol ixent amb Josep Peig, a migdia amb Tomàs Roig, a Ponent amb el carrer de Manresa, i a tramuntana amb el carrer d'en Jonch.

L'arrendament es fa per quatre anys a 137 lliures 10 sous per any. El fiador de Torrella és el seu cunyat Francesc Sallarès, sastre, que obliga els seus béns.

Signen tots tres.

Francesc Viladot, Manual de 1833, fs. 171-172

1 de novembre de 1834

«Tinch rebut del Sr. Manuel Bargall mil lliuras, qual quantitat la ell matllevada al Sr. Pere Bruguera, y me la ha Bargall deixada a mi, qual quantitat prometo pagarla al matex Bargall per tot lo dia primer del mes de Fabrer del pròcsim vinent any mil huit cents

trenta cinc. Barcelona al primer de Novembre de mil huit cents trenta y quatre. Damià Sanmiquel».

AHT-ACVO, Fons del Jutjat de Primera Instància de Terrassa, Manuel Bargall, comerciant de Barcelona contra Antònia Sanmiquel i Pau Escayola, 15 de novembre de 1836, 57/11.

3 de març de 1835

Testament de Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes

11 fills.

Marmessors i curadors: Antònia Busquets, muller; Pau Escayola Casagemas, gendre.

Usdefruitaria amb totals poders a Antònia, mentre es mantingui vídua.

Fills: Pere, Feliu i Jaume, 50 lliures de legítima paterna a cadascun.

Filles casades: Quitèria, casada amb un Martinez; Antònia, casada amb un Casanovas; 50 lliures a cada, atès que ja els hi ha lliurat la calaixera i robes.

Filles solteres: Mariàngela, Narcisa, Joaquina, Josepa i Dolors, 50 lliures, calaixera i robes a cada una.

Altra filla casada: Maria Teresa, casada amb Pau Escayola, 10 sous per haver estat dotada i pagada.

Hereu universal: Feliu Sanmiquel Busquets.

Francesc Viladot, Manual 1835, V, f. 54

15 d'abril de 1835

Inventari dels béns de Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes.

Casa del carrer de Gràcia on habitava

En la quadreta: un torn de fusta de fer canons vell, 2 peus de fusta per debanadores amb sa verga de ferro tot usat, 3 debanadores velles

En la quadra de dalt dels teixidors: 3 telers de fusta per teixir cotó, dos trossos de peça estreta de cotó

En la quadra de baix: 7 telers de fusta per teixir cotó molt vells, 2 trossos de peces de cotó. Un ordidor dolent, cinc llums (3 de ferros i 2 de llauna)

En la sala: una premsa de fusta per premsar les peces, un torn usat.

Béns immobles, a més de la casa d'un casal i mig del carrer de Gràcia

Una casa d'un casal al carrer de Gràcia

Una casa d'un casal al carrer de Manresa

Un tros de terra campa de 3 quarteres de sembradura a la parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres.

Un tros de vinya de 2 quarteres de sembradura a l'heretat Berardo de Sant Julià d'Alta.

Un tros de vinya de 4 quarteres a l'heretat Julià Ferrer de Sant Julià d'Alta.

Una era per batre blat al costat del safareig vell

Percep 41 lliures 7 sous 9 diners per censos de 8 solars per edificar cases

Acredita 821 lliures 18 sous i 3 diners, suma d'un debitori de 1819 (631 ll. 17 s. 6 d. de Menna Rovira Montlló de Sentmenat) i de dos vals de 1824 (190 ll. 9 d. de Joan Agell, de Sabadell).

Les extensions de les terres estan ben anotades, però no coincideixen sempre amb les de l'execució dels béns el 1837. Prenem aquestes darreres per bones.

Francesc Viladot, Manual 1835 V, fs. 75-78.

14 de juny de 1836

Judici de Conciliació entre Joan Prat, prevere, en nom de la Comunitat de Preveres; Joan Argelaguet, pagès de Sant Julià d'Alta; Isidre Sanfeliu, pagès de Barberà del Vallès; i Manuel Burgay (sic), comerciant de Barcelona; tots ells creditors de Damià Sanmiquel contra la seva vídua Antonia Sanmiquel i el seu gendre Pau Escayola, comerciant de Barcelona.

A la Comunitat de Preveres devia 1.939 lliures 2 sous i 2 diners del temps que fou procurador de la dita Comunitat, durant el qual no cuidà de donar comptes ni de lliurar el diner que en nom d'aquella havia cobrat.

A Joan Argelaguet devia: 5.983 lliures 3 sous 3 diners que havia rebut en quatre distintes èpoques: 1.973 lliures 3 sous 3 diners l'11 de març de 1825; 1.500 lliures el 22 de maig de 1825; 500 el 28 de gener de 1827; i 2.000 el 6 de gener de 1831.

A Isidre Sanfeliu devia 1.350 lliures que li havia prestat el 6 de gener de 1833.

A Manuel Burgay (sic) li devia 1.000 lliures que li havia deixat l'1 de novembre de 1834.

Antònia Sanmiquel i Pau Escayola han reconegut els deutes però les propostes que han fet als creditors han estat considerades inadmissibles per aquests.

Davant la demanda Antònia Sanmiquel i Pau Escayola han dit que contestaran el dia 18. AHS, AMH, Judicis de Conciliació, de 1835 a 1839.

18 de juny de 1836

Les parts interessades, juntament amb els homes bons respectius, acorden que els deutes es paguin amb els béns de l'herència de Sanmiquel. I així ho signen, excepte Antònia Sanmiquel que no sap signar.

AHS, AMH, Judicis de Conciliació, de 1835 a 1839.

21 de gener de 1837

Damià Sanmiquel en el dia de sa mort devia 1.939 lliures 2 sous i 2 diners a la Reverenda Comunitat de Preveres del temps que fou procurador de la dita Comunitat, durant el qual no cuidà de donar comptes ni de lliurar el diner que en nom d'aquella havia cobrat; devia a Joan Argelaguet, pagès de sant Julià d'Alta, 5.983 lliures 3 sous 3 diners que havia rebut en distintes èpoques per donar curs a la seva fàbrica d'indianes; devia a Isidre Sanfeliu, pagès de Santa Maria de Barberà, 1.350 lliures que li havia prestat en diner per augment de sa fàbrica; i devia a Manuel Burgay (sic), comerciant de la ciutat de Barcelona, 1.000 lliures que li havia deixat per atendre a les seves urgències. Tots ells van presentar demanda de judici de conciliació i també van anar al Jutge de Primera Instància de Terrassa, que decretà execució contra els béns que foren de Damià Sanmiquel «que no se ha verificat per no ocasionar nous gastos, respecte que los béns de Sanmiquel no són suficients per cobrir aquelles quantitats».

Antònia Sanmiquel els proposa que li cedeixin en propietat la caseta anomenada d'en Sendra al carrer de Gràcia i a canvi els cedeix tots els béns del seu marit que aniria venent i els aniria lliurant els ingressos de dites vendes en el termini de dos mesos. Es relaciones tots els béns immobles de Sanmiquel. Els crèdits de Sanmiquel que consten a l'inventari també passen a mans dels creditors. Antònia es compromet a pagar dues pensions de censos, censals i altres càrregues sobre aquests béns. Per pagar les despeses del plet, es compromet a vendre l'era de batre blat de prop de Safareig a i a lliurar l'import en dos mesos.

Els creditors renuncien al plet i als crèdits a canvi tot el pactat abans.

Francesc Viladot, Manual de 1837, fs. 17-18



1837. Execució dels béns de l'herència de Damià Sanmiquel per Antònia [Sanmiquel] Busquets

Si sumem al producte de la venda d'immobles, les 821 lliures 18 sous i 3 diners dels crèdits de Sanmiquel, els creditors van recuperar un total de 3.950 lliures 2 sous 3 diners. És a dir, el 38,45% de les 10.272 lliures 5 sous 5 diners que acreditaven.

béns immobles		Comprador		preu		
Descripció	localització	Nom	Ofici	lliures	Sous	diners
2 quarteres de terra	Damunt CA/Sant Vicenç de Jonqueres	Martí Illa	Hisendat	524	16	
era de batre i pallissa	Safareig/Sabadell	Francesc Cirera	fabricant drap	300		
4 quarteres 10,5 quartans vinya a rabassa	Mas Ferrer/Sant Julià d'Altura	Jordi Manaut	Bracer	235		
3 quarteres vinya a rabassa	Julià Ferrer/Sant Julià d'Altura	Domènec Viver	Fuster	241		
casa de l'escorxador	C/Manresa/Sabadell	Josep Rocabert	Fideuer	430		
casa d'un casal i mig	C/Gràcia/S. Antoni/Sabadell	Joan Argelaguet	Pagès	1.397	8	
Valor total				3.127	24	

Font: AHS, Francesc Viladot, Manual de 1837, fs. 44-45, 46-47, 49-50, 53-54, 61-62 i 69-70

1850

Gràcia, 22

Antònia Busquets, 62, vídua, Sabadell

Feliu Sanmiquel Busquets, 33, solter, tintorer, Sabadell

Narcisa Sanmiquel Busquets, 28, soltera, Sabadell

Joaquima Sanmiquel Busquets, 23, soltera, Sabadell

Dolors Sanmiquel Busquets, 19, soltera, Sabadell

Quitèria Sanmiquel Busquets, 33, vídua, Sabadell

Juli Martínez Sanmiquel, 7, solter, Sabadell (fill de Quitèria)

Padró de veïns de 1850, barri I, f. 264.

1846

Feliu Sanmiquel

Un tinte. Indústria llanera.

Contribució Industrial, matrícula.

1853. Núm. 909

Antònia Sanmiquel (Busquets en realitat), casa al carrer de Gràcia, 22 (600 i 450 rs.)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

Només hi ha un altre Sanmiquel a l'amirallamiento: Joan.

1854

Josepa Sanmiquel

Sant Julià d'Altura, 425

1 quartera 5 quartans vinya 2<sup>a</sup>

1 quartera vinya 3<sup>a</sup>

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

**Sanmiquel Ustrell, Damià** (Sabadell, c. 1750s-c.1818)

Traginer, 1777, 1785

Comerciant, 1789, 1806

Fabricant de cotó, 1805, 1810 (veure fitxa Damià Sanmiquel Dinarès)

Oncle de Damià Sanmiquel Dinarès i de Damià Brutau Sanmiquel

23 de juliol de 1741

Damià Sanmiquel Santol, vidu, pagès de Sabadell, fill de Josep, teixidor de llana de Sabadell, i de Rosa, cònjuges difunts, es casa amb Maria Datzira Gamell, donzella, habitant a Sant Julià d'Altaura, filla de Joan, pagès de Jonqueres, i de Francesca, difunta. Dot de Maria: 50 lliures, una caixa i dos vestits.

Creix de Sanmiquel: 25 lliures.

No signen, però no s'especifica perquè.

Pau Puigjaner, Capítols Matrimonials, 1739-1747, fs. 91-92.

6 de novembre de 1763

Damià Sanmiquel Santol, traginer, arrenda la taberna i abast de vi de Sabadell amb Baptista Corominas, paraire; Feliu Mimó, traginer; Pere Peig, teixidor de lli; i Joan Pujal, traginer, per un any des de l'1 d' maig de 1763 fins al 30 d'abril de 1764, responent amb ses persones i bens. Després feren escriptura privada no sols per posar en companyia la dita taverna, sinó també la de Jonqueres, que tenia arrendada Sanmiquel. Ara, acorden que la companyia es dissol i que Sanmiquel es fa càrrec ell dels 8 mesos i mig que resten per pagar.

Damià Sanmiquel no sap escriure.

Baptista Corominas, si.

Pau Puigjaner, 1763, f. 248-249

1771

Damià Sanmiquel Santol, traginer, propietari d'una casa al carrer de Gràcia Cadastre.

Veure fitxa Damià Sanmiquel Dinarès.

9 de març de 1777

Capítols matrimonials entre Damià Sanmiquel Ustrell, traginer, fill de Damià Sanmiquel Santol, traginer, difunt, i de Maria Ustrell, vivent, i Maria Bosch Cardellach, filla d'Isidre, teixidor de lli, vivent, i de Teresa Cardellach, difunta. Ja estan casats.

Isidre Bosch dona a Maria un tros de terra de 46 pams de llarg i 46 pams d'ample, part i pertinences de l'eixida de la casa; el tros dona a ponent al carrer de Gràcia i a tramuntana al carrer de Sant Antoni i Isidre pagarà els censos a que està sotmesa. Dona també dues caixes amb panys, claus, robes i apèndixs corresponents i tres vestits: un de faisó, un d'escot negre i un de mallorques, tots amb els gipons corresponents.

Damià Sanmiquel fa creix de 25 lliures.

Aprèn a signar entre 1777 i 1789; de fet, entre 1785 i 1789

Només sap signar Isidre Bosch.

Joan Mimó, Manual de 1777, fs. 64-66.

16 de març de 1784

Inventari dels béns de Pere Sanmiquel, traginer, per la seva vídua Agnès Dinarès.

En una caixa hi ha 14 rams de fil de borres, sis rams de fil de bri i 8 rams de fil d'estopa.

A l'estable hi ha un bast usat i un pitral amb morisques. Cap referència a cavall o mula.  
Béns immobles:

La casa del carrer de Gràcia amb eixida al darrera.

Una peça de vinya de quatre quarteres a l'heretat Julià Ferrer

Una peça de terra campa de dues quarteres a la Creu Alta

Joan Mimó, Manual de 1784, fs. 81-83.

12 de setembre de 1785

Damià Sanmiquel, traginer de Sabadell; Maria Sanmiquel, muller de Jaume Cusí, paraire de Sabadell; Magdalena Sanmiquel, muller de Lluís Margall, daurador de Barcelona (daura l'altar de Sant Tomàs a Sabadell el 1789: Bosch, MCN, 48); Feliu Sanmiquel, treballador de Barcelona; Josep Sanmiquel, soldat del Regiment d'Artilleria; van introduir plet al Tribunal del Reial Jutjat de la Província contra Agnès Dinarès, vídua de Pere Sanmiquel, traginer de Sabadell, germà dels anteriors, prenent fer-se amb el llegat del pare de tots ells Damià Sanmiquel, teixidor de Sabadell, que morí intestat.

Pere Sanmiquel era el fill primogènit de Damià.

Agnès es va quedar la casa del carrer de Gràcia, mobles i robes.

Prèviament hi va haver, el 7 de juliol de 1784, un plet a la Cúria de Sabadell, que acabà en un altercat. [No hi ha cap referència a la Cort del Batlle]

L'argument d'Agnès era que Pere hauria incrementat el patrimoni i mantingut els germans quan encara no podien treballar. I això ho acreditaria el silenci del germans, mentre Pere va viure. I com a conseqüència aquests béns havien d'anar als fills d'ella i Pere, Damià i Narcís Sanmiquel Dinarès.

Els germans argumentaven que Damià havia mort intestat, que Pere hauria hagut de retre comptes i que va deixar alguns deutes.

Ara volen pau i per això signen aquesta concòrdia.

Agnès Dinarès acorda que deixa la casa buida i que lliura els bens del seu sogre, un cop li hagin pagat els altres hereus el que li pertoca.

Els seus cunyats i cunyades esmentats, als qual s'hi afegeix Mariàngela Sanmiquel, muller de Narcís Brutau, teixidor de llana, acorden pagar a Agnès, 100 lliures, que és la quantitat que Agnès aportà en dot al seu matrimoni amb Pere.

Damià Sanmiquel i Narcís Brutau han acordat pagar les 100 lliures i també les parts i porcions corresponents als altres cohereus i els deutes de Damià i Pere Sanmiquel, pare i germà dels cohereus. Atès això, la resta de cohereus permeten que Damià i Narcís s'incorporin l'heretat universal de Damià Sanmiquel, però sense que la puguin fer servir per pagar deutes, fins que hagin pagat el que correspon a ells dos i als altres cohereus.

La llista del que han de pagar:

Ramon Rodó: pensions de censos de la vinya, 43 ll. 2 s.

Clavari de la vila de Sabadell per endarreriments de la taverna de Damià i Pere Sanmiquel, pare i fill: 49 ll. 5 d.

Ignasi Bros: 16 ll. 8 s.

Joan Fontanet: 13 ll. 15 s. 7 d.

Anton Duran, cirurgià: 1 ll. 5 s.

Francesc Carné, sastre: 3 ll. 13 s.

Maria Saurí: 22 ll.

Jaume Busquet: 2 ll. 4 s. 6 d.

Francesc Dinarès: a compliment de major quantitat, 20 ll. 6 s.

Pere Pau Montaña: 25 ll.

Manuel Margenat, pagès de Sentmenat: a compliment de major quantitat, 16 ll. 10 s.

Aquests deutes coneguts sumen 213 ll. 4 s. 6 d.

I així mateix qualsevols altres deutes que s'ignorin de Pere i Damià Sanmiquel.

I les despeses originades per la present concòrdia.

Es repartiran en vuit parts iguals el que restarà líquid de la present heretat i Damià Sanmiquel i Narcís Brutau la lliuraran a cada cohereu que la demani. Una d'aquestes octaves parts és la de Pere Sanmiquel Ustrell, que es repartiran Damià Sanmiquel i Narcís Brutau, com a representants de Pere.

Quan els fills de Pere, Damià i Narcís Sanmiquel Dinarès, arribin a edat de regir i governar els seus béns, rebre l'herència de l'avi Damià Sanmiquel, pagaran un o els dos les despeses fetes per Damià Sanmiquel i Narcís Brutau segons els comptes presentats. Damià Sanmiquel i Narcís Brutau restituiran la casa i béns als nebots quan siguin restituïts de tot el que ells han pagat

De pròpia mà només signen Josep Sanmiquel i Lluís Margall.

AHPB, Josep Gualsa, Decimum Octavum Manuale Contractuum, 1785, fs. 211-217, notari 1096/vol. 9.

17 d'agost de 1789

Antoni Bosch, doctor en medicina, Agustí Argemir i Damià Sanmiquel, comerciants, veïns de Sabadell, anomenen procurador a Francesc Bosch, abaixador de draps de la mateixa vila. Signen els tres.

Joan Mimó, Manual de 1789, fs. 268-269

17 d'agost de 1793

Silvestre Bros, teixidor de lli de Sabadell, ven una vinya a rabassa de 3 quarteres a l'Heretat Julià Ferrer de Sant Julià d'Altaura, terme part forana de la vila de Terrassa, a Damià Sanmiquel Ustrell, traginer de Sabadell. A Silvestre Bros li havien establert la mare i fill Maria Lluïsa de Vertamon i de Carreras i Miquel de Vertamon i de Carreras el 15 d'octubre de 1760 (notari Joan Anton Puig Gorchs) a un cens de 3 lliures 2 sous. Sanmiquel li pagarà en el termini de quatre anys i si no li paga dins d'aquest termini, la terra tornarà a Bros i Sanmiquel li haurà de pagar 25 lliures per cada any per raó dels fruits collits. El preu es de 275 lliures.

Sanmiquel sap signar

El lluïsmé és de 60 lliures i el va cobrar el Prior del Col·legi de Monjos Claustrals Tarraconenses el 28 d'octubre de 1793

Joan Mimó, Manual de 1793 V, fs. 158-159

1800

Damià Sanmiquel Ustrell

Carrer de Gràcia

Por su casa 6 sous

Por su personal 2 lliures 10 sous

Catastro de Sabadell 1800. Castastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprovat per dit Sr. Governador per proceder a la cobransa.

7 de setembre de 1805

Confessió al Capbreu de Sant Llorenç de Munt

Damià Sanmiquel, fabricant de cotó de Sabadell, confessa que té un tros de terra plantada de vinya de tres quarteres, poc més o menys, als Ermots de Berardo, part de

l'heretat Julià Ferrer, que afronta a sol ixent amb terres de Berardo per mitjà d'un xaragall; a migdia amb honor de Miquel Brutau, corder de Sabadell; a ponent, amb honors de Francesc Fontanet, paraire de Sabadell; i a tramuntana amb Berardo per mitjà d'un marge o fites. Li va vendre Silvestre Bros, teixidor de lli de Sabadell (Joan Mimó, 17 d'agost de 1793). Es tracta d'un establiment de rabassa que li havien fet a Bros (notari de Terrassa: Josep Antoni Puig Gorchs, 15 d'octubre de 1760) a cens anual de 3 lliures 2 sous.

Joan Antoni Ferran Sol, *Tres Capbreus del Vallès Occidental*, Sabadell, Fundació Ars, 2013, pp. 447-448.

1806

Regidor de l'Ajuntament

Tesi Mercè Renom Pulit (2004), vol. II, p. 90

1813

Damià Sanmiquel i altres exregidors. Resposta a la requesta de l'Ajuntament, Joan Mimó, Manual, 1813 V, f. 6

1814

Damià Sanmiquel (Ustrell?)

Carrer de Gràcia

Real 7 sous

Dos personals 7 lliures

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Damià Sanmiquel (Ustrell?)

Carrer de Gràcia

Real: 9.33 rs.

Indústria: 32 rs.

Comerç: 120 rs.

Contribució Reial

1815

Damià Sanmiquel

Gràcia

Real: 7 s.

Fogatge i fusellers: 8 s. 4 d.

Dos personals: 7

A continuació:

Damià Sanmiquel Dinarés

Real: 7 s.

Fusellers: 4 d.

Cobrança del Real Catastro, personal, fogatje y fosellers del any 1815

Apareix al cadastre de 1816. Manquen els de 1817 i 1818. En el de 1819 ja no hi figura.

**Serra Gual, Pau** (Sabadell, c. 1782-1839)

Teixidor de llana, 1807, 1828 (veure Fontanet Gual), 1838

Fabricant d'indianes o de teixits de cotó, 1817, 1819, 1839; referència c. 1820

Marxant, 1839 i 1840

Cosí de Jaume Fontanet Gual. L'oncle, Francesc Fontanet Sayol, els anomena als dos marmessors en el seu testament de 1828. Veure fitxa Jaume Fontanet Gual.

L'esposa és germana de l'esposa de Ramon Rodamilans Dustó; són concunyats.

10 d'agost de 1770

Capítols matrimonials de Joan Serra Salvatella, jove pare de Sabadell, fill de Domènec, bracer, i de Francesca, difunts, i Maria Gual Borrell, filla d'Agustí, pare de dita vila, i de Maria, difunta.

Agustí Gual dona a la filla 51 lliures de legítima paterna i materna i suplement, comprés en elles el llegat que li va fer el seu oncle, el Rvnt. Lluís Borrell, i una caixa amb pany, clau, robes i joies i avaries acostumades, dos vestits (1 d'estamena glaçada i 1 d'escot negre), dos llençols (1 de bri i 1 de borres), 6 camises de bri i 1 de tela, 1 eixugamà i 2 tovallons. 11 lliures, caixa i vestits el dia les noces i 40 lliures a cobrar de la Comunitat de Preveres.

Joan Serra fa creix de 30 lliures.

L'únic que sap signar és Agustí Gual.

Fèlix Gay, Manual de 1770, fs. 77-80

Sobre el llegat del Rvnt. Lluís Borrell (les 40 lliures) veure Jaume Fontanet Gual.

1771

Joan Serra, cardador, propietari d'una casa al Pedregar

Cadastre

1789

Joan Serra (Serreta), cardador, perseguit pel motí del pa. Bosch, *Memòria...* (2003), 15 de novembre.

1794

Joan Serra, pare, habitant al Pedregar, era conegut com Serret

1800

Joan Serra

Carrer del Pedregar

2/16 campo 1ª calidad 2 sous 3 diners

Por su casa: 6 sous

Por su personal: 2 lliures 10 sous

Catastro de Sebadell 1800. Catastro per menor remesa al Sr. Governador en lo any 1800 y aprobat per dit Sr. Governador per proceder a la cobransa.

1800

Joan Serra

Pedregar

Real 15 sous 11 diners

Personal (2): 5 lliures

Casa 7 sous

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

15 de novembre de 1807

Pau Serra Gual, teixidor de llana de Sabadell, fill de Joan, paraire, i de Maria, vivents, es casa amb Maria Valls Mimó, filla d'Anton, pagès de Sabadell, i Teresa, vivents.

Joan dona a Pau com a legítima 40 lliures.

Anton dona a Maria 110 lliures, dues caixes d'àlber amb robes i 3 vestits: un de borata obscura, un d'escot negre i un de mallorques.

Pau fa creix de 40 lliures.

Pau Serra sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1807 V, fs. 106-108.

1814

Joan Serra (pare)

Pedregar

Real: 15 sous 11 diners

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Pau Serra

Pedregar

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Pau Serra

Gràcia

Comercial: 53,33 rals

Contribució Reial de 1814

1815

Pau Serra

Nou

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge: 8 s.

Cobrança del real catastro, personal, fogatge y fosellers del any 1815

1816

Pau Serra

Nou (al costat hi ha Joan Sendra)

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge: 10 s.

Rl. catastro, personal, fogatge y fusallers de 1816

4 d'octubre de 1817

Carles Peig i Bartomeu Peig Jaumeandreu, pare i fill, fabricants de drap de Sabadell, venen a Pau Serra Gual, fabricant d'indianes, habitant a la mateixa vila, una casa amb eixida al capdavall del carrer de Sant Quirze. A solixent i migdia afronta amb el carrer de Sant Cugat; a ponent amb els hereus de Joan Vila (que els hi va establir la peça de

terra el 5-8-1793, not.: Joan Mimó); a tramuntana amb Pere Jaumeandreu. El preu és de 700 lliures.

Bartomeu Peig i Pau Serra saben signar. Carles, no.  
Joan Mimó, Manual 1817, V, fs. 110-111.

1 de novembre de 1818

Assisteix al Consell de la Confraria de Teixidors de Llana  
Veure arxiu Teixidors de Llana JM Benaül

21 de maig de 1819

Raimunda de Sisternes i Lapeira, vídua de Vicens de Sisternes i de Feliu de la Penya, estableix dues quarteres i 2 quartans a Pau Serra, fabricant d'indianes de Sabadell, a l'heretat Lapeira o Lletget en rabassa morta.

Haurà de pagar ¼ de fruits. Entrada, un parell de pollastres.

Joan Mimó, Manual 1819, V, fs. 89-90

1819

Pau Serra

Sant Feliu

Real: 16 s. 9 d.

Personal: 6 ll. 15 s.

Quadern o llibreta de catastro o contribució que se pagaba lo any de 1819 y 1820 arreglat per lo catastro vell y personal ab lo augment de 50 p% segons las ordes de S.M. de 30 de maig de 1817 y 6 octubre de 1818

1820

Carrer de Sant Feliu

Real: 10 s. 6 d.

Personal 6 ll. 15 s.

AHS. AMH 904, Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1823

Pau Serra

Carrer de Sant Feliu

Real: 16 s. 9 d.

Patents: 5 ll. 1 s. 3 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

1824

Pau Serra

Sant Feliu

Real: 2 ll. 6 s. 6 d.

Personal: 2 ll. 10 s.

Original reparto de catastro arreglat conforme la orde del Sor. Intendent de 26 setembre de 1823 en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any d 1824.

1825

Pau Serra



Sant Feliu

Real: 2 ll. 6 s. 6 d.

Personal: 4 ll. 10 s.

Original reparto de catstro y personal per lo any 1825

1826

Id.

1827

Id.

1828.

Id.

1829

Pau Serra

Carrer de Sant Feliu

Real: 2 ll. 6s. 6 d.

Personal: 4ll. 10s.

Original Catastro, Personal, Utensilis. Fogatge, fucellers y vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1829, format conforme lo Rl. Decret de 15 de juliol del any pasat e Instrucció de S:M aprobada en lo mateix dia.

1836-1839

Pau Serra

Carrer de Sant Feliu

Any	Rals
1836	60
1837	54
1838	40
1839	No hi és

Subsidi de comerç i indústria

El 1839 al carrer de Sant Feliu hi ha Floriano Serra. El 1840 Florià Serra paga per taberna i per aiguardent al carrer de la Creueta.

1837

Carrer de Sant Feliu

Pau Serra

Real: 2 lliures 6 sous 6 diners

Personal: 7 lliures

Utensilis: 15 sous 6 diners

10 p %: 18 sous 8 diners

Rondes: 1 sou 4 diners

Original Catastro, Personal, Utensilis y Fogatge de la vila y terme de Sabadell... 1837.

AHS, AMH, 907

9 d'agost de 1838

Teixidor de llana

Un dels marmessors de Francesc Fontanet Sayol, juntament amb el fill, Jaume Fontanet Gual, teixidor de llana.

Francesc Viladot, Manual 1838, F, f. 115

1839

Carrer de Sant Feliu

Pau Serra

Paga el mateix que el 1837

Original Catastro, Personal y utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell... 1839

AHS AMH 907

14 de desembre de 1839

Testament de Pau Serra, fabricant de teixits de cotó, veí de Sabadell, fill de Joan, bracer de Sabadell, i de Maria. Faltat de salut, però amb tot l'enteniment.

Marmessors: Maria Valls, l'esposa; Fèlix Valls, pagès de Sabadell, cunyat; Josep Pujalt, fabricant de drap de Sabadell.

A cada una de les filles solteres, Maria i Teresa, 200 lliures i dues calaixeres amb les robes corresponents de legítima.

Al fill, Anton, solter, 12 porcs de pes 70 carnisseres cada un; dues càrregues d'oli; 20 roves d'arròs; una faneca de sal, o bé son import en diner i el parament de la casa, com són mobles de cuina, un taulell amb balances per la botiga de tenda i pel quarto un llit parat, cadires i un escriptori amb robes corresponents.

A Maria Valls la fa usufructuària i senyora majora mentre es mantingui vídua, amb facultat de vendre i empenyorar. Ha de mantenir els fills a la casa, però aquests han de treballar a utilitat d'ella.

Hereu: Joan Serra i Valls.

Signa Pau Serra

F. Viladot, Manual 1839, V, fs. 167.

1840

Pau Serra

Plaça Major

Real: 24 rs 6 ms

Personal: 47 rs 32 ms

Utensilis: 8 rs 3 ms

10 p%: 7 rs 7ms

Rondes: 1 r 8 ms

Original Catastro, Personal y utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell... 1840

AHS AMH 907

Anton Serra (1839-: tendes i pesca)

1837	Anton Serra	90	
1838	Anton Serra i pare	40	
1839	Anton Serra	175	
1840	Anton Serra	174 rs 13 ms	

1839

Anton Serra

Tender

Plaça Major

175 rs. Es la segona tenda en el rànquing contributiu.

Reparto del Subsidio Industrial y de Comers corresponent al present any de 1839 en el cual deu pagarse la cantidad de 27.900 rs. velló.

1839-1854

Marxants i botigues de robes (1840-1844) Mercader de sedes (1846-1854)

		Quota	
1839	Pau Serra, per marxant	100	
1840	Pau Serra	100	
1841	Maria Serra	80	
1842	Maria Serra	75	
1843	Maria Serra	76	
1844	Maria Serra	76	
1845			
1846	Joan Serra	350	
1847			
1848			
1849	Joan Serra	400	
1850	Joan/Maria Serra	400	
1851	Maria Serra	380	
1852	Maria Serra	380	
1853	Maria Serra	567	
1854	Maria Serra	523	

1849

Joan Serra

Mercader de ropas

Cuota: 400 rs.

Contribución Industrial y de Comercio

La tenda va a nom de Maria Serra de 1850 a 1854. Es la segona que paga més, el mateix que la de Francesc Sendra.

1853, núm. 337

Maria Serra. Maria Valls, en realitat.

2 quarteres 8 quartans de vinya de 3<sup>a</sup> i 4<sup>a</sup> a la Salut (522 rs 23 ms i 166 rs 23 ms)

una casa al carrer de Sant Feliu, 16 (800 i 600 rs)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

1850

Plaça Major, 15, 1<sup>o</sup>

Antoni Serra [Valls], casat, 33, casat, botiguer, Sabadell

Josepa Cuadrada, casada, 24, Barcelona, 5 anys de residència a Sabadell

Teresa Serra Cuadrada, filla, 4 anys, Sabadell

Maria Serra Cuadrada, filla 1 any, Sabadell

Joan Serra Cuadrada, neix 1 de novembre de 1851

Matilde Serra Cuadrada, neix 1 de novembre de 1851

15 2<sup>o</sup>

Maria Valls, 66, vídua, Sabadell

Antoni Bosch, 22, casat, botiguer, Sabadell

Teresa Serra [Valls], 27, casada, Sabadell  
Fidel Bosch Serra, 1 dia (neix el 20 de setembre de 1850)  
Padró de veïns de 1850, barri 6è, f. 277 v

1857

Plaça Major

308 Maria Valls Mimó, 70, vídua

306 Joan Serra Valls, 45, casat, tendero de ropas

309 Rosa Meya Pujol, 32, casada

307 Antoni Serra Meya, 5, solter

310 Matilde Serra Meya, 4, soltera

311 Maria Serra Meya, menys d'un any, soltera

Cens de 1857, barri VI, f. 467.

**Torras Juliana, Josep** (San Pere de Terrassa, 4 de juliol de 1769-mort ¿? 1803/1812)  
Teixidor llana, 1794, 1802

Amb seguretat ha de ser el soci d'Anton Duran Costa. L'inventari de Duran diu que un cinquè de determinat utilatge s'ha de donar als pubills de Josep Torras. Això fa pensar que el Josep Torras era difunt, el 1812.

1794

Josep Torras, dit Candi, teixidor de llana. Candi pel nom del mas d'on prové de Sant Pere de Terrassa, amb terres limítrofs a Matadepera.

1800

Josep Torras, dit Candi

Personal: 2 lliures 10 sous

En la relació alfabètica dels que no tenen casa pròpia

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

5 de gener de 1802

Josep Torras Juliana, teixidor de llana de Sabadell, fill de Francesc Torras Canuda, pagès de Sant Pere de Terrassa, insta a que s'obri el testament del seu difunt pare, un cop sepultat el cadàver. El testament clos era del 27 de maig de 1799.

Francesc Torras escull marmessors els seus fills Joan, teixidor de llana, habitant a Barcelona, i Josep, teixidor de llana, habitant a Sabadell, i l'esposa, Marianna Juliana.

Usdefruitaria: Marianna Juliana.

Hereus universals a parts iguals de la quantitat de 1.000 lliures, que Francesc es va reservar del patrimoni, pagats el oficis, misses, metges, cirurgians i medicines: Magí, Ignasi, Joan, Josep, Valentí i Maria, fills meus. Això ja ho havia fet constar en els capítols d'un altre fill, Jaume.

Josep Torras no sap signar.

En el testament lliurat en sobre clos el 27 de maig de 1799, Francesc Torras Canuda no sap signar. Signen els testimonis Tomàs Cañameras Casablanques, comerciant, i Francesc Altalló, tinent del Terç de Mataró.

Joan Mimó, Manual de 1802, F, fs. 1-3

El 1803 es quan neix el fill de Josep Torras. Per tant, podem considerar que es va casar el 1802

1824

Carrer de l'Església

Padró de veïns

1830

Josep Torras, gendre d'Esteve Serra, fuster (viu al mateix carrer)

Carrer de l'Església

Personal: 2 lliures 10 sous

Original Catastro, Personal, Utensilis, Fogatge, Fusellers y Vereders de la vila y terme de Sabadell per lo any de 1830, format a tenor del decret e instrucció de S.M. de 15 juliol de 1828.

1837

Josep Torras, dit Candi

Plaça de Sant Roc

Real: 14 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Utensilis: 4 sous 8 diners

10%: 6 sous 6 diners

Rondes: 4 diners

Total: 3 lliures 15 sous 6 diners.

Original Catastro Personal, utensilis y fogatge de la vila y terme de Sabadell... amb inclusió del 10% y de Rondas Volants Extraordinàries

AMH 907

1840

Plaça de Sant Roc

Josep Torras, dit Candi

Personal: 26 rs 21 ms

10 p%: 2 rs 22 ms

Original Catastro, Personal y utensilis ordinariis y extraordinariis de la vila y terme de Sabadell... 1840

AMH 907

1850

Carrer de Barcelona, 13, 1º

Josep Torras, 48, casat, teixidor, Sabadell

Josepa Puig, 46, esposa, l'Esquirol, 26 anys de residència a Sabadell

Vicenç Torras Serra, fill, 20, solter, teixidor, Sabadell (fill de la primera esposa)

Candi, fill, 1 any

Maria, filla, 4 anys

Padró de veïns

1853

Núm 376

José Torras (y Candi)

1 quartera 6 quartans de vinya de 3ª a la Salut

1 quartera 2 quartans de vinya de 4ª a la Salut

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

1854

Josep Torres (no és clar que sigui el mateix)

Sant Julià. 448

311. 8 quartans vinya 2ª

311. 8 quartans vinya 3ª

**Ustrell Bofill, Genís** (Sant Julià d'Altura, 11 de gener de 1778-Sabadell, 20 de febrer de 1852, a l'Hospital)

Fabricant de cotó, 1797, 1800, 1808

Teixidor d'indianes, 1811, 1814, 1821

Teixidor s.e., 1824, 1826.

Exemple de fabricant de cotó transitori. Ho és el 1796-1797, perquè s'ha casat amb la vídua de Vicenç Font i el fill d'aquest, Feliu Font Brutau, era menor. Des de 1814, ja només se l'esmenta com a teixidor d'indianes.

1756

Capítols entre Marià Ustrell i Ferrer i Rosa Bofill Tonant. Marià Ustrell sap signar.

Fèlix Gay 1756 E 289/1 fol 85

12 de gener de 1778

Es batejat Genís Ustrell Bofill, nat el dia 11, fill de Marià Ustrell, pagès de Sant Julià, i de Rosa Bofill, de Barcelona, cònjuges. Padrins: Genís Clarà, ferrer de Sabadell, i Clara Llonch, muller de Marià Arnella, pagès de Sant Julià.

AHS, Llibre de baptismes de Sant Julià d'Altura (fotocòpies).

1788

Segons el padró de 1850, resideix des de 1788 a Sabadell.

1794

No surt en la relació de l'allistament militar d'homes de 15 a 60 a anys. No havia arribat encara? Omès?

Casament entre 1794 i 1797 amb Esperança Brutau, vídua de Vicenç Font (veure fitxes Vicenç Font Fontanet i Feliu Font Brutau).

1797 (veure anotació següent)

Casa de Genís Ustrell, fabricant de cotó, o dels hereus de Vicenç Font al carrer dels Caputxins.

Casas edificadas desde 1794. Escritas en 1800. Lletra de Bosch. AMH 903. Cadastre

31 d'agost de 1797

Fabricant d'indianes. Veure testament de Francesc Fontanet Bigas (fitxa Pere Fontanet Lluch)

23 de desembre de 1797

Fabricant d'indianes de Sabadell

Gabriel Roca, fabricant de drap, li estableix a ell i a la seva dona, Esperança Brutau, una peça de conreu de 56 pams ample (cana de Barcelona), al Mas Oller, al camí dels Caputxins. A sol ixent afronta amb Jaume Viñas, a migdia amb Gabriel Roca, a ponent amb el camí que va als Caputxins, i a tramuntana amb Agustí Lluís.

Han d'edificar casa en el terme de cinc anys.

Entrada 3 lliures 15 sous. Cens anual: 9 lliures.

Els adquirents no saben signar.

Joan Mimó, Manual 1797, fs. 241-242

14 d'abril de 1798

Obertura de testament de Marià Ustrell

El testament fou redactat el 5 de juny de 1797 i lliurat al notari el 29 de gener de 1798.

Segons un certificat, inclòs solt dins del manual, de Joan Anton Vidal, prevere i ecònom de Sant Julià d'Altura, datat el 18 d'abril de 1858, en el qual es fa constar el cost de les misses i celebracions (20 lliures i 14 sous), Marià va morir el 13 d'abril de 1798 a l'edat «de uns sexanta anys».

Els marmessors van ser Rosa, l'esposa; Jaume, pagès, fill d'ambdós; i el rector de Sant Julià d'Altura.

Deixa a cada fill seu i de Rosa, 400 lliures de legítima. Aquests són per aquest ordre: Jaume, Anton, Genís, Mari Anna, Antònia i Francesca.

«respecta que són molts que han de cobrar est dot vull y és ma voluntat que primerament cobria lo primer o sos fills y satisfet lo primer cobria lo segon, y aixís fins lo últim».

Jaume Ustrell s'havia casat amb Teresa Posas i en els capítols s'havia fixat una quantitat i Marià diu «vull y ma voluntat que aquella partida vinga compresa ab la mateixa partida de quatre centes lliures que li he deixat y llegat volent que aquell com si no fos dita ni escrita».

Nomena l'esposa senyora majora i usufructuària, però afegeix «y per lo cas que lo hereu meu aball escrit pertúrvia lo gose del dit usdefruit, aleshores y venint dit cas la instituesch hereva universal fas de tots mos drets de legítima que me tocan y pertanyen sobre tots mos béns, tenint obligació dita Rosa caríssima muller mia durant lo usdefruit de pagar los mals y càrrecs que mos béns estigan tinguts y obligats, mantenint del usdefruit los fills y filles que tal vegada deixaré sens ésser casats, treballant aquells a utilitat y profit de la dita usufructuària ma muller»

«vull y mano que en atenció que lo hereu meu aball escrit té un esperit per litigar, declaro y es ma voluntat que los curadors baix nomenats tingan la obligació de arrendar mos béns y del producte satisfer lo dot de mos fills y filles antes que lo hereu meu entria en el gose y possessió de ma universal heretat y béns»

«vull y mano que lo hereu meu baix nomenador o als seus, per lo cas que algun fill o filla mia quèdia sens casarse en ma casa, tinguia la obligació dit hereu y los seus en haverlo o haverlos de mantenir de mos béns en tots aliments a la vida humana necessaris de menjar y beurer, calsar y vestir tant en sanitat com en malaltia, pagant metges, cirurgians y medicines y ferlos los funerals y missas com a tal fill de la casa de Ustrell y llavors vull y es ma voluntat que aquelles quatrecentas lliures que ab lo present li tinch deixades, satisfet tot lo expressat, quèdian a favor de mon hereu avall escrit y als seus»

Nomena hereu a Josep, fill comú amb Rosa, però «privo y és ma voluntat que lo hereu dalt nomenat no puga fer ningun contracte de venda tant a carta de gràcia com perpètua que tinga la mira de alienar tot o part de la mia universal heretat y béns, sens que autorissian y obtinga aprovació del Honorable batlle de la Vila o terme de Tarrassa, lo Sor. Regidor de la dita parròquia y lo Rnt. Rector que és y serà de la dita Parroquial Iglésia de Sant Julià, de son fill y germà més propinquo o nebot, y dono per nullas totes las escriptures que dit mon hereu dalt nomenat fassa sens precehir totes las firmes y consentiments dalt expressats»

Si mor Josep sense descendència, l'hereu és el fill següent.

AHT-AHCVO, Josep Vendrell Salvany, Segon Manual 1798. Fs. 106-109

26 d'abril de 1798

Inventari de Can Ustrell per Rosa Bofill.



En l'entrada de la casa: «un porronet petit per la caritat dels pobres també de vidre vert»

En el celler:

«un cup de pedra de raig quaranta carregas ab son brescat de fusta»

«una premsa de premsar vi o brisa»

10 botes: 3 de set cargues; 6 de set cargues i 1 de cinc cargues.

En el passadís que va a la cuina petita des del menjador:

- un espadellat d'espadar cànem, una massa de ma, un motllo per fer toves, un peu per col·locar una creu
- tres lliures de borres de cànem per pentinar

En el menjador

- xocolatera d'aram i molinet de fusta
- «un llibret dit Kempis català y alguns exemples pera escriure y algunas llibretas o cartipassos escrits que no aprofitan, y un tinter de llauna y un regle»

En la cuina

- «un filoser ab tres filosas y sos correspondents fusos, y tres aspis, tot de fusta usat»
- «un plech de papers impresos que contenen vèrios goigs y estampas de sants»

En el pastador: «dos dabaneras de fusta ab sos peus del mateix y vergas de ferro usadas»

En el quarto sobre la cuina petita:

- «de dos a tres lliuras de llana del terreno en floch»
- «dos dotsenas y dos rams de fil de borras»

En el primer quarto de la torre:

- «un gambeto vell molt usat y altre gambeto bo de paño vint y quatre que encara se està debent y ha de pagarse a Josep Salt parayre de Sabadell».
- «una rodella de bri de cànem enb floch de pes de sinch a sis lliuras, y altra de estopa també en floch del mateix pes»
- «un plech de papers impresos de vèrias matèrias»

«Són en número de setanta a setanta sinch los censuaris, tributaris y reddituaris de la dita casa y heretat Ustrell com a tenint terras de la mateixa; part dels quals prestan son tribut en diner y los altres a parts de fruyts resuktants de las mateixas terras que tenen concedidas com consta dels actes de establiments que tenen fets. Però com dits actes no hi ha còpias en la casa no puch descriurer y continuar partit per opartit ni apunt fico lo nom dels reddituaris nio la espècie de la corresponsió ni lo quant que cada un deu prestar»

AHT-ACVO, Josep Vendrell Salvany, Segon Manual 1798. Fs. 131-137

5 de maig de 1798

Rosa Ustrell pren possessió com a usufructuària de la casa, mas i heretat Ustrell «sens perjudici de la administració que de las terres de dit mas Ustrell y sos agregats fou per la Exa y Rl. Audiència conferida a Joseph Ustrell son fill ab Rlo. Provisió de dos de desembre del prop passat any feta en la causa que lo dit Joseph son fill seguia contra del nomenat Mariano Ustrell son pare, qual administració ha dit que volia quedí salva ab dit fill seu interinament y fins a tant que en vista de las rahons que ella dita Rosa espera deduir y allegar en dita causa, o per altre qualsevol motiu, se servesca sa Exa. Y Rl. Audiència revocarla y prendre providència»

AHT-ACVO, Josep Vendrell Salvany, Segon Manual 1798. Fs. 147-148.

12 de maig de 1798

Inventari de Can Ustrell per Josep Ustrell Bofill, l'hereu, d'acord amb l'autorització de la Reial Audiència de 2 de maig de 1798

La mare, Rosa, es nega a obrir unes caixes. El pare havia prohibit a l'hereu l'entrada al mas.

AHT-ACVO, Josep Vendrell Salvany, Segon Manual 1798, fs. 152-158.

27 de juny de 1798

Requeriments de Josep Ustrell contra Francesc Oriach, pagès i actualment regidor de la Universitat Forana de Terrassa, i contra Josep Solà, pagès i batlle de Sant Joan de Matadepera. Requeriments que fa com administrador de Can Ustrell. Al primer per haver-se endut el 15 de juny de 1798 23 garberes i 2 garbes de blat i 8 garberes i 3 garbes d'ordi, de valor 221 lliures 5 sous, cosa que va fer en connivència ab Rosa Bofill i el seu gendre Josep Novell, casat amb Antònia Ustrell. El requeriment a Solà es per tal que no gosi fer res en connivència amb Rosa Bofill.

AHT-ACVO, Josep Vendrell Salvany, Segon Manual 1798, f s. 171-174.

28 de febrer de 1801

Jaume Ustrell, jornaler; Antoni Ustrell, fabricant de paper; Genís Ustrell, fabricant d'indianes; tots aquests germans son veïns de Sabadell, nomenen procuradors a Domènec Puigjaner, notari reial i causídic de Barcelona, i a Antoni Font, oficial de ploma, també de Barcelona, per anar als tribunals en representació seva.

Cap dels tres germans Ustrell sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1801, f. 27.

1 de juny de 1802

Genís Ustrell i Esperança Brutau han construït una casa amb un portal fora obrint, de valor dues mil lliures, i considerant que tot el diner emprat en l'establiment i en la construcció de la casa eren de Vicenç Font, primer, i del fill d'aquest i d'Esperança, Feliu Font Brutau, que ara té 18 anys i que ja pot acceptar qualsevol escriptura i, per tant, aquesta restitució. El portal de la casa dona al carrer de Caputxins o de Sant Francesc.

Feliu Font firma de sa mà. Però no hi és la signatura. Per Genís i Esperança signa Francesc Altalló.

Joan Mimó, Manual de 1802, V, fs. 77-78

27 de març de 1808

Ramon Montblanch, doctor en medecina, procurador de Rafel Ignasi de Duran i de Cerdà, regidor perpetu de l'Ajuntament de Barcelona, signa en nom d'aquest que ha rebut de Feliu Font i Brutau 45 lliures de lluismes deguts per raó de l'expressat establiment y restitució, cessió i donació (feta per Genís Ustrell, fabricant de teixits d'indianes i Esperança Brutau, autoritzada per Joan Mimó junt amb Carles Monfar Clariana, notari de Barcelona, l'1 de juny de 1802).

Joan Mimó, Manual de 1808, V, f. 48.

12 d'agost de 1811

Concòrdia entre Josep Ustrell i Genís Ustrell, teixidor d'indianes de la vila de Sabadell. Fill de Marià Ustrell, pagès de Sant Julià d'Altura (testament AHT-ACVO, Josep Vendrell Salvany, obert 13 i 14 d'abril de 1798). Aquest va establir que s'havia de pagar 400 lliures als fills externs. L'hereu Josep Ustrell s'hi va oposar, perquè era excessiu; al pare no li competia cap quarta, era hereu gravat i havia deteriorat excessivament el patrimoni en més del que les quartes li podessin donar. Sobre això se

seguia procés a la Reial Audiència i ara Josep Ustrell, pagès de Sant Julià d'Altura, i Genís Ustrell, teixidor d'indianes de Sabadell, acorden aquesta transacció.

Josep li dona 200 lliures de legítima: 75 ara i les restants 125 el 1812.

Genís cedeix a Josep els drets de legítima, suplement d'ella i part del creix per noces que li poguessin tocar.

Josep sap signar. Genís, no.

Joan Mimó, Manual 1811, F, fs. 140-141

12 d'abril de 1814

Genís Ustrell, teixidor d'indianes de Sabadell, reconeix que Julià Ustrell, pagès de Sant Julià d'Altura, mon nebot, li ha pagat 200 lliures que serveixen per semblants que Josep Ustrell, també pagès de Sant Julià d'Altura, mon germà, avui difunt, em prometé pagar (segons la concòrdia anterior).

Genís no sap signar.

Joan Mimó, manual 1814 V, f. 13.

7 d'abril de 1821

Genís Ustrell, teixidor d'indianes de Sabadell, signa àpoca a Julià Ustrell Busquets, pagès de Sant Julià d'Altura, son nebot, com a hereu de Josep Ustrell, també pagès de la mateixa, germà de Genís i pare de Julià, de 200 lliures que el seu germà li prometé pagar i donar segons concòrdia (Joan Mimó, Manual de 1811, 12 d'agost) per drets de legítima paterna.

No sap signar

Joan Mimó, Manual de 1821 V, f. 48

1841

Genís Ustrell, carrer de Caputxins

Padró de caps de família, 1841

1850, Padró de veïns

Genís Ustrell, 72 anys, vidu, natural de Sant Julià d'Altura, 62 residint a Sabadell. Mor el 20 febrer de 1852. Viu al carrer del Convent, 2, amb Feliu Font i Anna Manau.

1854

Genís Ustrell

Sant Julià d'Altura. 460

220. 2 quarteres 3 quartans vinya 3<sup>a</sup>

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

**Valls Aurell, Llorenç** (Sabadell c. 1774-viu el 1845/no surt el 1850)

Traginer, 1799

Teixidor d'indianes/de cotó, 1805, 1837

Fabricant de cotó, 1820, 1845

Pagès, 1819, 1820, 1845

Pagès i fabricant d'indianes, 1824

Fill hereu de Pau Valls, pagès, i de Francesca Aurell

1771

Pau Valls, pagès, propietari d'una casa al carrer de Gràcia

Cadastre

7 d'agost de 1794

Testament de Pau Valls Terradellas, pagès de Sabadell, fill de Francesc, pagès de Sant Llorenç Savall, i de Margarida.

Marmessors: Francesa Aurell, muller; germans: Francesc Valls, pagès de Sant Llorenç Savall, i Llorenç, pagès de Sabadell.

Legítimes pels fills Isidre i Tomàs: 25 lliures

A Margarida, filla, casada amb Josep Estop, paraire, 10 sous, per haver estat dotada.

A la muller Francesca Aurell, usdefruitaria, però ha de mantenir als fills. I si es torna a casar, 50 lliures que és el que aportà en dot.

Hereu: Llorenç Valls.

No sap signar. En la casa del carrer de Gràcia.

Joan Mimó, Manual de 1794. V, fs. 75-76.

18 de maig de 1799

Llorenç Valls, J<sup>e</sup> [jove] traginer, fill de Pau i de Francesca Aurell, cònjuges, amb Francesca Puig, vídua d'Esteve Montserrat, filla de Francesc i de Paula Moragas, cònjuges. Parròquia de Sabadell.

No paguen: Amore Dei [tarifa de pobres]

ACB, Llibres de llicències d'esposalles, vol. 164, f. 151.

1800

Llorenç Valls y Aurell

Personal: 2 lliures 10 sous

Los que no tenen habitació determinada y fixa en los carrers

Original Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

El que paga real el 1800 és Llorenç Valls y Quella

31 de juliol de 1803

Testament de Ramon Forment, bracer de Sabadell, casat amb Paula Puig, a la qual fa hereva universal.

Ho signa a la seva casa del carrer de Sant Cugat.

Joan Mimó, Manual de 1803, V, fs. 95-96

18 d'agost de 1803

Orígens de Francesca Puig a partir de la seva germana Paula

Josep Serra Estaper, vidu, bracer de Sabadell, fill de Jaume, bracer de Sant Vicenç de Jonqueres, i de Rosa, difunts, es casa amb Paula Puig Moragas, vídua de Ramon

Forment, bracer de Sabadell, filla de Francesc, bracer de Sabadell, difunt, i de Paula, vivent.

Serra aporta en dot 125 lliures, 11 llençols (1 de bri i 10 d'estopa, «nou molt vells y usats») i unes tovalles d'estopa llises.

Paula té una casa al carrer de Sant Cugat, on si ella premor al seu marit, li permet que pugui habitar el quarto construït al darrere de dita casa. Si premor Josep, aquest permet que Paula es quedi 75 lliures del dot.

Ningú no sap signar.

Joan Mimó, Manual de 1803, V, fs. 101-102

1800

Llorenç Valls Aurell

Personal: 2 lliures 10 sous

Los que no tenen habitació determinada y fixa en los carrers són los següents

Original catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

30 de maig de 1805

Concòrdia entre els germans Llorenç, teixidor d'indianes; Isidre, bracer; i Tomàs Valls, paraire. Llorenç fou instituït hereu per son pare Pau (testament Joan Mimó, 7 d'agost de 1794). La mare Francesca Aurell va morir sense fer testament.

Tomàs es menor de 25 anys i major de 19.

Llorenç acorda donar-los de legítima 122 lliures, 1 sou, 8 diners, nou cabdelles de fil, quatre llençols (un de bri i tres de borres), unes estovalles, un eixugamà, dues coixineres, una màrfega, un coixí, un llit de peu de gall, una caixa i 25 lliures

De la collita de blat de l'heretat de Pau Valls del present any se'n faran quatre parts: tres per Isidre i una per Llorenç; del vi, tres parts: dues per Isidre i una per Llorenç; de l'oli i nous, dues parts: una per Isidre i una per Llorenç. Isidre pagarà les despeses de armanengar, esporgar i col·lectar els fruits, quedant al seu favor la palla i brises.

No saben signar

Joan Mimó, Manual 1805, V, fs, 55-57

21 de novembre de 1805

Llorenç Valls, bracer de Sabadell, confessa que té una peça de vinya de 3 quarteres al mas Ferrer, que a sol ixent afronta amb honors de Segimon Pibernat i de Francesc Riera; a migdia amb Joan Canyameras Casablanques, pagès; a ponent amb honors de Francesc Lladó i de Jaume Montserrat; i a tramuntana amb Josep Fontanet Coll, pagès de Sabadell. Ho havia comprat el seu pare, Pau Valls, en públic encant fet pels marmessors de Pere Pujol, treballador de Sabadell (Pau Puigjaner, 3 d'agost de 1769) i a Pujol li havien establert els Verthamon (Josep Anton Puig Gorchs, 26 de febrer de 1758)

Joan Antoni Ferran Sol, *Tres Capbreus del Vallès Occidental*, Sabadell, Fundació Ars, 2013, pp. 455-456.

1814

Llorenç Valls Aurell

Gràcia

Real: 1 lliura 9 sous

Personal: 2 lliures 10 sous

Reparto por menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814  
Llorenç Valls Aurell  
Gràcia  
Territorial: 38,67  
Comerç: 48  
Contribució Reial

1814  
Llorenç Valls Aurell  
Gràcia  
Real: 1 lliura 9 sous  
Personal: 2 lliures 10 sous  
Fogatge i fusellers: 9 s. 6 d.  
Cobrança del Real Catastro, personal, fogatge y fosellers del any 1815

Posterior a 1815  
Llorenç Valls Aurell  
Vinya: 1 quartera 5/16  
Vinya de segona: 8/16  
Vinya de tercera: 13/16  
Valor 29 ll.  
AHS, AMH 904, Apeo y valoración de la villa de Sabadell

1816  
Llorenç Valls Aurell  
Gràcia  
Real: 1 lliura 9 sous  
Personal: 2 lliures 10 sous  
Fogatge i fusellers: 11 s. 8 d.  
Rl. Catastro, personal, fogatges y fusallers de 1816

1819  
Llorenç Valls Aurell  
Gràcia  
Real: 2 lliures 3 sous 6  
Dos Personals: 5 lliures  
Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any de 1818 y per la cobrança de 1819. Original.

26 de desembre de 1819  
Capítols matrimonials de Tomàs Valls Aurell, fabricant de drap de Sabadell, pares difunts, i Teresa Viver Xaraut, filla de Pau Viver, pagès de Cerdanyola, vivent, i Maria Xaraut, difunta.  
Pau Viver dona a Teresa 75 lliures.  
Pere Mariner Xaraut, pagès de Cerdanyola, dona a sa germana de llegítima 130 lliures, calaixera d'álber, 12 camises, una de seda i als altres de bri (sis amb mànigues de tela i altres 5 amb mànigues de bri), un llençol de bri, altre d'estopa, una coixinera i els corresponents vestits i en son lloc 105 lliures perquè Teresa els compri a son gust.  
Tomàs fa creix de 100 lliures  
Només sap signar Pau Viver.

Joan Mimó, Manual 1819, V, fs. 234-237

2 de juny de 1819

Tomàs Valls, fabricant de drap, reclama a Llorenç Valls, pagès, que li pagui els 20 duros que li manquen de satisfacció de la legítima. Llorenç ho reconeix, però diu que no li pot pagar fins que hagi veremat. Homes bons respectius: Francesc Manent, teixidor de llana, i Joan Cusi i de Alda, procurador. Que Llorenç pagui 8 duros en quinze dies i la resta fins a l'1 de novembre d'enguany.

AHS, Llibre de determinacions dels Judicis de Conciliació del any 1820.

1820

Llorenç Valls Aurell

Carrer de Gràcia

Real. 2 ll 3 s 6 d

Personal, per dos: 5 ll.

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

22 de novembre de 1820

Tomàs Valls Aurell, fabricant de drap de Sabadell, signa àpoca a son germà Llorenç Valls Aurell, pagès de la mateixa vila, de 37 lliures de legítima.

Joan Mimó, Manual 1820 V, f. 141.

1821

Llorenç Valls Aurell

Carrer de Gràcia

Real: 1 ll. 9 s.

Dos personals: 5 ll.

AHS AMH 905 Original Catastro y personals de la vial de Sabadell y son terme per lo any 1821 segons la Rl. Orde de 6 Novre.

1823

Llorenç Valls Aurell

Carrer de Gràcia

Patents: 2 ll. 16 s. 3 d.

Real: 2 ll. 3 s. 6 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

11 de maig de 1824

Pau Valls Puig, pagès i fabricant d'indianes de Sabadell, fill de Llorenç Valls, també pagès i fabricant d'indianes de Sabadell, i de Francesca Puig, cònjuges vivents, i Francesca Puig, filla de Josep, traginer de Sabadell, i de Maria Masabeu, cònjuges vivents.

Llorenç Valls, en compensació del molt que el fill Pau Valls «ha treballat en la conservació y augment del patrimoni del dit Llorens» li fa donació de 300 lliures, pagadores a la mort del donador.

Josep Puig dona per drets de legítima paterna i materna, suplement d'ella i part d'esponsalici a Francesca Puig la quantitat de 100 lliures i una caixa amb robes i un vestit d'escotí negre, pagador en el dia present.

Llorenç i Pau Valls fan creix per núpcies de 25 lliures.

Els atorgants no saben escriure.  
Ramon Mimó, Manual de 1824, fs. 230-232.

12 de maig de 1824  
Josep Puig, traginer, ven a Llorenç Valls Aurell, pagès i fabricant d'indianes, una petita peça en forma de triangle de cinc canes d'ample a solixent i que a ponent acaba en una punta i de llarg 12 canes, prop del molí d'en Torrella i al peu de la pujada del santuari de la Salut. A tramuntana afronta amb un terreny del comprador. Preu. 18 lliures 15 sous. No saben escriure.  
Ramon Mimó, Manual de 1824, fs. 232-233.

1824  
Llorenç Valls Aurell  
Carrer de Gràcia  
Real: 1 ll. 9 s.  
Dos personals: 5 ll.  
Original reparto de Catastro arreglat conforme la orde del Sr. Intendent de 26 setembre de 1823 en la conformitat se pagaba en lo any de 1816, catastro y personal per lo any de 1824

1825  
Llorenç Valls Aurell  
Carrer de Gràcia  
Real: 1 ll. 9 s.  
Personals dos: 5 ll.  
Original reparto de catastro y personal per lo any 1825

1826  
Llorenç Valls Aurell  
Carrer de Gràcia  
Real: 1 ll. 9 s.  
Dos personals: 5 ll.  
Original repartiment del catastro y personal de la vila de Sabadell per lo any 1826

1828  
Llorenç Valls Aurell  
Carrer de Gràcia  
Real: 1 ll. 9 s.  
Dos personals: 5 ll.  
Utensilis.: 16 s. 1 d.  
Fogatge i fusellers: 9 s. 6 d.  
Llibreta per la cobransa del catastro de la vila y terme de Sabadell en lo any de 1828

1829  
Id. Real i personal

2 de juny de 1837  
Conveni entre Llorenç Valls Aurell, teixidor de cotó, Josep Salas Peig, fabricant de drap, i Menna Claramunt, capser (en el mateix manual també apareix com a corredor públic).



Conveni per cedir terreny per fer un carrer a la partida de Sant Jaume. Menna Claramunt i Josep Salas cedeixen per carrer tot el terreny que va de la cantonada de la casa de Josep Soler, mestre de cases de Sabadell, que és l'extrem de la part de sol ixent i de tramuntana de la peça de terra de Menna Claramunt fins a trobar en línia recta l'extrem de la part de ponent de la peça de Josep Salas.

Llorenç Valls deixarà la part necessària de la seva peça per tal que el carrer tingui 30 pams d'amplada.

Josep Salas promet que als emfiteutes que establirà per fer cases els obligarà a pagar dins el termini de quatre mesos, a partir del dia de l'adquisició, la meitat de l'import de la muralla que dividirà les eixides de les cases de les peces de terra de Menna Claramunt, de Francesc Cendra- comerciant de Sabadell- i les que es construiran a la peça de Josep Salas.

Francesc Viladot, Manual de 1837, f. 130.

1838/1839

Llorenç Valls/Pau Valls

C/ Gràcia

5 telers cotó

Llista de tots los individuos que han de ser compresos en lo pago del subsidi industrial y de comers per lo que especta al any procsim passat de 1838 y actual de 1839.

Ni el fill ni cap altra descendent apareixen a la contribució, tret de la jove, Francesca Valls (en realitat Puig) que el 1854 consta, al carrer de Gràcia, amb 3 telers manuals. No surt en cap altre any.

18 d'abril de 1845

Pau Valls Puig, teixidor de cotó, fill de Llorenç Valls, fabricant de teixits de cotó, vivent, i de Francesca Puig, difunta. Malalt al llit, però amb tot l'enteniment. Marmessors: mon pare Llorenç Valls i Jacint Rigola, fabricant de teixits de cotó, veí de Sabadell.

Deixa 50 lliures de legítima als fills Joan, Francesca, Paula, Tomasa, Maria i Elionor. No hi és la Manuela.

Usdefruitaria l'esposa Francesca Puig.

Hereu universal: Llorenç Valls Puig (en el padró de 1824 és anomenat Joan i en el de 1826 Llorenç; nascut vers 1822).

Tutors i curadors, els marmessors.

No sap signar. A la casa habitació del carrer de Gràcia.

Camil Mimó, Manual de 1845, f. 185

24 de novembre de 1845

Testament de Llorenç Valls Aurell, pagès, veí de Sabadell, fill de Pau, pagès de la mateixa vila, i de Francesca, difunts. En avançada edat, però amb tot l'enteniment. Marmessors: Joan Morral, pagès de Sabadell, i Jacint Rigola, fabricant de teixits de cotó, veí de Sabadell.

Al fill Joan Valls, teixidor de cotó de Sabadell, 200 lliures de legítima, quan es casi. I si es separa de casa sense casar-se no se li donen les 200 lliures sinó 12 lliures l'any per llogar habitació.

50 lliures i una calaixera amb robes a cada néta Paula, Tomasa, Maria i Manuela Valls Puig i una calaixera amb robes, que se sumen a altres 50 lliures que els deixà mon difunt fill, Pau Valls.

Si s'estableix per fer cases el tros de terra anomenat camp de Sant Jaume, que sigui amb censos i no amb entrades; i si es fa amb entrades que s'inverteixin per donar un producte anual i dotar amb 100 lliures més a les nétes, però descomptades aleshores les calaixeres.

Usdefruitaria, la nora Francesca Puig, mentre es mantingui vídua.

Hereu universal: món nét Joan Valls Puig, de l'edat de set anys. Així, doncs, entre abril i novembre de 1845 s'ha mort, doncs, el Llorenç Valls Puig, hereu del fill.

Pau Valls havia anomenat, en el testament, al pare Llorenç Valls i a Jacint Rigola curadors dels seus fills (Camil Mimó, 18 d'abril de 1845). Atès que «venint lo cas de ma mort, quedaria solament lo mateix Rigola, y en atenció que est és dependent del dueño de la fàbrica de que està encarregat Rigola y por supuesto molt ocupat en dita fabrica y que no li quedaria temps de cuydar mos néts y per prevenir lo cas de quedar sens curadors los citats nets, anomeno en curadors de dits mos néts al mencionat Joan Morral, marmessor meu, als quals amés de las obligacions de la tutela y curatela de mos nets los autorizo per otorgar las escripturas de establiment del tros de terra anomenat lo camp de Sant Jaume y per fer totas las milloras y aumentos en los béns de mos néts sens necessitar la intervenció ni autorització de la Justícia... »

Llorenç Valls no sap escriure.

Francesc Viladot, Manual 1845, fs. 177-178.

1844-1846

Jacint Rigola, un dels dos majordoms de la fàbrica de teixits de Muntadas Hermanos a Sabadell.

Les robes que van sortir aquest any [1844] de Sabadell eren molt variades: la secció de Jacint Rigola produí 7.252 peces d'elefants, 511 de guinees i 158 de teles forts de 6/4. (p. 44). El 1845 en va produir 3.163 d'elefants i 215 de guinees; i el 1846, 4.453 d'elefants (p. 46).

Vaig veure un document notarial a Viladot 1837 o 1843 sobre l'arrendament de la fàbrica de sabó dels Duran, on es feia referència a les casetes del Rigola. Potser sigui fàcil de trobar al fons Duran (03.09 Llibres d'arrendaments i administració domèstica, 1836-1851).

M. Lluïsa Gutiérrez, «El declivi del sector cotoner a Sabadell : el cas de 'La España Industrial'», *Arraona*, 19 (1996), pp. 37-49.

1850

Gràcia, 2

Francesca Puig, 48, vídua, propietària, Sabadell

Joan Valls Puig, 11, solter, aprenent, Sabadell. És l'hereu de Llorenç Valls Aurell

Tomasa Valls Puig, 19, soltera, Sabadell

Maria Valls Puig, 16, soltera, Sabadell

Manuela Valls Puig, 8, soltera, Sabadell

Padró de veïns de 1850, Barri I, f. 244

1853, núm. 403

Francesca Valls (Puig de soltera)

Una peça de vinya d'1 quartera 9 quartans al Riutort de 2<sup>a</sup> i 3<sup>a</sup>

Una peça d'11 quartans de secà a l'agregat de Jonqueres (952 rs i 270 rs 28 ms)

Una casa al carrer de Gràcia, 2 (600 i 450 rs).

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos

Què ha passat amb el tros de terra del camp de Sant Jaume?

1854

Llorenç Valls (pot ser un altre)

Sant Julià d'Altaura. 486

424. 1 quartera 6 quartans vinya 3<sup>a</sup>

424. 6 quartans vinya 4<sup>a</sup>

AHT-ACVO, Amillaramiento de San Pedro y parroquias unidas, 1854

1857

Gràcia

138 Francesca Puig Masabeu, 53, vídua.

139 Tomasa Valls Puig, 23, soltera.

140 Manuela Valls Puig, 15, soltera.

141 Paula Valls Puig, 28, vídua

142 Francesca Salvatella Valls, 7, soltera

143 Isidre Salvatella Valls, 5 solter

Cens de Població de 1857, Barri I, f. 7

No hi surt Joan Valls Puig

1877, carrer de Gràcia, 23

<b>Nom i cognoms</b>	<b>edat</b>	<b>E. civil</b>	<b>Naixement</b>	<b>Ofici</b>	<b>llegir</b>	<b>escriure</b>
Joan Valls Puig	38	casat	Sabadell	Labrador	si	Si
Maria Folch Pons	33	casada	Sant Quirze		no	no
Francesc Valls Folch	6	solter	Sabadell		no	no
Jaume Valls Folch	3	solter	Sabadell		no	no
Casimir Valls Folch	1	solter	Sabadell		no	no

AHS Cens de població de 1877

**Valls Samsó, Isidre** (Sabadell c. 1781-mor el 9 de març de 1865)

Fabricant d'indianes 1820, 1829, 1835

Contribuent llaner, 1838/39 i 1840

Paraire, 1841

6 de desembre de 1778

Capítols matrimonials entre Jaume Valls Aguilera, jove pagès, natural de Terrassa, avui habitant a Sabadell, fill d'Anton, pagès de la vila de Terrassa, i de Maria, cònjuges, vivents, i Agnès Sampsó Sayol, filla de Jaume, pagès de Sabadell, difunt, i de Maria, vivent.

Anton dona a Jaume 25 lliures a pagar dins d'un any.

Maria dona a Agnès 30 lliures, una caixa amb pany, clau, joies i varies acostumades i tres vestits (un de xamellot, un de mallorques i un d'escot negre), dos llençols, dos tovallons, dos eixugamans, unes tovalles, dos gipons (un de durante i altre d'escot negre). Això li ho pagarà dins d'un termini de quatre anys.

Jaume Valls fa creix de 20 lliures.

Es signen a la parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres.

Els contraents i els pares no saben signar.

Fèlix Gay, Manual de 1778, fs. 35-39

1794

Jaume Valls no surt a l'allistament militar d'aquest any

1800

Jaume Valls, traginer

Personal: 2 lliures 10 sous

Los que no tenen habitació determina da y fixa en los carrers

Original Catastro de la Vila y Terme de Sabadell per lo any 1800

1814

Isidre Valls

Carrer de Sant Quirze

Dos personals: 5 lliures

Reparto per menor dels personals de la vila de Sabadell de 1814

1814

Isidre Valls

Carrer de Sant Quirze

Territorial: 20

Industrial: 24

Contribució Reial

1815

Isidre Valls

Carrer de Sant Quirze

Real: 15 s.

Personal. 2 ll. 10 s.

Fogatge i fusellers: 8 s. 9 d.

Cobrança del Real Catastro, personal, fogatje y fosellers del any 1815

1816

Isidre Valls

Carrer de Sant Quirze

No hi ha real.

Personal: 2 ll. 10 s.

Fogatge i fusellers: 10 s.

Real Catastro, personal, fogatge y fusallers de 1816

1819

Isidre Valls

Carrer de Sant Quirze

Personal: 4 ll. 10 s.

Llibreta de la contribució de esta vila arreglada segons la orde de 15 juny del any 1818 y per la cobransa de 1819 original

1820

Isidre Valls

Carrer de Sant Quirze

Personal: 4 ll 10 s

AHS AMH 904 Quadern o llibreta del catastro u contribució per lo any de 1820

1823

Isidre Valls

Carrer de Sant Quirze

Patents: 2 ll. 16 s. 3 d.

Real: 1 ll., 17 s. 6 d.

AHS AMH 905 Cuaderno general per la contribució territorial, casas y patentas de la vila y terme de Sabadell

Padró de 1824

El pare, Jaume Valls, es declara traginer

Isidre no té hereu mascle

Fabricant

Padró de 1826

Fabricant d'indianes

6 d'agost de 1828

Damià Sanmiquel Dinarès, fabricant d'indianes, estableix una peça d'un casal i mig (20 canes de llarg i d'ample 6 canes 6 pams per migdia i 6 canes 4 pams per tramuntana, al camp de Sant Jaume, que llanda a migdia amb el carrer de Sant Jaume, a Isidre Valls Samsó, fabricant d'indianes.

Cens anual de 4 lliures 10 sous.

Ha d'edificar abans de quatre anys.

Hi ha un pou comú amb la peça que Sanmiquel espera establir a Francesc Duran.

Entrada: 75 lliures.

Signa molt bé Sanmiquel i Valls no sap escriure.

Ramon Mimó, Manual de 1828, fs. 185-186.

9 de maig de 1829

Capítols matrimonials entre Pere Romeu Altayó, jove fabricant de drap, fill de Gabriel Romeu, traginer, veí de Sabadell, i de Magdalena Altayó, vivents, i Rosa Valls Duran, filla d'Isidre Valls Samsó, fabricant d'indianes, veí de Sabadell, i de Maria Duran, vivents.

Gabriel Romeu dona a Pere 75 lliures de legítima: 25 per robes i vestits i 50 per una caixa nova.

Isidre fa hereva universal a Rosa, però ell i la dona es reserven l'usdefruit mentre visquin, però mantindran en sa casa a la filla i el gendre. Si Maria Duran es tornés a casar li han de donar 50 lliures. Isidre pot vendre i empenyorar els béns donats. Es reserva cent lliures. Es reserva el dret de dotar amb aquests béns a altres fills que tingui d'aquest i d'altre matrimoni i si un fos mascle, llavors a Rosa li tocaria només una legítima de 100 lliures, una calaixera amb roba i un llit.

Pere Romeu fa creix de 50 lliures.

Isidre Valls no sap signar. La seva filla si, però no gaire bé. Gabriel i Pere Romeu si que en saben.

Ramon Mimó, Manual de 1829, f. 117-121.

13 d'abril de 1841

Testament de Francesc Duran Escuder, teixidor de llana de Sabadell, fill de Francesc, paraire de Sabadell, i de Serafina, difunts. En edat avançada, però amb tot mon bo enteniment.

Marmessors: Francesc Duran Sanllehí, fill, i Isidre Valls, paraire, gendre.

A Francesc Duran Sanllehí, 10 rals, per trobar-se satisfet quan va contraure matrimoni.

A Maria Duran Sanllehí, muller d'Isidre Valls, 10 rals, per trobar-se satisfeta amb que li donà quan va contraure matrimoni.

A Josepa Duran Sanllehí, muller de Josep Valls, teixidor de llana de dita vila, 10 rals, per trobar-se satisfeta amb que li donà quan va contraure matrimoni.

Hereu, Josep Duran Sanllehí. Nota: és un contribuent cotoner.

Camil Mimó, Manual de 1841, fs. 39-40.

Isidre Valls Samsó i el seu gendre passen a la llana  
Equipament declarat a la indústria llanera

	telers	perxa	tondosa	premsa
Valls, Isidre				
1838/1839	3			
1840	2,5	1	0,5	1
Romeu, Pere				
1841	2			1
1842	1			1
1843	2			1
1846	s.d.			
1849	s.d.			
1850	2			
1851	2			

Contribució Industrial, matrícula

No surt més endavant.

1850

Montserrat, 5

Isidre Valls [Samsó], 66, vidu, fabricant Sabadell

Pere Romeu [Altayó], gendre, 40, casat, fabricant, Sabadell

Rosa Valls Duran, 39, filla, casada, Sabadell

Padró de Veïns 1850, Barri II, f. 241

1853, núm. 1006

Isidre Valls Samsó. Casa al carrer de Sant Jaume, 27 (640 i 480 rs)

AHS, Cuaderno de liquidaciones o amirallamientos.

1857

Carrer de Sant Jaume

933 Isidre Valls Samsó, 74, vidu

934 Pere Romeu Altayó, 46, casat, fabricant de drap

935 Pere Romeu Perera, 19, teixidor de llana

936 Rosa Valls Duran, 46, casada, serventa (sic)

Cens de població de 1857, barri 1, pàgines 31-32.

9 de març de 1865

Isidre Valls Samsó mor a les 15 hores a l'edat de 85 anys

Enterrat en fossa comuna

AHS, AMH 477, fol. 95

Aquesta edat no quadra amb la de les dades padronals (1824, 1826 i 1850), que li atorguen 3 o 4 anys menys.